

CVRIA

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Годишен доклад
2009 г.

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

ГОДИШЕН ДОКЛАД 2009 г.

Преглед на дейността на Съда,
Общия съд и Съда на публичната служба на Европейския съюз

Люксембург, 2010 г.

www.curia.europa.eu

Съд на Европейския съюз
2925 Luxembourg
Тел. +352 4303-1

Общ съд на Европейския съюз
2925 Luxembourg
Тел. +352 4303-1

Съд на публичната служба на Европейския съюз
2925 Luxembourg
Тел. +352 4303-1

Уебсайт на Съда: <http://www.curia.europa.eu>

Годишният доклад се публикува и на компактдиск,
който можете да получите от служба „Преса и информация“
Тел. +352 4303-2035

Докладът е приключен на 1 януари 2010 г.

Възпроизвеждане на текста се разрешава при посочване на източника. Възпроизвеждане на снимките се разрешава само във връзка с това издание. Във всички останали случаи трябва да се поиска разрешение за употребата им от Службата за публикации на Европейския съюз.

Допълнителна информация за Европейския съюз можете да намерите в интернет (<http://europa.eu>).

В края на изданието ще намерите библиографско каре.

Люксембург: Служба за публикации на Европейския съюз, 2010 г.

ISBN 978-92-829-0952-2

doi:10.2862/18495

© Европейски съюз, 2010 г.

Printed in Luxembourg

ОТПЕЧАТАНО ВЪРХУ ХАРТИЯ, ИЗБЕЛЕНА БЕЗ ЕЛЕМЕНТАРЕН ХЛОР (ЕСФ)

Съдържание

Страница

Предговор от председателя на Съда г-н Vassilios Skouris	5
---	---

Глава I

Съд на Европейския съюз

А — Развитие и дейност на Съда през 2009 г.	9
Б — Състав на Съда	59
1. Членове на Съда	61
2. Промени в състава на Съда през 2009 г.	79
3. Протоколни редове	81
4. Бивши членове на Съда	83
В — Съдебна статистика на Съда	87

Глава II

Общ съд на Европейския съюз

А — Дейност на Общия съд през 2009 г.	119
Б — Състав на Общия съд	157
1. Членове на Общия съд	159
2. Промени в състава на Общия съд през 2009 г.	169
3. Протоколен ред	171
4. Бивши членове на Общия съд	173
В — Съдебна статистика на Общия съд	175

Глава III*Съд на публичната служба на Европейския съюз*

А — Дейност на Съда на публичната служба през 2009 г.	199
Б — Състав на Съда на публичната служба	209
1. Членове на Съда на публичната служба	211
2. Промени в състава на Съда на публичната служба през 2009 г.	217
3. Протоколен ред	219
4. Бивш член на Съда на публичната служба	221
В — Съдебна статистика на Съда на публичната служба	223

Глава IV*Срещи и посещения*

А — Официални посещения и прояви в Съда, Общия съд и Съда на публичната служба	237
Б — Посещения с образователна цел (2009 г.)	239
В — Тържествени заседания	243
Г — Посещения или участия в официални прояви	245
 <i>Кратка органиграма</i>	 250

Предговор

Изминалата година приключи с много важно събитие. На 1 декември 2009 г. след дълга и сложна ратификационна процедура влезе в сила Договорът от Лисабон. Този договор, чиято цел е да осигури на Европейския съюз по-ефикасни законодателни и административни структури, като му предоставя по-голяма възможност да посрещне предизвикателствата в началото на XXI век, внася съществени промени в повечето области на дейност на Съда. Така освен последиците от придобиването на юридическа правосубектност от Съюза и отпадането на структурата на трите стълба Договорът от Лисабон въвежда няколко реформи, отнасящи се както до правомощията на Съда, така и до производствата пред съставящите го юрисдикции.

През 2009 г. частично бе подменен и съставът на Съда — напуснаха четирима негови членове. При назначаването на съдиите в рамките на частичната подмяна на състава правителствата на държавите членки отново взеха предвид стремежа то да се извърши без забавяне и, доколкото е възможно, да се запази стабилността на институцията, като по този начин ѝ позволиха да продължи да изпълнява своята мисия без затруднения. Съдът може само да се радва на това.

Накрая, 2009 г. остава белязана и от едно тъжно събитие — смъртта на генералния адвокат г-н Dámaso Ruiz-Jarabo Colomer. Неговата загуба продължава да има широк отзвук, най-малко защото обсъждаме и през идните месеци ще продължим да обсъждаме делата, по които има негови заключения. Неговите мисли ни съпровождат съвсем конкретно в нашата дейност.

В настоящия доклад читателят ще намери пълно изложение на развитието и на дейността на институцията през 2009 г. Както всяка година, съществена част от годишния доклад е посветена на кратки, но изчерпателни изложения на същинската правораздавателна дейност на Съда, на Общия съд и на Съда на публичната служба. Анализът се допълва и подкрепя със специфични за всяка юрисдикция статистически данни.

V. Skouris
Председател на Съда

Глава I

Съд на Европейския съюз

А — Развитие и дейност на Съда през 2009 г.

От председателя г-н Vassilios Skouris

В тази първа част от годишния доклад е представена накратко дейността на Съда на Европейския съюз през 2009 г. На първо място, тя дава общ поглед върху развитието на институцията през изтеклата година, като подчертава засегналите Съда институционални промени и развитието във връзка с неговата вътрешна организация и методи на работа (раздел 1). На второ място, в нея се включва анализ на статистиката, що се отнася до динамиката на работната натовареност на Съда, както и до средната продължителност на производствата (раздел 2). На трето място, както всяка година, в нея се представя основното развитие на съдебната практика по области (раздел 3).

1.1. Основното събитие, което оставя следа върху институционалното развитие на Съда през 2009 г., безспорно е влизането в сила на Договора от Лисабон. С него се правят няколко изменения на разпоредбите от Договора за ЕС и от Договора за ЕО, които се отнасят до Съда. Някои от тези изменения произтичат от отпадането на трите стълба от структурата на Европейския съюз, от преустановяването в резултат от това на съществуването на Европейската общност и от юридическата правосубектност, с която вече се ползва Съюзът. Други изменения са по-специфични и се отнасят пряко до Съда.

Сред най-важните изменения бих посочил най-напред, че от 1 декември 2009 г. правораздавателната институция на Съюза се нарича Съд на Европейския съюз. Както досега, той се състои от три юрисдикции, които вече се наричат: Съд, Общ съд и Съд на публичната служба.

Продължава да съществува възможност за създаване на евентуални специализирани съдилища, но след влизането в сила на Договора от Лисабон те ще могат да се създават в съответствие с обикновената законодателна процедура, т.е. в съответствие с процедурата на съвместно вземане на решения с квалифицирано мнозинство, а не както преди това с единодушие. Същото важи и за измененията на Статута на Съда, с изключение на разпоредбите относно статута на съдиите и генералните адвокати, както и на тези относно езиковия режим на Съда.

Едно от съществените изменения засяга процедурата по назначаване на членовете на Съда и на Общия съд. Съдиите и генералните адвокати вече се назначават от Конференцията на представителите на правителствата на държавите членки след консултиране с комитет, натоварен да дава становище относно годността на кандидатите да упражняват функциите на съдия и генерален адвокат в Съда и в Общия съд. Комитетът е съставен от седем лица, избрани измежду бивши членове на двете юрисдикции, членове на висши национални съдебни органи и юристи с призната компетентност, един от които се предлага от Европейския парламент.

Що се отнася до правомощията на Съда, следва да се посочи, че те се разпростират върху правото на Европейския съюз, освен ако в Договорите не е предвидено друго. Така Съдът придобива обща компетентност по преюдициални въпроси в областта на пространството на свобода, сигурност и правосъдие поради отпадането на стълбовете и отмяната с Договора от Лисабон на членове 35 ЕС и 68 ЕО, които предвиждат ограничения в неговата компетентност.

От една страна, що се отнася до полицейското и съдебното сътрудничество по наказателно-правни въпроси, компетентността на Съда да се произнася по преюдициални запитвания става задължителна и вече не е подчинена на условието за представяне на декларация от всяка държава членка за признаване на тази компетентност и за определяне на националните

юрисдикции, които могат да го сезират. Преходните разпоредби обаче предвиждат, че тази пълна компетентност ще се прилага едва пет години след влизането в сила на Договора от Лисабон.

От друга страна, що се отнася до визите, убежището, имиграцията и другите политики, свързани с движението на хора (по-конкретно съдебното сътрудничество по гражданскоправни въпроси, признаването и изпълнението на съдебни решения), занапред Съдът може да бъде сезиран от всички национални юрисдикции — а не единствено от върховните юрисдикции — и той вече е компетентен да се произнася по мерки, свързани с опазването на обществения ред в рамките на трансграничния контрол.

Освен това следва да се напомни, че с влизането в сила на Договора от Лисабон Хартата на основните права на Европейския съюз става обвързващ законодателен текст и придобива същата юридическа сила като Договорите¹. Накрая, в чувствителната област на общата външна политика и политика на сигурност (ОВППС) Съдът по изключение е компетентен, от една страна, да контролира разделението между правомощията на Съюза и ОВППС, осъществяването на която не трябва да засяга упражняването на компетентността на Съюза и поверените на институциите правомощия с оглед упражняването на изключителната и споделена компетентност на Съюза, и от друга страна, той е компетентен да се произнася по жалби за отмяна на решенията, предвиждащи ограничителни мерки срещу физически или юридически лица, приети от Съвета, например в рамките на борбата срещу тероризма (замразяване на финансови средства).

В Договора от Лисабон се съдържат и съществени изменения на производствата пред юрисдикциите на Съюза. Сред най-важните от тях следва да се спомене, от една страна, смекчаването на условията за допустимост на жалбите на частноправни субекти срещу подзаконовите актове на институциите, органите, службите или агенциите на Съюза. В частност физическите или юридическите лица вече могат да подават жалби срещу подзаконовите актове, ако те ги засягат пряко и не включват мерки за изпълнение. Следователно те вече не трябва да доказват, че са лично засегнати от такъв вид актове.

От друга страна, Договорът от Лисабон засилва механизма на имуществените санкции (фиксирана парична сума и/или принудителна парична мярка) за несъобразяване със съдебно решение, с което се установява неизпълнение на задължения. Съдът може по-специално да налага още от етапа на първото съдебно решение, установяващо неизпълнение на задължения, имуществени санкции в случаите, в които на Комисията не са съобщени националните мерки за транспониране на дадена директива.

1.2. Освен въведените с Договора от Лисабон реформи, заслужава да се посочи и изменението на Процедурния правилник на Съда от 13 януари 2009 г. (ОВ L 24, стр. 8). Това изменение се отнася до член 7, параграф 3 от посочения правилник, който урежда условията

¹ Член 6, параграф 2 ДЕС посочва впрочем, че: „Съюзът се присъединява към Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи. Това присъединяване не променя областите на компетентност на Съюза, така както са определени в Договорите“. Протокол № 8 посочва, че споразумението за присъединяване трябва да уточни по-специално „специфичните условия за евентуално участие на Съюза в контролните органи на Европейската конвенция [и] необходимите механизми, за да се гарантира, че образуваните от държави, които не са членки на Съюза, искове и исковете на частни лица са правилно насочени срещу държавите членки и/или срещу Съюза, в зависимост от случая“. Това присъединяване „не засяга нито областите на компетентност на Съюза, нито правомощията, предоставени на неговите институции“.

и реда за избор на председателя и на председателите на състави. В предишната си редакция тази разпореда предвижда две гласувания. При равенство на гласовете при второто гласуване за избран се считаше най-възрастният съдия. В новата редакция на тази разпореда се предвижда, че ако никой от съдиите не получи гласовете на повече от половината от съдиите, от които се състои Съдът, се провеждат други гласувания до постигане на това мнозинство.

2. Съдебната статистика на Съда за 2009 г. се характеризира като цяло с увеличаване на производителността и с поддържането на задоволителна ефикасност по отношение на продължителността на производствата. Освен това е важно да се отбележи и постоянната тенденция към увеличаване на преюдициалните запитвания, отправени до Съда.

Така през 2009 г. Съдът приключва 543 дела (окончателни данни, които отчитат съединяването на дела), което представлява много чувствително увеличение в сравнение с предходната година (495 дела, приключени през 2008 г.). По 377 от тези дела са постановени съдебни решения, а по 165 — определения. Броят на постановените през 2009 г. съдебни решения е сред най-високите в историята на Съда.

Съдът е сезиран с 561 нови дела (без да се отчита съединяването на дела поради връзката помежду им), което представлява леко намаление в сравнение с 2008 г. (592 образувани дела). Следва да се подчертае обаче, че през тази година броят на делата, образувани въз основа на преюдициално запитване, е най-големият, достиган досега (302 дела).

Що се отнася до продължителността на производствата, статистическите данни са много положителни. По отношение на производствата по преюдициални запитвания тази продължителност е 17,1 месеца, т.е. почти същата продължителност както през 2008 г. (16,8 месеца). При преките искове или жалби и жалбите срещу актове на общностните юрисдикции средната продължителност на разглеждането е съответно 17,1 месеца и 15,4 месеца (16,9 месеца и 18,4 месеца за 2008 г.).

Освен с реформите в методите на работа, започнали през последните години, подобрената ефикасност на Съда при разглеждането на делата се обяснява и с по-широкото използване на различните процесуални инструменти, с които той разполага, за да ускори разглеждането на определени дела (спешното преюдициално производство, постановяването на решение с предимство, бързото производство, опростеното производство и възможността за решаване на делото без представяне на заключение на генералния адвокат).

Спешното преюдициално производство е поискано по 3 дела, а определеният състав приема, че изискванията на член 104б от Процедурния правилник са изпълнени по 2 от тях. Тези дела са приключени в срок от средно 2,5 месеца.

Бързото производство бе поискано в 5 случая, но изискванията на Процедурния правилник не бяха изпълнени в нито един от тях. Съгласно установената през 2004 г. практика молбите за разглеждане на определено дело по реда на бързото производство се уважават или отхвърлят с мотивирано определение на председателя на Съда. Взето е впрочем решение 8 дела да се разгледат с предимство.

Освен това Съдът редовно прилага предвидената в член 104, параграф 3 от Процедурния правилник опростена процедура, за да отговори на определени преюдициални запитвания. Действително, с определение въз основа на тази разпореда са приключени общо 22 дела.

На последно място, Съдът използва по-често предоставената от член 20 от неговия Статут възможност да се произнася без представяне на заключение на генералния адвокат, когато делото не повдига нови правни въпроси. В този контекст следва да се отбележи, че около 52 % от съдебните решения през 2009 г. са постановени без представяне на заключение (срещу 41 % за 2008 г.).

Що се отнася до разпределянето на делата между различните съдебни състави на Съда, следва да се отбележи, че големият състав се е произнесъл по около 8 % от делата, съставите от петима съдии — по около 57 %, а съставите от трима съдии — по около 34 % от приключените с решение през 2009 г. дела. Спрямо миналата година се констатира намаление в съотношението на делата, разгледани от голям състав (14 % през 2008 г.), и увеличение в съотношението на делата, разгледани от съставите от трима съдии (26 % през 2008 г.). Що се отнася до делата, приключени с определение с правораздавателен характер, 84 % от тях са поверени на състави от трима съдии, 10 % на състави от петима съдии и 6 % представляват определения, постановени от председателя.

За повече и по-подробна информация относно статистическите данни за съдебната 2009 г. читателят може да направи справка в буква В от настоящия доклад.

Устройствени или институционални въпроси

Честите спорове относно правното основание в рамките на първия стълб водят до няколко решения, които заслужава да бъдат споменати. По дело Парламент/Съвет (Решение от 3 септември 2009 г., C-166/07) Съдът приема, че участието на Общността в Международния фонд за Ирландия трябва да се осъществява на двойно правно основание, а именно членове 159 ЕО и 308 ЕО. Използването на това двойно правно основание задължава общностния законодател да съчетава различни законодателни процедури за приемането на един и същи акт.

Съдът напомня в началото, че в рамките на системата от правомощия на Общността изборът на правното основание на даден акт трябва да се основава на обективни критерии, които могат да бъдат предмет на съдебен контрол, сред които по-специално са целта и съдържанието на съответния акт. Използването на член 308 ЕО като правно основание е обосновано само ако никоя друга разпоредба от Договора не предоставя на общностните институции компетентността, необходима за приемането на съответния акт. Освен това използването на тази разпоредба изисква предвиденото действие да е свързано с „функционирането на общия пазар“.

След това Съдът установява, че целите на Регламент (ЕО) № 1968/2006 относно финансовото участие на Общността в Международния фонд за Ирландия (2007—2010 г.)² съответстват на целите на общностната политика на икономическо и социално сближаване, и от друга страна, че общностното финансово участие във Фонда независимо от нормативната рамка, в която се вписва то, спада към специфичните действия, които могат, ако се окажат необходими извън структурните фондове за постигане на посочените в член 158 ЕО цели, да бъдат предприети в съответствие с член 159, трета алинея ЕО. При все това нито процедурите на сътрудничество между Общността и Фонда, нито условията и начинът на плащане на финансовите вноски на Общността й позволяват да забрани на Фонда да използва тези вноски във връзка с дейности, които, макар да са в съответствие с целите на Споразумението за Международния

² Регламент (ЕО) № 1968/2006 на Съвета от 21 декември 2006 година (ОВ L 409, стр. 81; Специално издание на български език 2007 г., глава 1, том 7, стр. 173).

фонд за Ирландия, излизат извън сферата на общностната политика на икономическо и социално сближаване или най-малкото не се управляват съгласно критериите, прилагани от Общността в рамките на тази политика. При тези условия общностният законодател е можел основателно да приеме, че гамата от дейности, финансирана посредством този регламент, излиза извън сферата на общностната политика на икономическо и социално сближаване. Член 159 ЕО обаче обхваща единствено самостоятелните дейности на Общността, които се управляват съгласно общностната нормативна уредба и чието съдържание не надхвърля сферата на общностната политика на икономическо и социално сближаване. Следователно сам по себе си член 159, трета алинея ЕО не оправомощава Общността да преследва целите на общностната политика на икономическо и социално сближаване посредством финансово участие при условия като предвидените в Регламент № 1968/2006.

Целта на Регламент № 1968/2006 обаче е да се подкрепят дейностите на международна организация, създадена от две държави членки за укрепване на икономическото и социално сближаване. А както следва от член 2 ЕО и член 3, параграф 1, буква к) ЕО, укрепването на икономическото и социално сближаване представлява цел на Общността извън рамките на дял XVII от Договора. Освен това целта на посочения регламент е свързана с общия пазар, тъй като той цели да подобри икономическото положение в необлагодетелстваните области на две държави членки, и следователно — функционирането на общия пазар.

Оттук Съдът прави заключението, че тъй като с Регламент № 1968/2006 се преследват цели, предвидени в член 2 ЕО, член 3, параграф 1, буква к) ЕО и дял XVII от Договора, без този дял сам по себе си да предоставя на Общността компетентност във връзка с тези цели, общностният законодател е трябвало да прибегне едновременно до член 159, трета алинея ЕО и до член 308 ЕО, като същевременно спазва предвидените в тях законодателни процедури, а именно както процедурата по член 251 ЕО, наречена „процедура за съвместно вземане на решения“, така и процедурата за вземане на решения от Съвета с единодушие.

Отново във връзка с определянето на релевантното правно основание в рамките на първия стълб по дело Комисия/Парламент и Съвет (Решение от 8 септември 2009 г., С-411/06) Съдът е разрешил спор относно правното основание на Регламент (ЕО) № 1013/2006 относно превози на отпадъци³. Той е постановил, че този акт трябва да бъде основан само на член 175, параграф 1 ЕО, а не на член 133 ЕО и член 175, параграф 1 ЕО, доколкото той има само второстепенни последици върху общата търговска политика.

Според традиционната практика на Съда само по изключение, ако даден акт преследва едновременно няколко цели или е съставен от множество неразривно свързани съставни части, без една от тях да е второстепенна по отношение на другата или да е опосредена от нея, такъв акт трябва да бъде основан на съответните различни правни основания. В настоящия случай Комисията счита, че изборът на двойно правно основание се налага от обстоятелството, че посоченият регламент се състои от две неразривно свързани съставни части, едната — отнасяща се към общата търговска политика, а другата — към опазването на околната среда, нито една от които не може да се счита за второстепенна по отношение на другата или за опосредена от нея.

Съдът не споделя виждането ѝ и приема, че от анализа на обжалвания регламент следва, че както целта, така и съдържанието му се отнасят до опазването на здравето на човека

³ Регламент (ЕО) № 1013/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2006 година (ОВ L 190, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 16, стр. 172).

и околната среда от потенциално вредните последици на трансграничните превози на отпадъци. По-специално, доколкото е ясно, че целта на процедурата на предварителна писмена нотификация и съгласие е опазване на околната среда в областта на превозите на отпадъци между държавите членки, поради което тя надлежно е основана на член 175, параграф 1 ЕО, би било непоследователно да се счита, че когато се прилага за превозите на отпадъци между държавите членки и третите страни със същата цел за опазване на околната среда, тази процедура представлява инструмент на общата търговска политика и по тази причина трябва да бъде основана на член 133 ЕО. Този извод се потвърждава от анализ на законодателния контекст, в който се вписва този регламент. Широкото тълкуване на понятието за обща търговска политика не може да обори извода, че Регламент № 1013/2006 е акт, отнасящ се най-вече към политиката за опазване на околната среда. Така даден общностен акт може да спада към тази област, дори ако е възможно предвидените от него мерки да засегнат търговията. Всъщност общностният акт спада към предвидената в член 133 ЕО изключителна компетентност в областта на общата търговска политика само ако се отнася специално до международната търговия, тъй като основното му предназначение е да насърчи, улесни или уреди търговията и тъй като има преки и непосредствени последици за търговията или обmena на съответните стоки. Настоящият случай очевидно не е такъв. Всъщност целта на Регламент № 1013/2006 не е да определи характеристиките, които трябва да притежават отпадъците, за да се движат свободно във вътрешния пазар или при търговията с трети страни, а да въведе хармонизирана система от процедури, посредством които може да се ограничи движението на отпадъците с цел да се гарантира опазването на околната среда.

Спор относно стълба, в който попада правното основание, е в основата на делото Ирландия/Парламент и Съвет (Решение от 10 февруари 2009 г., C-301/06). По него Съдът постановява, че Директива 2006/24/ЕО за запазване на данни, създадени или обработени, във връзка с предоставянето на обществено достъпни електронни съобщителни услуги или на обществени съобщителни мрежи⁴ трябва да се приеме въз основа на Договора за ЕО, доколкото става въпрос най-вече за функционирането на вътрешния пазар.

Всъщност общностният законодател може да прибегне до член 95 ЕО, по-специално в случай на разлики между националните правни уредби, когато подобни разлики могат да възпрепятстват основните свободи или да доведат до нарушаване на конкуренцията и поради това пряко да влияят върху функционирането на вътрешния пазар. При все това различията между отделните национални правни уредби, приети в областта на запазването на данни относно електронните съобщения, явно могат да влияят пряко върху функционирането на вътрешния пазар и може да се очаква, че това влияние ще се засилва. Подобно положение обосновава действията на общностния законодател, с които той преследва целта за защита на доброто функциониране на вътрешния пазар, като приема хармонизирани норми.

Съдът впрочем посочва, че същата директива променя разпоредбите на Директивата за защита на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации, която от своя страна се основава на член 95 ЕО. При тези условия, доколкото тя променя съществуваща директива, която е част от достиженията на правото на Общността, посочената директива не може да се основава на разпоредба от Договора за ЕС, без с това да се наруши член 47 ЕС.

⁴ Директива 2006/24/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2006 година, и за изменение на Директива 2002/58/ЕО (ОВ L 105, стр. 54; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 53, стр. 51).

На последно място, Съдът установява, че Директива 2006/24 урежда дейности, които са независими от изпълнението на всяко евентуално действие на полицейско и съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси. Тази директива не хармонизира нито въпроса за достъпа до данните от страна на компетентните национални органи в областта на наказателното преследване, нито този за използването и обмена на тези данни между посочените органи. Тези въпроси, които по принцип попадат в обхвата на дял VI от Договора за ЕС, са изключени от обхвата на разпоредбите на тази директива. От това следва, че материалното съдържание на Директива 2006/24 се отнася основно до дейността на доставчиците на услуги във въпросния сектор от вътрешния пазар, с изключение на държавните дейности, които попадат в обхвата на дял VI от Договора за ЕС. Предвид това материално съдържание се налага изводът, че посочената директива се отнася най-вече до функционирането на вътрешния пазар.

Макар общите принципи на общностното право да са провъзгласени отдавна от Съда, те продължават да предлагат материал за съдебната практика. По делото *Heinrich* (Решение от 10 март 2009 г., C-345/06) Съдът набляга върху обхвата на публичността, необходима по отношение на правните актове, и така потвърждава важността на принципа на правната сигурност като общ принцип на общностното право.

Достъпът до борда на самолет на летището във Виена — *Schwechat*, е отказан на пътник с мотива, че ръчният му багаж съдържа предмети, считани за забранени по силата на общностни регламенти. Регламент (ЕО) № 2320/2002⁵ забранява по-специално наличието на определени предмети на борда на самолетите, които предмети са определени общо в списък, приложен към Регламента. Прилагането на този регламент е уредено в Регламент (ЕО) № 622/2003⁶ и неговото приложение, изменено през 2004 г. с Регламент (ЕО) № 68/2004⁷, което никога не е било публикувано.

Вследствие на отказа за достъп до борда на самолета засегнатото лице започва съдебно производство, като иска да се обяви, че предприетите срещу него мерки са незаконосъобразни. Националната юрисдикция отправя въпрос до Съда дали регламентите или частите от тях, които не са публикувани в *Официален вестник на Европейския съюз*, могат въпреки това да имат задължителна сила.

В своето решение Съдът най-напред припомня, че от самия текст на член 254, параграф 2 ЕО следва, че общностен регламент може да произведе правно действие само ако е публикуван в *Официален вестник*. По-нататък той подчертава, че акт на общностна институция не може да бъде противопоставен на физически или юридически лица в дадена държава членка, преди те да са имали възможност да се запознаят с него чрез редовно публикуване в *Официален вестник*. Същите принципи се налагат спрямо националните мерки за прилагане на общностна правна уредба.

⁵ Регламент (ЕО) № 2320/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2002 година относно създаване на общи правила за сигурността на гражданското въздухоплаване (ОВ L 355, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 7, том 11, стр. 51).

⁶ Регламент (ЕО) № 622/2003 на Комисията от 4 април 2003 година за определяне мерки за прилагане на общи основни стандарти относно сигурността на въздухоплаването (ОВ L 89, стр. 9; Специално издание на български език, 2007 г., глава 7, том 11, стр. 103).

⁷ Регламент (ЕО) № 68/2004 на Комисията от 15 януари 2004 година за изменение на Регламент (ЕО) № 622/2003 на Комисията за определяне на мерки за прилагане на общи основни стандарти за сигурността на въздухоплаването (ОВ L 10, стр. 14; Специално издание на български език, 2007 г., глава 7, том 16, стр. 3).

По отношение на настоящия случай Съдът посочва, че Регламент (ЕО) № 2320/2002 цели налагането на задължения на частноправните субекти, доколкото забранява на борда на самолетите някои предмети, определени в списък, приложен към Регламента. Тъй като приложението към Регламент (ЕО) № 622/2003 не е публикувано, Съдът се намира в невъзможност да изследва дали то се отнася и до списъка на забранените предмети и следователно цели налагането на задължения на частноправните субекти. Съдът добавя, че такава хипотеза обаче не може да се изключи. Освен това също според Съда списъкът на забранените предмети не спада към нито една от категориите мерки и информация, които са секретни и поради това не се публикуват. Оттук следва, че ако Регламент (ЕО) № 622/2003 адаптира списъка на забранените предмети, в това отношение той по необходимост би бил невалиден. От това Съдът прави извода, че приложението към Регламент (ЕО) № 622/2003 няма задължителна сила, доколкото цели налагането на задължения на частноправните субекти.

По дело *Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware/Съвет* (Решение от 1 октомври 2009 г., C-141/08 P), произнасяйки се в производство по обжалване, Съдът припомня основополагащия характер на спазването на правото на защита и санкционира неговото нарушаване в антидъмпингова процедура.

Спорът се отнася по-специално до неспазването на наложения с член 20, параграф 5 от Регламент (ЕО) № 384/96⁸ десетдневен срок за изпращането на Съвета на окончателните предложения на Комисията. В решението си Съдът най-напред обяснява, че Комисията е длъжна да спазва този срок, за да даде възможност на предприятията, които са уведомени за намерението ѝ да увеличи антидъмпинговото мито в сравнение с планираното в по-ранно съобщение, да представят своите становища. След това Съдът напомня, че неспазването на срока би могло да доведе до отмяна на приетия от Съвета регламент само доколкото съществува възможност поради тази нередовност административната процедура да доведе до различен резултат, поради което правото на защита на засегнатото предприятие е било конкретно засегнато.

Следователно за отмяната на решение на Комисията, с което се отказва предоставянето статут на предприятие, функциониращо в условията на пазарна икономика, взето при неспазване на десетдневния срок, засегнатото предприятие не е длъжно да доказва, че това решение е щяло да има различно съдържание; достатъчно е само да докаже, че такава хипотеза не е напълно изключена, след като то е щяло да може да се защити по-добре, ако не е било допуснато това процесуално нарушение. Що се отнася до приложението на този принцип към настоящия случай, Съдът счита — обратно на Общия съд — че предвид факта, че Комисията вече два пъти е променяла позицията си поради представените ѝ от заинтересованите страни становища, не може да се изключи възможността тя да промени позицията си още веднъж в резултат на изложените от засегнатото предприятие доводи. Поради това Съдът не само отменя решението на Общия съд, но и обжалвания регламент на Съвета.

Отново в областта на общите принципи на общностното право следва да се отбележи отказът на Съда да приеме принципа за равнопоставеност на акционерите като общ принцип на общностното право. Така по делото *Audiolux* и др. (Решение от 15 октомври 2009 г., C-101/08) той постановява, че общностното право не съдържа общ правен принцип, съгласно който миноритарните акционери да са защитени чрез задължение на основния акционер, който придобива или упражнява контрол върху дадено дружество, да им предложи да изкупи акциите им

⁸ Регламент (ЕО) № 384/96 на Съвета от 22 декември 1995 година за защита срещу дъмпингов внос на стоки от страни, които не са членки на Европейската общност (ОВ L 56, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 11, том 12, стр. 223).

при същите условия като уговорените при придобиването на участието, което предоставя или засилва контрола на този основен акционер. Според Съда обстоятелството, че вторичното общностно право предвижда някои разпоредби, свързани със защитата на миноритарните акционери, само по себе си не е достатъчно, за да се установи съществуването на общ принцип на общностното право, особено ако приложното им поле се свежда до точно определени и конкретни права. Освен това общият принцип на равно третиране сам по себе си не може нито да породи конкретно задължение за основния акционер в полза на останалите акционери, нито да определи конкретното положение, с което да е свързано подобно задължение. Той не може също така да определи и избора между различните възможни начини за защита на миноритарните акционери. Според Съда подобно третиране предполага законодателно решение, основано на претегляне на засегнатите интереси и на предварително определяне на точни и подробни правила и не може да се изведе от общия принцип на равно третиране. Всъщност общите принципи на общностното право са от конституционен ранг, докато посоченото третиране се отличава с известна конкретност, която изисква да бъде уредено по законодателен ред, което на общностно равнище означава да бъде уредено с акт на вторичното общностно право.

Забраната на всяка дискриминация, основана на гражданството, и последствията от това са разгледани в необичаен процесуален контекст. Всъщност по дело *ČEZ* (Решение от 27 октомври 2009 г., C-115/08) Съдът трябва да се произнесе относно този принцип в областта на действие на Договора за Евратом.

Сезиран с иск за преустановяване на нарушения на владението, предявен от собственици на поземлени имоти срещу атомната електроцентрала в Темелин в Чешката република, регионален австрийски съд отправя въпрос до Съда дали разрешението, издадено от чешките власти за експлоатацията на централата, трябва да се признае в Австрия в рамките на такова съдебно производство, тъй като такова признаване не е предвидено от австрийското законодателство.

Съдът установява, на първо място, че осъществяваната от централата в Темелин индустриална дейност попада в приложното поле на Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия (ДЕА). След това той посочва, че предприятията, експлоатиращи разположено в дадена държава членка съоръжение, обикновено са установени според правото на тази държава и че тяхното положение е сравнимо с това на гражданите на тази държава. Следователно разликата в третирането в ущърб на съоръженията, които притежават административно разрешение, издадено в държава членка, различна от Република Австрия, следва да се счита като разлика в третирането, основана на гражданство. Принципът за забрана на всяка дискриминация, основана на гражданство, представлява общ принцип на общностното право, който се прилага и в рамките на Договора за Евратом. Следователно именно в рамките на Договора за Евратом следва да се разгледа провежданата от Република Австрия разлика в третирането в ущърб на ядрените съоръжения, които притежават административно разрешение, издадено в друга държава членка. След това Съдът посочва, че дискриминацията, основана на гражданство, не може да бъде обоснована с чисто икономически цели като защитата на интересите на националните икономически оператори. Освен това тя не може да се обоснове с целта за защитата на живота, на общественото здраве, на околната среда или на правото на собственост, доколкото съществува осигуряваща тази защита общностна правна уредба, в която частично се вписва това разрешение. Поради това Република Австрия не може да обоснове дискриминацията, прилагана по отношение на издаденото в Чешката република административно разрешение за експлоатацията на ядрената електроцентрала в Темелин.

Въпреки че условията за допустимост на жалбите за отмяна са обект на много богата съдебна практика, по съединени дела Комисия/Ente per le Ville Vesuviane (Решение от 10 септември 2009 г., C-445/07 P и C-455/07 P), произнасяйки се в производство по обжалване, Съдът още веднъж трябва да се занимае с условията за допустимост на жалбите, подадени от субдържавни образувания, с които е свързано предоставянето на финансови помощи.

След като напомня, че на основание член 230, четвърта алинея ЕО регионално или местно образувание, доколкото има правосубектност по силата на националното право, може да обжалва решенията, които са адресирани до него, или тези, които го засягат пряко и лично, Съдът уточнява, че условието за пряко засягане изисква съчетанието на два кумулативни критерия, а именно, на първо място, оспорената общностна мярка пряко да поражда последици за правното положение на частноправните субекти, и на второ място, да не оставя никакво право на преценка на своите адресати, на които е възложено изпълнението ѝ.

В това отношение, обратно на Общия съд, Съдът приема, че определянето в решение за отпускане на финансова помощ от Общността на дадено местно или регионално образувание като орган, който отговаря за осъществяването на даден проект по Европейския фонд за регионално развитие, не предполага, че това образувание е само по себе си титуляр на правото на посочената помощ. По същия начин самият факт, че националните власти са оповестили намерението си относно възстановяването на недължимо получените от посоченото местно или регионално образувание суми представлява израз на съществуването на самостоятелна воля от тяхна страна при липсата на задължения в това отношение по силата на общностното право, което доказва правото на преценка на съответната държава членка. Поради това Съдът решава, че въпросното субдържавно образувание не е било пряко засегнато от решението на Комисията и следователно може да се обърне само към своя национален съд, за да оспори законосъобразността на националните мерки относно прилагането на общностен акт.

Съдът също има повод да напомни изискванията, свързани с принципа на състезателност, от който се ръководи производството пред общностния съд.

Всъщност по дело Комисия/Ирландия и др. (Решение от 2 декември 2009 г., C-89/08 P) Съдът постановява, че по общо правило този принцип не се изразява само в предоставяне на право на всяка от страните в процеса да се запознае с доказателствата и със становищата, представени на съда от нейния противник, и да ги обсъди, както и не само не допуска общностният съд да основе решението върху факти и документи, с които страните или само една от тях не са могли да се запознаят и по които следователно не са били в състояние да вземат отношение, а той предполага също правото на страните да се запознаят с правните основания, които съдът разглежда служебно и върху които възнамерява да основе своето решение, и да ги обсъдят. Всъщност, за да бъдат изпълнени изискванията, свързани с правото на справедлив процес, е необходимо страните да са се запознали и да могат да обсъждат в състезателно производство както фактическите, така и правните обстоятелства, които са от решаващо значение за изхода на спора. Ето защо извън особените случаи, по-специално като предвидените от процедурните правилници на общностните юрисдикции, общностният съд не може да основе решението си на правно основание, което е разгледал служебно, дори ако то е абсолютна процесуална предпоставка и ако, както в настоящия случай, е изведено от липса на мотиви на спорното решение, без да покани предварително страните да изложат становищата си по посоченото правно основание. Съдът уточнява, че в аналогичния контекст на член 6 от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи (ЕКПЧ) той вече е постановил, че именно с оглед на този член и на самата цел на правото на всяко заинтересовано лице на състезателно производство и на справедлив процес по смисъла на тази разпоредба Съдът може служебно или по предложение на генералния адвокат, както и по искане

на страните, да разпорежи възобновяване на устната фаза на производството в съответствие с член 61 от своя процедурен правилник, ако смята, че делото не е достатъчно изяснено или че трябва да бъде решено въз основа на довод, който страните не са разисквали (вж. Определение от 4 февруари 2000 г. по дело *Emesa Sugar*, C-17/98, *Recueil*, стр. I-665, точки 8, 9 и 18, както и Решение от 10 февруари 2000 г. по дело *Deutsche Post*, C-270/97 и C-271/97, *Recueil*, стр. I-929, точка 30). Според Съда в настоящия случай от преписката по делото и от съдебното заседание пред Съда е видно, че с обжалваното съдебно решение Общият съд е отменил спорното решение въз основа на служебно разгледано правно основание, изведено от нарушение на член 253 ЕО, без да покани предварително страните — по време на писмената или на устната фаза на производството — да представят становищата си по това правно основание. По този начин Общият съд е нарушил принципа на състезателност, като така е засегнал интересите на Комисията. Съдът уточнява, както това посочва генералният адвокат, че макар липсата на мотиви да представлява недостатък, който по принцип не може да се санира, установяването на такъв недостатък все пак предполага преценка, която според постоянната съдебна практика трябва да вземе предвид определен брой елементи. Подобна преценка може да бъде подложена на обсъждане, по-специално когато се отнася не до пълната липса на мотиви, а до мотивите по точно определен фактически и правен въпрос. В случая, ако бе имала възможност да представи становището си, Комисията би могла по-специално да изтъкне същите доводи като представените в рамките на четвъртото и на петото правно основание на жалбата.

Във връзка със задълженията, които общностното право налага на държавите членки, по дело *Danske Slagterier* (Решение от 24 март 2009 г., C-445/06) Съдът има повод да напомним принципите на извъндоговорната отговорност на държавите членки за нарушение на общностното право, като посочва някои уточнения и дава някои обяснения относно тяхното конкретно прилагане.

Що се отнася до осъществяването на тази отговорност, Съдът напомня, че при липса на общностна правна уредба държавата следва да поправи в рамките на националното право относно отговорността последиците от вредата, причинена на частноправните субекти в резултат на нарушаването на общностното право, като изискванията, и по-специално срокът, предвидени в националните законодателства относно обезщетяването на вредите, трябва да са съобразени с принципите на равностойност и на ефективност. В това отношение предварителното определяне на разумни преклузивни срокове вече е било прието за съвместимо с общностното право. Съдът добавя, че такъв срок трябва освен това да бъде достатъчно предвидим за правния субект. Националната юрисдикция трябва да провери дали това е така, като вземе предвид всички обстоятелства, които характеризират фактическото и правно положение към момента на настъпване на фактите. Националната юрисдикция трябва да провери и дали поради прилагането по аналогия на предвидения в националното законодателство срок изискванията за обезщетяване на вредите, причинени на частноправните субекти в резултат на нарушаването на общностното право от съответната държава членка, не са по-неблагоприятни от приложимите към обезщетяването на подобни вреди от вътрешен характер.

Като разглежда след това конкретното приложение на погасителния давностен срок, Съдът достига до заключението, че общностното право не изисква давностният срок да бъде прекъснат или спрял при започнато от Европейската комисия производство по член 226 ЕО. По същия начин в хипотезата на иск за отговорност на държавата за неправилно транспониране на дадена директива, какъвто е настоящият случай, общностното право допуска срокът да започне да тече, считано от датата, на която са се проявили първите вредоносни последици от това неправилно транспониране и на която са предвидими неговите последващи

вредоносни последици, дори ако тази дата предшества правилното транспониране на същата директива.

На последно място, що се отнася до поведението, което трябва да има увредената страна, Съдът решава, че е в съответствие с общностното право национална правна уредба, която предвижда, че частноправен субект не може да получи обезщетение за вреди, чието настъпване умишлено или поради небрежност е пропуснал да предотврати посредством използването на правно средство за защита, при условие че използването на това средство за защита може да се изисква в разумна степен от увреденото лице, което следва да бъде преценено от запитващата юрисдикция. Вероятността националният съд да отправи преюдициално запитване на основание член 234 ЕО или наличието на висящ пред Съда иск за установяване на неизпълнение на задължения от държава членка сами по себе си не могат да представляват достатъчно основание, за да се направи изводът, че не е разумно да се използва правно средство за защита.

Що се отнася до правото в областта на външните отношения на Общността, заслужава да бъдат посочени едно становище и три дела.

В своето становище 1/08 от 30 ноември 2009 г. Съдът се произнася на основание член 300, параграф 6 ЕО по искане на Комисията по въпросите, от една страна, дали за сключването с някои страни — членки на Световната търговска организация (СТО), на споразумения с предмет изменение на списъците със специфични задължения на Общността и на нейните държави членки по Общото споразумение по търговията с услуги (GATS) Европейската общност разполага с изключителна компетентност или само с компетентност, споделена с държавите членки, и от друга страна, какво е подходящото правно основание, което трябва да се използва за сключването на тези споразумения.

В настоящия случай осъществените през 1995 г. и 2004 г. разширявания са довели до необходимост от съставянето на нов списък, включващ новите тринадесет държави членки, притежавали дотогава свои собствени списъци със задължения в рамките на GATS. С цел сливането на списъка със задължения на новите тринадесет държави членки с действащия списък на Общността и на нейните държави членки на 28 май 2004 г. Комисията нотифицира списъка с измененията и оттеглянията на задължения. В съответствие с член XXI от GATS обаче тези изменения в списъците със задължения са довели до искания за обезщетение в полза на страните — членки на СТО, засегнати от различните приспособявания на списъците в резултат от сливането. Съдът напомня най-напред, че изборът на подходящото правно основание придобива значение от конституционен характер. Всъщност, тъй като Общността разполага само с предоставена компетентност, тя трябва да обвърже споразумението, което възнамерява да сключи, с разпоредба на Договора, която я оправомощава да одобри такъв акт. Поради това той разглежда компетентността на Общността за сключване на разглежданите споразумения и правните основания, които дават възможност за такова сключване, като тези два въпроса са неразривно свързани. След като анализира член 133, параграфи 1, 5 и 6 ЕО, Съдът достига до заключението, че споразуменията със засегнатите страни — членки на СТО, спадат към споделената компетентност на Европейската общност и на държавите членки. Що се отнася до подходящото правно основание, Съдът уточнява, че аспектът „транспорт“, който съдържат разглежданите споразумения, в съответствие с член 133, параграф 6, трета алинея ЕО е от областта на транспортната политика, а не от областта на общата търговска политика. Накрая, в резултат на своя анализ Съдът достига до заключението, че общностният акт за сключването на посочените споразумения трябва да бъде основан както на член 133, параграфи 1 и 5 и параграф 6, втора алинея ЕО, така и на член 71 ЕО и член 80, параграф 2 ЕО във връзка с член 300, параграф 2 и параграф 3, първа алинея ЕО.

По дела Комисия/Австрия, както и Комисия/Швеция (Решения от 3 март 2009 г., C-205/06 и C-249/06) в рамките на производство за установяване на неизпълнение на задължения, образувано по инициатива на Комисията, Съдът установява, че като не са предприели подходящите мерки, за да премахнат несъответствията между своите задължения по общностното право и разпоредбите в областта на капиталовите трансфери, съдържащи се в споразуменията за инвестиции, сключени с определени трети държави, Кралство Швеция и Република Австрия не са изпълнили задълженията си по член 307, втора алинея ЕО. В посочените случаи различните разглеждани споразумения за инвестиции съдържат клаузи, които гарантират свободата на трансфера в свободно конвертируема валута на сумите във връзка с инвестиции. В това отношение тези споразумения съответстват на текста на член 56, параграф 1 ЕО, който забранява всички ограничения върху движението на капитали и плащания между държавите членки и между държавите членки и трети страни. С разпоредбите на член 57, параграф 2 ЕО, член 59 ЕО и член 60, параграф 1 ЕО обаче на Съвета се предоставя правомощие в някои точно определени хипотези да ограничава движението на капитали и плащанията между държавите членки и трети държави. Съдът отбелязва най-напред, че за да се гарантира полезното действие на посочените разпоредби, е необходимо мерките за ограничаване на свободното движение на капитали, ако бъдат приети от Съвета, да бъдат незабавно приложени за държавите, за които се отнасят, като сред тях могат да бъдат и някои от държавите, сключили едно от разглежданите споразумения с Кралство Швеция и Република Австрия. При упражняване на тези правомощия на Съвета, изразяващи се в едностранното приемане на ограничителни мерки по отношение на трети държави в област, която е идентична или свързана с уредената в предходно споразумение, сключено между държава членка и трета държава, се установява несъвместимост с посоченото споразумение, когато, от една страна, то не предвижда разпоредба, позволяваща на съответната държава членка да упражнява правата си и да изпълнява задълженията си в качеството на член на Общността, и от друга страна, когато това не е възможно и посредством механизъм на международното право. Съдът уточнява впрочем, че присъщите на всички международни преговори срокове, които биха били необходими, за да се обсъдят повторно разглежданите споразумения, по естеството си са несъвместими с полезното действие на тези мерки. Последствията от възможността да се използват други, произтичащи от международното право средства като спирането на действието на споразумението, дори денонсирането на разглежданите споразумения или на някои от техните клаузи, са прекалено несигурни, за да се гарантира, че приетите от Съвета мерки биха могли да бъдат надлежно приложени.

По дело *Soysal и Savatli* (Решение от 19 февруари 2009 г., C-228/06) Съдът се произнася относно клаузата „standstill“, предвидена в член 41, параграф 1 от Допълнителния протокол към Споразумението за асоцииране между ЕИО и Турция⁹. Според тази клауза договарящите страни трябва да се въздържат от въвеждане помежду си на нови ограничения, свързани със свободата на установяване и свободното предоставяне на услуги, считано от датата на влизане в сила на посочения протокол.

В случая става въпрос за двама турски граждани, които желаят да упражняват правото на свободно движение на услуги на територията на държава членка на основание посоченото споразумение за асоцииране. Съдът напомня най-напред, че тази разпоредба, формулирана с ясни, точни и безусловни изрази, има непосредствено действие. По-нататък Съдът дава тълкувание на посочената разпоредба в смисъл, че тя не допуска след влизането в сила на

⁹ Допълнителен протокол, подписан на 23 ноември 1970 г. в Брюксел и сключен, одобрен и утвърден от името на Общността с Регламент (ЕИО) № 2760/72 на Съвета от 19 декември 1972 година (ОВ L 293, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 11, том 1, стр. 37).

Допълнителния протокол към Споразумението за асоцииране между ЕИО и Турция въвежда неговото на изискване за получаване на виза по отношение на съответната държава членка, за да се позволи на турски граждани да влязат на територията на дадена държава членка с цел да предоставят в нея услуги за сметка на установено в Турция предприятие, след като към тази дата такава виза не е била изисквана.

Според Съда този извод не може да се постави под въпрос от обстоятелството, че посоченото ограничение произтича от национална правна уредба, която прилага разпоредба на вторичното общностно право, като се има предвид, че сключените от Общността международни споразумения имат предимство пред актовете на вторичното общностно право.

Европейско гражданство

Дело Rüffler (Решение от 23 април 2009 г., C-544/07) представлява добър пример за приложението на правото на движение и пребиваване на гражданите на Съюза.

Г-н Rüffler, бивш германски работник, който се е установил в Полша като пенсионер, получава в Германия две пенсии, едната от които се облага в същата държава членка, а другата — на полска територия. Г-н Rüffler подава молба до полската данъчна администрация данъкът, който дължи в Полша, да бъде намален в зависимост от размера на здравноосигурителните вноски, които е направил в Германия. Тази молба обаче е отхвърлена с мотива, че полското законодателство предвижда, че само вноските, направени към полска здравноосигурителна институция, могат да бъдат приспаднати от данъка върху дохода. Спорът е отнесен до националния съд, а след това — до общностния съд.

За разлика от жалбоподателя и запитващата юрисдикция, които основават доводите си на членове 12 и 39 ЕО, Съдът най-напред изключва приложението на член 39 ЕО предвид това, че той може да се отнася само до активните работници или до тези, които търсят работа. Въпреки това г-н Rüffler може да се основе на своя статут на гражданин на Съюза и следователно — на правото си да се движи и пребивава свободно на територията на държавите членки, което предоставя член 18 ЕО. Поради това Съдът анализира съответствието на полския данъчен режим с този член и решава, че доколкото обвързва предоставянето на данъчно предимство за вноски с условието последните да са направени в полска здравноосигурителна каса и води до това да се откаже предоставянето на това предимство на данъчнозадължени лица, направили вноски в каса на друга държава членка, полската правна уредба поставя в по-неблагоприятно положение данъчнозадължени лица, които са упражнили своята свобода на движение, напускайки държавата членка, в която са упражнявали цялата си професионална дейност, за да се установят в Полша. Подобно ограничение на правото на намаляване на данъка върху дохода представлява ограничение на свободата на движение и на пребиваване на територията на държавите членки, което не е обективно обосновано.

Свободно движение на стоки

В тази област три дела илюстрират колко е трудно да се определят очертанията на мярка с еквивалентен ефект.

По дело Комисия/Италия (Решение от 10 февруари 2009 г., C-110/05) след възобновяване на устната фаза на производството Съдът се произнася по исковата молба на Комисията, с която последната иска от Съда да установи, че като е забранила на мотопедите, на мотоциклетите, на триколесните и на четириколесните превозни средства да теглят ремаркета, Италианската република не е изпълнила задълженията си по член 28 ЕО. Според Съда една държава

членка, която предвижда — поради причини, свързани със защитата на безопасността на движение по пътищата — забрана за такива превозни средства да теглят ремарке, специално проектирано за тях и законно произведено и търгувано в други държави членки, не се намира в неизпълнение на задълженията си по посочения член. Съдът пояснява, че подобна забрана безспорно представлява мярка с равностоеен на количествени ограничения върху вноса ефект, забранена от посочения член, доколкото тя има за резултат да пречат достъпа до разглеждания пазар на ремаркетата, специално проектирани за мотоциклетите, поради това че има значително въздействие върху поведението на потребителите и възпрепятства възможността да съществува търсене на такива ремаркета на този пазар. Въпреки това в настоящия случай посочената забрана трябва да се приеме за оправдана от съображения, свързани със защитата на безопасността на движението по пътищата. В това отношение, макар да е вярно, че държавата членка, която се позовава на императивно изискване, за да оправдае наличието на препятствие пред свободното движение на стоки, трябва да докаже, че нейната правна уредба е подходяща и необходима за постигането на преследваната легитимна цел, тази доказателствена тежест не би могла да стига дотам, че да се изисква от тази държава членка да докаже по положителен начин, че никоя друга възможна мярка не позволява да се осъществи посочената цел при същите условия. Действително, макар да не е изключено да се предвидят други мерки, различни от разглежданата забрана, които да могат да гарантират определена степен на безопасност на движението за състав от мотоциклет и ремарке, това не променя факта, че не би могла да се отрече възможността на държавите членки да осъществят цел като безопасността на движението по пътищата чрез въвеждането на общи и прости правила, които да бъдат лесно възприемани и прилагани от водачите, както и лесно управлявани и контролирани от компетентните органи.

Решение от 30 април 2009 г. по дело *Fachverband des Buch- und Medienwirtschaft* (C-531/07) е свързано с австрийската правна уредба относно задължителната цена на немскоезичните книги, която предвижда, че издателят или вносителят е задължен да определя и да довежда до знанието на обществеността крайна продажна цена и че вносителят не може да определя цена, която след приспадане на данъка върху добавената стойност е по-ниска от крайната продажна цена, определена или препоръчана от издателя за държавата по издаване. Според Съда австрийското законодателство — макар да се отнася до условията, при които могат да бъдат продавани книги — като налага на вносителите да не определят цена, по-ниска от прилаганата в държавата по издаване, не засяга по един и същи начин търгуването на националните книги и на книгите с произход от други държави членки. Съдът пояснява, че разглежданата правна уредба предвижда по-неблагоприятно третиране на немскоезичните книги с произход от други държави членки, отколкото на националните книги, като се има предвид, че тя възпрепятства австрийските вносители, както и чуждестранните издатели да определят минималните цени на дребно според характеристиките на вноския пазар, докато австрийските издатели са свободни сами да определят за своите стоки такива минимални цени за продажбата на дребно на националния пазар. Следователно такова законодателство представлява според Съда ограничение на свободното движение на стоки. Съдът посочва в допълнение, че това ограничение не е обосновано. Той подчертава по-специално, че закрилата на книгата в качеството на културна стока може да се счита като императивно изискване от обществен интерес, което е в състояние да обоснове мерки за ограничение на свободното движение на стоки, при условие че такива мерки са годни да постигнат поставената цел и не надхвърлят необходимото за нейното реализиране. В настоящия случай обаче целта за закрила на книгата в качеството на културна стока може да се постигне от по-малко ограничителни за вносителя мерки, като например на него или на чуждестранния издател се позволи определянето на продажна цена за австрийския пазар, която отчита характеристиките на този пазар. Поради това Съдът постановява, че австрийската правна уредба, която забранява на вносителите на немскоезични книги да определят по-ниска цена от крайната

продажна цена, определена или препоръчана от издателя в държавата по издаване, представлява пречка за свободното движение на стоки, която не може да се обоснове въз основа на общественото право.

По дело *Mickelsson и Roos* (Решение от 4 юни 2009 г., C-142/05) Съдът е сезиран със запитване относно съвместимостта, по-специално с членове 28 ЕО и 30 ЕО, на шведска правна уредба, която с изключение на определени райони забранява определени видове плавателни съдове за индивидуално ползване, а именно „водно транспортно средство с дължина, по-малка от 4 метра, което е [...] оборудвано с двигател с вътрешно горене, притежаващ водометен двигател в качеството на основно средство за задвижване, и [...] проектирано да бъде управлявано от лице или лица в седнало положение, прави или на колене върху корпуса, вместо от вътрешността на същото“. Според Съда посочените членове допускат национална правна уредба, която от съображения за закрила на околната среда забранява използването на такива плавателни съдове за индивидуално ползване извън определените пътища, при условие, от една страна, че компетентните национални органи са задължени да приемат предвидените изпълнителни мерки за определяне на районите извън публичните плавателни пътища, в които могат да бъдат използвани тези плавателни съдове, от друга страна, че тези органи действително са упражнили предоставените им за тази цел правомощия и са определили районите, отговарящи на условията, предвидени в националната правна уредба, и на последно място, че такива мерки са били приети в разумен срок след влизането в сила на тази правна уредба. Наистина, когато националните правила относно определянето на плавателните води и пътища водят до това да възпрепятстват използващите тези плавателни съдове да ги използват по предназначението, присъщо за тях, или до силно ограничаване на тяхното използване, което подлежи на проверка от запитващата юрисдикция, подобни правила биха довели до значително въздействие върху поведението на потребителите, които, знаейки, че разрешеното от такава правна уредба използване е много ограничено, имат единствено редуциран интерес да закупят разглежданата стока. По този начин подобни правила биха довели до препятстване на достъпа на тези стоки до посочения национален пазар и следователно биха представлявали мерки с равностоен на количествени ограничения върху вноса ефект, забранени от член 28 ЕО. Според Съда такава правна уредба обаче може да бъде обоснована от целта за опазване на околната среда, при условие че са спазени гореспоменатите условия. Всъщност, тъй като ограничението или забраната за използване на плавателни съдове за индивидуално ползване са средства, които биха могли да гарантират опазването на околната среда, за да бъде националната правна уредба счетена за обоснована, националните власти следва още да установят, че нейният ограничителен ефект върху свободното движение на стоки не надхвърля необходимото за постигането на посочената цел. В това отношение, маркар да не е изключено в конкретния случай други мерки, различни от разглежданата забрана, да могат да осигурят определена степен на опазване на околната среда, това не променя факта, че не би могла да се отрече възможността на държавите членки да постигнат цел като опазване на околната среда чрез въвеждането на общи правила, които да бъдат, от една страна, необходими поради географските особености на въпросната държава членка, и от друга страна, лесно управлявани и контролирани от националните органи. При положение обаче, че текстът на самата национална уредба води до презумпцията, че в районите, които следва да бъдат определени чрез изпълнителни мерки, плавателните съдове за индивидуално ползване могат да бъдат използвани, без да създават за околната среда рискове или смущения, смятани за неприемливи за околната среда, следователно общата забрана за използване на такива стоки извън публичните плавателни пътища би представлявала мярка, която надхвърля необходимото за постигането на целта за опазване на околната среда. Освен това, ако запитващата юрисдикция установи, че изпълнителните мерки са приети в разумен срок, но след осъществяването на фактите по главното производство и те определят като плавателни райони водите, в които подсъдимите по главното производство са управлявали плавателните

съдове за индивидуално ползване, заради което впоследствие срещу тях е образувано наказателно производство, за да може националната мярка да запази своята пропорционалност, и следователно своето оправдание с оглед целта за опазване на околната среда, трябва да бъде разрешено на подсъдимите да се позоват на това определяне, което впрочем следва и от общия принцип на общностното право за прилагането с обратна сила, в зависимост от случая, на най-благоприятния наказателен закон и на най-лекото наказание.

Селско стопанство

Правните спорове в областта на селското стопанство намаляват значително от няколко години и тази тенденция се потвърждава през 2009 г.

Поради тази причина следва да спомене само делото *Budějovický Budvar* (Решение от 8 септември 2009 г., C-478/07), което се отнася до закрилата на означението „BUD“ като наименование за произход. Регламентът на Съвета от 20 март 2006 година относно закрилата на географските указания и наименованията за произход¹⁰ има за цел да гарантира на потребителите, че земеделските продукти, обозначени с географско указание, което е регистрирано по силата на посочения регламент, имат определени специфични характеристики поради своя произход от определена географска зона и следователно предоставят гаранция за качество поради своя географски произход. Ако отговарят на установените в Регламента условия, т.нар. „квалифицирани“ наименования за произход и географски указания са защитени. За сметка на това Регламентът не се прилага за т.нар. „прости“ географски указания, т.е. тези, които не изискват продуктите да имат специално качество или определено реноме, свързани с мястото, от което произхождат. Въпреки това закрилата от страна на държава членка на такова просто указание за географски произход, което може да съдържа ограничение за свободното движение на стоки, може да бъде обоснована съгласно общностното право при определени условия. В настоящия случай чешка пивоварна започва производство пред търговския съд на Виена с цел да се забрани на разпространител на напитки, установен във Виена, да продава бира с марката *American Bud*, произведена от установена в Съединените щати пивоварна, на основание на това, че използването на това наименование за бира, произхождаща от държава членка, различна от Чешката република, противоречи на разпоредбите на двустранно споразумение, сключено през 1976 г. между Австрия и бившата Чехословашка социалистическа република. В съответствие с това споразумение наименованието „Bud“ представлявало защитено наименование, което поради това било запазено изключително за чешките продукти. На въпроса на виенската юрисдикция при какви условия означението „Bud“ може да бъде защитено по силата на посочената двустранна конвенция за произведената в Чешката република бира, Съдът посочва, че означението „Bud“ би могло да представлява просто и непряко указание за географски произход, а именно означение, при което не съществува пряка връзка между определено качество, репутация или други характеристики на продукта, от една страна, и неговия специфичен географски произход, от друга страна, което означение като такова освен това не е географско име, но най-малкото е в състояние да информира потребителя, че обозначеният с него продукт произхожда от определено място, район или страна. Ако търговският съд квалифицира означението „Bud“ като просто указание за географски произход, той трябва да провери дали според преобладаващите в Чешката република фактически положения и схващания означението „Bud“ е най-малкото в състояние да информира потребителя, че обозначеният с него продукт произхожда от определен

¹⁰ Регламент (ЕО) № 510/2006 на Съвета от 20 март 2006 година относно закрилата на географски указания и наименования за произход на земеделски продукти и храни (ОВ L 93, стр. 12; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 71, стр. 114).

район или място на територията на тази държава членка и дали не е придобило родов характер в тази държава членка. При тези условия общностното право допуска национална закрила на такова просто указание за географски произход, както впрочем и разширяването на тази закрила чрез двустранен договор на територията на друга държава членка. Според търговския съд обаче означението „Bud“ трябва да се квалифицира по-скоро като указание за произход, обозначаващо продукти, чиито особености се дължат на природни или човешки фактори, които са неразривно свързани с тяхното място на произход. В това отношение търговският съд иска да разбере дали общностният регламент относно закрилата на географските указания допуска закрилата на наименованието за произход „Bud“, чиято регистрация не е заявена в съответствие с този регламент. Всъщност при присъединяването си към Европейския съюз Чешката република е поискала общностна закрила само за три указания за произход, свързани с произвежданата в град České Budějovice бира, а именно „Budějovické pivo“, „Českobudějovické pivo“ и „Budějovický měšťanský“, обозначаващи силна бира, наречена „Bud Super Strong“. Според Съда регламентът относно закрилата на географските указания и наименованията за произход има изчерпателен характер, така че той не допуска режим на закрила, предвиден с договори между две държави членки като разглежданите двустранни договори, който предоставя на означение, признато съгласно правото на държава членка като наименование за произход, закрила в друга държава членка, където тази закрила се търси действително, макар да не е била подавана заявка за регистрация на наименованието за произход съгласно посочения регламент.

Свободно движение на хора, услуги и капитали

И тази година Съдът постановява множество решения, свързани, от една страна, с прилагането на принципите на свободно движение в общностната правна уредба, и от друга страна, с установените в някои национални правни уредби ограничения на свободите на движение. Няколко дела се отнасят едновременно до упражняването на няколко свободи, което налага да се отдаде предпочитание по-скоро на представянето на отделните свободи, а не на отделните дела.

В областта на свободата на установяване и свободното движение на работници следва да се посочи делото Consiglio Nazionale degli Ingegneri (Решение от 29 януари 2009 г., C-311/06), което се отнася до тълкуването на Директива 89/48/ЕИО относно обща система за признаване на дипломите за висше образование, издадени след завършването на професионално образование и обучение с минимална продължителност от три години¹¹. Поставените на Съда преюдициални въпроси се отнасят по-точно до възможността титулярът на официално призната диплома, издадена от орган на друга държава членка, с която не се удостоверява образование, получено в рамките на образователната система на тази държава, и която не се основава нито на положен в тази държава членка изпит, нито на придобит в нея професионален стаж, да се позове на разпоредбите на посочената директива, за да получи достъп до регламентирана професия в приемаща държава членка. Съдът отговаря отрицателно, постановявайки, че документ, с който се удостоверяват професионални квалификации, не може да се приеме за „диплома“ по смисъла на същата директива, без квалификациите да са придобити изцяло или частично в рамките на образователната система на държавата членка, която е издала съответната диплома. Освен това даден документ улеснява достъпа до дадена професия, доколкото доказва притежаването на допълнителна квалификация. Според Съда да се допусне възможността лице, което единствено е получило документ, издаден от

¹¹ Директива 89/48/ЕИО на Съвета от 21 декември 1988 година (ОВ L 19, 1989 г., стр. 16; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 2, стр. 76).

държавата членка по произход, който сам по себе си не дава достъп до дадена регламентирана професия, все пак да получи достъп до нея, без обаче получението в другата държава членка документ за официално признаване да свидетелства за допълнителна квалификация или за придобит професионален стаж, би било в противоречие с принципа, че държавите членки запазват възможността да определят минималното равнище на необходимата квалификация, с цел да гарантират качеството на услугите, предоставяни на тяхна територия.

В областта на свободата на установяване, и като допълнение — в областта на свободното предоставяне на услуги или на свободното движение на капитали, Съдът постановява няколко решения, свързани с национални правни уредби, които преследват цел, свързана със защита на общественото здраве.

Сред тях следва да се отбележат две решения, свързани с разпоредби от италианското и германското законодателство, които предвиждат, че само фармацевти могат да притежават и стопанисват аптека. По *дело Apothekerkammer des Saarlandes* и др. (Решение от 19 май 2009 г., C-171/07 и C-172/07) Съдът постановява, че членове 43 ЕО и 48 ЕО допускат такава правна уредба. Наистина такова правило за изключване на нефармацевтите представлява ограничение по смисъла на член 43 ЕО. Все пак според Съда то може да бъде обосновано със съображения за закрила на общественото здраве, и по-конкретно с целта да се гарантира сигурното и качествено снабдяване на населението с лекарствени продукти. Всъщност с оглед на твърде особения характер на лекарствените продукти, чието терапевтично действие ги разграничава съществено от останалите стоки, и на рисковете от прекомерна или неправилна употреба на лекарствени продукти за общественото здраве и за финансовото равновесие на системите за социална сигурност, държавите членки могат да поставят строги изисквания на лицата, които извършват търговия на дребно с лекарствени продукти, по-конкретно по отношение на режима на пускането на такива продукти в продажба и извличането на печалба. Те по-специално могат да запазят правото за продажба на дребно на лекарствените продукти по принцип единствено за фармацевтите поради изискванията, на които последните трябва да отговарят, и информацията, която трябва да могат да дадат на потребителите. По *дело Комисия/Италия* (Решение от 19 май 2009 г., C-531/06) Съдът възприема аналогични доводи, за да постанови, че като оставя в сила правни разпоредби, които запазват правото на стопанисване на частни аптеки за търговия на дребно само за физически лица, притежаващи диплома за фармацевт, както и за дружества, всички съдружници в които са фармацевти, Италианската република не е нарушила задълженията си по членове 43 ЕО и 56 ЕО. Съдът прави същия извод и по отношение на липсата на възможност предприятия за търговия на едро с фармацевтични продукти да придобиват участие в дружества, които стопанисват общински аптеки.

За сметка на това по *дело Hartlauer* (Решение от 10 март 2009 г., C-169/07) Съдът постановява, че членове 43 ЕО и 48 ЕО не допускат национални разпоредби, по силата на които е необходимо разрешение за учредяването на частно лечебно заведение под формата на самостоятелна дентална поликлиника и според които това разрешение трябва да се откаже, когато с оглед на грижите, вече предлагани от лекарите, сключили договор с осигурителна каса, не е налице нужда, обосноваваща учредяването на подобно заведение. Според Съда подобна правна уредба не е в състояние да гарантира осъществяването на целите за поддържане на качествено, балансирано и общодостъпно медицинско обслужване, както и за предотвратяване на риска от сериозно застрашаване на финансовото равновесие на системата за социално осигуряване, след като тази уредба не подчинява и груповите практики на подобен режим и след като не се основава на условие, което да може в достатъчна степен да регламентира упражняването на правото на преценка на националните власти. За да бъде обоснован един режим за предварително административно разрешение, той трябва да се основава на обективни, недискриминационни и предварително известни критерии, които гарантират, че той

е в състояние в достатъчна степен да регламентира упражняването на правото на преценка на националните власти. Според Съда случаят обаче не е такъв, щом получаването на разрешение за учредяване на нова дентална поликлиника се подчинява на критерия, основан на брой пациенти на лекар, който не е нито определен, нито за него заинтересованите лица са уведомявани предварително по какъвто и да било начин, или щом режимът на предварително разрешение се основава на метод, който може да засегне обективността и безпристрастността на разглеждането на съответното заявление за разрешение.

В областта на свободата на установяване и на свободното предоставяне на услуги следва да се посочи дело Комисия/Италия (Решение от 28 април 2009 г., С-518/06), което се отнася до италианската правна уредба, която задължава всички застрахователни предприятия, включително застрахователните предприятия със седалище в друга държава членка, които обаче упражняват дейността си в Италия, да предоставят застраховка „Гражданска отговорност“ за моторни превозни средства по искане на всеки един потенциален клиент. Съдът постановява, че като е запазила в сила подобно законодателство, Италианската република не е нарушила задълженията си по членове 43 ЕО и 49 ЕО. Наистина такова задължение за сключване на договор ограничава свободата на установяване и свободното предоставяне на услуги. Въпреки това според Съда такова ограничение се обосновава с целта за социална закрила, която по същество се изразява в гарантиране на подходящо обезщетяване на пострадалите при пътнотранспортни произшествия. Що се отнася по-специално до пропорционалния характер на разглежданата правна уредба, Съдът напомня, че не е задължително приетата от органите на държава членка ограничителна мярка да съответства на концепция, споделяна от всички държави членки по отношение на способите за закрила на законния интерес. Ето защо обстоятелството, че някои държави членки са решили да установят различен режим, за да гарантират, че всеки собственик на превозно средство ще може да сключи договор за застраховка „Гражданска отговорност“ за моторни превозни средства при ставка на премията, която не е прекомерно висока, не може да докаже, че задължението за сключване на договор надхвърля необходимото за постигане на преследваната цел.

Следва да се отбележи, че в същото решение Съдът разглежда и член 9 от Директива 92/49/ЕИО¹², като постановява, че този член определя по неизчерпателен начин приложното поле на принципа на надзор от страна на държавата членка по произход, като посочва, че финансовият надзор „включва“ проверка на състоянието на платежоспособност и на формирането на техническите резерви. Тази разпоредба обаче не може да се тълкува в смисъл, че държавата членка по произход има изключителна компетентност за надзор, която обхваща търговското поведение на застрахователните предприятия. От това следва, че тази разпоредба не изключва възможността за контрол от приемащата държава членка върху подробните правила, съгласно които застрахователните предприятия, упражняващи дейност в тази държава в съответствие със свободата на установяване или със свободното предоставяне на услуги, изчисляват своите застрахователни премии, както и за прилагането на санкции.

В областта на свободното предоставяне на услуги дело Liga Portuguesa de Futebol Profissional и Baw International (Решение от 8 септември 2009 г., С-42/07) дава възможност на Съда да уточни своята практика относно игрите и залаганията в държавите членки. В това решение Съдът постановява, че член 49 ЕО допуска правна уредба на държава членка, която забранява на

¹² Директива 92/49/ЕИО на Съвета от 18 юни 1992 година относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби, свързани с прякото застраховане, различно от животозастраховането и за изменение на Директиви 73/239/ЕИО и 88/357/ЕИО (ОВ L 228, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 6, том 2, стр. 53).

частни оператори, установени в други държави членки, в които законно предоставят аналогични услуги, да предлагат хазартни игри по Интернет на територията на посочената държава членка. Според Съда, макар такава правна уредба да води до ограничаване на свободното предоставяне на услуги с оглед на особеностите, свързани с предлагането на хазартни игри по Интернет, това ограничение може да се приеме за обосновано с цел борба с измамите и престъпните прояви. Що се отнася до проверката на необходимостта от съответния режим, Съдът напомня, че секторът на предлаганите по Интернет хазартни игри не е хармонизиран на общностно равнище. Следователно дадена държава членка може основателно да смята, че само законното предлагане от частен оператор на услуги по Интернет в този сектор в друга държава членка, в която той е установен и в която по принцип за него вече се прилагат законови условия и се упражнява контрол от страна на компетентните органи на последната държава, не би могло да се приеме за достатъчна гаранция за защита на потребителите в държавата срещу рисковете от измама и престъпни прояви предвид затрудненията, пред които при подобни обстоятелства могат да бъдат изправени органите на държавата членка по установяване, за да оценят професионалните качества и почтеността на операторите. Освен това поради липсата на пряк контакт между потребителя и оператора достъпните по Интернет хазартни игри са свързани с по-големи по значение и различни по естеството си опасности спрямо традиционните пазари на такива игри, що се отнася до евентуалните измами, извършвани от операторите в ущърб на потребителите. В допълнение, не може да се изключи възможността определен оператор, който спонсорира някои спортни състезания, за които организира залагания, както и някои участващи в тези състезания отбори, да се окаже в положение, позволяващо му пряко или непряко да въздейства върху резултата от състезанията и по този начин да увеличи печалбите си.

В областта на свободното предоставяне на услуги и на свободното движение на капитали вниманието следва да се привлече към съединени дела X и Passenheim-van Schoot (Решение от 11 юни 2009 г., C-155/08 и C-157/08), които са свързани с предвидения в нидерландската правна уредба срок за изменение на данъчно задължение, когато активи с произход от спестявания и получени от тези активи доходи са укрити от националните данъчни власти. В това отношение Съдът постановява, че когато данъчните власти на тази държава членка не разполагат с никаква улика за съществуването на такива активи, позволяваща започването на разследване, членове 49 ЕО и 56 ЕО допускат прилагането от тази държава членка на срок за изменение на данъчното задължение, който е по-дълъг, когато тези активи се държат в друга държава членка, отколкото когато те се държат в първата държава членка. Обстоятелството, че в тази друга държава членка намира приложение банковата тайна, не е релевантно в това отношение. Според Съда тези членове допускат в такъв случай и глобата, наложена поради укриването на посочените чуждестранни активи и доходи, да се изчислява пропорционално на размера на изменението на данъчното задължение и за този по-дълъг период. Съдът установява, че макар такава правна уредба да представлява ограничение едновременно на свободното предоставяне на услуги и на свободното движение на капитали, тя обаче може да бъде обоснована с необходимостта да се гарантира ефективността на данъчния контрол, както и с борбата срещу данъчните измами, при спазване на принципа на пропорционалността. По последния въпрос Съдът посочва, че при липсата на улики относно съществуването на доходи, които да позволят на данъчните власти на дадена държава членка да започнат разследване, тази държава членка се намира в невъзможност да се обърне към компетентните органи на другата държава членка, за да може последните да ѝ съобщат сведенията, необходими за коректното установяване на размера на данъка. За сметка на това, когато данъчните власти на държава членка разполагат с улики, които биха им позволили да се обърнат към компетентните власти на други държави членки, самият факт, че съответното подлежащо на данъчно облагане имущество се намира в друга държава членка, не обосновава общото прилагане на допълнителен срок за изменение на данъчно задължение, което по никакъв начин

не зависи от промеждутъка от време, необходим за полезно прибягване до тези механизми на взаимопомощ.

На последно място, що се отнася до принципа на свободно движение на капитали, Съдът е постановил две решения, на които трябва да се обърне особено внимание.

На първо място, става въпрос за делото *Persche* (Решение от 27 януари 2009 г., C-318/07), което се отнася до чувствителната проблематика на даренията, направени в полза на организации с общественополезна дейност. След като уточнява, че тези дарения попадат в приложното поле на разпоредбите на Договора относно свободното движение на капитали, дори когато са извършени в натура под формата на вещи за всекидневна употреба, Съдът постановява, че член 56 ЕО не допуска законодателство на държава членка, съгласно което по отношение на даренията за признати организации с общественополезна дейност правото на данъчно приспадане се предоставя само за даренията, извършени в полза на организации, установени на територията на страната, без на данъчнозадълженото лице да се даде възможност да докаже, че дарението, направено на установена в друга държава членка организация, отговаря на предвидените от посоченото законодателство условия за предоставянето на такова право. Според Съда в рамките на законодателството си относно данъчното приспадане на дарения държавата членка наистина може да приложи различно третиране между националните и установените в други държави членки признати организации с общественополезна дейност, когато последните преследват цели, различни от зададените в собствено-то ѝ законодателство. При все това организация, която е установена в определена държава членка и отговаря на предвидените от друга държава членка условия за предоставяне на данъчни предимства, се намира в сходно положение с установените и признати в тази друга държава членка организации с общественополезна дейност по отношение на предоставянето от последната държава членка на данъчни предимства, целящи да насърчат съответната общественополезна дейност. Следователно според Съда въведената с посоченото по-горе законодателство разлика в третирането представлява ограничение на свободното движение на капитали. Това ограничение не може да бъде обосновано нито с необходимостта от запазване на ефективността на данъчния контрол, нито с борбата с данъчните измами. По последния въпрос Съдът обаче уточнява, че по отношение на организациите с общественополезна дейност със седалище в трета страна по принцип е оправдано държавата членка на облагане да откаже предоставянето на такава възможност за приспадане, ако именно поради липсата на договорно задължение за тази трета страна да предоставя информация се оказва невъзможно получаването на необходимата информация от въпросната страна.

На второ място, става въпрос за дело *Woningstichting Sint Servatius* (Решение от 1 октомври 2009 г., C-567/07), което е образувано по искане за тълкуване на разпоредбите на Договора относно свободното движение на капитали, чиято цел е да се прецени съвместимостта с това свободно движение на нидерландското законодателство, предназначено да насърчи предлагането в областта на жилищното настаняване. Според това законодателство проектите за трансгранични инвестиции в недвижими имоти на одобрените в областта на жилищното настаняване нидерландски организации трябва да преминат през административна процедура за предварително разрешение и да докажат, че съответните инвестиции се осъществяват с оглед на интересите в областта на жилищното настаняване в Нидерландия. Според Съда подобно задължение представлява ограничение на свободното движение на капитали. Съдът приема, че изискванията, свързани със социалната жилищна политика на държава членка и с финансирането на тази политика, могат да съставляват императивни съображения от обществен интерес и поради това да обосноват такова ограничение. Съдът уточнява обаче, че един режим на предварително административно разрешение не може да оправдае дискреционни действия на националните органи, които могат да лишат от полезно действие

общностните разпоредби. Също така, за да бъде обоснован един такъв режим, макар и да де-рогира такава основна свобода, той трябва да се основава на обективни, недискриминационни и предварително известни критерии, които гарантират, че той е в състояние в достатъчна степен да регламентира упражняването на правото на преценка от страна на националните органи, което запитващата юрисдикция трябва да провери.

Транспорт

По съединени дела *Sturgeon и др.*, както и *Böck и Lepuschitz* (Решение от 19 ноември 2009 г., С-402/07 и С-432/07), Съдът трябва да се произнесе по отношение на понятието за закъснял полет в рамките на Регламент (ЕО) № 261/2004¹³. Посоченият регламент предвижда обезщетение с предварително определен размер при отмяна на полет, но не и при закъснял полет. Запитващите юрисдикции са сезирани от пътници, които претендират това обезщетение с предварително определен размер поради това, че са достигнали до летището на пристигане със закъснения от 22 и 25 часа спрямо времето за пристигане по разписание.

Съдът най-напред отбелязва, че дори да е голяма, продължителността на закъснението не е достатъчна, за да се разглежда като отменен закъснелият полет. Независимо от продължителността на закъснението, закъснелият полет не може да се разглежда като отменен, когато освен времето за излитане всички останали първоначално планирани обстоятелства, свързани с полета, сред които по-специално маршрутът, остават непроменени.

На следващо място, по отношение на правото на обезщетение Съдът установява, че пътниците, чийто полет е отменен, и пътниците, засегнати от закъснение на полета, претърпяват аналогична вреда, а именно загуба на време, и в този смисъл се намират в сходно положение, което не обосновава различно третиране. Оттук Съдът прави заключението, че пътниците на закъснели полети може да се приравнят на пътниците на отменени полети за целите на прилагането на правото на обезщетение, което позволява и на тях да искат обезщетение с предварително определена сума от авиокомпанията, когато достигат своя краен пункт на пристигане три часа или повече след планираното от въздушния превозвач пристигане по разписание, освен ако закъснението е причинено от извънредни обстоятелства. В това отношение Съдът напомня, че технически проблем, възникнал с летателен апарат, не може да се приеме за извънредно обстоятелство, освен ако този проблем произтича от събития, които поради своето естество или произход не са присъщи на нормалното упражняване на дейността на съответната авиокомпания и се намират извън ефективния ѝ контрол.

Правила на конкуренция

По дело *X BV* (Решение от 11 юни 2009 г., С-429/07), общо погледнато, Съдът постановява, че Комисията може да внася по собствена инициатива писмени становища в юрисдикция на държава членка в производство относно възможността за данъчно приспадане на глобата, която Комисията е наложила поради нарушаването на член 81 ЕО или член 82 ЕО. Член 15 от Регламент № 1/2003 относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени

¹³ Регламент (ЕО) № 261/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 11 февруари 2004 година относно създаване на общи правила за обезщетяване и помощ на пътниците при отказан достъп до борда и отмяна или голямо закъснение на полети, и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 295/91 (ОБ L 46, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 7, том 12, стр. 218).

в членове 81 и 82 от Договора¹⁴, озаглавен „Сътрудничество с националните [юрисдикции]“, предвижда при определени обстоятелства възможността за встъпване на Комисията във висшите пред националните юрисдикции производства. Съдът уточнява, че възможността за Комисията, като действа по собствена инициатива, да внася писмени становища в посочените юрисдикции, се подчинява само на условието това да се изисква от съгласуваното прилагане на член 81 ЕО или член 82 ЕО. Това условие може да бъде изпълнено дори в случаите, когато съответното производство не е свързано с прилагането на член 81 ЕО или член 82 ЕО. От друга страна, като се има предвид, че съществува неразривна връзка между глобите и прилагането на членове 81 ЕО и 82 ЕО, ефективността на санкциите, налагани от националните или общностните органи по конкуренция въз основа на член 83, параграф 2, буква а) ЕО, е условие за съгласуваното прилагане на членове 81 ЕО и 82 ЕО. Оттук следва, че решението, което юрисдикцията на дадена държава членка трябва да постанови в производство относно възможността за приспадане от облагаемата печалба на цялата или част от глоба, би могло да засегне ефективността на санкциите в областта на антиконкурентните практики и поради това би могло да застраши съгласуваното прилагане на член 81 ЕО или член 82 ЕО. Ето защо Съдът постановява, че в подобно положение член 15 от Регламент № 1/2003 разрешава на Комисията да внася становища в националната юрисдикция.

В областта на картелите дело GlaxoSmithKline/Комисия (Решение от 6 октомври 2009 г., C-501/06 P, C-513/06 P, C-515/06 P, C-519/06 P) дава повод на Съда да се произнесе по съвместимостта с член 81 ЕО на споразумения, които имат за цел ограничаване на паралелната търговия с лекарствени продукти¹⁵. Съдът постановява, че по принцип споразуменията, насочени към забрана или ограничаване на паралелната търговия, имат за цел да предотвратят конкуренцията. Този принцип се прилага във фармацевтичния сектор. Установяването на наличие на антиконкурентна цел на дадено споразумение не може да се постави в зависимост от доказването, че споразумението съдържа неблагоприятни последици за крайните потребители. Освен това Съдът напомня, че за да бъде освободено от забраната на картелите съгласно член 81, параграф 3 ЕО, дадено споразумение трябва да допринася за подобряване на производството или разпространението на стоки или за развитието на техническия или икономическия прогрес. Този принос се отъждествява не с всички ползи, които участващите в това споразумение предприятия извличат от него за своята дейност, а със значителни обективни ползи, които могат да компенсират неблагоприятните последици, произтичащи от него за конкуренцията. Следователно Комисията може да направи прогнозен анализ. Достатъчно е Комисията да достигне до убеждението за конкретно проявление на вероятността от значими обективни ползи, за да предположи, че споразумението съдържа такива ползи. Съдът уточнява също, че разглеждането на дадено споразумение, за да се определи дали то допринася за подобряване на производството или разпространението на стоки или за развитието на техническия или икономическия прогрес и дали то води до значителни обективни ползи, което трябва да бъде направено с оглед на фактическите доводи и доказателствата, представени в рамките на искането за освобождаване от забраната на картелите, може да изисква да се вземат предвид характеристиките и евентуалните особености на засегнатия от споразумението сектор, ако тези характеристики и особености са от решаващо значение за резултата от разглеждането. Подобно взимане предвид не означава, че тежестта на доказване е обърната, а гарантира само, че разглеждането на искането за освобождаване от забраната на картелите

¹⁴ Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 година (ОВ L 1, 2003 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 167).

¹⁵ Относно преценката с оглед на член 82 ЕО на едностранните мерки, ограничаващи паралелната търговия с лекарствени продукти, вж. Решение от 16 септември 2008 г. по дело Sot. Lélos kai Sia, C-468/06—C-478/06, Сборник, стр. I-7139.

ще бъде направено с оглед на фактическите доводи и подходящите доказателства, представени от лицето, подало искането.

По дело Archer Daniels Midland/Комисия (Решение от 9 юли 2009 г., C-511/06 P), свързано с незаконен картел в сектора на лимонената киселина, Съдът разглежда последиците от квалифицирането като водач на картел за правото на защита. Такова квалифициране всъщност има важни последици за размера на глобата, която следва да бъде наложена на предприятие. Става въпрос, от една страна, за утежняващо обстоятелство, и от друга страна, за обстоятелство, което в случай на сътрудничество от страна на предприятието автоматично изключва много съществено намаляване на размера на глобата. Съдът постановява, че макар Комисията да не е задължена да посочва в изложението на възражения начина, по който възнамерява да вземе предвид фактическите обстоятелства, за да определи равнището на глобата, нито по-конкретно дали възнамерява въз основа на тези факти да квалифицира дадено предприятие като водач на картела, Комисията има задължението поне да посочи тези фактически обстоятелства. Когато обаче документите и доказателствата, от които са изведени фактите, обосноваващи квалифицирането като водач на картела, се състоят от свидетелски показания на лица, разследвани в рамките на процедурата за нарушение, и така проявяват субективен елемент, прилагането на тези документи към изложението на възражения, без тези факти да са споменати изрично в текста на самото изложение, не позволява на предприятието нито да прецени достоверността, която Комисията придава на всяко от доказателствата, и да ги оспори, нито следователно да упражни ефективно своите права. Като действа по този начин, Комисията нарушава правото на защита на съответното предприятие. Поради това тя не може да се основе на тези доказателства, за да квалифицира предприятието като водач на картела. Освен това при липсата на други доказателства в изложението на възраженията, позволяващи приемането на такава квалификация, Комисията не може автоматично да изключи възможността да се ползва много съществено намаляване на размера на глобата в случай на сътрудничество от страна на предприятието. Освен това по същото дело Съдът потвърждава, че преустановяването на нарушението веднага след намесата на Комисията не води автоматично до прилагането на намаляване на размера на глобата. Той напомня също така, че действителното отражение на дадено нарушение на пазара е едно от обстоятелствата, които трябва да бъдат взети предвид при преценката на тежестта на нарушението.

В решението си от 24 септември 2009 г. по дело Erste Bank der österreichischen Sparkassen/Комисия (C-125/07 P, C-133/07 P, C-135/07 P, C-137/07 P), постановено в рамките на обжалване по дело „Клуб Lombard“, Съдът посочва, че фактът, че даден картел има за цел само търговия с продукти в една-единствена държава членка, не е достатъчен, за да се изключи възможността от засягане на търговията между държавите членки. Тъй като поради естеството си такъв картел има за последица да засили разделянето на пазарите в национален мащаб, като по този начин се възпрепятства икономическото взаимно обвързване, което Договорът за ЕО има за цел да реализира, съществува сериозно предположение за засягане на търговията между държавите членки, което може да бъде оборено само ако анализът на характеристиките на споразумението и на икономическия контекст, в който същото се вписва, доказва обратното.

От друга страна, Съдът уточнява, че Комисията изобщо не е длъжна приоритетно да проверява дали са изпълнени условията за вменяване на отговорност на дружеството майка в случай на извършено от дъщерно дружество нарушение. Всъщност Комисията може да избере да санкционира или дъщерното дружество, участвало в нарушението, или дружеството майка, което го е контролирало през този период.

Що се отнася до определянето на размера на глобите, Съдът постановява най-напред, че хоризонтален ценови картел, засягащ толкова важен икономически сектор като банковия, по принцип не би могъл да избегне квалификацията като много сериозно нарушение, независимо от неговия контекст. На следващо място, Съдът уточнява, че в областта на преценката на тежестта на нарушението, обратно на посоченото от жалбоподателите, Общият съд не се е основал единствено на привеждането на картела в действие, а е установил неговото действително отражение върху пазара. Освен това Съдът преценява, че при определянето на размера на глобите отчитането на пазарните дялове на участниците в групата от страна на Комисията с оглед разпределяне в различни категории на дружествата, изпълняващи роля на водещи дружества в рамките на дадено банково обединение, не представлява вменияване на водещите дружества на неправомерното поведение на участниците в групата. Става въпрос за подход, който цели да гарантира, че равнището на глобите, наложени на водещите дружества, отразява по адекватен начин тежестта на тяхното собствено неправомерно поведение. На последно място, Съдът напомня, че що се отнася до степента на намаляване на дадена глоба, той не може да замени със своята преценка преценката на Общия съд, който се произнася при упражняване на пълната си юрисдикция.

В областта на злоупотребата с господстващо положение Съдът е постановил две важни решения.

Вследствие на жалбата на France Télécom срещу Решение на Общия съд от 30 януари 2007 г. (T-340/03, France Télécom/Комисия, Сборник, стр. II-107) Съдът потвърждава посоченото решение, с което се отхвърля жалбата срещу решението на Комисията на това дружество да се наложи глоба от 10,35 милиона евро за злоупотреба с господстващо положение на френския пазар за предоставяне на достъп до високоскоростен Интернет за домашни потребители. На довода на това дружество, че Общият съд е нарушил член 82 ЕО, приемайки, че за да се установи наличието на практика на хищнически цени, не е необходимо предварително да се докаже възможността за възстановяване на загубите, Съдът отговаря, че тази възможност не е необходимо условие, за да се установи, че такава ценова политика представлява злоупотреба. Такава възможност се явява само релевантно обстоятелство при преценката за това дали въпросната практика представлява злоупотреба, доколкото например в случай на прилагане на цени, по-ниски от средната стойност на променливите разходи, може да допринесе за изключване на икономически обосновки, различни от отстраняване на конкурент, или в случай на прилагане на цени, по-ниски от средната стойност на общите разходи, но по-високи от средната стойност на променливите разходи — за установяване на съществуването на план, чиято цел е да се отстрани конкурент. Впрочем според Съда липсата на всякаква възможност за възстановяване на загубите не би могла да бъде достатъчна, за да изключи възможността въпросното предприятие да успее да засили господстващото си положение вследствие по-конкретно на излизането от пазара на един или повече негови конкуренти, така че в още по-голяма степен да бъде намалено равнището на съществуващата на пазара конкуренция, което вече е отслабено именно поради присъствието на въпросното предприятие, и потребителите да претърпят вреда поради ограничаването на тяхната възможност за избор.

По дело Der Grüne Punkt - Duales System Deutschland/Комисия (Решение от 16 юли 2009 г., C-385/07 P), след като напомня, че разумният характер на срока за постановяване на решение трябва да се преценява в зависимост от конкретните обстоятелства по делото, каквито са сложността на спора и поведението на страните, Съдът приема, че предвид големия брой заинтересовани лица и засегнатите финансови интереси при спорове относно наличието на нарушение на правилата на конкуренцията основното изискване за правна сигурност в полза на икономическите оператори, както и целта за гарантиране на ненарушената конкуренция на вътрешния пазар са от съществен интерес не само за самия жалбоподател и неговите

конкуренти, но и за третите лица. При спор във връзка със злоупотреба с господстващо положение от страна на предприятие, което събира вноска за твърде широкото използване на неговото лого, и предвид евентуалното отражение на изхода на спора, продължителността на производството пред Общия съд, която възлиза на около 5 години и 10 месеца, не отговаря на изискванията за спазването на разумен срок при постановяване на решение, доколкото не може да се обоснове с нито едно от конкретните обстоятелства по делото — нито със сложността на спора, нито с поведението на страните, нито с представянето на искания на страните в хода на производството, нито с процесуално-организационни действия или действия по събиране на доказателства от страна на Общия съд. Съдът обаче е посочил, че макар неспазването на разумен срок от Общия съд при постановяване на решение да представлява нарушение на процесуалните правила, член 61, първа алинея от Статута на Съда трябва да се тълкува и прилага целесъобразно. Доколкото обаче няма никакви доказателства, които да сочат, че неспазването на разумен срок при постановяване на решение може да е повлияло върху решението на спора, отмяната на обжалваното съдебно решение няма да отстрани допуснатото от Общия съд нарушение на принципа на ефективната съдебна защита. Освен това предвид необходимостта да се осигури спазването на общностното право на конкуренцията не следва само поради съображението, че не е спазен разумен срок при постановяване на решение, да се дава възможност на жалбоподателя да постави под съмнение наличието на нарушение, въпреки че всичките му правни основания срещу констатациите на Общия съд относно това нарушение и свързаната с него административна процедура са отхвърлени като неоснователни. За сметка на това неспазването от страна на Общия съд на разумен срок при постановяване на решение дава право да се иска обезщетение в рамките на иск срещу Общността съгласно член 235 ЕО и член 288, втора алинея ЕО.

Множество решения обогатяват и съдебната практика в областта на държавните помощи. По дело 3F/Комисия (Решение от 9 юли 2009 г., C-319/07 P), произнасяйки се в производство по обжалване, Съдът има повод да усъвършенства своята практика във връзка с механизма на жалбата за отмяна в областта на помощите, когато жалбата е подадена от трето лице, различно от получателя на помощта. Делото по главното производство се отнася до искането на основния датски синдикат на работниците да се отмени решение на Комисията, с което помощ под формата на освобождаване от данък върху дохода за моряците, наети на борда на вписани в датския международен корабен регистър кораби, предназначен да запази под национален флаг корабите, които могат да бъдат прехвърлени под удобен флаг, се обявява за съвместима с общия пазар, без да се открива предвидената в член 88, параграф 2 ЕО официална процедура по разследване. Общият съд отхвърля жалбата на синдиката като недопустима, тъй като приема, че нито жалбоподателят, нито неговите членове са лично засегнати от обжалваното решение.

В своето решение Съдът най-напред напомня, че жалба срещу решение да не се открива официалната процедура по разследване е допустима, когато на нейния автор — чиято жалба е насочена към защита на процесуалните интереси — трябва да се признае качеството на заинтересовано лице по смисъла на член 88, параграф 3 ЕО. От това следва, че не е изключено даден синдикат на работниците да се счита за заинтересован по смисъла на член 88, параграф 2 ЕО, когато докаже, че с предоставената помощ биха могли да се засегнат неговите интереси или интересите на неговите членове.

В това отношение Съдът изтъква, че въпросът се отнася до това дали конкурентното положение на жалбоподателя спрямо други синдикати е засегнато от предоставянето на посочената помощ. Не може обаче да се заключи от обстоятелството, че поради своето естество, поради своя предмет и поради преследваните с него цели на социалната политика дадено споразумение между синдикати и работодатели би могло да се изключи от приложното поле на

разпоредбите на член 81, параграф 1 ЕО, че колективното договаряне или участващите в него страни също са напълно и автоматично изключени от правилата на Договора в областта на държавните помощи или че жалбата за отмяна, която тези страни биха могли евентуално да подадат, би била почти автоматично считана за недопустима по силата на участието им в това договаряне. Всъщност да се изключи поначало възможността даден синдикат да може да докаже, че е заинтересовано лице по смисъла на член 88, параграф 2 ЕО, позовавайки се на своята роля по време на колективното договаряне и на последиците за тази роля от национални данъчни мерки, които се считат от Комисията за помощи, съвместими с общия пазар, би могло да компрометира същите цели на социалната политика, посочени по-специално в член 136, първа алинея ЕО и член 138, параграф 1 ЕО.

Освен това Съдът приема, че тъй като не може да се изключи, че организациите, представляващи работниците в предприятия, получатели на дадена помощ, могат като заинтересовани лица по смисъла на член 88, параграф 2 ЕО да представят пред Комисията становища по съображения от социален порядък, които при необходимост да бъдат взети предвид от нея, в настоящия случай общностният съд трябва да изследва социалните аспекти, които произтичат от разглежданата мярка предвид Насоките на Общността за държавната помощ в областта на морския транспорт — съдържащи правните условия за преценка на съвместимостта на спорната държавна помощ — за да прецени дали доводите, изведени от жалбоподателя от посочените насоки, са достатъчни, за да се установи качеството му на заинтересовано лице по смисъла на член 88, параграф 2 ЕО.

Сезиран с жалба срещу решение на Общия съд, с което се отменя решение на Комисията поради липса на мотиви, по дело Комисия/Италия и Wam (Решение от 30 април 2009 г., C-494/06 P) Съдът постановява, че Общият съд правилно е приел, че общо мотивиране, което се основава на припомнянето на принципите, изведени от Решение по дело Tubemeuse (C-142/87, *Rescueil*, стр. I-959), не може предвид случая само по себе си да се разглежда като отговарящо на изискванията на член 253 ЕО. Според Съда, що се отнася до помощи, които целят да финансират чрез нисколихвени заеми разходи по търговско навлизане в трети държави, дори и когато равностойната им субсидия е сравнително малка, въздействието им върху търговията и конкуренцията в Общността е по-трудно осезаемо, което налага задълбочено мотивиране от страна на Комисията на решението ѝ. Така единствено фактът, че предприятието получател участва в търговията в Общността, като изнася съществена част от своята продукция в рамките на Съюза, не би могъл да е достатъчен по отношение на такива помощи, за да докаже посочените последици.

По дело Uteca (Решение от 5 март 2009 г., C-222/07) Съдът постановява, че член 87 ЕО трябва да се тълкува в смисъл, че приета от държава членка мярка, която задължава телевизионните оператори да предназначават 5 % от приходите от дейността си за предварителното финансиране на европейски игрални и телевизионни филми, както и по-специално 60 % от тези 5 % — за произведения, чийто оригинален език е един от официалните езици на тази държава членка, не представлява държавна помощ в полза на киноиндустрията на същата държава членка. Съдът пояснява, че предимството, което посочената мярка осигурява на киноиндустрията на съответната държава членка, не изглежда да представлява предимство, което е предоставено пряко от държавата или посредством публична или частна организация, определена или учредена от тази държава. Предимството е резултат от обща правна уредба, която налага на телевизионните оператори, без значение дали са публични или частни, да предназначават част от приходите от дейността си за предварителното финансиране на игрални и телевизионни филми. Освен това в настоящия случай според Съда не изглежда съответното предимство да зависи от контрола, упражняван от публичните органи върху подобни оператори, или от указанията, давани от същите органи на подобни оператори.

Данъчно облагане

В тази област се откроява дело TNT Post UK (Решение от 23 април 2009 г., C-357/07), което в областта на данъка върху добавената стойност дава повод на Съда да уточни приложното поле на освобождаването на „обществените пощенски служби“, предвидено в член 13, А, параграф 1, буква а) от Шеста директива 77/388/ЕИО¹⁶. В спора по главното производство дружеството TNT Post, което предоставя предварителни услуги за бизнес пощата, подлежащи на облагане с данък върху добавената стойност, оспорва законосъобразността на освобождаването от данък на пощенските услуги, предоставяни от Royal Mail, единствен доставчик на универсална пощенска услуга в Обединеното кралство, чиито статут и задължения не са променени след либерализирането на пощенския пазар в тази държава през 2006 г. Сезиран в рамките на преюдициално производство, Съдът постановява, че съдържащото се в посочения по-горе член 13, А, параграф 1, буква а) от Шеста директива понятие „обществени пощенски служби“ визира обществени или частни оператори, които се задължават да осигурят в дадена държава членка изцяло или част от универсална пощенска услуга, както е определена в член 3 от Директива 97/67/ЕО¹⁷. В това отношение предвиденото в посочения по-горе член 13, А, параграф 1, буква а) освобождаване е запазено каквото е, независимо от либерализацията на пощенския сектор. Съдът освен това уточнява, че това освобождаване се прилага при доставки на услуги и съпътстващите ги доставки на стоки — с изключение на пътническия транспорт и далекосъобщителните услуги — които обществените пощенски служби осъществяват като такива, т.е. въз основа на качеството им на оператор, който се задължава да осигури в държава членка изцяло или част от универсалната пощенска услуга. Освобождаването не се прилага при доставки на услуги, нито при съпътстващите ги доставки на стоки, чиито условия са били договорени индивидуално.

Сближаване на законодателствата и уеднаквени законодателства

В началото на изложението в тази област, в която за пореден път съдебната практика е изобилна, ще бъдат посочени две решения, свързани с възлагането на обществени поръчки.

По делото Sea (Решение от 10 септември 2009 г., C-573/07), свързано с възлагането на услуга по събиране, транспортиране и обезвреждане на битови отпадъци, Съдът напомня, че членове 43 ЕО и 49 ЕО, принципите на равно третиране и на недопускане на дискриминация, основана на гражданство, както и произтичащото от тях задължение за прозрачност, допускат пряко възлагане на обществена поръчка за услуги на акционерно дружество, чийто капитал се притежава изцяло от публичноправни субекти, ако публичноправният субект, който е възлагащ орган, упражнява върху това дружество контрол, аналогичен на упражнявания от него върху собствените му служби, и ако дружеството извършва съществена част от дейността си съвместно с административно-териториалната единица или административно-териториалните единици, която или които го притежава/притежават.

¹⁶ Шеста директива 77/388/ЕИО на Съвета от 17 май 1977 година относно хармонизиране на законодателствата на държавите членки относно данъците върху оборота — обща система на данъка върху добавената стойност: единна данъчна основа (ОВ L 145, стр. 1).

¹⁷ Директива 97/67/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 1997 година относно общите правила за развитието на вътрешния пазар на пощенските услуги в Общността и за подобряването на качеството на услугата (ОВ L 15, 1998 г., стр. 14; Специално издание на български език, 2007 г., глава 6, том 3, стр. 12), изменена с Директива 2002/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 10 юни 2002 година (ОВ L 176, стр. 21; Специално издание на български език, 2007 г., глава 6, том 4, стр. 178).

Следователно, освен ако при проверката от националната юрисдикция се установи, че съответните разпоредби от устава са без значение, контролът, упражняван върху посоченото дружество от административно-териториалните единици, акционери в него, може да се приеме за аналогичен на упражнявания от тях върху собствените им служби, когато, от една страна, дейността на посоченото дружество се ограничава на територията на посочените административно-териториални единици и се извършва основно в тяхна полза, и от друга страна, чрез предвидени в устава органи, съставени от представители на посочените административно-териториални единици, последните упражняват определящо влияние както върху стратегическите цели, така и върху важните решения на посоченото дружество.

Съдът уточнява също, че макар да не може да се изключи продажбата на дялове от дадено дружество на частни инвеститори, да се приеме, че само тази възможност може безкрайно да създава несигурност по отношение на преценката дали капиталът на дружество изпълнител на обществена поръчка е публичен, не е в съответствие с принципа на правната сигурност. Предоставянето на възможност за участие на частни инвеститори в капитала на това дружество може да бъде взето предвид само ако към момента на възлагане на обществената поръчка има конкретни изгледи това да стане в краткосрочен план.

По дело Комисия/Германия (Решение от 9 юни 2009 г., С-480/06), което се отнася до договор за обезвреждането на отпадъци в нова инсталация за термично оползотворяване, сключен между четири Landkreise и службите по чистотата на град Хамбург без провеждане на процедура за възлагане на обществена поръчка, Съдът постановява, че договор, който представлява както основанието, така и правната уредба за бъдещото изграждане и стопанисване на инсталация, предназначена за изпълнението на обществена услуга, а именно термично оползотворяване на отпадъците, доколкото е сключен само от публични органи без участието на частно лице и не предвижда, нито предрешава възлагането на евентуално необходимите поръчки за изграждането и експлоатацията на инсталацията за третиране на отпадъците, не попада в приложното поле на Директива 92/50/ЕИО¹⁸.

Действително публичен орган може да изпълнява възложените му задачи от обществен интерес със свои собствени средства или в сътрудничество с други публични органи, без да е длъжен да прибегва до други субекти, които не са част от неговите служби. В това отношение, от една страна, общностното право по никакъв начин не налага на публичните органи, за да осигурят съвместно изпълнението на задълженията си за обществена услуга, да прилагат определена правно-организационна форма. От друга страна, подобно сътрудничество между публични органи не би могло да постави под съмнение основната цел на общностните правила в областта на обществените поръчки, а именно свободно движение на услугите и отваряне към изправна конкуренция във всички държави членки, щом като прилагането на това сътрудничество се ръководи единствено от съображения и изисквания, годни да обслужват преследването на цели от обществен интерес, и щом като е гарантиран принципът на равно третиране на заинтересованите лица съгласно Директива 92/50, така че никое частно предприятие не е поставено в привилегировано положение спрямо своите конкуренти.

По-долу ще бъдат разгледани някои решения, в които Съдът тълкува общностното законодателство, уреждащо търговските практики с цел защита на потребителя.

¹⁸ Директива 92/50/ЕИО на Съвета от 18 юни 1992 година относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за услуги (ОВ L 209, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 6, том 2, стр. 50).

По делото *Messner* (Решение от 3 септември 2009 г., C-489/07), свързано със защитата на потребителите по отношение на договорите от разстояние, Съдът изследва възможността да се поиска обезщетение от потребителя, който се отказва след подписването на такъв договор. Той постановява, че разпоредбите на член 6, параграф 1, второ изречение и параграф 2 от Директива 97/7/ЕО¹⁹ трябва да се тълкуват в смисъл, че не допускат национална правна уредба, която предвижда по общ начин възможността за продавача да поиска от потребителя компенсаторно обезщетение за ползването на придобита по договор от разстояние стока в случая, когато последният е упражнил правото си на отказ в предвидения срок. Всъщност, ако потребителят трябва да заплати такова компенсаторно обезщетение само поради факта, че е имал възможност да ползва стоката през времето, през което тя се е намирала в негово владение, той би могъл да упражни правото си на отказ единствено ако заплати посоченото обезщетение, което би било в очевидно противоречие с текста и целта на Директива 97/7 и би лишило именно потребителя от възможността да ползва свободно и без никакъв натиск срока за размисъл, който му е предоставен от тази директива. Освен това ефикасността и ефективността на правото на отказ биха били поставени под въпрос, ако потребителят е длъжен да плати компенсаторно обезщетение само поради обстоятелството, че е прегледал и изпитал стоката. Тъй като правото на отказ има именно за цел да предостави тази възможност на потребителя, няма как от факта, че същият се е възползвал от нея, да следва, че той може да упражни споменатото право само ако плати обезщетение.

Тези разпоредби обаче допускат да се предвиди задължение за потребителя да плати компенсаторно обезщетение за ползването на тази стока, ако същият е използвал споменатата стока по начин, несъвместим с принципите на гражданското право, като добросъвестността или неоснователното обогатяване, при условие че не се накърнява целта на посочената директива, и по-специално ефикасността и ефективността на правото на отказ, като това следва да се определи от националната юрисдикция.

По делото *Ranpon GSM* (Решение от 4 юни 2009 г., C-243/08) Съдът напомня, че предоставената от Директива 93/13/ЕИО²⁰ защита на потребителите обхваща случаите, в които потребителят, който е сключил с продавач или доставчик договор, съдържащ неравноправна клауза, не се позовава на неравноправния характер на тази клауза или защото не познава своите права, или защото е разубеден да се позове на тях поради разноските, които биха произтекли от едно съдебно производство. Ето защо ролята на националния съд в областта на защитата на потребителите не се ограничава само до правото да се произнесе относно евентуално неравноправния характер на договорна клауза, а също включва задължението служебно да разгледа този въпрос, когато са налице необходимите за това правни и фактически обстоятелства, включително когато съдът преценява собствената си териториална компетентност. Когато националният съд счете такава клауза за неравноправна, той следва да не я прилага, освен ако потребителят, след като е бил информиран за това от посочения съд, възнамерява да не се позовава на нейния неравноправен и необвързващ характер.

Също така национална норма, която предвижда, че само ако потребителят е оспорил успешно пред националния съд неравноправна договорна клауза, той не е обвързан от нея, е не-

¹⁹ Директива 97/7/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 1997 година относно защитата на потребителя по отношение на договорите от разстояние (ОВ L 144, стр. 19; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 4, стр. 160).

²⁰ Директива 93/13/ЕИО от 5 април 1993 година относно неравноправните клаузи в потребителските договори (ОВ L 95, стр. 29; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 2, стр. 273).

съвместима с директивата. Действително тази норма изключва възможността националният съд да преценява служебно неравноправния характер на договорна клауза.

Съдът отбелязва още, че клауза в договор, сключен между потребител и продавач или доставчик, която е включена, без да бъде предмет на индивидуално договаряне, и с която се възлага изключителна компетентност на съда, в чийто съдебен район е седалището на продавача или доставчика, може да се счита за неравноправна.

В същия ред на мисли по дело *Asturcom Telecomunicaciones* (Решение от 6 октомври 2009 г., C-40/08) Съдът постановява, че национална юрисдикция, сезирана с молба за принудително изпълнение на ползващо се със сила на пресъдено нещо арбитражно решение, постановено без явяване на потребителя, е длъжна, когато са налице необходимите за това правни и фактически обстоятелства, да прецени служебно неравноправния характер на арбитражна клауза, съдържаща се в сключен между потребител и продавач или доставчик договор, доколкото съгласно националните процесуалноправни норми тя може да извърши такава преценка в рамките на сходни национални производства. Ако случаят е такъв, юрисдикцията следва да изведе всички произтичащи от тази преценка последици съгласно националното право, за да гарантира, че посочената клауза не е обвързваща за потребителя.

С оглед на тази преценка Съдът уточнява, от една страна, че член 6, параграф 1 от Директива 93/13 е императивна разпоредба, а от друга страна, че предвид естеството и значението на общественения интерес, на който се основава гарантираната от тази директива защита на потребителите, член 6 трябва да се приеме за разпоредба, равностойна на националните норми, които имат ранг на норми от публичен ред във вътрешния правопорядък.

По дело *Aventis Pasteur* (Решение от 2 декември 2009 г., C-358/08), като припомня практиката, установена с Решение по дело *O'Byrne*²¹, Съдът прави уточнението, че член 11 от Директива 85/374/ЕИО²² трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национална правна уредба, която разрешава заменянето на ответник с друг в хода на съдебно производство, да се прилага така, че да позволи след изтичането на определения в този член срок „производител“ по смисъла на член 3 от тази директива да бъде привлечен като ответник в съдебно производство, заведено в този срок срещу различно от него лице.

От една страна обаче, посоченият член 11 трябва да се тълкува в смисъл, че допуска възможността националната юрисдикция да приеме, че в съдебното производство, заведено в определения в този член срок срещу дъщерното дружество, което изцяло е притежавано от производителя по смисъла на член 3, параграф 1 от Директива 85/374, посоченият производител може да замени това дъщерно дружество, ако юрисдикцията установи, че пускането на разглежданата стока в обращение всъщност е решено от този производител.

От друга страна, член 3, параграф 3 от Директива 85/374 трябва да се тълкува в смисъл, че когато лицето, увредено от стока, за която се твърди, че е дефектна, не е имало възможност разумно да идентифицира производителя на посочената стока, преди да упражни правата си срещу доставчика на последната, този доставчик трябва да се счита за производител, по-конкретно за целите на прилагането на член 11 от посочената директива, ако не е съобщил

²¹ Решение от 9 февруари 2006 г., C-127/04, *Recueil*, стр. I-1313.

²² Директива 85/374/ЕИО на Съвета от 25 юли 1985 година за сближаване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите членки относно отговорността за вреди, причинени от дефект на стока (ОВ L 210, стр. 29; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 1, стр. 183).

на увреденото лице надлежно и по собствена инициатива самоличността на производителя или на своя доставчик, което националната юрисдикция следва да провери с оглед на обстоятелствата в конкретния случай.

Що се отнася до нелоялните търговски практики, Съдът тълкува Директива 2005/29/ЕО²³ по дело VTB-VAB (Решение от 23 април 2009 г., C-261/07 и C-299/07). Той постановява, че посочената директива не допуска национална правна уредба, която извън определени изключения и без да се отчитат специфичните обстоятелства по конкретния случай — следователно по общ и превантивен начин — забранява всяка свързана оферта от търговец към потребител.

Всъщност тази правна уредба въвежда принципа на забрана на свързаните оферти, макар че такива практики не са посочени в приложение I към същата директива, което изброява изчерпателно единствените забранени при всякакви обстоятелства търговски практики, които поради това не трябва да стават обект на оценка във всеки отделен случай.

Съдът напомня, че тази директива пристъпва към пълна хармонизация на нормативната уредба относно нелоялните търговски практики на общностно равнище. При това положение държавите членки не могат да приемат по-ограничителни мерки от определените от посочената директива, дори с цел да осигурят по-висока степен на защита на потребителите.

Като въвежда презумпция за незаконосъобразност на свързаните оферти, макар националният закон да предвижда определен брой изключения от посочената забрана, националната правна уредба не отговаря на изискванията, поставени от същата директива.

В областта на правата на интелектуална собственост следва накратко да се представят две дела.

На първо място, дело FEIA (Решение от 2 юли 2009 г., C-32/08), по което Съдът приема, че член 14, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 6/2002²⁴, съгласно който правото на промишлен дизайн на Общността принадлежи на работодателя, когато този промишлен дизайн е създаден от заето лице при изпълнение на неговите задължения или по нареждане на неговия работодател, освен ако е уговорено друго или така е специфично посочено по приложимото национално право, не се прилага за промишлен дизайн на Общността, създаден по поръчка. Въсъщност волята на общностния законодател е да определи специалния режим, предвиден в член 14, параграф 3 от посочения регламент, чрез специфичен вид договорни правоотношения, а именно трудовите правоотношения, което изключва приложимостта на посочения параграф към други договорни правоотношения като тези относно създаването на промишлен дизайн на Общността по поръчка.

Когато, от една страна, става въпрос за нерегистрирани промишлени дизайни на Общността, създадени по поръчка, и от друга страна, националният закон не приравнява този промишлен дизайн на създадените в рамките на трудово правоотношение, член 14, параграф 1 от Регламент № 6/2002 трябва да се тълкува в смисъл, че правото на промишлен дизайн на

²³ Директива 2005/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2005 година относно нелоялни търговски практики от страна на търговци към потребители на вътрешния пазар и за изменение на Директива 84/450/ЕИО на Съвета, Директиви 97/7/ЕО, 98/27/ЕО и 2002/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 149, стр. 22; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 14, стр. 260).

²⁴ Регламент (ЕО) № 6/2002 на Съвета от 12 декември 2001 година относно промишления дизайн на Общността (ОВ L 3, 2002 г., стр. 1; Специално издание на български език 2007 г., глава 13, том 33, стр. 70).

Общността принадлежи на автора, освен ако е било прехвърлено с договор на неговия правоприменник. Всъщност възможността за договорно прехвърляне на правото на промишлен дизайн на Общността от автора на неговия правоприменник по смисъла на член 14, параграф 1 от посочения регламент произтича, от една страна, от текста на споменатия член, а от друга страна, е съвместима с целите, преследвани от посочения регламент. В това отношение адаптирането на закрилата на промишления дизайн на Общността към нуждите на всички промишлени отрасли на Общността чрез договорно прехвърляне на правото на промишлен дизайн на Общността може да допринесе за постигането на основната цел за ефикасно упражняване на предоставените с промишлени дизайни на Общността права на цялата територия на Общността. Впрочем засилената закрила на промишлената естетика има за резултат не само да насърчи приноса на отделните автори за превъзходството на Общността в тази област, но и да се благоприятства новаторството, развитието на нови продукти и инвестирането в тяхното производство. Националната юрисдикция обаче е длъжна да провери съдържанието на такъв договор и в това отношение да определи дали в конкретния случай правото на нерегистрирания промишлен дизайн на Общността е в действителност прехвърлено от автора на неговия правоприменник, като в рамките на такова изследване приложи законодателството относно договорите, за да определи на кого принадлежи съгласно член 14, параграф 1 от посочения регламент правото на нерегистрирания промишлен дизайн на Общността.

На второ място, по делото Sony Music Entertainment (Решение от 20 януари 2009 г., C-240/07) Съдът постановява, че срокът за закрила на авторското право и някои сродни права, в случая на възпроизвеждането на звукозаписи, предвиден с Директива 2006/111/ЕО²⁵, е приложим съгласно член 10, параграф 2 от нея и когато разглежданият обект никога не е бил закрилян в държавата членка, в която се иска закрила. Всъщност от текста на тази разпоредба личи, че първото алтернативно условие се отнася до предварителното наличие на закрила на разглеждания обект поне в една държава членка. Посочената разпоредба не изисква тази държава членка да е държавата, в която се иска предвидената в същата директива закрила. Освен това, докато предназначението на директивата е законодателствата на държавите членки да се хармонизират така, че сроковете на закрила да бъдат идентични в цялата Общност, тълкуването на член 10, параграф 2 от Директива 2006/116, според което прилагането на това условие би зависело от предварителното наличие на закрила по националното законодателство на държавата членка, в която се иска предвидената в посочената директива закрила, макар че тази предварителна закрила вече е била предоставена в друга държава членка, не съответства нито на самия текст на разглежданата разпоредба, нито на целта на директивата.

Съдът добавя, че член 10, параграф 2 от Директива 2006/116 също трябва да се тълкува в смисъл, че предвидените в тази директива срокове на закрила се прилагат в случая, в който към 1 юли 1995 г. разглежданият обект или произведение е закрилян/закриляно като такъв/такова поне в една държава членка съгласно националните разпоредби на тази държава членка в областта на авторското право или сродните му права и носителят на такива права върху този обект или произведение, който е гражданин или юридическо лице на трета страна, към тази дата се ползва с предвидената в тези национални разпоредби закрила. Всъщност въпросът дали в контекста на посочената разпоредба носителят на сродни права върху обект или произведение, който е гражданин или юридическо лице на трета страна, е закрилян към 1 юли 1995 г. поне в една държава членка, трябва да се преценява в светлината на националните разпоредби на тази държава членка, а не в светлината на националните разпоредби на

²⁵ Директива 2006/116/ЕО на Европейския парламент и Съвета от 12 декември 2006 година за срока за закрила на авторското право и някои сродни права (ОВ L 372, стр. 12; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 3, стр. 7).

държавата членка, в която се иска предвидената в директивата закрила. Този извод се подкрепя и от целите за хармонизация на посочената директива, и по-специално за установяване на една и съща начална точка за изчисляването на срока на закрила на правата, сродни на авторското право, както и на еднакви срокове на закрила на тези права в цялата Общност. Оттук следва, че що се отнася до обект или произведение, закрилян/закриляно към 1 юли 1995 г. поне в една държава членка съгласно националните разпоредби на тази държава членка, обстоятелството, че носителят на закриляните права е гражданин или юридическо лице на трета страна и съгласно националното право на държавата членка, в която се иска предвиденият в Директива 2006/116 срок на закрила, не разполага със закрила в тази държава членка, не е определящо за прилагането на член 10, параграф 2 от тази директива. В действителност важното е да се установи дали към 1 юли 1995 г. разглежданият обект или произведение се е ползвал/ползвало със закрила съгласно националните разпоредби на поне една държава членка.

Спорове възникват и в други области, които са били предмет на хармонизация на общностно равнище.

По делото *Damgaard* (Решение от 2 април 2009 г., C-421/07) Съдът уточнява понятието за реклама в областта на лекарствените продукти за хуманна употреба. Срещу журналист е возбуждено наказателно преследване за публично разпространяване на информация относно характеристиките и наличността на лекарствен продукт, чието пускане в продажба не е разрешено във всички държави членки, при положение че Директива 2001/83/ЕО²⁶ предвижда високо равнище на защита на потребителите в областта на информацията и рекламата за лекарствените продукти. Запитан относно тълкуването, което следователно трябва да се даде на член 86 от Директива 2001/83, изменена с Директива 2004/27/ЕО²⁷, Съдът постановява, че разпространяването от трето лице на информация относно лекарствен продукт, и по-конкретно относно неговите лечебни или превантивни свойства, може да се счита за реклама по смисъла на този член, дори когато това трето лице действа по своя инициатива, и от правна и фактическа страна напълно независимо от производителя или продавача на подобен лекарствен продукт. Съдът добавя, че националният съд следва да определи дали това разпространяване съставлява форма на информация по домовете, агитационна активност или стимулиране, предназначени да пропагандират предписването, доставката, продажбата или употребата на лекарствени продукти.

По посоченото по-горе дело *UTECA* Съдът постановява, че Директива 89/552/ЕИО относно координирането на някои разпоредби, формулирани в действащи закони, подзаконови и административни актове на държавите членки, отнасящи се до упражняване на телевизионна дейност, изменена с Директива 97/36/ЕО²⁸, и по-специално член 3 от нея, както и член 12 ЕО, трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат испанската правна уредба, която задължава телевизионните оператори да предназначават 5 % от приходите от дейността си

²⁶ Директива 2001/83/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 ноември 2001 година за утвърждаване на кодекс на Общността относно лекарствени продукти за хуманна употреба (ОВ L 311, стр. 67; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 33, стр. 3).

²⁷ Директива 2004/27/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 година за изменение на Директива 2001/83/ЕО за утвърждаване на кодекс на Общността относно лекарствените продукти за хуманна употреба (ОВ L 136, стр. 34; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 44, стр. 116).

²⁸ Директива 89/552/ЕИО на Съвета от 3 октомври 1989 година относно координирането на някои разпоредби, формулирани в действащи закони, подзаконови и административни актове на държавите членки, отнасящи се до упражняване на телевизионна дейност (ОВ L 298, стр. 23; Специално издание на български език, 2007 г., глава 6, том 1, стр. 215).

за предварителното финансиране на европейски игрални и телевизионни филми, както и по-специално 60 % от тези 5 % — за произведения, чийто оригинален език е един от официалните езици на тази държава членка. Според Съда независимо от въпроса дали подобна мярка попада в областите, обхванати от посочената директива, по принцип държавите членки остават компетентни да я приемат, при условие че зачитат гарантираните от Договора основни свободи. Макар, доколкото се отнася до задължението за произведения, чийто оригинален език е един от официалните езици на съответната държава членка, да се предназначават 60 % от 5 % от приходите от дейността, предназначени за предварителното финансиране на европейски игрални и телевизионни филми, подобна мярка да представлява ограничение на много от основните свободи, а именно свободното предоставяне на услуги, свободата на установяване, свободното движение на капитали и свободното движение на работници, тя може да бъде обоснована от целта за защита и насърчаване на един или повече от официалните езици в съответната държава членка. В това отношение, доколкото въвежда задължение за инвестиране в игрални и телевизионни филми, чийто оригинален език е един от официалните езици на тази държава членка, подобна мярка изглежда в състояние да гарантира осъществяването на подобна цел. Освен това според Съда подобна мярка изглежда не надхвърля необходимото за постигането на посочената цел. Всъщност тази мярка най-напред засяга само 3 % от приходите от дейността на операторите, което не позволява да се приеме, че подобна процентна стойност е непропорционална спрямо преследваната цел. Освен това подобна мярка не надхвърля необходимото за постигане на преследваната цел единствено поради факта, че не предвижда критерии, които позволяват съответните произведения да се класират като „продукти от културно естество“. Тъй като език и култура са вътрешно свързани, не може да се приеме, че целта, преследвана от държава членка, състояща се в защита и насърчаване на един или повече от нейните официални езици, трябва непременно да е придружена с други критерии от културно естество, за да може да обоснове ограничение на една от гарантираните от Договора основни свободи. Подобна мярка не надхвърля необходимото за постигане на преследваната цел и единствено поради факта, че бенефициерите на съответното финансиране са предимно предприятия кинопроизводители, установени на територията на тази държава членка. Фактът, че критерият, на който се основава посочената мярка, а именно езиковият критерий, може да представлява предимство за предприятия кинопроизводители, които работят на визирания от посочения критерий език и които следователно на практика могат да произхождат предимно от държавата членка, в която този език е официален, изглежда вътрешноприсъщ на преследваната цел. Подобна ситуация сама по себе си не може да бъде доказателство за непропорционалния характер на посочената мярка, без да лиши от смисъл признаването за императивно съображение от обществен интерес на преследваната от държава членка цел за защита и насърчаване на един или повече от нейните официални езици. Що се отнася до член 12 ЕО, Съдът уточнява, че тази разпоредба подлежи на самостоятелно прилагане само при уредени от общностното право случаи, за които Договорът не предвижда специални разпоредби за недопускане на дискриминация. Принципът за недопускане на дискриминация обаче е въведен в областите на свободното движение на работници, на правото на установяване, на свободно предоставяне на услуги и на свободно движение на капитали съответно с член 39, параграф 2 ЕО и членове 43 ЕО, 49 ЕО и 56 ЕО. Тъй като от изложеното по-горе следва, че разглежданата мярка не изглежда в противоречие с посочените разпоредби на Договора, не може и да се счита, че тя е в противоречие с член 12 ЕО.

Марки

В тази област следва да се отбележи дело PAGO International (Решение от 6 октомври 2009 г., C-301/07), в което се уточняват условията, на които да отговаря марката, за да има „добра репу-

тация“ по смисъла на член 9, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕО) № 40/94²⁹. Разсъждавайки по аналогия на Решение по дело Davidoff (Решение от 9 януари 2003 г., C-292/00, Recueil, стр. I-389), Съдът най-напред приема, че независимо от текста на член 9, параграф 1, буква в) и предвид общата структура и целите на системата, част от която е посоченият член, защитата на марките на Общността с добра репутация не може да е по-малка в случаите на използване на знак за идентични или подобни стоки и услуги, отколкото в случаите на използване на знак за стоки или услуги, които не са подобни. Следователно според Съда трябва да се приеме, че този член закриля дадена марка на Общността с добра репутация и във връзка със стоки или услуги, подобни на тези, за които е регистрирана марката. По-нататък Съдът приема, че за да получи предвидената в тази разпоредба защита, марката на Общността трябва да е известна на значителна част от съответните потребители на обхванатите от нея стоки или услуги и в съществена част от територията на Общността и че предвид добрата репутация на марката „PAGO International“ на цялата територия на държава членка, а именно на Австрия, тази територия може да се смята за съществена част от територията на Общността.

Социална политика

В тази област Съдът се изправя пред несрещани до момента проблеми. Дело Akavan Erityisalojen Keskusliitto AEK и др. (Решение от 10 септември 2009 г., C-44/08) му дава възможност за първи път да се произнесе относно обхвата на задължението за предоставяне на информация и консултиране по член 2 от Директива 98/59/ЕО за сближаване на законодателствата на държавите членки в областта на колективните уволнения³⁰.

Що се отнася до момента на възникване на задължението за консултиране, Съдът преценява, че когато в рамките на група от предприятия се приемат стратегически решения или промени на дейността, които налагат работодателят да предвиди или планира извършването на колективни уволнения, това поражда задължение за посочения работодател да се консултира с представителите на работниците. Той освен това уточнява, че възникването на това задължение не зависи от това дали работодателят вече може да предостави на представителите на работниците цялата информация, която се изисква съгласно член 2, параграф 3, първа алинея, буква б) от Директива 98/59.

Що се отнася до определянето на носителя на задължението за консултиране, Съдът отбелязва, че единственият носител на задълженията за информиране, консултиране и уведомяване е работодателят. Въпреки че предприятието, което контролира работодателя, може да взема задължителни за него решения, то няма качеството на работодател. При група от предприятия, състояща се от дружество майка и едно или повече дъщерни дружества, задължението на дъщерното дружество като работодател за консултиране с представителите на работниците възниква едва от момента, когато е установено дъщерното дружество, в което могат да се извършат колективни уволнения.

Що се отнася до приключването на процеса на консултиране, Съдът уточнява, че при група от предприятия засегнатото от колективни уволнения дъщерно дружество трябва да приключи процедурата за консултиране, преди да прекрати, евентуално по пряко нареждане на дружеството майка, договорите на засегнатите от тези уволнения работници.

²⁹ Регламент (ЕО) № 40/94 на Съвета от 20 декември 1993 година относно марката на Общността (ОВ L 11, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 1, стр. 146).

³⁰ Директива 98/59/ЕО на Съвета от 20 юли 1998 година (ОВ L 225, стр. 16; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 5, стр. 95).

По дело *Mono Car Styling* (Решение от 16 юли 2009 г., C-12/08) Съдът отново за първи път се произнася по въпроса дали Директива 98/59³¹ предоставя или не индивидуално право на заетите лица, които желаят да оспорват процедурата за информиране и консултиране.

Според него правото на информиране и консултиране, закрепено в Директива 98/59, и по-конкретно в член 2 от нея, е предвидено в полза на работниците като общност и следователно притежава колективен характер. При все това необходимото съгласно член 6 от тази директива равнище на защита на това колективно право е постигнато, когато приложимата национална правна уредба предоставя на представителите на работниците процесуална легитимация, по отношение на която не са предвидени ограничения или особени условия. Следователно член 6 от Директива 98/59, разгледан във връзка с член 2 от нея, трябва да се тълкува в смисъл, че допуска национална правна уредба, въвеждаща производства, чрез които да е възможно по искане както на представителите на работниците, така и на отделните работници да се провери дали са изпълнени предвидените с тази директива задължения, но ограничаваща правото на иск на всеки отделен работник, що се отнася до допустимите оплаквания, и обвързваща това право с условието представителите на работниците предварително да изложат пред работодателя възражения, както и с условието засегнатият работник предварително да уведоми работодателя, че оспорва редовността на процедурата за информиране и консултиране.

Съдът напомня също, че при прилагането на вътрешното право националната юрисдикция трябва съгласно принципа за конформно тълкуване на националното право да вземе предвид последното като цяло и да го тълкува, доколкото е възможно, в светлината на текста и целта на съответната директива, за да се постигне търсеният от нея резултат. Следователно, доколкото член 2 от Директива 98/59 не допуска национална правна уредба, която ограничава задълженията на работодателя, който възнамерява да извърши колективни уволнения, в сравнение с предвидените в него, в рамките на своята компетентност националната юрисдикция е длъжна да гарантира, че задълженията в тежест на такъв работодател не са ограничени в сравнение с упоменатите в член 2 от посочената директива.

По делото *Meerts* (Решение от 22 октомври 2009 г., C-116/08) Съдът има възможност да уточни правата на заето лице, уволнено по време на родителски отпуск при непълно работно време, произтичащи от Директива 96/34/ЕО относно рамковото споразумение за родителския отпуск, сключено между Съюза на конфедерациите на индустриалците и на работодателите в Европа (UNICE), Европейския център на предприятията с държавно участие (СЕЕР) и Европейската конфедерация на профсъюзите (ЕКП)³².

Изхождайки от констатацията, че клауза 2, точка 6 от посоченото рамково споразумение определя, че правата, придобити или в процес на придобиване от работника, към датата, на която започва родителският отпуск, се запазват като такива до края на родителския отпуск, Съдът постановява, че както от текста на посочената разпоредба, така и от контекста, в който тя се вписва, е видно, че тя има за цел да се предотврати изгубването или ограничаването на правата, произтичащи от трудовото правоотношение, които са придобити или са в процес на придобиване и които работникът може да претендира към началния момент на родителския отпуск, и да се гарантира, че в края на този отпуск той ще се намира по отношение на

³¹ Вж. предходната бележка под линия.

³² Директива 96/34/ЕО на Съвета от 3 юни 1996 година (ОВ L 145, стр. 4; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 3, стр. 160), изменена с Директива 97/75/ЕО на Съвета от 15 декември 1997 година (ОВ L 10, 1998 г., стр. 24; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 5).

тези права в същото положение, в което е бил преди посочения отпуск. С оглед на преследваната от рамковото споразумение за родителския отпуск цел за постигане на равно третиране на мъжете и жените, задължението за зачитане на правата, придобити или в процес на придобиване, следва да се разбира като изразяващо принцип на общностното социално право, който е от особено значение и не би могъл да се тълкува стеснително. От целите на рамковото споразумение за родителския отпуск следва, че понятието „права, придобити или в процес на придобиване“ от рамковото споразумение обхваща всички права и предимства, в пари или в натура, произтичащи пряко или косвено от трудовото правоотношение, които работникът може да претендира спрямо работодателя към началната дата на родителския отпуск. Сред тези права и предимства са и всички, които се отнасят до условията на труд, като правото на работник, нает на работа при пълно работно време, който е в родителски отпуск при непълно работно време, да се ползва от срок на предизвестие в случай на едностранно прекратяване от работодателя на договор, сключен за неопределено време, да се определя в зависимост от трудовия стаж на работника в предприятието, за да се улесни търсенето на нова работа. Всички тези права и предимства биха били осуетени, ако в хипотезата на неспазване на законовия срок на предизвестие в случай на уволнение по време на родителски отпуск при непълно работно време работник, нает на работа при пълно работно време, изгуби правото си да изисква обезщетението, което получава, да се определя въз основа на възнаграждението по неговия трудов договор. В този смисъл национално законодателство, което би довело до ограничаване на правата, произтичащи от трудовото правоотношение в случай на родителски отпуск, би могло да възпре работника да ползва такъв отпуск и да подтикне работодателя да уволнява по-скоро тези работници, които ползват родителски отпуск. Това би било в пряко противоречие с целите на рамковото споразумение за родителския отпуск, сред които е постигането на по-добро съвместяване на семейния и професионалния живот.

Поради това Съдът стига до извода, че рамковото споразумение за родителския отпуск не допуска в случай на едностранно прекратяване от работодателя, без сериозно основание или без да се спази законовият срок на предизвестие, на трудовия договор с работник, нает на работа за неопределено време и при пълно работно време, когато последният ползва родителски отпуск при непълно работно време, дължимото на този работник обезщетение да се определя въз основа на намаленото трудово възнаграждение, което той получава към момента на уволнението.

По дело Hütter (Решение от 18 юни 2009 г., C-88/08) Съдът постановява, че национално законодателство, което изключва вземането предвид на периодите на заетост, приключили преди навършване на 18-годишна възраст, при определянето на клас „прослужено време“ на договорно наетите държавни служители, провежда основана на възрастта дискриминация, която няма легитимна обосновка и поради това е в противоречие с общностното право.

В своето решение той установява, че правна уредба, която въвежда различно третиране на лицата в зависимост от възрастта, на която са придобили професионалния си опит, въвежда различно третиране, основано пряко на критерия за възраст по смисъла на член 2, параграфи 1 и 2, буква а) от Директива 2000/78/ЕО³³.

По-нататък Съдът отбелязва, че преследваните с разглежданата правна уредба цели, а именно общообразователният курс на обучение да не се поставя в по-неблагоприятно положение

³³ Директива 2000/78/ЕО на Съвета от 27 ноември 2000 година за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите (ОВ L 303, стр. 16; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 6, стр. 7).

в сравнение с професионалното обучение и насърчаването на интеграцията на пазара на труда на младите хора, завършили професионално обучение, са легитимни цели по смисъла на член 6, параграф 1 от Директива 2000/78.

Съдът все пак отбелязва, че тези две цели изглежда се изключват взаимно, доколкото спорната мярка не може едновременно да се окаже благоприятна и за двете от тях. Освен това, що се отнася до целта общообразователният курс на обучение да не се поставя в по-неблагоприятно положение в сравнение с професионалното обучение, Съдът подчертава, че критерият за възраст, на която е придобит предходният опит, се прилага без оглед на вида завършено обучение. При тези условия посоченият критерий не изглежда подходящ за постигането на целта. Що се отнася до целта за насърчаване на интеграцията на пазара на труда на младите хора, завършили професионално обучение, Съдът подчертава, че неотчитането на придобития преди навършване на 18-годишна възраст опит се прилага по еднакъв начин спрямо всички договорно наети държавни служители независимо от възрастта, на която са назначени. Поради това, доколкото не отчита възрастта на лицата към момента на назначаването им, тази норма не е подходяща за целите на насърчаване на влизането на пазара на труда на категория работници, определена по ниската им възраст.

Поради това Съдът прави извода, че въведената с разглежданата правна уредба дискриминация не би могла да се счита за обоснована и поради това е в противоречие с членове 1, 2 и 6 от Директива 2000/78.

Околна среда

Делата, свързани с околната среда, както и през изминалите години, са широко застъпени в работата на Съда.

По дело Комисия/Малта (Решение от 10 септември 2009 г., C-76/08) Съдът разглежда дали, както твърди Комисията, Република Малта не е изпълнила задълженията си по Директива 79/409/ЕИО на Съвета от 2 април 1979 година относно опазването на дивите птици³⁴, като разрешава пролетния лов на пълпъдъка и на гургулицата от 2004 г. до 2007 г.

Действително по силата на член 7, параграфи 1 и 4 от Директивата тези два вида не трябва да се ловуват при завръщането им в местата за отглеждане на малките. Същевременно член 9, параграф 1 от същата директива предвижда система от изключения от тези забрани, когато липсва друго задоволително разрешение.

Съдът отбелязва, че макар двата разглеждани вида действително да присъстват в Малта през есента, през разглежданите години ловците са могли да ловуват през посочения период само пренебрежимо малък брой птици. Освен това през този период само една ограничена част от територията на Малта е обитавана от тези птици. Накрая, популацията на тези два вида ловувани птици не е под задоволителното ниво. От червения списък на застрашените видове на Международния съюз за опазване на природата и нейните ресурси по-специално следва, че разглежданите видове се посочват в категорията на „незастрашените“. Съдът счита, че предвид тези твърде особени обстоятелства есенният лов на тези два вида не може да се приеме за представляващ в Малта задоволително разрешение, алтернативно на откриването на пролетния лов.

³⁴ ОВ L 103, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 1, стр. 77.

Тази констатация обаче, далеч без да открива неограничена възможност за разрешаване на ловуването през пролетта, разрешава това откриване само доколкото то е строго необходимо и доколкото не са застрашени другите преследвани от Директивата цели. В този смисъл Съдът приема, че откриването на пролетен ловен период, през който двата вида се завръщат към своите места за отглеждане на малките и който се изразява в три пъти по-висока смъртност при пъдпъдъка и в осем пъти по-висока смъртност при гургулицата от смъртността при ловуването през есенния период, не представлява разрешение, което е подходящо и строго съразмерно на преследваната от Директивата цел за опазване на видовете.

При тези обстоятелства Съдът установява, че Република Малта не е спазила условията за derogацията и поради това не е изпълнила задълженията си по споменатата директива.

По дело Комисия/Полша (Решение от 16 юли 2009 г., C-165/08) Съдът разглежда дали, както твърди Комисията, Република Полша не изпълнява задълженията си по Директива 2001/18/ЕО³⁵ и по Директива 2002/53/ЕО³⁶, като въвежда обща забрана за търговията със семена на генетично модифицирани сортове, както и включването им в националния каталог на сортовете.

Република Полша твърди оригинално, че Директиви 2001/18 и 2002/53 в случая не могат да се приложат, тъй като преследват цели, свързани със свободното разпространение, защита на околната среда, както и на общественото здраве, докато от своя страна националното законодателство преследва етични и религиозни цели. С други суми спорните национални разпоредби са извън приложното поле на споменатите директиви, така че пречките за свободното разпространение на ГМО, които пораждаят потенциално нарушение на член 28 ЕО, могат евентуално да бъдат обосновани съгласно член 30 ЕО.

Съдът счита, че за целите на решаване на делото не е необходимо да се произнася по въпроса дали държавите членки запазват възможност да изтъкват доводи от етично или религиозно естество за обосноваване на приемането на вътрешни мерки, които нарушават разпоредбите на Директиви 2001/18 и 2002/53. Достатъчно е да се приеме за установено, че Република Полша не доказва, че спорните национални разпоредби действително са преследвали твърдените цели. При тези условия общи забрани като съдържащите се в спорните национални разпоредби нарушават задълженията, които произтичат за Република Полша както от членове 22 и 23 от Директива 2001/18, така и от член 4, параграф 4 и член 16 от Директива 2002/53. Поради това Съдът стига до извода, че държава членка, която забранява свободното разпространение на семена на генетично модифицирани сортове, както и включването на генетично модифицираните сортове в националния каталог на сортовете, не изпълнява задълженията си по членове 22 и 23 от Директива 2001/18, както и по член 4, параграф 4 и член 16 от Директива 2002/53.

По дело за изчисляване на такса за отпадъци (Решение от 16 юли 2009 г. по дело Futura Imobiliare и др., C-254/08), по което следва да се приложи принципът „замърсителят плаща“,

³⁵ Директива 2001/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 март 2001 година относно съзнателното освобождаване на генетично модифицирани организми в околната среда и за отмяна на Директива 90/220/ЕО на Съвета (ОВ L 106, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 7, стр. 75).

³⁶ Директива 2002/53/ЕО на Съвета от 13 юни 2002 година относно общия каталог на сортовете от земеделски растителни видове (ОВ L 193, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 43, стр. 139).

Съдът тълкува член 15, буква а) от Директива 2006/12/ЕО³⁷ в смисъл, че при действащото общностно право допуска национална правна уредба, която предвижда такса за целите на финансирането на услуга по управление и обезвреждане на битовите отпадъци, която се изчислява въз основа на предполагаемия обем на отпадъците, създавани от ползвателите на услугата, а не въз основа на количеството на отпадъците, които те действително са произвели и предоставили за събиране.

Юрисдикцията основава съображенията си на обстоятелството, че в хипотеза, в която притежателите на отпадъци боравят с тях чрез събирач, член 15, буква а) предвижда, че съгласно принципа „замърсителят плаща“ разходите за обезвреждането на отпадъците следва да се понесат от притежателите. Определянето обаче на точния обем битови отпадъци, които се предават за събиране от всеки „притежател“, често е трудно, а и скъпо. При тези условия използването на критерии, които се основават на производствения капацитет на „притежателя“, изчислен в зависимост от площта на ползваните от него недвижими имоти, както и от предназначението им, от една страна, и/или на естеството на произведените отпадъци, от друга, може да позволи да се изчислят разходите за обезвреждането на тези отпадъци и да се разпределят между отделните „притежатели“, доколкото тези два параметъра могат да се отразят пряко на размера на посочените разходи.

Съдът уточнява, че все пак запитващата юрисдикция трябва да провери въз основа на представените ѝ данни от фактическа и правна страна дали таксата за обезвреждането на вътрешни твърди битови отпадъци не води до положение, при което на определени „притежатели“ — в случая на хотелите — се разпределят явно несъразмерни разходи спрямо обема или естеството на отпадъците, които те могат да произведат.

Визи, убежище и имиграция

Делата относно предоставянето на убежище се увеличават и Съдът имаше възможността за първи път да тълкува няколко директиви в тази област.

В този смисъл по дело Petrosian и др. (Решение от 29 януари 2009 г., C-19/08) Съдът разглежда процедурата за прехвърляне на молба за убежище и във връзка с това има възможност да тълкува Регламент (ЕО) № 343/2003³⁸. Семейство Petrosian, от арменски произход, подава молба за убежище във Франция, а след това в Швеция. Шведските национални органи искат да върнат семейството обратно във Франция, като това тяхно решение неколккратно се обжалва от семейство Petrosian, поради което предвиденият в член 20, параграф 1, буква г) от посочения регламент шестмесечен срок е изтекъл. Приема се, че посоченият срок, който започва да тече, считано от „решението по жалбата или преразглеждането“, дава възможност на държавата членка, до която е подадена молба за убежище, да извърши прехвърляне, докато изтичането му води до възникване на отговорност за същата държава. Основният въпрос в решението се отнася до събитието, от което е възможно да започне да тече шестмесечният срок.

³⁷ Директива 2006/12/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2006 година относно отпадъците (ОВ L 114, стр. 9; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 16, стр. 45).

³⁸ Регламент (ЕО) № 343/2003 на Съвета от 18 февруари 2003 година за установяване на критерии и механизми за определяне на държава членка, компетентна за разглеждането на молба за убежище, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета страна (ОВ L 50, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 56).

В отговора си Съдът разграничава две хипотези в зависимост от това дали националните правни уредби предвиждат или не суспензивно действие на подадената жалба. В този смисъл той решава, че когато не е предвидена жалба, която може да има суспензивен ефект, срокът за изпълнение на прехвърлянето започва да тече, считано от изричното или предполагаемо решение, с което замолената да даде съгласие за прехвърляне държава членка се съгласява да поеме обратно заинтересования. За сметка на това, когато законодателството на молещата за прехвърляне държава членка предвижда суспензивен ефект на жалбата, срокът за извършване на прехвърлянето започва да тече не считано още от временното съдебно решение за спиране на процедурата за прехвърляне, а едва от съдебното решение по основателността на процедурата, което вече не може да попречи на прехвърлянето. Всъщност с оглед на целта, която се преследва с определянето на срок за държавите членки, началният момент на същия трябва да се установи по такъв начин, че държавите членки да разполагат със срок от шест месеца, който да използват максимално, за да уредят техническите подробности по осъществяване на прехвърлянето. Освен това Съдът взема под внимание спазването на съдебната защита и процесуална автономия на държавите членки.

По-нататък по делото *Elgafaji* (Решение от 17 февруари 2009 г., C-465/07) Съдът се произнася по обхвата на субсидиарната закрила, предоставена с член 15 от Директива 2004/83/ЕО³⁹ относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци. С поставения въпрос е поискано да се установи дали условието относно наличието на „тежки и лични заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен вътрешен или международен конфликт“, предвидено в буква в) от посочения член, трябва съгласно изискванията на Европейския съд за правата на човека да се счита за изискване молителят за субсидиарна закрила да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото положение елементи.

На този въпрос Съдът дава отрицателен отговор. Той най-напред утвърждава самостоятелността на член 15, като отбелязва, че по съдържание той се отличава от член 3 от Европейската конвенция за правата на човека (ЕКПЧ), поради което трябва да се тълкува самостоятелно. След това той счита, че посегателството, дефинирано в споменатата буква в) като изразяващо се в „тежки и лични заплахи срещу живота или личността“ на молителя, обхваща една по-обща опасност от посегателство, отколкото останалите два вида посегателства, дефинирани в същия член, като смъртното наказание, които обхващат ситуации, при които молителят е специфично изложен на опасността от определен вид посегателство. Освен това споменатите заплахи са присъщи на обща ситуация на „въоръжен вътрешен или международен конфликт“.

На последно място, разглежданото насилие в основата на посочените заплахи е квалифицирано като „безогледно“, термин, който предполага, че насилието може да се разпростира към лица без оглед на личното им положение. В това отношение Съдът уточнява, че колкото по-способен е евентуално молителят да докаже, че е специфично засегнат поради присъщи на личното му положение елементи, толкова по-ниска ще бъде степента на безогледно насилие, която се изисква, за да може той да търси субсидиарната закрила. В заключение Съдът подчертава, че това тълкуване на член 15, буква в) е напълно съвместимо с Европейската конвенция за правата на човека, и по-специално със съдебната практика по член 3.

³⁹ Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29 април 2004 година относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила (ОВ L 304, стр. 12; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 7, стр. 52).

Накрая, въпросът, поставен по съединени дела *Zurita García* и *Choque Cabrera* (Решение от 22 октомври 2009 г., C-261/08 и C-348/08), е дали Конвенцията за прилагане на споразумението от Шенген (наричана по-нататък „КПСШ“) и Кодексът на шенгенските граници задължават компетентните органи на държавите членки да приемат решение за експулсиране на всеки гражданин на трета страна, за който е установено, че пребивава незаконно на територията на държава членка. Обстоятелствата в основата на това дело се отнасят до г-жа *García* и г-н *Cabrera*, за експулсирането на които са постановени решения, тъй като пребивават незаконно на испанска територия. Съгласно испанския закон и неговото тълкуване обаче налаганата в такъв случай санкция трябва да бъде ограничена до глоба, ако няма допълнителен елемент, който би обосновал заменяне на глобата с експулсиране, поради което г-жа *García* и г-н *Cabrera* сезират националния съд, който на свой ред сезира Съда.

В отговора си Съдът най-напред установява наличието на несъответствие между текста на съответната разпоредба на испански и на другите езици. Тъй като само според текста на испански език експулсирането се явява като задължение, а не като възможност за органите, Съдът стига до извода, че действителната воля на законодателя не е била да наложи на съответните държави членки задължението за експулсиране. Освен това Съдът установява, че КПСШ отдава предимство на доброволното напускане на незаконно пребиваващия гражданин. Освен това, макар КПСШ да предвижда, че при определени обстоятелства гражданин на трета страна трябва да бъде експулсиран от държавата членка, на чиято територия е бил задържан, тази последица все пак се подчинява на условията, предвидени от националното законодателство на съответната държава членка. При това положение Съдът приема, че в националното законодателство на всяка държава членка следва да се приемат условията за прилагане на основните правила, установени в КПСШ, свързани с гражданите на трети страни, които не отговарят или вече не отговарят на условията за краткосрочен престой на нейната територия. Съдът стига до извода, че нито КПСШ, нито Кодексът на шенгенските граници задължава държавите членки да приемат решение за експулсирането на гражданин на трета страна, който пребивава незаконно на територията на държава членка.

Съдебно сътрудничество по гражданскоправни въпроси и международно частно право

2009 г. носи отпечатъка на редица важни решения в областта на международното частно право. Най-напред следва да се спомене Решение от 6 октомври 2009 г. по дело *ICF* (C-133/08), с което Съдът за първи път тълкува Римската конвенция за приложимото право към договорните задължения⁴⁰. Сезиран с няколко въпроса относно член 4 от конвенцията, Съдът най-напред припомня, че тя е била сключена, за да се продължи работата в областта на международното частно право по вече предприетата правна унификация с Брюкселската конвенция относно компетентността и изпълнението на съдебните решения⁴¹. Съгласно Римската конвенция страните свободно избират закона, приложим към договора, който сключват. Ако не направят избор, договорът се урежда от правото на държавата, с която той е в най-тесна връзка. Освен това конвенцията предвижда презумпция в полза на местопребиваването на страната по договора, която изпълнява характерната престация и специалните критерии за привързване, по-специално за договорите за превоз на товари. В това отношение Съдът

⁴⁰ Конвенция за приложимото право към договорните задължения, открита за подписване в Рим на 19 юни 1980 година (ОВ L 266, 1980 г., стр. 1; [ОВ L 347, 2007 г., стр. 3]).

⁴¹ Конвенция от 27 септември 1968 година относно компетентността и изпълнението на съдебните решения по граждански и търговски дела (ОВ L 299, 1972 г., стр. 32; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 10, стр. 3).

приема, че предвиденият в член 4, параграф 4 от посочената конвенция критерий за привързване се прилага към договор за чартиране, различен от договора за „еднократен превоз“, само когато основният предмет на договора не е просто предоставянето на разположение на превозно средство, а е самият превоз на товари. В допълнение Съдът приема, че член 4, параграф 5 от тази конвенция трябва да се тълкува в смисъл, че когато от всички обстоятелства е видно ясно, че договорът е в по-тясна връзка с друга държава, различна от тази, която е определена въз основа на един от критериите, предвидени в член 4, параграфи 2—4 от същата конвенция, съдът следва да не взема предвид тези критерии, а да приложи правото на държавата, с която посоченият договор е в най-тясна връзка. Накрая, Съдът постановява, че по изключение част от договора може да се урежда от право, различно от това, което се прилага по отношение на останалата част от договора, когато предметът на тази част се явява самостоятелен.

Тълкуването на Регламент (ЕО) № 44/2001 относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (регламент „Брюксел I“)⁴² и на Конвенцията от 27 септември 1968 година относно компетентността и изпълнението на съдебните решения по граждански и търговски дела (Брюкселската конвенция) също е предмет на няколко дела, които следва да бъдат споменати. В този смисъл в основата на делото *Apostolides* (Решение от 28 април 2009 г., C-420/07) е разделянето на Кипър след действията на турските войски през 1974 г. Република Кипър, която се присъединява към Европейския съюз през 2004 г., контролира фактически само южната част на острова, докато в северната му част е създадена Севернокипърската турска република, призната единствено от Турция. При тези условия с протокол, приложен към Акта за присъединяване на Република Кипър, се спира прилагането на общностното право в областите, в които правителството на Република Кипър не упражнява ефективен контрол. Сезирана от кипърски гражданин по спор, в рамките на който същият иска да се признаят и приведат в изпълнение две съдебни решения, постановени от юрисдикция, действаща в южната част на острова, с които е разпоредена евикцията на двама британски граждани от имот, разположен в северната му част, запитващата юрисдикция от Обединеното кралство поставя на Съда няколко въпроса във връзка с тълкуването и прилагането на Регламент № 44/2001. Съдът най-напред приема, че предвидената в протокола дерогация допуска прилагането на Регламент № 44/2001 към съдебно решение, което е постановено от кипърска юрисдикция, действаща в контролираната от правителството зона, но което се отнася до недвижим имот, разположен в северната зона. По-нататък Съдът установява, че местонахождението на недвижимия имот в зона, върху която правителството не упражнява ефективен контрол, поради което по практически съображения разглежданите решения не могат да бъдат приведени в изпълнение по местонахождение на недвижимия имот, допуска признаването и изпълнението на решенията в друга държава членка. Член 22, точка 1 от Регламент № 44/2001 всъщност се отнася до компетентността на съдилищата на държавите членки по спорове с международен елемент, а не до вътрешната им съдебна компетентност. Във връзка с изключението за обществен ред в държавата членка, в която се иска признаване, Съдът напомня също, че за да не застраши целта на Регламент № 44/2001, съдът не може да откаже признаването на съдебно решение, постановено от юрисдикция в друга държава членка, единствено по съображение, че според него не е правилно приложено националното или общностното право. При това положение изключението би било релевантно само доколкото грешка при прилагане на правото предполага, че признаването или изпълнението на съдебното решение представлява явно нарушение на съществена правна норма във вътрешния правен ред на съответната държава членка. Накрая,

⁴² Регламент (ЕО) № 44/2001 на Съвета от 22 декември 2000 година (ОВ L 12, 2001 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 3, стр. 74).

Съдът постановява, че признаването или изпълнението на неприсъствено съдебно решение не могат да бъдат отказани, когато ответникът е могъл да обжалва неприсъственото съдебно решение и когато посоченото обжалване му дава възможност да изтъкне, че документът за образуване на производството или равностоен документ не са му били връчени или съобщени своевременно и по начин, който да му позволи да организира защитата си.

По дело Allianz (по-рано Riunione Adriatica di Sicurtà) (Решение от 10 февруари 2009 г., C-185/07) Съдът постановява, че издаването от юрисдикция на държава членка на разпореждане, което има за цел да забрани на дадено лице да започне или продължи производство пред юрисдикциите на друга държава членка („anti-suit injunction“⁴³), по съображение че това производство противоречи на арбитражно съглашение, е несъвместимо с Регламент № 44/2001. Съдът припомня, че производство, което води до издаване на „anti-suit injunction“, не попада в приложното поле на Регламент № 44/2001, но може да има последици, които да засегнат полезното действие на последния. Такъв е случаят, по-специално когато подобно производство възпрепятства юрисдикция на друга държава членка да упражнява компетентността, предоставена ѝ на основание Регламент № 44/2001. Поради това Съдът постановява, че ако с оглед на предмета на спора, тоест на естеството на подлежащите на защита права в дадено производство, това производство попада в приложното поле на Регламент № 44/2001, един предварителен въпрос относно приложимостта на арбитражно съглашение също попада в приложното поле на посочения регламент. От това следва, че възражението за липса на компетентност, изведено от съществуването на арбитражно съглашение, попада в приложното поле на Регламент № 44/2001, и че следователно само юрисдикцията следва да се произнесе по това възражение и по собствената си компетентност на основание този регламент. Възпрепятстването посредством „anti-suit injunction“ на юрисдикция на държава членка, която по принцип е компетентна в съответствие с Регламент № 44/2001 да се произнесе по приложимостта на последния спрямо отнесения пред нея спор, неизбежно води до отнемане на правомощието ѝ да се произнесе по собствената си компетентност. „Anti-suit injunction“ следователно не е съобразено с общия принцип, съгласно който всяка сезирана юрисдикция сама определя въз основа на нормите, които трябва да приложи, дали е компетентна да разреши отнесения до нея спор. Освен това то накърнява и взаимното доверие между държавите членки по отношение на правните им системи, както и на съдебните им институции. Следователно то е несъвместимо с Регламент № 44/2001.

Приложното поле на Регламент № 44/2001 е предмет на разглеждане и по дело SCT Industri (Решение от 2 юли 2009 г., C-111/08). В него Съдът постановява, че посоченият регламент не се прилага за ревандикационен иск с предмет правото на собственост, предявен в рамките на производство по несъстоятелност. По-конкретно, като се отчита тясната връзка между иск за отмяна на извършено от синдик прехвърляне на дружествени дялове в рамките на производство по несъстоятелност и производството по несъстоятелност, този иск попада в изключението от прилагането на Регламент № 44/2001 относно несъстоятелността.

След като по дело Color Drack (Решение от 3 май 2007 г., C-386/05, Сборник, стр. I-3699) изследва договорите за продажба на стоки, в които се предвиждат множество места на доставка, по дело Rehder (Решение от 9 юли 2009 г., C-204/08) Съдът разглежда договорите за предоставяне на услуги, в които се предвиждат множества места на предоставянето им, и по-специално договора за въздушен транспорт. В това решение той приема, че прилагането на правилото за специална компетентност при дела, свързани с договор, съдържащо се в член 5, точка 1 от Регламент № 44/2001, отговаря на целта за близост и се основава на съществуването на тясна

⁴³ Вж. също Решение на Съда от 27 април 2004 г. по дело Turner (C-159/02, Recueil, стр. I-3565).

връзка между договора и компетентния да се произнесе по него съд. Ето защо в светлината на целите за близост и предвидимост в случай на множество места на предоставяне на услуги в различни държави членки следва да се търси мястото, което гарантира най-тясна връзка между разглеждания договор и компетентната юрисдикция, и по-специално мястото, където по силата на договора следва основно да се предоставят услугите. При превоз по въздух на лица от една държава членка до друга, извършен на основание договор, сключен само с една авиокомпания, на основание на този договор и на Регламент (ЕО) № 261/2004 относно създаване на общи правила за обезщетяване на пътниците⁴⁴, компетентен да разгледа искане за обезщетение е съдът — по избор на ищеца — в чийто район се намира мястото на излитане или мястото на пристигане на самолета.

В Решението си от 2 април 2009 г. по дело *Gambazzi* (C-394/07) Съдът се произнася във връзка с понятието за решение по смисъла на разпоредбите относно признаването и изпълнението от Брюкселската конвенция, както и относно обхвата на основанията за отказ да се извършат признаване и изпълнение, изведено от нарушение на обществения ред на държавата, в която се иска изпълнение. На първо място, той приема, че неприсъственото съдебно решение и определение са решения, след като са постановени в гражданско производство, което обикновено се ръководи от принципа на състезателност. Действително член 25 от Брюкселската конвенция, без да установява разграничение между тях, се отнася до всички решения, постановени от съдилищата на договарящите държави. За да попаднат тези съдебни решения в приложното поле на Конвенцията, е достатъчно, преди да бъде поискано признаването и изпълнението им, да са били или да са могли да бъдат предмет в държавата по произход на разглеждане в състезателно производство. Съдът уточнява, че макар ответникът надлежно да се е явявал, а съдът се е произнесъл, приемайки го за неявил се, това не е достатъчно да постави под съмнение квалифицирането като решение. На второ място, Съдът приема, че съдът на държавата, в която се иска признаване, може да отчете с оглед на изключението за обществен ред обстоятелството, че съдът на държавата по произход се е произнесъл по исканията на ищеца, без да изслуша ответника, който се явявал надлежно, но с определение е бил отстранен от производството по съображение, че не е изпълнил задължения, наложени с други определения, постановени по-рано в същото производство. Изключението за обществен ред може да се използва, ако изглежда, че мярката по отстраняване съставлява явно и прекомерно засягане на правото на ответника да бъде изслушан. Контролът на запитвания съд трябва да се отнася не само до условията, в които са били постановени решенията, чието изпълнение се иска, а и до условията, в които са били постановени съдебните разпореджания, и по-специално до проверката на средствата за правна защита, с които е разполагал ответникът, и на възможността той да бъде изслушан.

Съдът тълкува и някои разпоредби на Регламент № 2201/2003 относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и делата, свързани с родителската отговорност, с който се отменя Регламент № 1347/2000⁴⁵. На първо място, ще отбележим дело *Hadadi* (Решение от 16 юли 2009 г., C-168/08), по което Съдът се произнася във връзка с критерия за гражданство на съпрузите при избора на компетентната да се произнесе по

⁴⁴ Регламент (ЕО) № 261/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 11 февруари 2004 година относно създаване на общи правила за обезщетяване и помощ на пътниците при отказан достъп до борда и отмяна или голямо закъснение на полети, и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 295/91 (ОВ L 46, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 7, том 12, стр. 218).

⁴⁵ Регламент (ЕО) № 2201/2003 на Съвета от 27 ноември 2003 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и делата, свързани с родителската отговорност, с който се отменя Регламент (ЕО) № 1347/2000 (ОВ L 338, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 183).

развода юрисдикция. В случая се касае за двама съпрузи, всеки от които има двойно френско-унгарско гражданство и е подал молба за развод в едната от двете страни. Съдът най-напред установява, че Регламент № 2201/2003 не провежда разграничение с оглед на това дали определено лице има едно или няколко гражданства. Следователно разпоредбата от него, която предвижда компетентност на юрисдикциите на държавата членка, чийто граждани са съпрузите, не може да се тълкува по различен начин, когато двамата съпрузи имат общо двойно гражданство и когато имат само едно общо гражданство. Когато двамата съпрузи са граждани както на държавата членка на сезирания съд, така и на друга държава членка, сезираният съд трябва да вземе предвид, че съпрузите са граждани и на другата държава членка и че юрисдикциите на последната са могли да бъдат компетентни в съответствие със споменатия регламент. По-нататък Съдът отбелязва, че правилата за компетентност по дела за развод, предвидени в споменатия регламент, се основават на няколко обективни критерия, които са алтернативни, както и на липсата на йерархия между основанията за компетентност. При това положение се допуска едновременно няколко юрисдикции да бъдат компетентни, без между тях да се установява йерархия. Поради това Съдът стига до извода, че когато и двамата съпрузи са граждани на две едни и същи държави членки, Регламентът не допуска възможността компетентността на юрисдикциите на едната от държавите членки да не бъде призната по съображение, че по отношение на ищеца не е налице друг критерий на привързване към тази държава. Той допълнително уточнява, че юрисдикциите на държавите членки, на които са граждани съпрузите, са компетентни на основание този регламент, като съпрузите могат да изберат юрисдикцията на държавата членка, пред която да отнесат спора.

На второ място, по дело A (Решение от 2 април 2009 г., C 523/07) Съдът за първи път тълкува понятието за обичайно пребиваване на детето като критерий за компетентността на съдилищата на държавите членки по делата за родителски права. Тъй като Регламент № 2201/2003 не съдържа изрично препращане към правото на държавите членки с оглед на определяне на смисъла и обхвата на понятието за обичайно пребиваване, Съдът постановява, че става дума за самостоятелно понятие. Предвид контекста и целта на този регламент обичайното пребиваване съответства на мястото, което изразява определена интеграция на детето в дадена социална и семейна среда. Трябва по-специално да се вземат предвид продължителността, редовността, условията и причините за престоя на територията на държава членка, както и за преместването на семейството в тази държава, гражданството на детето, мястото и условията за обучение в училище, лингвистичните познания, както и семейните и социални отношения, поддържани от детето в посочената държава. След това Съдът подчертава, че националната юрисдикция следва да определи обичайното пребиваване на детето, като държи сметка за съвкупността от фактическите обстоятелства, специфични за всеки конкретен случай. Освен това Съдът уточнява режима на охранителните или спешни мерки по смисъла на член 20 от Регламент № 2201/2003. Решение за налагането на тези мерки може да се вземе от национална юрисдикция, ако са спешни, трябва да бъдат постановени по отношение на лица, които се намират в съответната държава членка и да имат временен характер. Налагането на посочените мерки, приети с оглед на запазването на най-добрия интерес на детето, както и задължителният им характер, се определят в съответствие с националното право. След налагането на охранителната мярка националната юрисдикция не е длъжна да препраща делото на компетентната юрисдикция на друга държава членка. Същевременно, ако го изисква защитата на най-добрия интерес на детето, националната юрисдикция, която е установила своята липса на компетентност, трябва да съобщи за това на компетентната юрисдикция на друга държава членка.

Връчването на документи, съдържащи нотариално удостоверяване, съставени извън съдебно производство, е предмет на Решение от 25 юни 2009 г. по дело *Roda Golf & Beach Resort* (C-14/08). В него Съдът приема, че понятието „извънсъдебен документ“ по смисъла на член 16

от Регламент № 1348/2000 за връчване на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела в държавите членки⁴⁶ е понятие от общностното право. В действителност целта на Договора от Амстердам да се създаде пространство на свобода, сигурност и правосъдие и пренасянето от Договора за ЕС в Договора за ЕО на режима за приемане на мерки в областта на съдебното сътрудничество по гражданскоправни въпроси с трансгранично значение свидетелстват за волята на държавите членки да закрепят такива мерки в правния ред на Общността и да заложат принципа за тяхното самостоятелно тълкуване. Съдът приема, че връчването извън съдебно производство на документ, съдържащ нотариално удостоверение, попада в приложното поле на Регламент № 1348/2000. Всъщност, като се има предвид, че вътрешнообщностната система за връчване има за крайна цел правилното функциониране на вътрешния пазар, съдебното сътрудничество по член 65 ЕО и по Регламент № 1348/2000 не следва да бъде ограничено само до съдебните производства. Това сътрудничество може да се прояви и извън него, доколкото има трансгранично значение и е необходимо за правилното функциониране на вътрешния пазар. Съдът уточнява, че това широко разбиране на понятието за извънсъдебен документ не създава опасност от прекомерни затруднения по отношение на ресурсите на националните юрисдикции, при положение че, от една страна, държавите членки могат да определят като предаващи или получаващи органи при връчването на съдебни и извънсъдебни документи органи, различни от националните юрисдикции, и от друга страна, държавите членки могат да предвидят връчване пряко по пощата на лица, които пребивават в друга държава членка.

Полицейско и съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси

По дело Wolzenburg (Решение от 6 октомври 2009 г., C-123/08) към Съда е отправен въпрос относно съвместимостта с правото на Съюза на национална правна уредба, която предвижда диференцирано третиране на местни граждани и граждани на други държави членки във връзка с отказа да се изпълни европейска заповед за арест. Всъщност, за разлика от предвиденото за местните граждани, нидерландското законодателство за прилагане на Рамково решение 2002/584/ПВР относно европейската заповед за арест⁴⁷ предвижда изключение от това изпълнение за гражданите от други държави членки само при условие да са пребивавали законно в Нидерландия в продължение на непрекъснат период от пет години и да притежават безсрочно разрешение за пребиваване. Най-напред Съдът установява, че член 12, първа алинея ЕО е приложим, тъй като при прилагането на приети на основание Договора за ЕС рамкови решения държавите членки не могат да накърняват общностното право, и в частност разпоредбите на Договора за ЕО, свързани с признатата на всеки гражданин на Съюза свобода да се придвижва и пребивава свободно на територията на държавите членки. По-нататък Съдът посочва, че член 4, точка 6 от Рамковото решение трябва да се тълкува в смисъл, че когато става дума за гражданин на Съюза, изпълняващата заповедта държава членка не може да обвързва прилагането на възможността да се откаже изпълнението на споменатата заповед не само с условие за продължителност на пребиваването, но и с допълнителни административни изисквания, например с изискване за притежаване на безсрочно разрешение за пребиваване. Накрая, Съдът стига до извода, че принципът на недопускане на дискриминация, предвиден в член 12 ЕО, допуска правна уредба на изпълняващата държава членка, съгласно която компетентният съдебен орган на тази държава отказва изпълнението

⁴⁶ Регламент (ЕО) № 1348/2000 на Съвета от 29 май 2000 година (ОВ L 160, стр. 37; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 1, стр. 161).

⁴⁷ Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки (ОВ L 190, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 3).

на европейска заповед за арест, издадена срещу гражданин на същата държава, за целите на изпълнението на наказание лишаване от свобода, докато в случаите с граждани на други държави членки, които имат право на пребиваване като граждани на Съюза, този отказ е обвързан с условието да са пребивавали законно на територията на споменатата изпълняваща държава членка в продължение на непрекъснат срок от пет години. Съдът обосновава това разрешение, като отбелязва, че това условие, от една страна, има за цел да се осигури, че гражданин на друга държава членка е достатъчно интегриран в изпълняващата държава членка, и от друга страна, не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.

Б — Състав на Съда

(Протоколен ред към 14 декември 2009 г.)

Първи ред, отляво надясно:

Г-жа C. Toader, председател на състав; г-н E. Levits, председател на състав; г-н P. Mengozzi, първи генерален адвокат; г-н K. Lenaerts и г-н A. Tizzano, председатели на състави; г-н V. Skouris, председател на Съда; г-н J. N. Cunha Rodrigues и г-н J.-C. Bonichot, председатели на състави; г-жа R. Silva de Lapuerta и г-жа P. Lindh, председатели на състави; г-н C. W. A. Timmermans, съдия.

Втори ред, отляво надясно:

Г-н L. Bay Larsen, г-н U. Löhmus, г-н M. Ilešič, г-н G. Arestis и г-н P. Küris, съдии; г-жа J. Kokott, генерален адвокат; г-н A. Rosas, г-н K. Schiemann, г-н E. Juhász, г-н A. Borg Barthet, г-н J. Malenovský и г-н A. Ó Caoimh, съдии.

Трети ред, отляво надясно:

Г-н P. Cruz Villalón, генерален адвокат; г-жа M. Berger, съдия; г-н M. Safjan, г-н Ал. Арабаджиев и г-н T. von Danwitz, съдии; г-н Y. Bot, генерален адвокат; г-жа E. Sharpston, генерален адвокат; г-н J. Mazák, генерален адвокат; г-жа V. Trstenjak, генерален адвокат; г-н J.-J. Kasel, съдия; г-н D. Šváby, съдия; г-н N. Jääskinen, генерален адвокат; г-н R. Grass, секретар.

1. Членове на Съда

(по реда на встъпване в длъжност)

Vassilios Skouris

Роден през 1948 г.; завършва право в Берлинския свободен университет (1970); доктор по конституционно и административно право, Хамбургски университет (1973); доцент в Хамбургския университет (1972—1977); професор по публично право в Билефелдския университет (1978); професор по публично право в Солунския университет (1982); министър на вътрешните работи (през 1989 г. и през 1996 г.); член на Управителния комитет на Критския университет (1983—1987); директор на Центъра по международно и европейско икономическо право в Солун (1997—2005); председател на Гръцката асоциация по европейско право (1992—1994); член на гръцкия национален научноизследователски комитет (1993—1995); член на Висшия комитет за подбор на гръцки държавни служители (1994—1996); член на академичния съвет на Академията по европейско право, Трир (от 1995 г.); член на управителния комитет на Гръцката национална школа за магистрати (1995—1996); член на научния комитет на Министерството на външните работи (1997—1999); председател на Гръцкия икономически и социален съвет през 1998 г.; съдия в Съда от 8 юни 1999 г.; председател на Съда от 7 октомври 2003 г.

Peter Jann

Роден през 1935 г.; доктор по право, Виенски университет (1957); назначен за съдия и разпределен във Федералното министерство на правосъдието (1961); съдия по въпросите на пресата в Straf-Bezirksgericht, Виена (1963—1966); говорител на федералното Министерство на правосъдието (1966—1970), впоследствие назначен в международния отдел на това министерство; съветник в Комитета по правосъдието и говорител в парламента (1973—1978); назначен за член на Конституционния съд (1978); постоянен съдия-докладчик в този съд до края на 1994 г.; съдия в Съда от 19 януари 1995 г. до 6 октомври 2009 г.

Dámaso Ruiz-Jarabo Colomer

Роден през 1949 г.; съдия в Consejo General del Poder Judicial (Висш съдебен съвет); професор; началник на кабинета на председателя на Съдебния съвет; ad hoc съдия в Европейския съд по правата на човека; съдия в Tribunal Supremo от 1996 г.; генерален адвокат в Съда от 19 януари 1995 г. до 12 ноември 2009 г., деня на неговата смърт.

Antonio Tizzano

Роден през 1940 г.; преподавател по право на Европейския съюз в Университет „La Sapienza“, Рим; преподавател в университетите „Istituto Orientale“ (1969—1979) и „Federico II“, Неапол (1979—1992), в университета в Catane (1969—1977) и в Mogadishu (1967—1972); адвокат към италианския Касационен съд; юридически съветник в постоянното представителство на Италианската република към Европейските общности (1984—1992); член на италианската делегация при преговорите за присъединяване на Кралство Испания и Португалската република към Европейските общности, при преговорите относно Единния европейски акт и Договора за Европейския съюз; автор на редица публикации, сред които на коментари на европейските договори и на кодексите на Европейския съюз; учредител и директор от 1996 г. на списанието „Il Diritto dell’Unione Europea“; член на ръководни или редакторски комитети на редица юридически списания; докладчик на редица международни конгреси; участвал в конференции и изнесъл лекции в редица международни институти, сред които Академията по международно право, Хага (1987); член на групата от независими експерти, натоварена с проучването на финансите на Комисията на Европейските общности (1999); генерален адвокат в Съда от 7 октомври 2000 г. до 3 май 2006 г.; съдия в Съда от 4 май 2006 г.

José Narciso da Cunha Rodrigues

Роден през 1940 г.; различни постове в съдебната власт (1964—1977); натоварен с различни правителствени мисии с оглед осъществяването и координирането на изследвания за реформата на съдебната система; правителствен агент в Европейската комисия по правата на човека и в Европейския съд по правата на човека (1980—1984); експерт в ръководния комитет по правата на човека в Съвета на Европа (1980—1985); член на комисията за ревизиране на наказателния и наказателно-процесуалния кодекс; Procurador-Geral da República (1984—2000); член на Надзорния комитет на Службата за борба с измамите на Европейския съюз (ОЛАФ) (1999—2000); съдия в Съда от 7 октомври 2000 г.

Christiaan Willem Anton Timmermans

Роден през 1941 г.; съдебен помощник в Съда на Европейските общности (1966—1969); служител в Европейската комисия (1969—1977); доктор по право (Университета в Лайден); професор по европейско право в Университета в Грьонинген (1977—1989); заместник-съдия в Апелативния съд, Arnhem; отговарящ за различни публикации; заместник генерален директор в правната служба на Комисията на Европейските общности (1989—2000); професор по европейско право в Амстердамския университет; съдия в Съда от 7 октомври 2000 г.

Allan Rosas

Роден през 1948 г.; доктор по право, Университет в Turku (Финландия); професор по право в Университета в Turku (1978—1981) и в Академията в Åbo (Turku/Åbo), (1981—1996); директор на Института по правата на човека на последната (1985—1995); различни отговорни национални и международни академични постове; член на научни дружества; координиране на значителен брой международни и национални изследователски проекти и програми в областта на правото на Общността, международното право, правата на човека и основните права, конституционното право и сравнителната публична администрация; представител на финландското правителство в качеството си на член или съветник на финландски делегации на различни международни конференции и срещи; експертни функции във връзка с правния живот на Финландия, включително към финландски правни правителствени или парламентарни комисии, както и в ООН, ЮНЕСКО, Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ) и Съвета на Европа; от 1995 г. главен юридически съветник в правната служба на Европейската комисия, отговарящ за външните отношения; от март 2001 г. заместник генерален директор на правната служба на Европейската комисия; съдия в Съда от 17 януари 2002 г.

Rosario Silva de Lapuerta

Родена през 1954 г.; бакалавър по право (Университет Complutense, Мадрид); abogado del Estado в Малага; abogado del Estado в правната служба на Министерство на транспорта, туризма и съобщенията и впоследствие в правната служба на Министерство на външните работи; abogado del Estado-Jefe в Държавната правна служба, където отговаря за делата пред Съда и заместник генерален директор на отдел „Общностна и международна правна помощ“ на Abogacía General del Estado (Министерство на правосъдието); член на групата на Комисията за размисъл относно бъдещето на съдебната система на Общността; ръководител на испанската делегация в групата „Приатели на Председателството“ за реформата на съдебната система на Общността съгласно Договора от Ница, както и в ad hoc работната група „Съд на Европейските общности“ на Съвета; преподавател по право на Общността в Дипломатическото училище в Мадрид; съдиректор на списание „Noticias de la Unión Europea“; съдия в Съда от 7 октомври 2003 г.

Koen Lenaerts

Роден през 1954 г.; бакалавър и доктор по право (Katholieke Universiteit Leuven); магистър по право, магистър по публична администрация (Харвардски университет); асистент (1979—1983), впоследствие професор по европейско право в Katholieke Universiteit Leuven (от 1983 г.); съдебен помощник в Съда (1984—1985); професор в Колежа на Европа, Брюж (1984—1989); адвокат в брюкселската адвокатска колегия (1986—1989); гостуващ професор в Harvard Law School (1989); съдия в Първоинстанционния съд от 25 септември 1989 г. до 6 октомври 2003 г.; съдия в Съда от 7 октомври 2003 г.

Juliane Kokott

Родена през 1957 г.; завършва право (университети в Бон и Женева); LL.M. (American University/Washington D.C.); доктор по право (Хайделбергски университет, 1985 г.; Харвардски университет, 1990 г.); гостуващ професор в Университета в Бъркли, Калифорния (1991); професор по немско и чуждестранно публично право, по международно право и по европейско право в университетите в Аугсбург (1992), Хайделберг (1993) и Дюселдорф (1994); заместник-съдия на германското правителство в Международния съд за помирение и арбитраж на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ); заместник-председател на Федералния консултативен съвет за глобалните промени (WBGU, 1996 г.); професор по международно право, международно стопанско право и по европейско право в Университета в St. Gallen (1999); директор на Института по европейско и международно стопанско право в Университета в St. Gallen (2000); заместник-директор на програмата за специализация по бизнес право в Университета в St. Gallen (2001); генерален адвокат в Съда от 7 октомври 2003 г.

Luís Miguel Poiares Pessoa Maduro

Роден през 1967 г.; завършва право (Лисабонски университет, 1990 г.); асистент (Университетски европейски институт, 1991 г.); доктор по право (Университетски европейски институт, Флоренция, 1996 г.); гостуващ професор (London School of Economics; Колеж на Европа, Natolin; Институт „Ортега и Гасет“, Мадрид; Католически университет, Португалия; Институт по европейски изследвания, Макао); професор (Universidade Nova, Лисабон, 1997 г.); Fulbright Visiting Research Fellow (Харвардски университет, 1998 г.); съдиректор на Академията по международно търговско право; съиздател („Hart Series on European Law and Integration“ и „European Law Journal“) и член на редакционните съвети на значителен брой юридически списания; генерален адвокат в Съда от 7 октомври 2003 г. до 6 октомври 2009 г.

Konrad Hermann Theodor Schiemann

Роден през 1937 г.; завършва право в Кеймбридж; barrister (1964—1980); Queen's Counsel (1980—1986); съдия в High Court of England and Wales (1986—1995); Lord Justice of Appeal (1995—2003); член на ръководството на Honourable Society of the Inner Temple от 1985 г. и негов ковчежник през 2003 г.; съдия в Съда от 8 януари 2004 г.

Jerzy Makarczyk

Роден през 1938 г.; доктор по право (1966); професор по международно публично право (1974); Senior Visiting Fellow в Оксфордския университет (1985); професор в Международния християнски университет, Токио (1988); автор на много трудове по международно публично право, право на Европейската общност и правата на човека; член на редица научни дружества с интереси в областта на международното право, европейското право и правата на човека; представител на полското правителство в преговорите за оттеглянето на руските войски от територията на Република Полша; заместник държавен секретар, а впоследствие държавен секретар по външните работи (1989—1992); ръководител на полската делегация към Генералната асамблея на Обединените нации; съдия в Европейския съд по правата на човека (1992—2002); председател на Института по международно право (2003); съветник на президента на Република Полша в областта на външната политика и правата на човека (2002—2004); съдия в Съда от 11 май 2004 г. до 6 октомври 2009 г.

Pranas Kūris

Роден през 1938 г.; завършва право в Университета във Вилнюс (1961); кандидат на юридическите науки, Московски университет (1965); доктор на юридическите науки (Dr. hab.), Московски университет (1973); стажант в Institut des Hautes Études Internationales (директор: проф. Ch. Rousseau), Парижки университет (1967—1968); член на литовската Академия на науките (1996); доктор honoris causa на правния университет на Литва (2001); различни преподавателски и административни длъжности в Университета във Вилнюс (1961—1990); доцент, редовен професор, професор по международно публично право, декан на Юридическия факултет; различни правителствени постове в литовската дипломатическа служба и в литовското Министерство на правосъдието; министър на правосъдието (1990—1991), член на Държавния съвет (1991), посланик на Република Литва в Белгия, Люксембург и Нидерландия (1992—1994); съдия в (стария) Европейски съд по правата на човека (юни 1994—ноември 1998 г.); съдия във Върховния съд на Литва и председател на същия (декември 1994—октомври 1998 г.); съдия в Европейския съд по правата на човека (от ноември 1998 г.); участие в многобройни международни конференции; член на делегацията на Република Литва за преговори със СССР (1990—1992); автор на многобройни публикации (около 200); съдия в Съда от 11 май 2004 г.

Endre Juhász

Роден през 1944 г.; завършва право в Университета в Szeged, Унгария (1967); приеман изпит в унгарската адвокатска колегия (1970); следдипломно обучение по сравнително право, Университет в Страсбург, Франция (1969, 1970, 1971, 1972); служител в правния отдел на Министерство на външната търговия (1966—1974), директор по законодателните въпроси (1973—1974); първи търговски аташе в унгарското посолство в Брюксел, отговарящ за въпросите, свързани с Европейската общност (1974—1979); директор в Министерство на външната търговия (1979—1983); първи търговски аташе, а по-късно и търговски съветник в унгарското посолство във Вашингтон, САЩ (1983—1989); генерален директор в Министерство на търговията и в Министерството на международните икономически отношения (1989—1991); отговарящ за преговорите по Споразумението за асоцииране между Унгария и Европейските общности и техните държави членки (1990—1991); генерален секретар на Министерство на международните икономически отношения, ръководител на Службата по европейски въпроси (1992); държавен секретар в Министерство на международните икономически отношения (1993—1994); държавен секретар, председател на Службата по европейски въпроси, Министерство на промишлеността и търговията (1994); извънреден и пълномощен посланик, ръководител на дипломатическата мисия на Република Унгария в Европейския съюз (януари 1995—май 2003 г.); главен преговарящ за присъединяването на Република Унгария към Европейския съюз (юли 1998—април 2003 г.); министър без портфейл за координиране по въпросите на европейската интеграция (от май 2003 г.); съдия в Съда от 11 май 2004 г.

George Arestis

Роден през 1945 г.; завършва право в Атинския университет (1968); М. А. Comparative Politics and Government, Университет в Кент, Кентърбъри (1970); адвокатска практика в Кипър (1972—1982); назначен за District Court Judge (1982); повишен в председател на District Court (1995); Administrative President District Court, Никозия (1997—2003); съдия във Върховния съд на Кипър (2003); съдия в Съда от 11 май 2004 г.

Anthony Borg Barthet U.O.M.

Роден през 1947 г.; докторат по право, Кралския университет, Малта, 1973 г.; започва работа в малтийската държавна администрация като Notary to Government през 1975 г.; съветник на Републиката през 1978 г., старши съветник на Републиката през 1979 г., заместник Attorney General през 1988 г. и назначен за Attorney General от президента на Малта през 1989 г.; хоноруван преподавател по гражданско право в Университета в Малта (1985—1989); член на Съвета на университета в Малта (1998—2004); член на Комисията за администриране на правосъдието (1994—2004); член на управителния съвет на Арбитражния център в Малта (1998—2004); съдия в Съда от 11 май 2004 г.

Marko Ilešič

Роден през 1947 г.; доктор по право (Университет в Любляна); специализация по сравнително право (университети в Страсбург и Коимбра); член на адвокатската колегия; член на Трудовия съд, Любляна (1975—1986); председател на Спортния съд (1978—1986); арбитър в арбитражния съд на застрахователно дружество „Triglav“ (1990—1998); председател на Борсовата арбитражна камера (от 1995 г.); арбитър в Борсовия арбитражен съд (от 1998 г.); арбитър в Търговската камера на Югославия (до 1991 г.) и Словения (от 1991 г.); арбитър в Международната търговска камера в Париж; съдия в отделението по жалбите на УЕФА (от 1988 г.) и на ФИФА (от 2000 г.); председател на Съюза на асоциациите на словенските юристи; член на Асоциацията по международно право, на Международния морски комитет и на много други международни юридически асоциации; професор по гражданско, търговско и международно частно право; декан на Юридическия факултет на Университета в Любляна; автор на многобройни правни публикации; съдия в Съда от 11 май 2004 г.

Jiří Malenovský

Роден през 1950 г.; доктор по право, Карлови университет, Прага (1975); доцент (1974—1990), заместник-декан (1989—1991) и ръководител на катедра „Международно и европейско право“ (1990—1992) в университет Masaryk, Бърно; съдия в Конституционния съд на Чехословакия (1992); представител в Съвета на Европа (1993—1998); председател на Комитета на заместник-министрите на Съвета на Европа (1995); генерален директор в Министерство на външните работи (1998—2000); председател на чешкия и на словашкия клон на Асоциацията по международно право (1999—2001); съдия в Конституционния съд (2000—2004); член на Законодателния съвет (1998—2000); член на Постоянния арбитражен съд в Хага (от 2000 г.); професор по международно публично право в Университета Masaryk, Бърно (2001); съдия в Съда от 11 май 2004 г.

Ján Klučka

Роден през 1951 г.; доктор по право, Братиславски университет (1974); професор по международно право, Университет в Кошице (от 1975 г.); съдия в Конституционния съд (1993 г.); член на Постоянния арбитражен съд в Хага (1994); член на Венецианската комисия (1994); председател на словашката асоциация по международно право (2002); съдия в Съда от 11 май 2004 г. до 6 октомври 2009 г.

Uno Lõhmus

Роден през 1952 г.; докторат по право през 1986 г.; член на адвокатската колегия (1977—1998); гостуващ професор по наказателно право в Университета в Tartu; съдия в Европейския съд по правата на човека (1994—1998); председател на Върховния съд на Естония (1998—2004); член на юридическата комисия за Конституцията; консултант към работната група за изготвяне на Наказателния кодекс; член на работната група за изготвяне на Наказателно-процесуалния кодекс; автор на многобройни трудове по правата на човека и конституционно право; съдия в Съда от 11 май 2004 г.

Egils Levits

Роден през 1955 г.; завършва право и политически науки в Хамбургския университет; научен сътрудник в Юридическия факултет на Университета в Kiel; съветник към латвийския парламент по въпросите от областта на международното право, конституционното право и законодателните реформи; посланик на Република Латвия в Германия и Швейцария (1992—1993), в Австрия, Швейцария и Унгария (1994—1995); заместник министър-председател и министър на правосъдието, изпълняващ функции на министър на външните работи (1993—1994); помирител в Съда за помирение и арбитраж към ОССЕ (от 1997 г.); член на Постоянния арбитражен съд (от 2001 г.); избран през 1995 г. за съдия в Европейския съд по правата на човека, преизбран през 1998 г. и 2001 г.; многобройни публикации в областта на конституционното и административното право, законодателните реформи и правото на Европейската общност; съдия в Съда от 11 май 2004 г.

Aindrias Ó Caoimh

Роден през 1950 г.; бакалавър по гражданско право (National University of Ireland, University College, Дъблин, 1971 г.); barrister (King's Inns, 1972 г.); завършва европейско право (University College, Дъблин, 1977 г.); barrister в ирландската адвокатска колегия (1972—1999); лектор по европейско право (King's Inns, Дъблин); Senior Counsel (1994—1999); представител на правителството на Ирландия по множество дела пред Съда на Европейските общности; съдия в ирландския High Court (от 1999 г.); член на ръководството на Honorable Society of King's Inns (от 1999 г.); заместник-председател на Ирландското дружество по европейско право; член на Асоциацията по международно право (ирландски клон); син на съдия Andreas O'Keefe (Aindrias Ó Caoimh), съдия в Съда (1974—1985); съдия в Съда от 13 октомври 2004 г.

Lars Bay Larsen

Роден през 1953 г.; завършва политически науки (1976) и право (1983), Университета в Копенхаген; служител в Министерство на правосъдието (1983—1985); лектор (1984—1991), впоследствие асоцииран професор (1991—1996) по семейно право в Университета в Копенхаген; ръководител на отдел на Advokatsamfund (1985—1986); началник на отдел (1986—1991) в Министерство на правосъдието; приет в адвокатската колегия (1991); началник на отдел (1991—1995), началник на дирекция „Полиция“ (1995—1999), началник на правната дирекция (2000—2003) в Министерство на правосъдието; представител на Дания в Комитет К-4 (1995—2000), в Централната шенгенска група (1996—1998) и в Управителния съвет на Европол (1998—2000); съдия в Højesteret (2003—2006); съдия в Съда от 11 януари 2006 г.

Eleanor Sharpston

Родена през 1955 г.; завършва икономика, езици и право в King's College, Кеймбридж (1973—1977); преподавателска и изследователска дейност в Corpus Christi College, Оксфорд (1977—1980); приета в адвокатската колегия (Middle Temple, 1980 г.); barrister (1980—1987 и 1990—2005); съдебен помощник на генералния адвокат, впоследствие съдия със Gordon Slynn (1987—1990); професор по право на Европейските общности и сравнително право (Director of European Legal Studies) в University College, Лондон (1990—1992); преподавател в Юридическия факултет (1992—1998), впоследствие асоцииран преподавател (Affiliated Lecturer) (1998—2005) в Университета в Кеймбридж; Fellow of King's College, Кеймбридж (от 1992 г.); асоцииран професор и изследовател (Senior Research Fellow) в Центъра за европейски правни изследвания в Университета в Кеймбридж (1998—2005); Queen's Counsel (1999); benchер of Middle Temple (2005); генерален адвокат в Съда от 11 януари 2006 г.

Paolo Mengozzi

Роден през 1938 г.; професор по международно право и титуляр на катедрата по право на Европейската общност „Жан Моне“ на университета в Болоня; доктор honoris causa на Университета „Карлос III“, Мадрид; гостуващ професор в университетите „Johns Hopkins“ (Bologna Center), „St. Johns“ (Ню Йорк), Georgetown, Paris-II, „Georgia“ (Атина) и в Международния университетски институт (Люксембург); координатор на програмата European Business Law Pallas Program на университета в Nijmegen; член на Консултативния комитет за обществени поръчки на Комисията на Европейските общности; държавен подсекретар за търговията и промишлеността по време на италианското председателство на Съвета; член на работната група на Европейската общност за Световната търговска организация (СТО) и директор на сесията за 1997 г. на изследователския център към Хагската академия по международно право, посветена на СТО; съдия в Първоинстанционния съд от 4 март 1998 г. до 3 май 2006 г.; генерален адвокат в Съда от 4 май 2006 г.

Pernilla Lindh

родена през 1945 г.; завършва право в Университета в Лунд; съдебен помощник и съдия в първоинстанционния съд в Trollhättan (1971—1974); съдебен помощник в Апелативния съд на Стокхолм (1974—1975); съдия в първоинстанционния съд на Стокхолм (1975); съветник по юридическите и административни въпроси на председателя на Апелативния съд на Стокхолм (1975—1978); държавен служител с особена мисия в Domstolverket (Национална администрация на юрисдикциите) (1977); съветник на Бюрото на канцлера на правосъдието (Justice Chancellor) (1979—1980); специализиран магистрат в Апелативния съд на Стокхолм (1980—1981); юридически съветник в Министерство на търговията (1981—1982); юридически съветник, след това директор и генерален директор по юридическите въпроси в Министерство на външните работи (1982—1995); ранг на посланик през 1992 г.; заместник-председател на Swedish Market Court; отговарящ за правните и институционални въпроси по време на преговорите за ЕИП (заместник-председател, след това председател на групата ЕАСТ) и по време на преговорите по присъединяване на Кралство Швеция към Европейския съюз; съдия в Първоинстанционния съд от 18 януари 1995 г. до 6 октомври 2006 г.; съдия в Съда от 7 октомври 2006 г.

Yves Bot

Роден през 1947 г.; завършва право в юридическия факултет на Университета в Руен; доктор по право (Университета в Париж II „Panthéon-Assas“); асоцииран професор в юридическия факултет на Университета в Mans; заместник-прокурор, а впоследствие и първи заместник-прокурор в прокуратурата в Mans (1974—1982); окръжен прокурор към Окръжния съд в Dieppe (1982—1984); заместник окръжен прокурор към Окръжния съд в Страсбург (1984—1986); окръжен прокурор към Окръжния съд в Bastia (1986—1988); апелативен прокурор към Апелативния съд в Caen (1988—1991); окръжен прокурор към Окръжния съд в Mans (1991—1993); държавен служител с особена мисия към министъра на правосъдието (1993—1995); окръжен прокурор към Окръжния съд в Nanterre (1995—2002); окръжен прокурор към Окръжния съд в Париж (2002—2004); главен прокурор към Апелативния съд в Париж (2004—2006); генерален адвокат в Съда от 7 октомври 2006 г.

Ján Mazák

Роден през 1954 г.; доктор по право (Университет „Pavol Jozef Safarik“, Кошице, 1978 г.); професор по гражданско право (1994) и по право на Общността (2004); директор на Института по право на Общността към Юридическия факултет на Университета в Кошице (2004); съдия в Krajský súd (окръжен съд) в Кошице (1980); заместник-председател (1982) и председател (1990) на Mestský súd (градски съд) в Кошице; член на словашката адвокатура (1991); правен съветник в Конституционния съд (1993—1998); заместник министър на правосъдието (1998—2000); председател на Конституционния съд (2000—2006); член на Венецианската комисия (2004); генерален адвокат в Съда от 7 октомври 2006 г.

Jean-Claude Bonichot

Роден през 1955 г.; завършва право в Университета в Мец, диплома от Института по политически изследвания, Париж, възпитаник на Националното училище за администрация; докладчик (1982—1985), правителствен комисар (1985—1987 и 1992—1999); съдия (1999—2000); председател на шесто подотделение на отделението по споровете (2000—2006) в Държавния съвет; съдебен помощник в Съда (1987—1991); началник на кабинета на министъра на труда, заетостта и професионалното обучение, впоследствие министър на държавната администрация и модернизация на администрацията (1991—1992); ръководител на правната мисия на Държавния съвет към Националната здравноосигурителна каса за наети работници (2001—2006); асоцииран професор към университета в Мец (1988—2000), впоследствие към Университета в Париж I „Panthéon-Sorbonne“ (от 2000 г.); автор на многобройни публикации по административно право, право на Общността и европейско право по правата на човека; основател и председател на редакционния комитет на „Bulletin de jurisprudence de droit de l'urbanisme“, съосновател и член на редакционния комитет на „Bulletin juridique des collectivités locales“, председател на научния съвет на сдружението за изследвания на институциите и правото, регулиращи регионалното и градско планиране, и населените места; съдия в Съда от 7 октомври 2006 г.

Thomas von Danwitz

Роден през 1962 г.; следва в Бон, Женева и Париж; държавен изпит по право (1986 г. и 1992 г.); доктор по право (Университет в Бон, 1988 г.); международна диплома по публична администрация (Национално училище за администрация, 1990 г.); хабилизация (Университет в Бон, 1996 г.); професор по немско публично право и европейско право (1996—2003), декан на Юридическия факултет на Университета в Рур, Бохум (2000—2001); професор по немско публично право и европейско право (Кьолнски университет, 2003—2006 г.); директор на института по публично право и административни науки (2006 г.); гостуващ професор във Fletcher School of Law and Diplomacy (2000 г.), в университета „Франсоа Рабле“ (Tours, 2001—2006 г.) и в Университета в Париж I „Panthéon-Sorbonne“ (2005—2006); съдия в Съда от 7 октомври 2006 г.

Verica Trstenjak

Родена през 1962 г.; държавен изпит за работа в съдебната система (1987); доктор по право от университета в Любляна (1995); професор (от 1996 г.) по теория на държавата и правото и по частно право; изследовател; докторантски изследвания в Университета в Цюрих, Института по сравнително право към Виенския университет, института „Макс Планк“ по международно частно право в Хамбург, Свободния университет в Амстердам; гостуващ професор в университетите във Виена и Фрайбург (Германия), както и в школата по право Bucerius в Хамбург; ръководител на правния отдел (1994—1996) и държавен секретар в Министерство на науката и технологиите (1996—2000); главен секретар на правителството (2000); член на работната група за европейски граждански кодекс (Study Group on European Civil Code) от 2003 г.; отговаря за Хумболтовия изследователски проект (Фондация „Хумболт“); публикува над сто юридически статии и множество книги по европейско и частно право; награда на Асоциацията на словенските юристи „Юрист на годината“ за 2003 г.; член на редакционния съвет на няколко юридически списания; генерален секретар на Асоциацията на словенските юристи, член на няколко юридически асоциации, включително Gesellschaft für Rechtsvergleichung; съдия в Първоинстанционния съд от 7 юли 2004 г. до 6 октомври 2006 г.; генерален адвокат в Съда от 7 октомври 2006 г.

Александър Арабаджиев

Роден през 1949 г.; завършва право (Софийски университет „Св. Климент Охридски“); съдия в районен съд Благоевград (1975—1983); съдия в окръжен съд Благоевград (1983—1986); съдия във Върховния съд (1986—1991); съдия в Конституционния съд (1991—2000); член на Европейската комисия по правата на човека (1997—1999); член на Европейския конвент за бъдещето на Европа (2002—2003); народен представител (2001—2006); наблюдател в Европейския парламент; съдия в Съда от 12 януари 2007 г.

Camelia Toader

Родена през 1963 г.; завършва право (1986), доктор по право (1997) (Университет в Букурещ); стажант-съдия в първоинстанционния съд в Buftea (1986—1988); съдия в първоинстанционния съд на 5-и район в Букурещ (1988—1992); преподавател (1992—2005), след това професор (2005—2006) по европейско гражданско и договорно право в Университета в Букурещ; изследователски проекти и докторантски изследвания в Института по международно частно право „Макс Планк“ в Хамбург (между 1992 г. и 2004 г.); началник на отдел „Европейска интеграция“ в Министерство на правосъдието (1997—1999); съдия във Върховния касационен съд (1999—2006); гостуващ професор в Университета във Виена (2000); преподавател по право на Общността в Националния институт на магистратурата (2003 и 2005—2006); член на редакционния съвет на редица юридически списания; съдия в Съда на Европейските общности от 12 януари 2007 г.

Jean-Jacques Kasel

Роден през 1946 г.; доктор по право, специална бакалавърска степен по административно право (ULB, 1970 г.); дипломира се в IEP, Париж (Ecofin, 1972 г.); младши адвокат; юридически съветник към Banque de Paris et des Pays-Bas (1972—1973); аташе, впоследствие секретар (secrétaire de légation) в Министерство на външните работи (1973—1976); председател на работни групи към Съвета на министрите (1976); първи секретар на посолство, заместник постоянен представител към ОИСР (Париж, 1976—1979 г.); началник на канцеларията на заместник министър-председателя (1979—1980); председател на Европейското политическо сътрудничество (1980); съветник, впоследствие заместник началник на кабинета на председателя на Комисията на Европейските общности (1981); директор, отговарящ за бюджета и Правилника за длъжностните лица, към генералния секретариат на Съвета на министрите (1981—1984); служител с особена мисия в постоянното представителство към Европейските общности (1984—1985); председател на Комитета по бюджета; пълномощен министър, директор на отдел „Политически въпроси и въпроси, свързани с културата“ (1986—1991); дипломатически съветник на министър-председателя (1986—1991); посланик в Република Гърция (1989—1991 г., без постоянно местопребиваване), председател на Политическия комитет (1991); посланик, постоянен представител към Европейските общности (1991—1998); председател на Корепер (първи семестър на 1997 г.); посланик (Брюксел, 1998—2002 г.); постоянен представител към НАТО (1998—2002); висш служител в двора на Великия херцог (maréchal de la Cour) и началник на канцеларията на Негово Кралско Височество Великия херцог (2002—2007); съдия в Съда от 15 януари 2008 г.

Marek Safjan

Роден през 1949 г.; доктор по право (Варшавски университет, 1980 г.); хабилитиран доктор по правни науки (Варшавски университет, 1990 г.); редовен професор по право (1998—2009); директор на Института по гражданско право на Варшавския университет (1992—1996); заместник-ректор на Варшавския университет (1994—1997); генерален секретар на полската секция на асоциацията на приятелите на френската правна култура „Henri Capitant“ (1994—1998); представител на Република Полша в Комитета по биоетика на Съвета на Европа (1991—1997); председател на научния съвет на Института по правосъдие (1998); съдия в Конституционния съд (1997—1998) и след това председател на същия съд (1998—2006); член на Международната академия по сравнително право (от 1994 г.), член на Международната асоциация по право, етика и наука (от 1995 г.), член на полския Хелзински комитет; член на полската Академия за изкуства и литература; медал *pro merito*, връчен от генералния секретар на Съвета на Европа (2007); автор на голям брой публикации в областта на гражданското, медицинското и европейското право; съдия в Съда от 7 октомври 2009 г.

Daniel Šváby

Роден през 1951 г.; доктор по право (Братиславски университет); съдия в първоинстанционния съд в Братислава; съдия по граждански дела в Апелативния съд и заместник-председател на Апелативния съд в Братислава; член на секцията по гражданско и семейно право в Правния институт на Министерство на правосъдието; заместващ съдия по търговски дела във Върховния съд; член на Европейската комисия по правата на човека (Страсбург); съдия в Конституционния съд (2000—2004); съдия в Първоинстанционния съд от 12 май 2004 г. до 6 октомври 2009 г.; съдия в Съда от 7 октомври 2009 г.

Maria Berger

Родена през 1956 г.; юридическо и икономическо образование (1975—1979), доктор по право; асистент и хоноруван преподавател в Института по публично право и политически науки на Университета в Инсбрук (1979—1984); администратор във федералното министерство на науката и изследванията, където последно е заместник-началник на отдел (1984—1988); отговаря по въпросите, свързани с ЕС, във Федералната канцлерска служба (1988—1989); началник на служба „Европейска интеграция“ на Федералната канцлерска служба (подготовка за присъединяването на Република Австрия към Европейския съюз) (1989—1992); директор на Надзорния орган на ЕАСТ в Женева и в Брюксел (1993—1994); заместник-председател на Donau-Universität в Кремс (1995—1996); член на Европейския парламент (ноември 1996—януари 2007 г. и декември 2008—юли 2009 г.) и член на комисията по правни въпроси; заместващ член на Европейския конвент за бъдещето на Европа (февруари 2002—юли 2003 г.); член на общинския съвет на град Перг (септември 1997—септември 2009 г.); федерален министър на правосъдието (януари 2007—декември 2008 г.); съдия в Съда от 7 октомври 2009 г.

Niilo Jääskinen

Роден през 1958 г.; завършва право (1980), магистърска степен по право (1982), докторантура (2008) в Хелзинкския университет, хоноруван преподавател в Хелзинкския университет (1980—1986); съдебен помощник и временен съдия в първоинстанционния съд в Рованиеми (1983—1984); правен съветник (1987—1989), след това началник на секцията по европейско право (1990—1995) в Министерство на правосъдието; правен съветник в Министерство на външните работи (1989—1990); съветник и секретар по европейските въпроси в Голямата комисия на финландския парламент (1995—2000); временен съдия (юли 2000—декември 2002 г.), след това съдия (януари 2003—септември 2009 г.) във Върховния административен съд; отговорник по правните и институционални въпроси по време на преговорите за присъединяване на Република Финландия към Европейския съюз; генерален адвокат в Съда от 7 октомври 2009 г.

Pedro Cruz Villalón

Роден през 1946 г.; следва право (1963—1968) и става доктор по право в Университета в Севиля (1975); следдипломна квалификация (3-ти цикъл) в Университета Fribourg-en-Brisgau (1969—1971); доцент по политически и правни науки в Университета в Севиля (1978—1986); титуляр на катедрата по конституционно право в Университета в Севиля (1986—1992); съдебен помощник в Конституционния съд (1986—1987); съдия в Конституционния съд (1992—1998); председател на Конституционния съд (1998—2001); Fellow във Wissenschaftskolleg, Берлин (2001—2002); титуляр на катедрата по конституционно право в Мадридския автономен университет (2002—2009); избран съветник на Държавния съвет (2004—2009); автор на множество публикации; генерален адвокат в Съда от 14 декември 2009 г.

Roger Grass

Роден през 1948 г.; завършва Института за политически изследвания в Париж и публично право; заместник окръжен прокурор към Окръжния съд във Версай; главен администратор в Съда; главен секретар в прокуратурата към Апелативния съд в Париж; кабинет на министъра на правосъдието; съдебен помощник на председателя на Съда; секретар на Съда от 10 февруари 1994 г.

2. Промени в състава на Съда през 2009 г.

Тържествено съдебно заседание на 6 октомври 2009 година

С решения от 25 февруари 2009 г. и от 25 март 2009 г. представителите на правителствата на държавите членки подновиха за периода от 7 октомври 2009 г. до 6 октомври 2015 г. мандатите на следните съдии в Съда: г-н Vassilios Skouris, г-н Allan Rosas, г-н Koen Lenaerts, г-н Marko Ilešič, г-н Aindrias Ó Caoimh, г-жа Rosario Silva de Lapuerta, г-н Endre Juhász, г-н Uno Lohmus, г-н Lars Bay Larsen, г-жа Camelia Toader и г-н Jean-Jacques Kasel.

С решения от 25 февруари 2009 г. и от 8 юли 2009 г. в качеството на съдии в Съда бяха назначени: за периода от 7 октомври 2009 г. до 6 октомври 2015 г. — г-н Marek Safjan на мястото на г-н Jerzy Makarczyk, г-н Daniel Šváby на мястото на г-н Jan Klučka, и за периода от 7 октомври 2009 г. до 6 октомври 2012 г. — г-жа Maria Berger на мястото на г-н Peter Jann.

С решение от 25 февруари 2009 г. представителите на правителствата на държавите членки подновиха за периода от 7 октомври 2009 г. до 6 октомври 2015 г. мандатите на следните генерални адвокати в Съда: г-жа Eleanor Sharpston, г-жа Juliane Kokott и г-н Dámaso Ruiz-Jarabo Colomer. Със същото решение в качеството на генерален адвокат в Съда за периода от 7 октомври 2009 г. до 6 октомври 2015 г. бе назначен г-н Niilo Jääskinen на мястото на г-н Luís Miguel Poiares Pessoa Maduro.

Тържествено съдебно заседание на 14 декември 2009 година

След смъртта на генералния адвокат Dámaso Ruiz-Jarabo Colomer с решение от 30 ноември 2009 г. представителите на правителствата на държавите — членки на Европейския съюз, назначиха г-н Pedro Cruz Villalón за генерален адвокат в Съда на Европейския съюз за остатъка от мандата на генералния адвокат Ruiz-Jarabo Colomer, т.е. за периода от 30 ноември 2009 г. до 6 октомври 2015 г.

3. Протоколни редове

от 1 януари до 7 октомври 2009 г.

г-н V. SKOURIS, председател на Съда
 г-н P. JANN, председател на първи състав
 г-н C. W. A. TIMMERMANS,
 председател на втори състав
 г-н A. ROSAS, председател на трети състав
 г-н K. LENAERTS,
 председател на четвърти състав
 г-жа E. SHARPSTON, първи генерален адвокат
 г-н M. ILEŠIČ, председател на пети състав
 г-н A. Ó CAOIMH, председател на седми състав
 г-н J.-C. BONICHOT,
 председател на шести състав
 г-н T. von DANWITZ,
 председател на осми състав
 г-н D. RUIZ-JARABO COLOMER,
 генерален адвокат
 г-н A. TIZZANO, съдия
 г-н J. N. CUNHA RODRIGUES, съдия
 г-жа R. SILVA de LAPUERTA, съдия
 г-жа J. KOKOTT, генерален адвокат
 г-н M. POIARES MADURO, генерален адвокат
 г-н K. SCHIEMANN, съдия
 г-н J. MAKARCZYK, съдия
 г-н P. KÜRIS, съдия
 г-н E. JUHÁSZ, съдия
 г-н G. ARESTIS, съдия
 г-н A. BORG BARTHET, съдия
 г-н J. MALENOVSKÝ, съдия
 г-н J. KLUČKA, съдия
 г-н U. LÖHMUS, съдия
 г-н E. LEVITS, съдия
 г-н L. BAY LARSEN, съдия
 г-н P. MENGOZZI, генерален адвокат
 г-жа P. LINDH, съдия
 г-н Y. BOT, генерален адвокат
 г-н J. MAZÁK, генерален адвокат
 г-жа V. TRSTENJAK, генерален адвокат
 г-н Ал. АРАБАДЖИЕВ, съдия
 г-жа C. TOADER, съдия
 г-н J.-J. KASEL, съдия
 г-н R. GRASS, секретар

от 8 октомври до 13 декември 2009 г.

г-н V. SKOURIS, председател на Съда
 г-н A. TIZZANO, председател на първи състав
 г-н J. N. CUNHA RODRIGUES,
 председател на втори състав
 г-н K. LENAERTS, председател на трети състав
 г-н J.-C. BONICHOT,
 председател на четвърти състав
 г-н P. MENGOZZI, първи генерален адвокат
 г-жа R. SILVA de LAPUERTA,
 председател на седми състав
 г-н E. LEVITS, председател на пети състав
 г-жа P. LINDH, председател на шести състав
 г-жа C. TOADER, председател на осми състав
 г-н D. RUIZ-JARABO COLOMER,
 генерален адвокат
 г-н C. W. A. TIMMERMANS, съдия
 г-н A. ROSAS, съдия
 г-жа J. KOKOTT, генерален адвокат
 г-н K. SCHIEMANN, съдия
 г-н P. KÜRIS, съдия
 г-н E. JUHÁSZ, съдия
 г-н G. ARESTIS, съдия
 г-н A. BORG BARTHET, съдия
 г-н M. ILEŠIČ, съдия
 г-н J. MALENOVSKÝ, съдия
 г-н U. LÖHMUS, съдия
 г-н A. Ó CAOIMH, съдия
 г-н L. BAY LARSEN, съдия
 г-жа E. SHARPSTON, генерален адвокат
 г-н Y. BOT, генерален адвокат
 г-н J. MAZÁK, генерален адвокат
 г-н T. von DANWITZ, съдия
 г-жа V. TRSTENJAK, генерален адвокат
 г-н Ал. АРАБАДЖИЕВ, съдия
 г-н J.-J. KASEL, съдия
 г-н M. SAFJAN, съдия
 г-н D. ŠVÁBY, съдия
 г-жа M. BERGER, съдия
 г-н N. JÄÄSKINEN, генерален адвокат
 г-н R. GRASS, секретар

от 14 декември до 31 декември 2009 г.

г-н V. SKOURIS, председател на Съда
г-н A. TIZZANO, председател на първи състав
г-н J. N. CUNHA RODRIGUES, председател
на втори състав
г-н K. LENAERTS, председател на трети състав
г-н J.-C. BONICHOT, председател на четвърти
състав
г-н P. MENGIOZZI, първи генерален адвокат
г-жа R. SILVA de LAPUERTA, председател
на седми състав
г-н E. LEVITS, председател на пети състав
г-жа P. LINDH, председател на шести състав
г-жа C. TOADER, председател на осми състав
г-н C. W. A. TIMMERMANS, съдия
г-н A. ROSAS, съдия
г-жа J. KOKOTT, генерален адвокат
г-н K. SCHIEMANN, съдия
г-н P. KÜRIS, съдия
г-н E. JUHÁSZ, съдия
г-н G. ARESTIS, съдия
г-н A. BORG BARTHET, съдия
г-н M. ILEŠIČ, съдия
г-н J. MALENOVSKÝ, съдия
г-н U. LÖHMUS, съдия
г-н A. Ó CAOIMH, съдия
г-н L. BAY LARSEN, съдия
г-жа E. SHARPSTON, генерален адвокат
г-н Y. BOT, генерален адвокат
г-н J. MAZÁK, генерален адвокат
г-н T. von DANWITZ, съдия
г-жа V. TRSTENJAK, генерален адвокат
г-н Ал. АРАБАДЖИЕВ, съдия
г-н J.-J. KASEL, съдия
г-н M. SAFJAN, съдия
г-н D. ŠVÁBY, съдия
г-жа M. BERGER, съдия
г-н N. JÄÄSKINEN, генерален адвокат
г-н P. CRUZ VILLALÓN, генерален адвокат

г-н R. GRASS, секретар

4. Бивши членове на Съда

Pilotti Massimo, съдия (1952—1958), председател от 1952 г. до 1958 г.
Serrarens Petrus, съдия (1952—1958)
Van Kleffens Adrianus, съдия (1952—1958)
Rueff Jacques, съдия (1952—1959 и 1960—1962)
Riese Otto, съдия (1952—1963)
Lagrange Maurice, генерален адвокат (1952—1964)
Delvaux Louis, съдия (1952—1967)
Hammes Charles Léon, съдия (1952—1967), председател от 1964 г. до 1967 г.
Roemer Karl, генерален адвокат (1953—1973)
Catalano Nicola, съдия (1958—1962)
Rossi Rino, съдия (1958—1964)
Donner Andreas Matthias, съдия (1958—1979), председател от 1958 г. до 1964 г.
Trabucchi Alberto, съдия (1962—1972), впоследствие генерален адвокат (1973—1976)
Lecourt Robert, съдия (1962—1976), председател от 1967 г. до 1976 г.
Strauss Walter, съдия (1963—1970)
Gand Joseph, генерален адвокат (1964—1970)
Monaco Riccardo, съдия (1964—1976)
Mertens de Wilmars Josse J., съдия (1967—1984), председател от 1980 г. до 1984 г.
Pescatore Pierre, съдия (1967—1985)
Dutheillet de Lamothe Alain Louis, генерален адвокат (1970—1972)
Kutscher Hans, съдия (1970—1980), председател от 1976 г. до 1980 г.
Mayras Henri, генерален адвокат (1972—1981)
O'Dalaigh Cearbhall, съдия (1973—1974)
Sørensen Max, съдия (1973—1979)
Reischl Gerhard, генерален адвокат (1973—1981)
Warner Jean-Pierre, генерален адвокат (1973—1981)
Mackenzie Stuart Alexander J., съдия (1973—1988), председател от 1984 г. до 1988 г.
O'Keeffe Aindrias, съдия (1975—1985)
Touffait Adolphe, съдия (1976—1982)
Capotorti Francesco, съдия (1976), впоследствие генерален адвокат (1976—1982)
Bosco Giacinto, съдия (1976—1988)
Koopmans Thymen, съдия (1979—1990)
Due Ole, съдия (1979—1994), председател от 1988 г. до 1994 г.
Everling Ulrich, съдия (1980—1988)
Chloros Alexandros, съдия (1981—1982)
Rozès Simone, генерален адвокат (1981—1984)
Verloren van Themaat Pieter, генерален адвокат (1981—1986)
Slynn Sir Gordon, генерален адвокат (1981—1988), впоследствие съдия (1988—1992)
Grévisse Fernand, съдия (1981—1982 и 1988—1994)
Bahlmann Kai, съдия (1982—1988)
Galmot Yves, съдия (1982—1988)
Mancini G. Federico, генерален адвокат (1982—1988), впоследствие съдия (1988—1999)
Kakouris Constantinos, съдия (1983—1997)
Darmon Marco, генерален адвокат (1984—1994)

Joliet René, съдия (1984—1995)
Lenz Carl Otto, генерален адвокат (1984—1997)
O'Higgins Thomas Francis, съдия (1985—1991)
Schockweiler Fernand, съдия (1985—1996)
Da Cruz Vilaça José Luís, генерален адвокат (1986—1988)
De Carvalho Moithinho de Almeida José Carlos, съдия (1986—2000)
Mischo Jean, генерален адвокат (1986—1991 и 1997—2003)
Rodríguez Iglesias Gil Carlos, съдия (1986—2003), председател от 1994 г. до 2003 г.
Diez de Velasco Manuel, съдия (1988—1994)
Zuleeg Manfred, съдия (1988—1994)
Van Gerven Walter, генерален адвокат (1988—1994)
Tesauro Giuseppe, генерален адвокат (1988—1998)
Jacobs Francis Geoffrey, генерален адвокат (1988—2006)
Kapteyn Paul Joan George, съдия (1990—2000)
Murray John L., съдия (1991—1999)
Gulmann Claus Christian, генерален адвокат (1991—1994), впоследствие съдия (1994—2006)
Edward David Alexander Ogilvy, съдия (1992—2004)
Elmer Michael Bendik, генерален адвокат (1994—1997)
Cosmas Georges, генерален адвокат (1994—2000)
Hirsch Günter, съдия (1994—2000)
La Pergola Antonio Mario, съдия (1994 и 1999—2006), генерален адвокат (1995—1999)
Puissochet Jean-Pierre, съдия (1994—2006)
Léger Philippe, генерален адвокат (1994—2006)
Ragnemalm Hans, съдия (1995—2000)
Fennelly Nial, генерален адвокат (1995—2000)
Sevón Leif, съдия (1995—2002)
Wathelet Melchior, съдия (1995—2003)
Jann Peter, съдия (1995—2009)
Ruiz-Jarabo Colomer Dámaso, генерален адвокат (1995—2009)
Schintgen Romain, съдия (1996—2008)
Ioannou Krateros, съдия (1997—1999)
Alber Siegbert, генерален адвокат (1997—2003)
Saggio Antonio, генерален адвокат (1998—2000)
O'Kelly Macken Fidelma, съдия (1999—2004)
Von Bahr Stig, съдия (2000—2006)
Geelhoed Leendert A., генерален адвокат (2000—2006)
Colneric Ninon, съдия (2000—2006)
Stix-Hackl Christine, генерален адвокат (2000—2006)
Poiars Pessoa Maduro Luís Miguel, генерален адвокат (2003—2009)
Makarczyk Jerzy, съдия (2004—2009)
Klučka Ján, съдия (2004—2009)

Председатели

Pilotti Massimo (1952—1958)
Donner Andreas Matthias (1958—1964)
Hammes Charles Léon (1964—1967)
Lecourt Robert (1967—1976)
Kutscher Hans (1976—1980)
Mertens de Wilmars Josse J. (1980—1984)
Mackenzie Stuart Alexander John (1984—1988)
Due Ole (1988—1994)
Rodríguez Iglésias Gil Carlos (1994—2003)

Секретари

Van Houtte Albert (1953—1982)
Heim Paul (1982—1988)
Giraud Jean-Guy (1988—1994)

В — Съдебна статистика на Съда

Обща дейност на Съда

1. Образувани, приключени и висящи дела (2005—2009)

Образувани дела

2. Видове производства (2005—2009)
3. Област, с която е свързан(а) искът/жалбата (2009)
4. Искове за установяване на неизпълнение на задължения от държава членка (2005—2009)

Приключени дела

5. Видове производства (2005—2009)
6. Съдебни решения, определения, становища (2009)
7. Съдебни състави (2005—2009)
8. Дела, приключени със съдебно решение, становище или определение с правораздавателен характер (2005—2009)
9. Област, с която е свързан(а) искът/жалбата (2005—2009)
10. Област, с която е свързан(а) искът/жалбата (2009)
11. Съдебни решения за установяване на неизпълнение на задължения от държава членка: взето решение (2005—2009)
12. Продължителност на производствата (2005—2009) (съдебни решения и определения с правораздавателен характер)

Висящи дела към 31 декември

13. Видове производства (2005—2009)
14. Съдебни състави (2009)

Разни

15. Бързи производства (2005—2009)
16. Спешни преюдициални производства (2008—2009)
17. Обезпечителни производства (2009)

Общо развитие на правораздавателната дейност (1952—2009)

18. Образувани дела и съдебни решения
19. Отправени преюдициални запитвания (по държави членки и по години)
20. Отправени преюдициални запитвания (по държави членки и по години)
21. Предявени искове за установяване на неизпълнение на задължения от държава членка

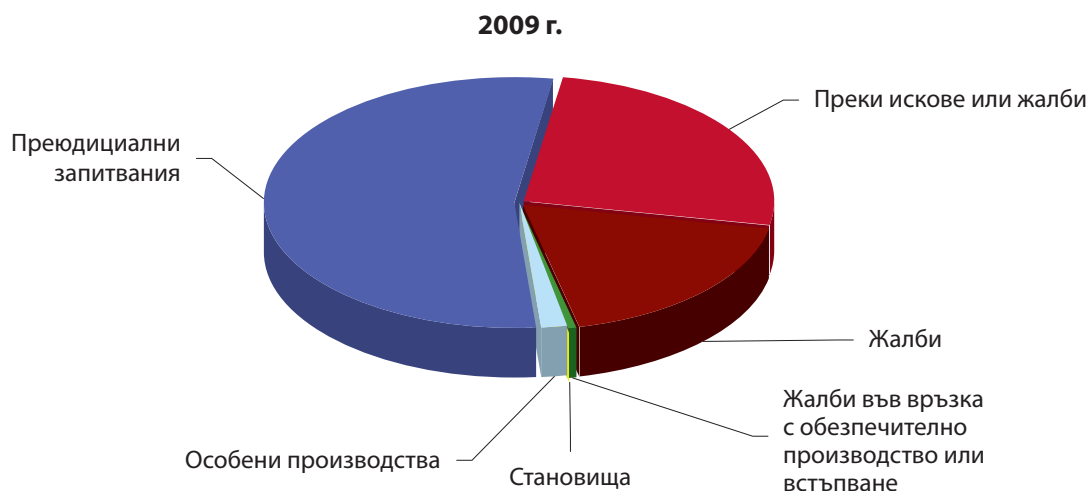
1. **Обща дейност на Съда** **Образувани, приключени и висящи дела (2005—2009)¹**

	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.
Образувани дела	474	537	580	592	561
Приключени дела	574	546	570	567	588
Висящи дела	740	731	742	768	741

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

2. Образуванни дела — Видове производства (2005—2009)^{1 2}

	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.
Преюдициални запитвания	221	251	265	288	302
Преки иски или жалби	179	201	222	210	143 ³
Жалби	66	80	79	78	104
Жалби във връзка с обезпечително производство или встъпване	1	3	8	8	2
Становища				1	1
Особени производства	7	2	7	8	9
Общо	474	537	581	593	561
Молби за допускане на обезпечение	2	1	3	3	1

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

² За „особени производства“ се считат: поправянето (член 66 от Процедурния правилник), определянето на съдебните разноски (член 74 от Процедурния правилник), правната помощ (член 76 от Процедурния правилник), отмяната на съдебно решение, постановено в отсъствието на ответника (член 94 от Процедурния правилник), отмяната на влязло в сила решение по молба на трето лице (член 97 от Процедурния правилник), преразглеждането на съдебно решение (член 98 от Процедурния правилник), тълкуването на съдебно решение (член 102 от Процедурния правилник), разглеждането на предложение на първия генерален адвокат за преразглеждане на решение на Общия съд (член 62 от Статута на Съда), производството по налагане на заповед (Протокол за привилегиите и имунитетите), делата, свързани с имунитет (Протокол за привилегиите и имунитетите).

³ Преките иски или жалби включват 142 иска за установяване на неизпълнение на задължения и 1 жалба за отмяна.

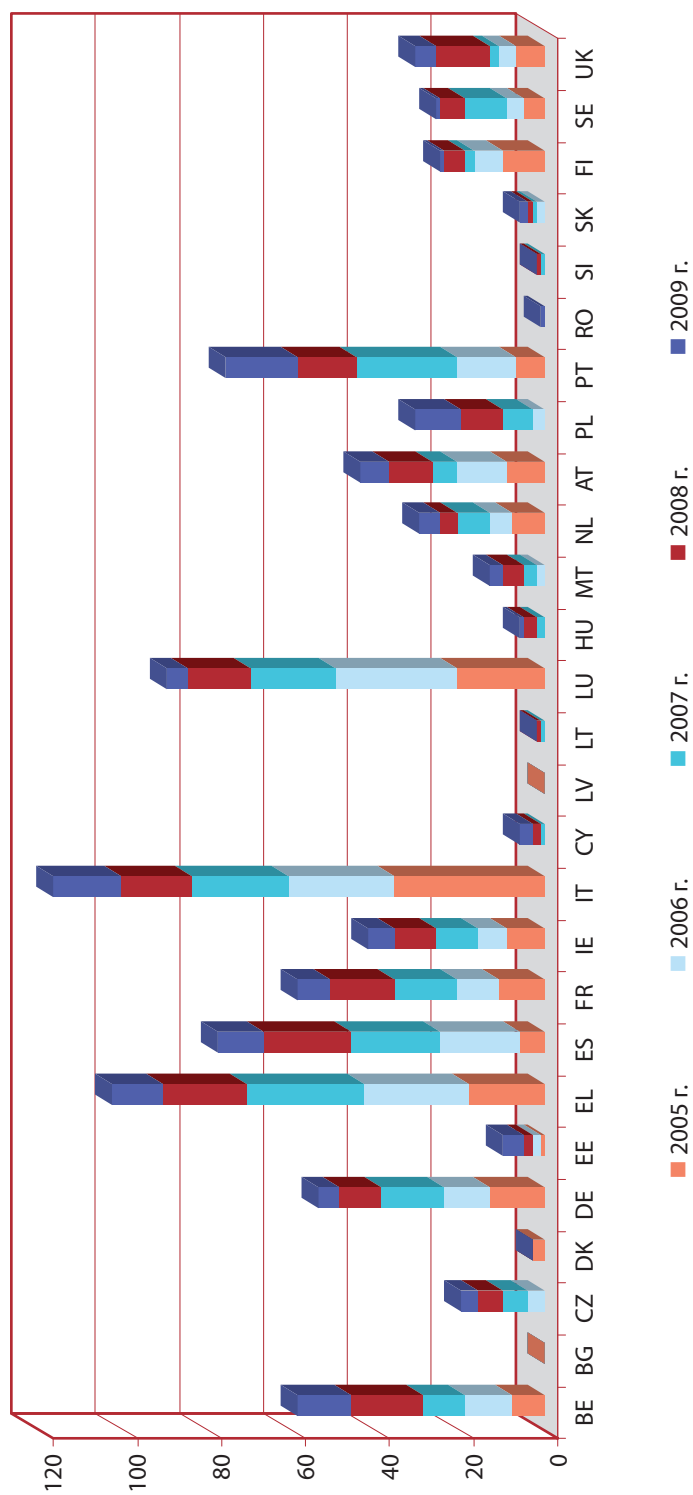
3. Образувани дела — Област, с която е свързан(а) искът или жалбата (2009)¹

	Преки иски или жалби	Преюдициални запитвания	Жалби	Жалби във връзка с обезпечително производство или встъпване	Общо	Особени производства
Бюджет на Общностите	1				1	
Външни отношения		6			6	1
Данъчни въпроси	13	44			57	
Държавни помощи	10	5	32		47	
Европейско гражданство		8			8	
Енергетика	5	1			6	
Земеделие	2	23	7		32	
Индустриална политика	4	7			11	
Институционално право	2	3	9		14	4
Интелектуална собственост		14	25		39	
Конкуренция		5	10	2	17	
Митнически съюз		9	3		12	
Обща външна политика и политика на сигурност		1	3		4	
Обща митническа тарифа		9			9	
Околна среда и потребители	45	33	2		80	
Политика в областта на рибарството		1	1		2	
Правен режим на предприятията	11	3	1		15	
Принципи на общностното право		4			4	
Присъединяване на нови държави		1			1	
Пространство на свобода, сигурност и правосъдие	2	17			19	
Регионална политика			1		1	
Сближаване на законодателствата	9	12			21	
Свобода на установяване	8	9			17	
Свободно движение на капитали	6	6			12	
Свободно движение на стоки	2	10	2		14	
Свободно движение на хора	5	6			11	
Свободно предоставяне на услуги	7	16			23	
Собствени ресурси на Общностите	2	1			3	
Социална политика	5	26	1		32	
Социално осигуряване на работниците мигранти		12			12	
Транспорт	4	4			8	
Търговска политика		2	4		6	
Договор за ЕО/ДФЕС²	143	298	101	2	544	5
Договор за ЕС		4			4	
Договор за ВС			1		1	
Производство						5
Правилник за длъжностните лица			2		2	
Разни			2		2	5
ОБЩО ЗА ВСИЧКИ ОБЛАСТИ	143	302	104	2	551	10

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

² На 1 декември 2009 г. — датата на влизането в сила на Договора от Лисабон, Договорът за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) замени Договора за създаване на Европейската общност (Договора за ЕО).

4. Образувани дела — Искове за установяване на неизпълнение на задължения от държава членка (2005—2009)¹

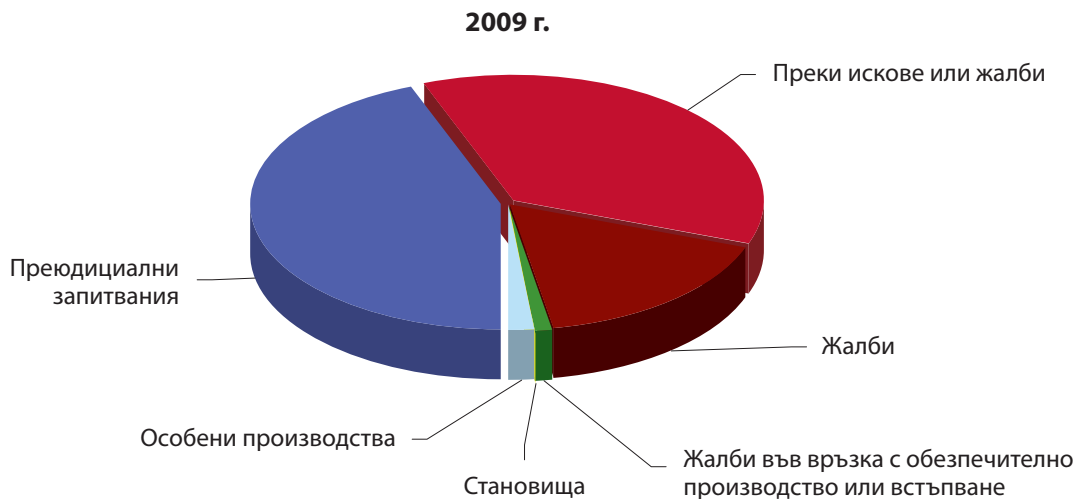

	2005 г.		2006 г.		2007 г.		2008 г.		2009 ² г.	
	Член 226	Член 228	Член 226	Член 228	Член 226	Член 228	Член 226	Член 228	Член 226	Член 228
BE	8		11		10		17		13	
BG										
CZ			4		6		6		4	
DK	3									
DE	13		11		15		10		5	
EE	1		2				2		5	
EL	18		25		26	2	19	1	11	1
ES	6		19		21		21		11	
FR	11		9	1	14	1	15		8	
IE	9		7		10		10		6	
IT	36		25		23		17		15	1
CY					1		2		3	
LV										
LT					1		1			
LU	19	2	28	1	20		15		5	
HU					2		3		1	
MT			2		3		5		3	
NL	8		5		8		4		5	
AT	9		12		6		10		7	
PL			3		7		10		11	
PT	7		13	1	23	1	14		17	
RO									1	
SI					1		1			
SK			2		1		1		2	
FI	10		7		2		5		1	
SE	5		4		10		6		1	
UK	7		4		2		13		5	
Общо	170	2	193	3	212	4	207	1	140	2

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

² След влизането в сила на Договора от Лисабон на 1 декември 2009 г. членове 258—260 ДФЕС заменят членове 226—228 ЕО.

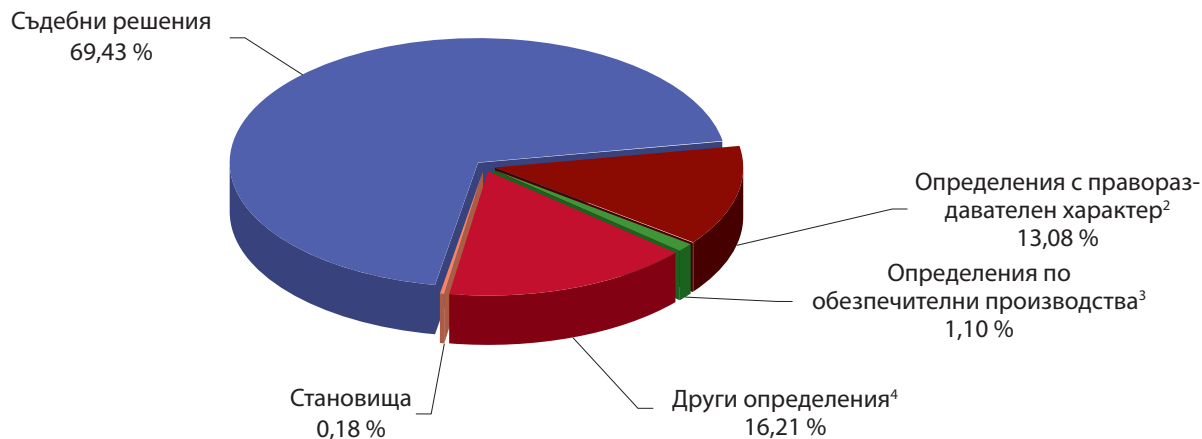
5. Приключени дела — Видове производства (2005—2009)¹

	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.
Преюдициални запитвания	254	266	235	301	259
Преки иски или жалби	263	212	241	181	215
Жалби	48	63	88	69	97
Жалби във връзка с обезпечително производство или встъпване	2	2	2	8	7
Становища		1			1
Особени производства	7	2	4	8	9
Общо	574	546	570	567	588

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

6. Приключени дела — Съдебни решения, определения, становища (2009)¹

	Съдебни решения	Определения с правораздавателен характер ²	Определения по обезпечителни производства ³	Други определения ⁴	Становища	Общо
Преюдициални запитвания	188	22		18		228
Преки иски или жалби	149		1	65		215
Жалби	38	45	2	2		87
Жалби във връзка с обезпечително производство или встъпване			3	3		6
Становища					1	1
Особени производства	2	4				6
Общо	377	71	6	88	1	543

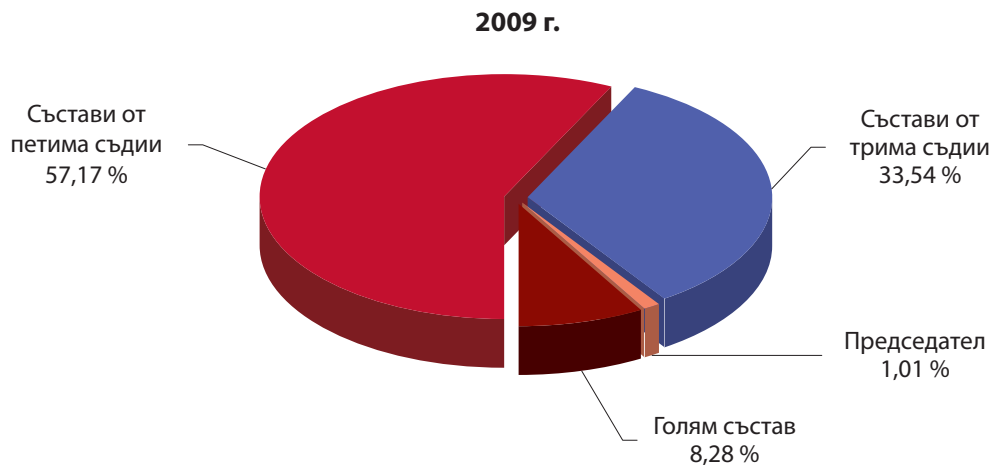
¹ Посочените (окончателни) данни указват общия брой дела, като е взето предвид съединяването на дела поради връзката помежду им (поредица съединени дела = едно дело).

² С правораздавателен характер, с които се слага край на производството (различни от определенията, с които се слага край на производството поради заличаване на делото от регистъра, липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество или препращане на делото на Общия съд).

³ Определения, постановени по молби на основание член 242 ЕО или 243 ЕО (понастоящем, след влизането в сила на Договора от Лисабон, членове 278 ДФЕС и 279 ДФЕС) или на основание член 244 ЕО (понастоящем член 280 ДФЕС), както и по съответните разпоредби от Договора за АЕ и Договора за ВС, или вследствие на жалба срещу определение, постановено по обезпечително производство или по молба за встъпване.

⁴ Определения, с които се слага край на производството поради заличаване на делото от регистъра, поради липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество или поради препращане на делото на Общия съд.

7. Приключени дела — Съдебен състав (2005—2009)¹

	2005 г.			2006 г.			2007 г.			2008 г.			2009 г.		
	Съдебни решения/Становища	Определения ²	Общо	Съдебни решения/Становища	Определения ²	Общо	Съдебни решения/Становища	Определения ²	Общо	Съдебни решения/Становища	Определения ²	Общо	Съдебни решения/Становища	Определения ²	Общо
Пленум	1		1	2		2									
Голям състав	59		59	55		55	51		51	66		66	41		41
Състави от петима съдии	245	5	250	265	13	278	242	9	251	259	13	272	275	8	283
Състави от трима съдии	103	51	154	67	41	108	104	48	152	65	59	124	96	70	166
Председател		2	2		1	1		2	2		7	7		5	5
Общо	408	58	466	389	55	444	397	59	456	390	79	469	412	83	495

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

² С правораздавателен характер, с които се слага край на производството (различни от определенията, с които се слага край на производството поради заличаване на делото от регистъра, липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество или препращане на делото на Общия съд).

8. Дела, приключени със съдебно решение, становище или определение с правораздавателен характер (2005—2009)^{1 2}

	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.
Съдебни решения/Становища	352	352	397	390	412
Определения	150	151	59	79	83
Общо	502	503	456	469	495

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

² С правораздавателен характер, с които се слага край на производството (различни от определенията, с които се слага край на производството поради заличаване на делото от регистъра, липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество или препращане на делото на Общия съд).

9. Дела, приключени със съдебно решение, становище или определение с правораздавателен характер — Област, с която е свързан(а) искът или жалбата (2005—2009)¹

	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.
Асоцииране на отвъдморски страни и територии	2				
Брюкселска конвенция	8	4	2	1	2
Външни отношения	8	11	9	8	8
Данъчни въпроси	34	55	44	38	44
Държавни помощи	23	23	9	26	10
Европейско гражданство	2	4	2	6	3
Енергетика	3	6	4	4	4
Земеделие	63	30	23	54	18
Икономическа и парична политика			1	1	1
Индустриална политика	11		11	12	6
Институционално право	16	15	6	16	29
Интелектуална собственост	5	19	21	22	31
Конкуренция	17	30	17	23	28
Митнически съюз	9	9	12	8	5
Обща външна политика и политика на сигурност			4	2	2
Обща митническа тарифа	7	7	10	5	13
Околна среда и потребители	44	40	50	43	60
Политика в областта на рибарството	11	7	6	6	4
Правен режим на предприятията	24	10	16	17	17
Правосъдие и вътрешни работи		2		1	
Привилегии и имунитети	1	1	1	2	
Принципи на общностното право	2	1	4	4	4
Присъединяване на нови държави	1		1		1
Пространство на свобода, сигурност и правосъдие	5	9	17	4	26
Регионална политика	5		7	1	3
Римска конвенция					1
Сближаване на законодателствата	41	19	21	21	32
Свобода на установяване	5	21	19	29	13
Свободно движение на капитали	5	4	13	9	8
Свободно движение на стоки	11	8	14	12	12
Свободно движение на хора	17	20	19	27	19
Свободно предоставяне на услуги	11	17	24	8	17
Собствени ресурси на Общностите	2	6	3		10
Социална политика	29	29	26	25	33
Социално осигуряване на работниците мигранти	10	7	7	5	3
Транспорт	16	9	6	4	9
Търговска политика	4	1	1	1	5
Договор за ЕО	452	424	430	445	481
Договор за ЕС	3	3	4	6	1
Договор за ВС	3		1	2	
Договор за АЕ	1	4	1		
Производство	1	2	3	5	5
Правилник за длъжностните лица	6	9	17	11	8
Разни	7	11	20	16	13
ОБЩО ЗА ВСИЧКИ ОБЛАСТИ	466	442	456	469	495

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

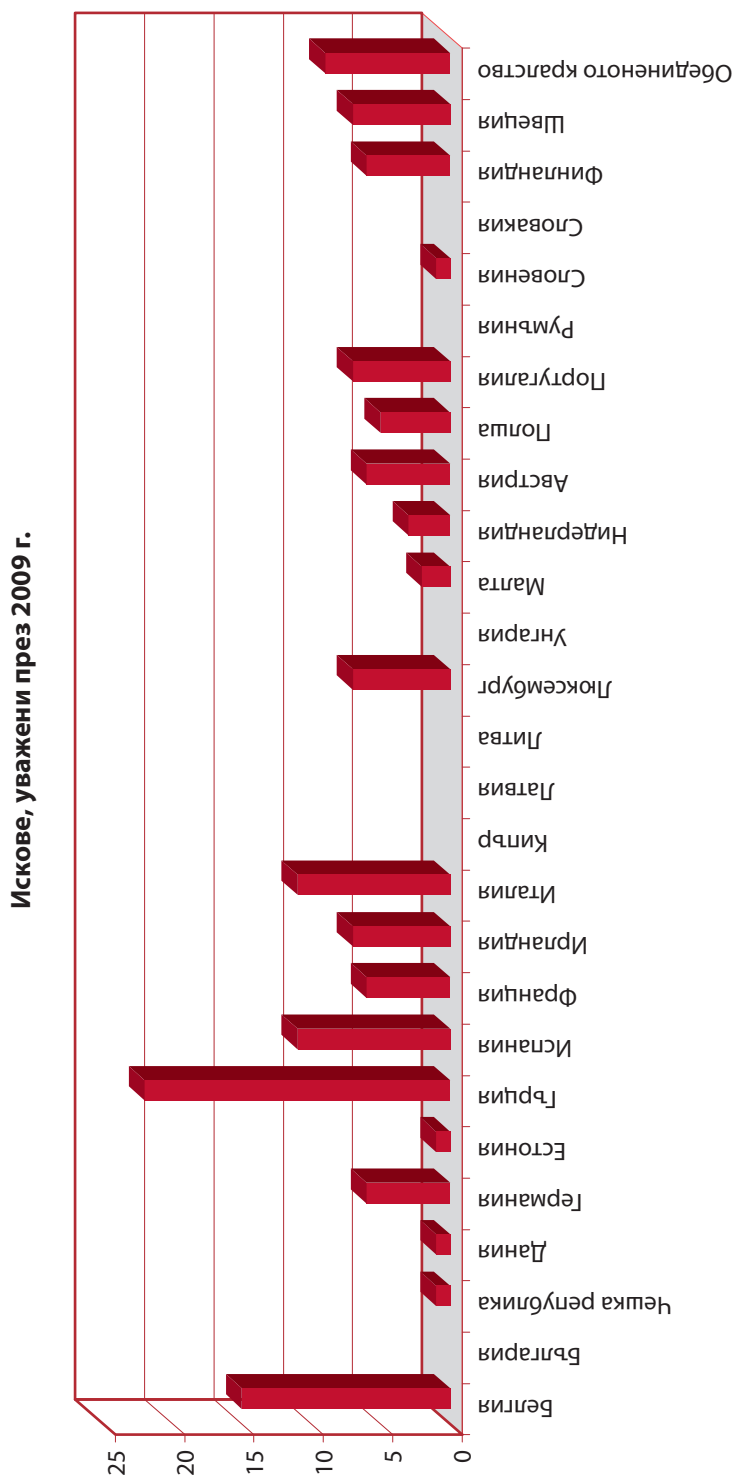
10. Дела, приключени със съдебно решение, становище или определение с правораздавателен характер — Област, с която е свързан(а) искът или жалбата (2009)¹

	Съдебни решения/ Становища	Определения ²	Общо
Брюкселска конвенция	2		2
Външни отношения	8		8
Данъчни въпроси	40	4	44
Държавни помощи	8	2	10
Европейско гражданство	2	1	3
Енергетика	4		4
Земеделие	18		18
Икономическа и парична политика	1		1
Индустриална политика	5	1	6
Институционално право	12	17	29
Интелектуална собственост	12	19	31
Конкуренция	26	2	28
Митнически съюз	5		5
Обща външна политика и политика на сигурност	2		2
Обща митническа тарифа	13		13
Околна среда и потребители	55	5	60
Политика в областта на рибарството	4		4
Правен режим на предприятията	16	1	17
Принципи на общностното право	2	2	4
Присъединяване на нови държави	1		1
Пространство на свобода, сигурност и правосъдие	25	1	26
Регионална политика	2	1	3
Римска конвенция	1		1
Сближаване на законодателствата	31	1	32
Свобода на установяване	13		13
Свободно движение на капитали	8		8
Свободно движение на стоки	11	1	12
Свободно движение на хора	19		19
Свободно предоставяне на услуги	17		17
Собствени ресурси на Общностите	9	1	10
Социална политика	24	9	33
Социално осигуряване на работниците мигранти	3		3
Транспорт	8	1	9
Търговска политика	5		5
Договор за ЕО	412	69	481
Договор за ЕС	1		1
Производство	1	4	5
Правилник за длъжностните лица		8	8
Разни	1	12	13
ОБЩО ЗА ВСИЧКИ ОБЛАСТИ	414	81	495

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

² С правораздавателен характер, с които се слага край на производството (различни от определенията, с които се слага край на производството поради заличаване на делото от регистъра, липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество или препращане на делото на Общия съд).

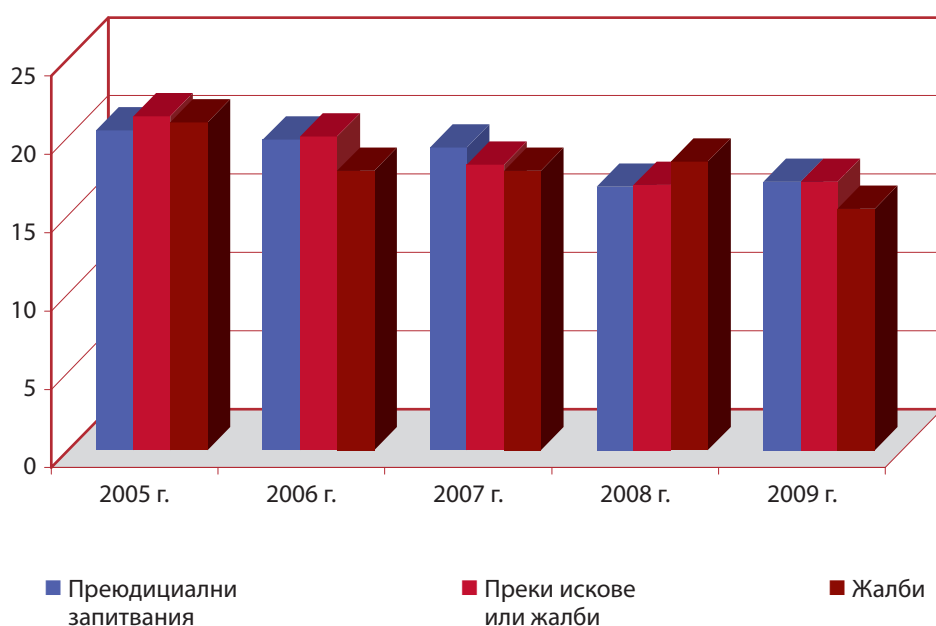
11. Приключени дела — Съдебни решения по искове за установяване на неизпълнение на задължения от държава членка: взето решение (2005—2009)¹

	2005 г.		2006 г.		2007 г.		2008 г.		2009 г.	
	Уважен(а)	Отхвърлен(а) иск или жалба	Уважен(а)	Отхвърлен(а) иск или жалба	Уважен(а)	Отхвърлен(а) иск или жалба	Уважен(а)	Отхвърлен(а) иск или жалба	Уважен(а)	Отхвърлен(а) иск или жалба
Белгия	10	1	7		9	1	7		15	1
България										
Чешка република					6		2		1	
Дания	3	1			3				1	
Германия	12		7		7	1	3	3	6	2
Естония									1	
Гърция	20		6		10	3	8	1	22	
Испания	10	1	10	1	13	1	15	1	11	
Франция	13		5		7		9	1	6	
Ирландия	3		2	1	7	2	4		7	
Италия	11	1	13	1	23	2	14	1	11	4
Кипър										
Латвия										
Литва							1			
Люксембург	16		19		12		12		7	
Унгария										
Малта					1				2	
Нидерландия	4		1	1	3	1	3		3	
Австрия	10		10		6		3		6	
Полша							2		5	
Португалия	6		7		9		6		7	1
Румъния										
Словения									1	
Словакия					1		1			
Финландия	5		7		3	1	1	1	6	1
Швеция	2		2	1	5		2	1	7	
Обединеното кралство	6	1	7	3	2	4	1		9	
Общо	131	5	103	8	127	16	94	9	134	9

¹ Посочените (окончателни) данни указват общия брой дела, като е взето предвид съединяването на дела поради връзката помежду им (поредица съединени дела = едно дело).

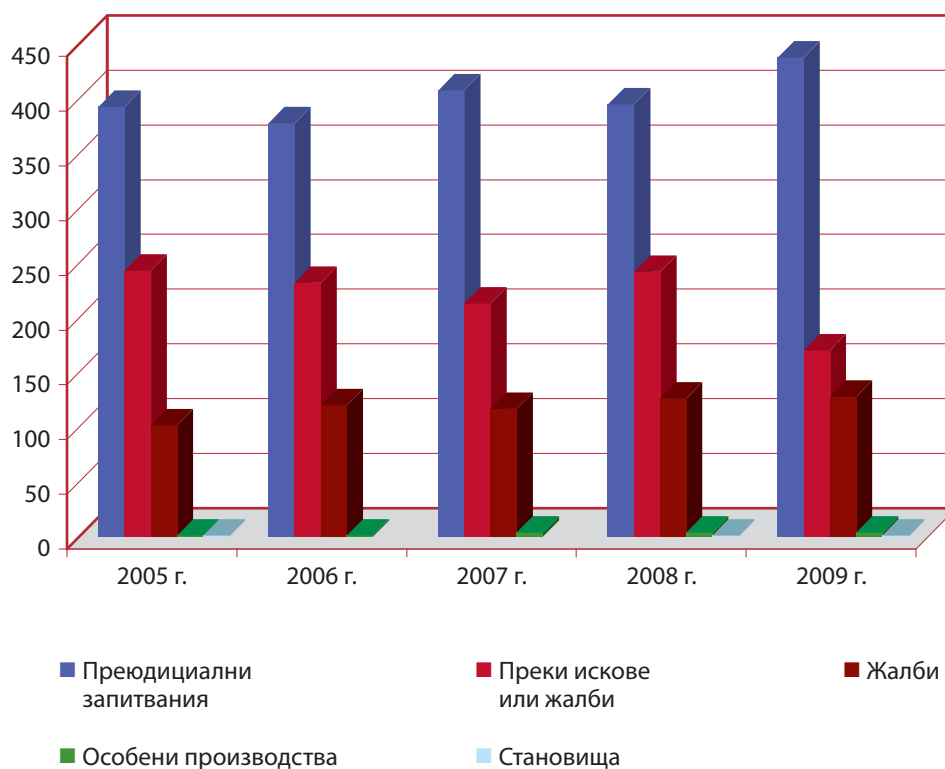
12. Приключени дела — Продължителност на производствата (2005—2009)¹ (съдебни решения и определения с правораздавателен характер)

	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.
Преюдициални запитвания	20,4	19,8	19,3	16,8	17,1
Спешни преюдициални производства				2,1	2,5
Преки искиове или жалби	21,3	20	18,2	16,9	17,1
Жалби	20,9	17,8	17,8	18,4	15,4

¹ Продължителността на производствата се представя в месеци с десетично число. В изчисленията във връзка с продължителността на производствата не са включени: делата, по които е постановено междинно решение или по които са постановени мерки за събирането на доказателства; становищата; особените производства (а именно: определянето на съдебните разноски, правната помощ, отмяната на съдебно решение, постановено в отсъствието на ответника, отмяната на влязло в сила решение по молба на трето лице, тълкуването, преразглеждането, поправянето, производството по налагане на заповед); делата, приключили с постановяване на определение за заличаване на делото от регистъра, на определение, с което се установява липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество или на определение за препращане на делото на Общия съд; обезпечителните производства, както и жалбите във връзка с обезпечително производство или встъпване.

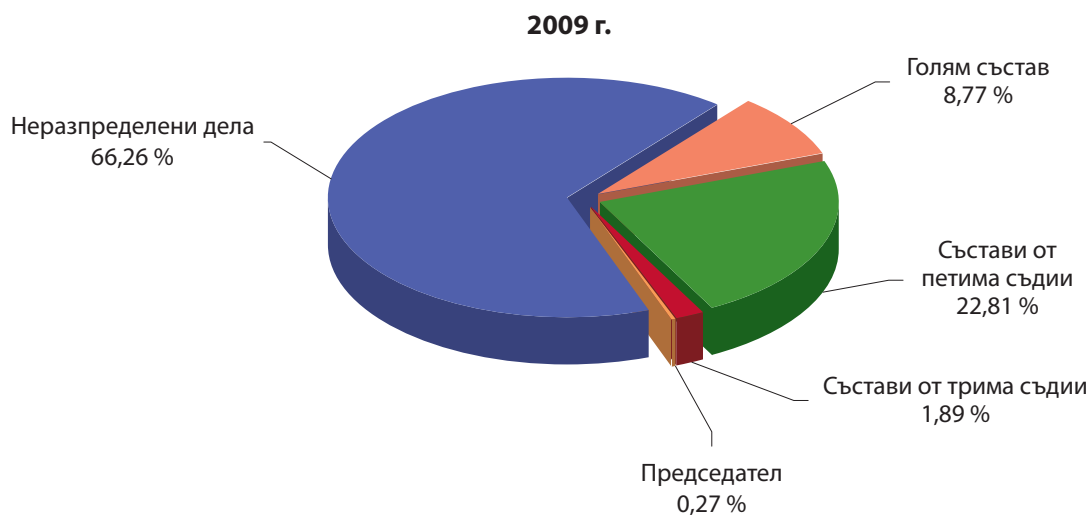
13. Висящи дела към 31 декември — Видове производства (2005—2009)¹

	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.
Преюдициални запитвания	393	378	408	395	438
Преки искиве или жалби	243	232	213	242	170
Жалби	102	120	117	126	128
Особени производства	1	1	4	4	4
Становища	1			1	1
Общо	740	731	742	768	741

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

14. Висящи дела към 31 декември — Съдебен състав (2005—2009)¹

	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.
Неразпределени дела	437	490	481	524	491
Пленум	2				
Голям състав	60	44	59	40	65
Състави от петима съдии	212	171	170	177	169
Състави от трима съдии	29	26	24	19	14
Председател			8	8	2
Общо	740	731	742	768	741

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

15. Разни — Бързи производства (2005—2009)¹

	2005 г.		2006 г.		2007 г.		2008 г.		2009 г.	
	Допускане	Отхвърляне	Допускане	Отхвърляне	Допускане	Отхвърляне	Допускане	Отхвърляне	Допускане	Отхвърляне
Преки иски или жалби						1				
Преюдициални запитвания		5		5		6	2	6		3
Жалби						1				1
Особени производства										1
Общо		5		5		8	2	6		5

¹ Съдът може да разгледа определено дело по реда на бързото производство по силата на членове 62a и 104a от Процедурния правилник, влезли в сила на 1 юли 2000 г.

16. Разни — Спешни преюдициални производства (2008—2009)¹

	2008 г.			2009 г.		
	Допускане	Отхвърляне	Общо	Допускане	Отхвърляне	Общо
Спешни преюдициални производства	3	3	6	2	1	3

¹ От 1 март 2008 г. може да има разглеждане по реда на спешното преюдициално производство съгласно разпоредбите на член 104б от Процедурния правилник по делата, свързани с пространството на свобода, сигурност и правосъдие.

17. Разни — Обезпечителни производства (2009)¹

	Образуванни обезпечителни производства	Брой на жалбите във връзка с обезпечително производство или встъпване	Взето решение		
			Отхвърляне	Допускане	Заличаване на делото от регистъра или липса на основание за постановяване на решение по същество
Конкуренция		2			
Институционално право			1		2
Околна среда и потребители	1		2	1	3
Общо във връзка с Договора за ЕО			3	1	5
ОБЩО ЗА ВСИЧКИ ОБЛАСТИ	1	2	3	1	5

¹ Посочените (окончателни) данни указват общия брой дела, като е взето предвид съединяването на дела поради връзката помежду им (поредица съединени дела = едно дело).

18. Общо развитие на съдебната дейност (1952—2009) — Образуванни дела и съдебни решения

Година	Образуванни дела ¹							Съдебни решения/ Становища ²
	Преки иски или жалби	Преюдициални запитвания	Жалби	Жалби във връзка с обезпечително производство или встъпване	Искания за становище	Общо	Молби за допускане на обезпечение	
1953	4					4		
1954	10					10		2
1955	9					9	2	4
1956	11					11	2	6
1957	19					19	2	4
1958	43					43		10
1959	46				1	47	5	13
1960	22				1	23	2	18
1961	24	1			1	26	1	11
1962	30	5				35	2	20
1963	99	6				105	7	17
1964	49	6				55	4	31
1965	55	7				62	4	52
1966	30	1				31	2	24
1967	14	23				37		24
1968	24	9				33	1	27
1969	60	17				77	2	30
1970	47	32				79		64
1971	59	37				96	1	60
1972	42	40				82	2	61
1973	131	61				192	6	80
1974	63	39				102	8	63
1975	61	69			1	131	5	78
1976	51	75			1	127	6	88
1977	74	84				158	6	100
1978	146	123			1	270	7	97
1979	1 218	106				1 324	6	138
1980	180	99				279	14	132
1981	214	108				322	17	128
1982	217	129				346	16	185
1983	199	98				297	11	151
1984	183	129				312	17	165
1985	294	139				433	23	211
1986	238	91				329	23	174

>>>

Години	Образуванни дела ¹							Съдебни решения/ Становища ²
	Преки иски или жалби	Преюдициални запитвания	Жалби	Жалби във връзка с обезпечително производство или встъпване	Искания за становище	Общо	Молби за допускане на обезпечение	
1987	251	144				395	21	208
1988	193	179				372	17	238
1989	244	139				383	19	188
1990	221	141	15	1		378	12	193
1991	140	186	13	1	2	342	9	204
1992	251	162	24	1	2	440	5	210
1993	265	204	17			486	13	203
1994	125	203	12	1	3	344	4	188
1995	109	251	46	2		408	3	172
1996	132	256	25	3		416	4	193
1997	169	239	30	5		443	1	242
1998	147	264	66	4		481	2	254
1999	214	255	68	4		541	4	235
2000	197	224	66	13	2	502	4	273
2001	187	237	72	7		503	6	244
2002	204	216	46	4		470	1	269
2003	277	210	63	5	1	556	7	308
2004	219	249	52	6	1	527	3	375
2005	179	221	66	1		467	2	362
2006	201	251	80	3		535	1	351
2007	221	265	79	8		573	3	379
2008	210	288	77	8	1	584	3	333
2009	143	302	104	2	1	552	1	377
Общо	8 465	6 620	1 021	79	19	16 204	349	8 267

¹ Приблизителни данни; не се включват особените производства.

² Окончателни данни.

19. Общо развитие на съдебната дейност (1952—2009) — Отправени преюдициални запитвания (по държави членки и по години)¹⁾

Години	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Други ²	Общо
1961																		1										1	
1962																		5										5	
1963															1			5										6	
1964											2							4										6	
1965					4				2									1										7	
1966																		1										1	
1967	5				11				3						1			3										23	
1968	1				4				1		1							2										9	
1969	4				11				1						1													17	
1970	4				21				2		2							3										32	
1971	1				18				6		5				1			6										37	
1972	5				20				1		4							10										40	
1973	8				37				4		5				1			6										61	
1974	5				15				6		5							7								1		39	
1975	7			1	26				15		14				1			4								1		69	
1976	11				28				8	1	12							14								1		75	
1977	16			1	30				14	2	7							9								5		84	
1978	7			3	46				12	1	11							38								5		123	
1979	13			1	33				18	2	19				1			11								8		106	
1980	14			2	24				14	3	19							17								6		99	
1981	12			1	41				17		11				4			17								5		108	
1982	10			1	36				39		18							21								4		129	
1983	9			4	36				15	2	7							19								6		98	
1984	13			2	38				34	1	10							22								9		129	
1985	13				40				45	2	11				6			14								8		139	
>>>																													

>>>

Година	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Други ²	Общо	
1986	13			4	18		2	1	19	4	5				1			16									8		91	
1987	15			5	32		17	1	36	2	5				3			19									9		144	
1988	30			4	34			1	38		28				2			26									16		179	
1989	13			2	47		2	2	28	1	10				1			18			1						14		139	
1990	17			5	34		2	6	21	4	25				4			9			2						12		141	
1991	19			2	54		3	5	29	2	36				2			17			3						14		186	
1992	16			3	62		1	5	15		22				1			18			1						18		162	
1993	22			7	57		5	7	22	1	24				1			43			3						12		204	
1994	19			4	44				13	36	2	46			1			13			1						24		203	
1995	14			8	51		10	10	43	3	58				2			19	2		5					6	20		251	
1996	30			4	66		4	6	24		70				2			10	6		6				3	4	21		256	
1997	19			7	46		2	9	10	1	50				3			24	35		2				6	7	18		239	
1998	12			7	49		5	55	16	3	39				2			21	16		7				2	6	24		264	
1999	13			3	49		3	4	17	2	43				4			23	56		7				4	5	22		255	
2000	15			3	47		3	5	12	2	50							12	31		8				5	4	26	1	224	
2001	10			5	53		4	4	15	1	40				2			14	57		4				3	4	21		237	
2002	18			8	59		7	3	8		37				4			12	31		3				7	5	14		216	
2003	18			3	43		4	8	9	2	45				4			28	15		1				4	4	22		210	
2004	24			4	50		18	8	21	1	48				1	2		28	12		1				4	5	22		249	
2005	21		1	4	51		11	10	17	2	18				2	3		36	15	1	2				4	11	12		221	
2006	17		3	3	77		14	17	24	1	34			1	1	4		20	12	2	3				1	5	2	10		251
2007	22	1	2	5	59	2	8	14	26	2	43			1		2		19	20	7	3	1			1	5	6	16		265
2008	24		1	6	71	2	9	17	12	1	39	1	3	3	4	6		34	25	4	1					4	7	14		288
2009	35	8	5	3	59	2	11	11	28		29	1	4	3		10	1	24	15	10	3	1	2	1	2	5	28	1	302	
Общо	614	9	12	125	1 731	6	145	222	783	51	1 007	2	7	8	64	27	1	743	348	24	67	2	2	3	58	81	476	2	6 620	

¹ Член 177 от Договора за ЕО (впоследствие член 234 ЕО, понастоящем член 267 ДФЕС), член 35, параграф 1 ЕС, член 41 ВС, член 150 АЕ и протокол от 1971 г.

² Дело C-265/00, Campina Melkunie (Cour de justice Benelux/Benelux Gerechtshof)
Дело C-196/09, Miles и др. (Съвет по жалбите на европейските училища).

20. **Общо развитие на съдебната дейност (1952—2009) — Отправени преюдициални запитвания (по държави членки и по юрисдикции)**

			Общо
Белгия	Cour constitutionnelle	15	
	Cour de cassation	73	
	Conseil d'État	55	
	Други юрисдикции	471	614
България	Софийски градски съд, Търговско отделение	1	
	Други юрисдикции	8	9
Чешка република	Nejvyššího soudu		
	Nejvyšší správní soud	5	
	Ústavní soud		
	Други юрисдикции	7	12
Дания	Højesteret	23	
	Други юрисдикции	102	125
Германия	Bundesgerichtshof	128	
	Bundesverwaltungsgericht	93	
	Bundesfinanzhof	260	
	Bundesarbeitsgericht	19	
	Bundessozialgericht	74	
	Staatsgerichtshof des Landes Hessen	1	
	Други юрисдикции	1 156	1 731
Естония	Riigikohus	1	
	Други юрисдикции	5	6
Гърция	Άρειος Πάγος	10	
	Συμβούλιο της Επικρατείας	40	
	Други юрисдикции	95	145
Испания	Tribunal Supremo	24	
	Audiencia Nacional	1	
	Juzgado Central de lo Penal	7	
	Други юрисдикции	190	222
Франция	Cour de cassation	88	
	Conseil d'État	47	
	Други юрисдикции	648	783
Ирландия	Supreme Court	17	
	High Court	15	
	Други юрисдикции	19	51
Италия	Corte suprema di Cassazione	103	
	Corte Costituzionale	1	
	Consiglio di Stato	63	
	Други юрисдикции	840	1 007
Кипър	Ανώτατο Δικαστήριο	2	
	Други юрисдикции		2

>>>

			Общо
Латвия	Augstākā tiesa	6	
	Satversmes tiesa		
	Други юрисдикции	1	7
Литва	Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas	1	
	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	2	
	Lietuvos vyriausiasis administracinis Teismas	2	
	Други юрисдикции	3	8
Люксембург	Cour supérieure de justice	10	
	Cour de cassation	2	
	Conseil d'État	13	
	Cour administrative	7	
	Други юрисдикции	32	64
Унгария	Legfelsőbb Bíróság	1	
	Fővárosi Ítéltábla	2	
	Szegedi Ítéltábla	1	
	Други юрисдикции	23	27
Малта	Qorti Kostituzzjonali		
	Qorti ta' l-Appel		
	Други юрисдикции	1	1
Нидерландия	Raad van State	69	
	Hoge Raad der Nederlanden	183	
	Centrale Raad van Beroep	47	
	College van Beroep voor het Bedrijfsleven	139	
	Tariefcommissie	34	
	Други юрисдикции	271	743
Австрия	Verfassungsgerichtshof	4	
	Oberster Gerichtshof	75	
	Oberster Patent- und Markensenat	3	
	Bundesvergabeamt	24	
	Verwaltungsgerichtshof	59	
	Vergabekontrollsenat	4	
	Други юрисдикции	179	348
Полша	Sąd Najwyższy	4	
	Naczelny Sąd Administracyjny	6	
	Trybunał Konstytucyjny		
	Други юрисдикции	14	24
Португалия	Supremo Tribunal de Justiça	2	
	Supremo Tribunal Administrativo	36	
	Други юрисдикции	29	67
Румъния	Tribunal Dâmbovița	1	
	Други юрисдикции	1	2

>>>

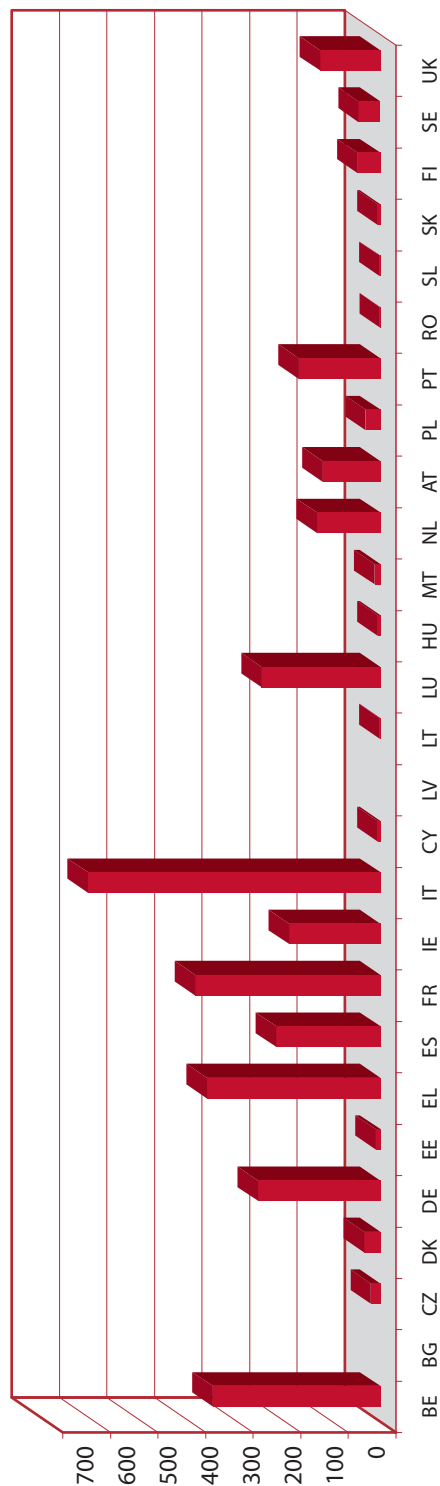
			Общо
Словения	Vrhovno sodišče		
	Ustavno sodišče		
	Други юрисдикции	2	2
Словакия	Ústavný Súd		
	Najvyšší súd	2	
	Други юрисдикции	1	3
Финландия	Korkein hallinto-oikeus	24	
	Korkein oikeus	10	
	Други юрисдикции	24	58
Швеция	Högsta Domstolen	13	
	Marknadsdomstolen	4	
	Regeringsrätten	23	
	Други юрисдикции	41	81
Обединеното кралство	House of Lords	40	
	Court of Appeal	53	
	Други юрисдикции	383	476
Други	Cour de justice Benelux/Benelux Gerechtshof ¹		1
	Съвет по жалбите на европейските училища ²		1
Общо			6 620

¹ Дело C-265/00, Campina Melkunie

² Дело C-196/09, Miles и др.

21. Общо развитие на съдебната дейност (1952—2009) — Предявени иски за установяване на неизпълнение на задължения от държава членка¹

1952—2009

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Общо
2009	13		4		5	5	12	11	8	6	16	3			5	1	3	5	7	11	17	1		2	1	1	5	142
1952—2009	353		20	34	258	10	365	219	389	192	615	6		2	250	6	13	134	121	31	172	1	2	6	48	46	127	3 420

¹ Членове 93, 169—171 и 225 от Договора за ЕО (впоследствие членове 88 ЕО, 226—228 ЕО и 298 ЕО, понастоящем членове 108, 258—260 и 348 ДФЕС), членове 141—143 АЕ и член 88 ВС.

Глава II

Общ съд на Европейския съюз

А — Дейност на Общия съд през 2009 г.

От председателя на Общия съд г-н Marc Jaeger

Тъй като с всяко разширяване се увеличава и броят на съдиите в Общия съд, съставът му вече се променя почти всяка година, и то не само поради частичното му подновяване. През 2009 г. на мястото на г-жа Virpi Tiili, съдия в Общия съд от 1995 г., и г-н Daniel Šváby, съдия в Общия съд от 2004 г., постъпиха съответно г-н Heikki Kanninen и г-н Juraj Schwarcz.

От статистическа гледна точка през изминалата година се запазиха тенденциите от предходната. В това отношение може да се посочи големият брой образувани дела (568), който наистина бележи малък спад спрямо 2008 г., но остава значително по-висок от данните за предишните години. Ето защо макар да се потвърди и тенденцията за чувствително нарастване на броя на разглежданите дела (с 555 решени дела), броят на висящите дела не можа да бъде намален въпреки непрестанните усилия в тази посока.

2009 година беше белязана и от две изключителни събития.

На първо място, Общият съд отпразнува своята 20-а годишнина. Организираният по този повод семинар на тема „От 20-ата годишнина до 2020 г. — Изграждане на утрешния Първоинстанционен съд върху здрави основи“ даде възможност за забележителни дискусии и доклади на наблюдатели от различни области на обществения живот¹. Обсъжданията дадоха важни насоки за размисъл за бъдещето на юрисдикцията, за задачите и работата ѝ, като затвърдиха убеждението на Общия съд в необходимостта да продължи реформите, включително структурните, за да осигури все по-високо равнище на защита на правните субекти.

На второ място, през 2009 г. влезе в сила Договорът от Лисабон. Макар че важните последици от този договор за изграждането на Европа не се отнасят главно до юрисдикциите на Съюза, все пак трябва да се посочат някои аспекти, които несъмнено ще са от значение за Общия съд. Първо следва да се спомене новото наименование на юрисдикцията: от „Първоинстанционен съд на Европейските общности“ тя бе преименувана на „Общ съд“ на Европейския съюз², за да се вземат предвид касационните ѝ правомощия в областта на общностната публична служба. По-нататък следва да се отбележи облекчаването на предпоставките за допустимост на жалбите за отмяна, подадени от частноправни субекти срещу подзаконови актове. Също така трябва да се посочи и разширяването на правомощията на Общия съд, който вече е компетентен да разглежда определени жалби на частноправни субекти в областта на общата външна политика и политика на сигурност, както и в областта на полицейското и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси. Накрая следва да се спомене и фактът, че Хартата на основните права на Европейския съюз придобива същия нормативен ранг като Договорите. Тези промени, които съставляват значително постижение в посока на укрепването на съдебната защита, може да окажат осезателно въздействие както върху броя, така и върху естеството на споровете, разглеждани от Общия съд.

¹ Текстът на докладите може да се намери на уебсайта www.curia.europa.eu, а документите от семинара ще бъдат публикувани през 2010 г.

² Като се има предвид, че става дума за една и съща юрисдикция, по-нататък в текста за яснота ще се използва само новото наименование без хронологично разграничение.

На следващите страници накратко е представена разнообразната и понякога сложна дейност на Общия съд във връзка със спорове за законосъобразност (I), иски за обезщетение (II), производства по обжалване на съдебни актове (III) и обезпечителни производства (IV).

I. Спорове за законосъобразност

Допустимост на жалбите на основание член 230 ЕО

1. Актове, които подлежат на обжалване

Актове, които могат да бъдат предмет на жалба за отмяна по смисъла на член 230 ЕО, са мерките, които произвеждат задължително правно действие, което може да засегне интересите на жалбоподателя, като измени съществено правното му положение³.

В Решение от 9 септември 2009 г. по дело *Brink's Security Luxembourg/Комисия* (Т-437/05, все още непубликувано), което се отнася до искане за достъп до определени документи във връзка с обжалването на акта за възлагане на обществена поръчка на конкурентно на жалбоподателя дружество, Общият съд възприема новаторски подход към възможностите за гъвкаво прилагане на тази дефиниция.

В конкретния случай обжалваният акт е писмо на Комисията, с което тя информира жалбоподателя за отказа си да му съобщи състава на комисията за оценка на представените оферти. Процедурата за достъп до документи на Комисията, уредена в членове 6—8 от Регламент (ЕО) № 1049/2001⁴, обаче се провежда на два етапа. Първо, заявителят трябва да изпрати до Комисията първоначално заявление за достъп до документите. Второ, в случай на пълен или частичен отказ заявителят може да подаде потвърдително заявление до генералния секретар на Комисията. В случай на пълен или частичен отказ заявителят може да подаде жалба по съдебен ред срещу Комисията съгласно предвидените условия в член 230 ЕО. В този смисъл единствено мярката, приета от генералния секретар, може да породи правно действие, което да засегне интересите на заявителя, и следователно може да бъде предмет на жалба за отмяна.

Оттук Общият съд стига до извода, че жалбата за отмяна на отказа по първоначалното заявление по принцип е недопустима. Все пак Общият съд отбелязва, че в писмото за отказ Комисията е пропуснала да информира жалбоподателя за правото му да представи потвърдително заявление, въпреки че Регламент № 1049/2001 изисква той да бъде уведомен за тази възможност. По изключение тази нередовност води до допустимост на жалбата за отмяна срещу първоначалното заявление. Ако това не беше така, Комисията би могла евентуално да избегне съдебния контрол поради процесуално нарушение, допуснато по нейна вина. От съдебната практика обаче следва, че тъй като Европейската общност е правова общност, в която актовете на нейните институции са обект на контрол за съответствие с Договора, процесуалните правила, приложими към правните средства за защита, с които е сезиран съдът, трябва да се тълкуват, доколкото е възможно, по такъв начин, че тяхното прилагане да до-

³ Решение на Съда от 11 ноември 1981 г. по дело *IBM/Комисия*, 60/81, Recueil, стр. 2639, точка 9.

⁴ Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 година относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията (ОВ L 145, стр. 43; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 3, стр. 76).

принася за осъществяването на целта да се гарантира ефективна съдебна защита на правата, които субектите черпят от правото на Съюза.

2. Активна процесуална легитимация

Съгласно член 230, четвърта алинея ЕО допустимостта на жалбите, подадени от частноправни субекти срещу актове, на които не са адресати, е обусловена от двойната предпоставка жалбоподателите да са пряко и лично засегнати от обжалвания акт. Съгласно съдебната практика физическите и юридическите лица, които не са адресати на дадено решение, могат да твърдят, че са лично засегнати, само ако решението се отнася до тях поради някои присъщи за тях качества или поради фактическо положение, което ги разграничава от всички останали лица и така ги индивидуализира по същия начин, както адресата⁵. Освен това за да засяга пряко даден частноправен субект, приетият акт трябва пряко да поражда последици за правното положение на заинтересованото лице, а изпълнението му трябва да е с чисто автоматичен характер и да произтича единствено от правната уредба, без да се прилагат други правила с опосредстващ характер⁶.

По дело *Vischim/Комисия* (Решение от 7 октомври 2009 г., T-420/05, все още непубликувано) жалбоподателят иска отмяна на Директива 2005/53/ЕО на Комисията от 16 септември 2005 година⁷, с която се изменя Директива 91/414/ЕИО⁸, като в приложение I от нея (в което се изброяват веществата, за които държавите членки следва да издават разрешение за пускане на пазара) се включва произвежданото от жалбоподателя активно вещество хлороталонил и същевременно се въвеждат определени условия, в частност за максималното съдържание на хексахлоробензен (HCB) в това вещество. Съгласно тези разпоредби държавите членки са длъжни да изменят или да отменят съществуващите разрешения за продукти за растителна защита, съдържащи хлороталонил, който не отговаря на тези условия.

Тъй като посочената директива е акт с общо приложение, Общият съд подчертава, че макар член 230, четвърта алинея ЕО да не разглежда изрично допустимостта на жалбите за отмяна на директива, подадени от физическо или юридическо лице, от съдебната практика следва, че това обстоятелство само по себе си не е достатъчно, за да се обявят тези жалби за недопустими. Всъщност институциите не биха могли единствено чрез избора на формата на съответния акт да изключат съдебната защита, която тази разпоредба от Договора предоставя на частноправните субекти, доколкото общото приложение на обжалвания акт не изключва възможността той да засяга пряко и лично някои физически или юридически лица. В подобна хипотеза общностният акт може да притежава едновременно както общ характер, така и — по отношение на някои икономически оператори — характер на решение. Като отбелязва, че съгласно Директива 91/414 процедурата за оценка на активните вещества, които вече са на пазара, започва с нотификацията на заинтересования производител, който представя досие с необходимите за тази цел данни и участва в отделните етапи на прегледа на това досие,

⁵ Решение на Съда от 15 юли 1963 г. по дело *Plaumann/Комисия*, 25/62, Recueil, стр. 197.

⁶ Решение на Съда от 5 май 1998 г. по дело *Dreyfus/Комисия*, C-386/96 P, Recueil, стр. I-2309, точка 43.

⁷ ОВ L 241, стр. 51; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 65, стр. 250.

⁸ Директива 91/414/ЕИО на Съвета от 15 юли 1991 година относно пускането на пазара на продукти за растителна защита (ОВ L 230, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 10, стр. 30). Съгласно директивата разрешението за пускане на пазара се издава само ако в светлината на съвременното научно-техническо познание може да се приеме, че съдържащите съответното активно вещество продукти за растителна защита отговарят на определени условия за липса на вредно въздействие върху човешкото здраве и здравето на животните, както и върху околната среда.

Общият съд приема, че като нотификатор жалбоподателят разполага с процедурни гаранции и поради това е лично засегнат от обжалваната директива.

Що се отнася до условието за пряко засягане, Общият съд установява, че с обжалваната директива Комисията приключва оценяването на хлороталонила, като решава да го включи в приложение I към Директива 91/414 при определени условия. Освен това съгласно посочената директива държавите членки са длъжни да преразгледат разрешенията за продуктите за растителна защита, съдържащи това вещество, и да проверят дали се спазва изискването за максимално съдържание на НСВ — действие, за което те не разполагат с никаква свобода на преценка. Ето защо обжалваната директива засяга пряко жалбоподателя в качеството му на предприятие — производител на съответното активно вещество, и поради това жалбата за отмяна е допустима.

3. Срок за обжалване

В Решение от 10 юни 2009 г. по дело Полша/Комисия (T-257/04, все още непубликувано, обжалвано) и Решение от 2 октомври 2009 г. по дело Кипър/Комисия (T-300/05 и T-316/05, непубликувано) Общият съд се произнася по въпроса за определянето на началния момент, от който започва да тече двумесечният срок по член 230, пета алинея ЕО, когато нова държава членка обжалва приет и публикуван преди присъединяването ѝ регламент, с който се препоръчва приемането на временни мерки в областта на земеделието. В конкретните случаи Република Полша и Република Кипър поддържат, че срокът за обжалване не може да започне да тече преди присъединяването им към Съюза, тъй като присъединяването им е условие за влизането в сила на разглеждания регламент.

В това отношение Общият съд напомня, че съгласно член 230, пета алинея ЕО жалбата за отмяна трябва да се подаде в срок от два месеца, считано от датата на публикуването на акта, и че стриктното прилагане на нормите относно процесуалните срокове отговаря на изискването за правна сигурност и на необходимостта да се избегне всякаква дискриминация или произволно третиране при правораздаването. Предвид конкретните обстоятелства той стига до извода, че разглежданите жалби са подадени късно и че доводите на съответните държави не опровергават този извод. Всъщност Общият съд постановява, първо, че въпросът за обусловеността на влизането в сила на разглежданите регламенти от присъединяването на съответните държави е без значение, тъй като смесва противопоставимостта на акта, която е свързана с изпълнението на всички необходими формалности за осигуряване на публичност и която поставя началото на срока за обжалване, с влизането в сила на посочения акт, което може да бъде отложено. Второ, Общият съд приема, че доколкото предвиденият в член 230 ЕО срок за обжалване е с общо приложение, тази разпоредба не изисква засегнатите държави да имат качеството на държава членка и се прилага при всички положения към засегнатите държави в качеството им на юридическо лице. Трето, Общият съд подчертава, че посочените държави не са лишени от правото на ефективна съдебна защита, тъй като третите държави, включително държавите преди присъединяването им към Европейския съюз, макар да не могат да претендират за предоставения на държавите членки статут в рамките на съдопроизводство, все пак се ползват от възможността да участват в производството като юридически лица на основание на член 230, четвърта алинея ЕО. Общият съд отбелязва, че макар да е акт с общо приложение, разглежданият регламент пряко възпрепятства засегнатите държави да упражняват по собствено усмотрение своите правомощия, като им налага различни задължения за въвеждане и прилагане на система в частност с фискален характер с цел премахване на излишъците от захар. По аналогия със съдебната практика относно суб-

държавните образувания⁹ Общият съд приема, че преди да придобият качеството държава членка, Република Полша и Република Кипър са били пряко и лично засегнати от обжалвания регламент, поради което стриктното прилагане на процесуалните срокове, считано от датата на публикуване на посочения регламент, не е било пречка да предявят правата си.

Впрочем Република Кипър поддържа, че жалбата ѝ при всички положения е допустима, доколкото е подадена в срок срещу регламент за изменение на първоначалния регламент. Общият съд напомня, че макар окончателният характер на акт, който не е оспорен в срок, да се отнася не само за самия акт, но и за всеки следващ акт, който има чисто потвърждаващ характер, като това разрешение е оправдано с оглед на необходимостта от правна сигурност и се отнася както за индивидуалните актове, така и за тези с нормативен характер, в случай на изменение на разпоредба от регламент се поражда отново право на жалба не само по отношение на тази разпоредба, но и срещу всички останали, които въпреки че не са изменени, образуват с нея едно цяло¹⁰. Общият съд обаче разглежда този извод в контекста му и го уточнява, като приема, че изтичането на срока за обжалване е процесуална пречка за обжалване на изменена разпоредба не само когато посочената разпоредба възпроизвежда текста на акта, срокът за чието обжалване е изтекъл, но и когато разпоредбата, макар с различна редакция, има непроменено нормативно съдържание. Обратно, в случай на дори и частично, но съдържателно изменение на разпоредба от регламент се поражда отново право на жалба не само по отношение на тази разпоредба, но и срещу всички останали, които въпреки че не са изменени, образуват с нея неделимо и същностно цяло. Тъй като в случая разглежданият регламент изменя разпоредби със спомагателен и процесуален характер с цел единствено да продължи предвидените в първоначалния регламент срокове, недопустимо е с жалба за отмяна на регламента за изменение да се иска отмяна на разпоредбите на първоначалния регламент.

Правила на конкуренция, приложими за предприятията

1. Общи въпроси

а) Продължителност на нарушението

В Решение от 17 декември 2009 г. по дело Solvay/Комисия (Т-58/01, все още непубликувано) Общият съд постановява, че дори да се предположи, че са налице особени обстоятелства, при които е възможно прехвърляне на доказателствената тежест по отношение на продължителността на дадено нарушение, Комисията не се освобождава от задължението си в своето решение за установяване на нарушение на член 81, параграф 1 ЕО да докаже продължителността на нарушението и да даде сведенията за тази продължителност, с които разполага. Като посочва, че обжалваното решение съдържа противоречиви съображения относно края на нарушението, Общият съд постановява, че Комисията, върху която по правило пада доказателствената тежест, не доказва, че разглежданото нарушение е продължило до края на 1990 г. Поради това според Общия съд обжалваното решение следва да се измени, като размерът на наложената на жалбоподателя глоба се намали с 25 %.

⁹ Решение на Общия съд от 30 април 1998 г. по дело Vlaams Gewest/Комисия, Т-214/95, Recueil, стр. II-717, точка 29.

¹⁰ Решение на Съда от 18 октомври 2007 г. по дело Комисия/Парламент и Съвет, С-299/05, Сборник, стр. I-8695, точки 29 и 30.

б) Погасителна давност

Дело *ArcelorMittal Luxembourg* и др./Комисия (Решение от 31 март 2009 г., T-405/06, все още непубликувано, обжалвано) дава възможност на Общия съд да потвърди своята практика¹¹ относно последиците *ratione personae* на действията, които прекъсват давността. В случая дружество майка, чието дъщерно дружество участва в картел на пазара на стоманени греди, поддържа, че прекъсващите петгодишната давност действия имат последици само по отношение на предприятията, които са участвали в нарушението. Доколкото нито е идентифицирано като такова предприятие в административната процедура, в рамките на която е извършено прекъсващото давността действие, нито е адресат на изложението на възражения, дружеството майка оспорва правото на Комисията да му противопостави прекъсването на давността в резултат от посоченото действие. Общият съд отхвърля това тълкуване, като уточнява, че то предполага обективен факт, а именно участието в нарушението, който ясно се разграничава от субективен и случаен елемент, какъвто е идентифицирането в административната процедура на едно предприятие като участвало в нарушението. Всъщност предприятието би могло да е участвало в нарушението, без Комисията да знае за това към момента, в който извършва действие, прекъсващо давността. Давността се прекъсва не само по отношение на предприятията, които са обект на действие по проучване или производство във връзка с нарушение, но и по отношение на тези, които, макар и да са участвали в нарушението, все още са неизвестни на Комисията и следователно не са обект на събиране на доказателства или не са адресати на нито едно процесуално действие.

Що се отнася до спирането на давността, Общият съд пояснява, че макар съгласно Регламент (ЕО) № 1/2003¹² прекъсването на давността да се прилага за всички предприятия или сдружения на предприятия, които са участвали в нарушението, подобно уточнение не е направено по отношение на спирането. Ето защо Общият съд проверява дали подаването на жалба пред него има действие само спрямо предприятието жалбоподател, или действие *erga omnes* спрямо всички предприятия, които са участвали в нарушението, независимо дали са обжалвали. В това отношение той първо посочва, че както прекъсването на давността, така и спирането ѝ, което представлява изключение от принципа за петгодишния давностен срок, трябва да се тълкуват ограничително. Следователно не може да се допусне, че волята на законодателя е била да се прилага един и същ режим към двете положения. Освен това за разлика от прекъсването на давността, което цели да позволи на Комисията да преследва и санкционира по ефикасен начин нарушенията на правилата на конкуренция, спирането на давността се отнася по дефиниция за хипотеза, в която Комисията вече е приела решение. Действието *inter partes* на съдебните производства и последиците, които при всички случаи произтичат от това, не допускат по принцип жалбата, подадена от предприятие адресат на обжалваното решение, да се отразява по някакъв начин върху положението на другите адресати. Накрая Общият съд отхвърля довода на Комисията, че спирането на давността в резултат от започването от предприятие на производства пред Общия съд и Съда се прилага както за правния субект, страна в производството, така и за всички други правни субекти, които участват в същото икономическо образувание, независимо кой правен субект е започнал тези производства. Всъщност макар и да е вярно, че правилата на Договора в областта на конкуренцията са адресирани до „предприятията“, схващани като икономически образувания, това не променя факта, че за целите на прилагането и изпълнението на решенията на Комисията в тази област

¹¹ Решение от 1 юли 2008 г. по дело *Compagnie maritime belge*/Комисия (T-276/04, Сборник, стр. II-1277).

¹² Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 година относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в членове 81 [ЕО] и 82 [ЕО] (ОБ L 1, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 167).

е необходимо като адресат да се идентифицира образуване, което притежава юридическа правосубектност, тъй като само тогава то е в състояние да подаде жалба срещу решението, на което е адресат и с което приключва административното производство. Оттук Общият съд заключава, че десетгодишният давностен срок е изтекъл по отношение на един от жалбоподателите, и отменя обжалваното решение в частта, в която се отнася до този жалбоподател.

в) Право на защита

В Решение от 1 юли 2009 г. по дело ThyssenKrupp Stainless/Комисия (Т-24/07, все още непубликувано, обжалвано) Общият съд напомня, че за да може Комисията да намери равновесието между, от една страна, необходимостта от запазване на правото на защита на страните посредством възможно най-широкия достъп до преписката, и от друга страна, интереса от закрила на поверителната информация на другите страни или на трети лица, тези страни и тези трети лица трябва да предоставят на Комисията всички релевантни сведения. Той посочва, че ако след получаване на достъп до преписката дадена страна счете, че за целите на своята защита е нужно да се запознае с конкретна информация, до която няма право на достъп, тя може да подаде до Комисията мотивирано искане за такъв достъп. В това отношение Общият съд постановява, че искане с общ характер, което не съдържа подробности поотделно за всеки искан документ, не съответства на мотивирано искане и не отговаря на запитването на Комисията относно твърдяната релевантност на информацията, до която няма достъп, за защитата на самия жалбоподател.

Освен това Общият съд напомня, че с оглед на зачитане на правото на защита на предприятията Комисията следва да предоставя на заинтересованите страни правото да бъдат изслушани, преди тя да вземе едно от решенията по членове 7, 8 и 23 и член 24, параграф 2 от Регламент № 1/2003. Когато документите са предадени на жалбоподателя след приемането на едно от посочените решения, например на изложението на възражения, все пак няма да е налице нарушение на правото на защита на тази страна, ако Комисията не е изменила изложенията в това решение твърдения за нарушения и ако не се е основала на факти, във връзка с които съответното предприятие не е получило възможност да представи становището си.

2. Принос в областта на член 81 ЕО

а) Прилагане на закона във времето

Като прилага принципите, изведени във връзка с делата за картели, известни като „делата за бетоновата арматура“¹³, Общият съд напомня в решенията си по дело ArcelorMittal Luxembourg и др./Комисия и по дело ThyssenKrupp Stainless/Комисия, посочени по-горе, както и в Решение от 6 май 2009 г. по дело Outokumpu и Luvata/Комисия (Т-122/04, все още непубликувано), че макар замяната на правната рамка на Договора за ЕОБС с тази на Договора за ЕО да е довела, считано от 24 юли 2002 г., до промяна на приложимите правни основания, процедури и материалноправни норми, тази промяна се вписва в контекста на единството и приемствеността на общностния правен ред и неговите цели. Освен това понятията за споразумение и за съгласувани практики по смисъла на член 65, параграф 1 ВС отговарят на тези за споразумение и съгласувани практики по смисъла на член 81 ЕО и тези две разпоредби са тълкувани по един и същ начин от общностния съд. Така приемствеността на общностния правен ред и на целите, които ръководят действието му, изисква от Европейската общност

¹³ Решение от 25 октомври 2007 г. по дело SP и др./Комисия, Т-27/03, Т-46/03, Т-58/03, Т-79/03, Т-80/03, Т-97/03 и Т-98/03, Сборник, стр. II-4331.

като правопреемник на Европейската общност за въглища и стомана и в рамките на своите процедури да осигури по отношение на положенията, възникнали при действието на Договора за ЕОБС, спазването на правата и задълженията, които по силата на Договора за ЕОБС и на правните норми, приети за неговото прилагане, са били наложени ео tempore както на държавите членки, така и на частноправните субекти. Това изискване се налага с още по-голяма сила, доколкото нарушаването на конкуренцията в резултат на неспазването на правните норми в областта на картелите е в състояние да разпростре последиците си във времето след изтичането на срока на действие на Договора за ЕОБС, при действието на Договора за ЕО. Ето защо Регламент № 1/2003 трябва да се тълкува в смисъл, че позволява на Комисията да установява и да санкционира след 23 юли 2002 г. картелите, осъществени в секторите, попадащи в приложното поле на Договора за ЕОБС *ratione materiae* и *ratione temporis*.

б) Глоби

По дело Peugeot и Peugeot Nederland/Комисия (Решение от 9 юли 2009 г., T-450/05, все още непубликувано) жалбоподателите в частност оспорват преценката на Комисията за тежестта на нарушението. От една страна, нарушението е квалифицирано като „много сериозно“ по смисъла на точка 1 А от Насоките от 1998 г.¹⁴, тъй като целта на бонусната система, която Peugeot прилага в Нидерландия между 1997 г. и 2003 г., е била да се насърчат нидерландските му дистрибутори да ограничават паралелния внос. За да заключи, че при упражняването на своето право на преценка Комисията не е допуснала грешка, квалифицирайки характера на нарушението като много сериозен, Общият съд в частност отбелязва, че поради своето естество нарушението има особено изразена тежест, като се имат предвид особено прикритите способности, от които се ръководело трайното установяване на системата на заплащане до 2003 г., и то в контекст, в който предходната практика на Комисията и постоянната съдебна практика в областта на паралелния внос, и по-конкретно в сектора на автомобилостроенето, представляват ясни предупреждения за незаконосъобразността на такава система. Освен това Общият съд подчертава, че жалбоподателите са членове на голяма индустриална група, която заема важна позиция в съответните пазари, и че те са разполагали с правни дирекции, които са били напълно в състояние да преценят антиконкурентния характер на обсъжданото поведение. От друга страна, що се отнася до действителното отражение на нарушението върху посочения пазар, Общият съд посочва, че Комисията не обръща достатъчно внимание на ролята на промените на ценовите разлики за спада в износа. Затова като упражнява предоставената му пълна юрисдикция, Общият съд постановява, че размерът на глобата за тежестта на нарушението следва да се намали с 10 %.

В Решение от 30 април 2009 г. по дело Nintendo и Nintendo of Europe/Комисия (T-13/03, все още непубликувано) Общият съд установява, че когато става въпрос за съвкупност от вертикални споразумения и съгласувани практики, които имат за цел и резултат ограничаване на паралелния износ на игрови конзоли и касети, съответните дялове, които имат участниците в дистрибуцията на съответните стоки, са представителни за специфичната тежест на всяко предприятие в спорната дистрибуторска система. Затова Общият съд приема, че Комисията с основание е приложила този критерий за целите на диференцираното третиране при определянето на размера на глобите.

¹⁴ Насоки относно метода за определяне на размера на глобите, налагани съгласно член 15, параграф 2 от Регламент № 17 и член 65, параграф 5 от Договора за Европейска общност за въглища и стомана (ОВ С 9, 1998 г., стр. 3; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 3, стр. 69).

В същото решение Общият съд проверява дали Комисията е допуснала грешка при прилагане на правото във връзка с определянето на възпиращия характер на глобата и пояснява, че в случай на нарушения от вертикално естество качеството на производител на стоките може да е показателно за действителната способност на съответното лице да причини значителни вреди на конкуренцията. Всъщност производителят на съответните стоки, който заема централно място в дистрибуторската система на посочените стоки, трябва да прояви особена бдителност и да се увери, че спазва правилата на конкуренцията при сключването на споразумения за дистрибуция.

Други пояснения по въпроса за възпиращото действие на глобите са дадени в едно от решенията във връзка с картела на пазара на монохлороцетна киселина. Всъщност в Решение от 30 септември 2009 г. по дело *Arkema/Комисия* (T-168/05, непубликувано, обжалвано) Общият съд подчертава, че макар по предходни преписки срещу жалбоподателя Комисията да умножава размера на глобата му с коефициент с възпираща цел, това не е пречка за прилагането на такъв коефициент и по други преписки, по които жалбоподателят е санкциониран за участието си в картел от същия период. Доколкото всяко нарушение е различно и е предмет на отделно решение, Комисията може да вземе предвид големината на съответните предприятия и да умножи началния размер на глобата с такъв коефициент.

В резултат от анализа си на степента, в която жалбоподателите са сътрудничили на Комисията, Общият съд изменя и едно от решенията относно антиконкурентните практики на пазара на игрови конзоли и касети Nintendo. В Решение по дело *Nintendo и Nintendo of Europe/Комисия*, посочено по-горе, той сравнява, първо от хронологична гледна точка, сътрудничеството, оказано от Nintendo, и това, оказано от изключителния дистрибутор на Nintendo в Обединеното кралство и Ирландия. По този начин Общият съд установява, че Nintendo и този дистрибутор са предоставили релевантни документи на един и същ стадий на процедурата, като в това отношение е без значение фактът, че Nintendo е започнало да сътрудничи няколко дни след дистрибутора. След това Общият съд сравнява степента на сътрудничество от качествена гледна точка, като взема предвид както условията, при които предприятията са сътрудничили, така и присъщата стойност на съобщената от всяко от тях информация. В това отношение Общият съд посочва, че двете предприятия са представили спонтанно тази информация и че нейното съдържание е било в еднаква степен полезно на Комисията. Ето защо Общият съд стига до извода, че съгласно принципа на равно третиране оказаното от Nintendo сътрудничество трябва да се разглежда като сходно с оказаното от дистрибутора. Затова Общият съд намалява глобата на Nintendo със същия процент, с който е намалена и глобата на дистрибутора.

В Решение по дело *Outokumpu и Luvata/Комисия*, посочено по-горе, Общият съд уточнява практиката си относно отегчаващите обстоятелства, и по-специално относно повторността на нарушението. Общият съд напомня, че понятието за повторност на нарушението предполага единствено наличието на установено предходно нарушение. Фактът, че първото нарушение е извършено при действието на Договора за ЕОВС и че не е била наложена глоба поради конкретните обстоятелства по случая, изобщо не е пречка за прилагането на принципа, съгласно който след като Комисията вече е установила с решение участието на дадено предприятие в картел, това решение може да послужи за основа на преценката за склонността на това предприятие да нарушава правилата относно картелите.

Отчитането на предишно нарушение за целите на установяването на повторност се разглежда конкретно и в Решение от 30 септември 2009 г. по дело *Hoechst/Комисия* (T-161/05, непубликувано). В това дело жалбоподателят оспорва правото на Комисията да вземе предвид предходно решение, като изтъква, че това решение е придобило окончателен характер едва

след края на разглежданото ново нарушение. Общият съд обаче подчертава, че за да възникне право да се вземе предвид предходно решение, е достатъчно предприятието да е било считано преди това за извършител на нарушение от същия вид, въпреки че решението все още подлежи на съдебен контрол.

в) Възможност за търсене на отговорност за нарушението

В решенията относно картела на пазара на монохлороцетна киселина Общият съд дава важни пояснения относно възможността да се търси отговорност от дружеството майка за нарушение на неговите дъщерни дружества.

По-конкретно в Решение по дело Hochtief/Комисия, посочено по-горе, Общият съд постановява, че жалбоподателят не може да се позовава на прехвърлянето на своята отговорност посредством договор за прехвърляне на своята част от дейността, сключен с едно от дъщерните му дружества. От една страна, такъв договор не може да бъде противопоставен на Комисията с цел да се избегнат санкциите, налагани съгласно общностното право на конкуренцията, доколкото той цели да разпредели между дружествата отговорността за участието в картел. От друга страна, твърдяното прехвърляне на отговорност, извършено в конкретния случай според съдържанието на договора за прехвърляне, не влияе върху определянето на отговорността на жалбоподателя, щом като този договор е сключен между него и изцяло притежавано от него дъщерно дружество, чието неправомерно поведение следователно може да му бъде вменено в качеството му на дружество майка.

По дело Arkema/Комисия, посочено по-горе, жалбоподателят също оспорва правото на Комисията да търси отговорност от дружеството майка за нарушение на дъщерното дружество, доколкото дружеството майка не е оперативен холдинг и почти не участва в управлението на дъщерното дружество. Общият съд подчертава, че това обстоятелство не е достатъчно, за да се изключи възможността дружеството майка да упражнява решаващо влияние върху поведението на дъщерното дружество, в частност като координира финансовите инвестиции в рамките на съответната група. Всъщност при групите от дружества холдинговото дружество, което в частност координира финансовите инвестиции в рамките на групата, има за цел да реструктурира дяловите участия в различни дружества, а функцията му е да осигури единното им управление, по-конкретно чрез този бюджетен контрол. Освен това Общият съд уточнява, че е без значение фактът, че двете дружества извършват дейност на различни пазари и между тях не съществуват отношения между доставчик и клиент. Всъщност в група като разглежданата разделението на задачите представлява обичайно явление, което не оборва презумпцията, че дружеството майка и дъщерното дружество съставляват едно предприятие по смисъла на член 81 ЕО. Накрая Общият съд напомня, че презумпцията за отговорност на дружеството майка за нарушенията, извършени от дъщерните дружества, в които то притежава целия или почти целия капитал, се основава на обективен критерий, който се прилага независимо от големината и правноорганизационната форма на предприятието. Следователно макар прилагането на този критерий да поражда различни последици в зависимост от големината на групата и нейната правноорганизационна форма, това е просто обективна последица от многообразието на видовете предприятия.

3. Принос в областта на член 82 ЕО

В Решение от 9 септември 2009 г. по дело Clearstream/Комисия (T-301/04, все още непубликувано) Общият съд се произнася по законосъобразността на решение на Комисията, с което се установява нарушение от страна на жалбоподателите на член 82 ЕО, състоящо се, от една

страна, в дискриминационен отказ за предоставяне на услуги, и от друга — в прилагане на дискриминационно ценообразуване.

Общият съд отбелязва, че Комисията правилно е установила наличието на злоупотреба с господстващо положение. В частност Общият съд потвърждава, че отказът да се предостави достъп и необоснованата дискриминация в това отношение не са две отделни нарушения, а две прояви на едно и също поведение, тъй като необоснованата дискриминация е резултат от отказа да се предоставят едни и същи или подобни услуги на сходни клиенти.

В това отношение, доколкото далеч надхвърля срока, който може да се счита за разумен и обоснован, и доколкото по този начин се приравнява на представляващ злоупотреба отказ да се предоставят въпросните услуги, срокът за получаване на достъп е от естество да постави конкурентите в неблагоприятно положение на разглеждания пазар. Общият съд също така потвърждава, че прилагането по отношение на един от търговските партньори на различни цени за еквивалентни услуги, и то непрекъснато в продължение на пет години и от предприятие, което има фактически монопол на пазара, който е нагоре по веригата, не може да не е създало конкурентно неблагоприятно положение за същия този партньор.

Освен това в Решение от 17 декември 2009 г. по дело Solvay/Комисия (T-57/01, все още непубликувано) Общият съд установява, че документи, които са иззети единствено с цел проверка на участието в картели и/или съгласувани практики по член 81 ЕО, могат да се използват и като доказателства в подкрепа на твърдения за нарушение на член 82 ЕО, стига да е налице прилика от фактическа страна между практиките, които според Комисията водят до злоупотреба с господстващо положение, и практиките, във връзка с които е разпоредила проверките.

Общият съд в частност приема, че е налице злоупотреба при система от отстъпки, съгласно условията на която предоставените отстъпки се различават в зависимост например от това дали клиентът поръчва на жалбоподателя допълнителни количества над договорно определените, като абсолютната стойност на тези количества е без значение. Всъщност по този начин единичната цена при тези количества е чувствително по-ниска от средната цена, заплащана от клиента за договорно определените количества, което поощрява клиента да купува повече от договорно определените количества, тъй като другите доставчици трудно биха могли да му предложат за тези количества цени, които са конкурентни спрямо предложените от жалбоподателя.

4. Принос в областта на контрола върху концентрациите

а) Задължение за полагане на дължима грижа

В Решение от 7 май 2009 г. по дело NVV и др./Комисия (T-151/05, все още непубликувано) Общият съд посочва, че с оглед на изискването за бързина и на стриктните срокове, които Комисията е длъжна да съблюдава в рамките на процедурата за контрол върху концентрациите, при липса на указания относно неточността на предоставената информация тя не може да бъде задължена да извършва проверки във връзка с всяка получена от нея информация. Всъщност въпреки че задължението за надлежно и безпристрастно разглеждане, което Комисията има в рамките на тази процедура, не ѝ позволява да се основава на обстоятелства или на информация, които не могат да се считат за достоверни, посоченото изискване за бързина все пак предполага, че тя не може да проверява сама до най-малката подробност автентичността и надеждността на всички изпратени ѝ съобщения, доколкото процедурата за контрол върху концентрациите се основава по необходимост и донякъде на доверие.

б) Искане за информация

В Решение от 4 февруари 2009 г. по дело Отуа/Комисия (Т-145/06, все още непубликувано) Общият съд уточнява обхвата на правомощието на Комисията да иска информация. От една страна, що се отнася до самото искане за информация, Общият съд първо посочва, че преценката за необходимостта от исканата информация се извършва с оглед на убеждението, което Комисията е могла логично да си изгради към момента на формулиране на разглежданото искане, а не с оглед на реалната необходимост от информация в последващата процедура. Второ, Общият съд приема, че щом като продължителността на спирането на определените в член 10 от Регламент (ЕО) № 139/2004¹⁵ срокове, до което води приемането на решение по член 11 от посочения регламент, зависи от датата на съобщаване на необходимата информация, Комисията не нарушава принципа на пропорционалност, като спира производството, докато не ѝ бъде предадена подобна информация.

От друга страна, що се отнася до исканията за поправяне на съобщената от дадена страна информация, за която е установено, че е погрешна, Общият съд първо подчертава, че Комисията може да поиска тази поправка, ако съществува риск отбелязаните грешки да имат значително отражение върху нейната оценка за съвместимостта на разглежданата концентрация с общия пазар. Второ, той отбелязва, че е невъзможно позоваване на съществуването на оправдани правни очаквания, за да се избегнат последиците от нарушението на задължението за предоставяне на пълна и точна информация, единствено с мотива че това нарушение не е било разкрито от Комисията в хода на горепосочените проверки.

в) Срок за обжалване

По дело Qualcomm/Комисия (Решение от 19 юни 2009 г., Т-48/04, все още непубликувано) Комисията твърди, че подадената от Qualcomm жалба срещу решението, с което сделката по придобиването от две предприятия на съвместен контрол върху системата за автоматично удържане на пътни такси Toll Collect се обявява за съвместима с общия пазар, е недопустима, доколкото макар Qualcomm да не е адресат на това решение, изпращането на решението на това предприятие представлява съобщаване по смисъла на член 230, пета алинея ЕО и следователно срокът за обжалване започва да тече, считано от тази дата. Общият съд отхвърля доводите на Комисията. От една страна той напомня, че член 20, параграф 1 от Регламент (ЕИО) № 4064/89¹⁶ изисква публикуването в *Официален вестник на Европейския съюз* на приетите в приложение на този регламент решения, поради което за лицата, които не са посочени в обжалваното решение като адресати, срокът за обжалване трябва да се изчисли въз основа на първата хипотеза, посочена в член 230, пета алинея ЕО, а именно считано от тази публикация. От друга страна той подчертава, че да се приеме предложеното от Комисията разширително тълкуване на понятието за адресат, което включва както адресата или адресатите, посочени в дадено решение, така и всяко друго лице, определено като такова от Комисията, без да е било посочено като адресат в това решение, би довело до поставяне под въпрос на последиците от задължението, предвидено от член 20, параграф 1 от посочения регламент, и същевременно до предоставяне на Комисията на право на преценка за определяне сред лицата, които не са поименно посочени като адресати в дадено решение, на тези, които могат

¹⁵ Регламент (ЕО) № 139/2004 на Съвета от 20 януари 2004 година относно контрола върху концентрациите между предприятия (ОВ L 24, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 201).

¹⁶ В това дело става въпрос за Регламент (ЕИО) № 4064/89 на Съвета от 21 декември 1989 година относно контрола върху концентрациите между предприятия (коригиран текст — ОВ L 257, 1990 г., стр. 13), изменен с Регламент (ЕО) № 1310/97 на Съвета от 30 юни 1997 година (ОВ L 180, стр. 1).

да подадат жалба, считано от съобщаването на това решение, а не от неговото публикуване. Предоставянето на такова право на преценка обаче може да доведе до нарушаване на принципа на равно третиране, доколкото сред лицата, които не са поименно посочени като адресати в дадено решение, някои лица, на които това решение е било „съобщено“, могат да обжалват същото, считано от неговото „съобщаване“, докато други лица, на които това решение не е било „съобщено“, могат да обжалват това решение, считано от неговото публикуване. Освен това невинаги е възможно за Комисията да определи от самото начало лицата, които могат да подадат жалба, считано от датата на съобщаването на дадено решение. При това положение такава дискриминация не може да бъде оправдана с целта, състояща се във възможно най-бързо гарантиране на правната сигурност.

Държавни помощи

Споровете във връзка с държавни помощи съставляват голяма част от дейността на Общия съд през 2009 г., като в тази област са решени 70 дела и са образувани 46 дела. По-нататък те ще бъдат разгледани съвсем накратко в три аспекта: допустимост, материалноправни и процесуалноправни въпроси.

1. Допустимост

През 2009 г. съдебната практика доизясни в частност понятието за акт, който произвежда задължително правно действие, и понятието за правен интерес.

Що се отнася до понятието за акт, който произвежда задължително правно действие, в Решение от 11 март 2009 г. по дело TF1/Комисия (T-354/05, все още непубликувано) Общият съд отхвърля доводите на Комисията, че тя изобщо не взема решение в случай на процедура по разглеждане на съществуваща помощ, приключваща с приемането от държавата на предложените подходящи мерки или сведена до процес, почти сходен на процес на договаряне. Несъмнено държавите и Комисията могат да разискват по повод предложените подходящи мерки, но едва когато Комисията реши да приеме поетите от държавата задължения като отговарящи на нейната загриженост, процедурата по разглеждане на съществуваща помощ приключва с решение, което подлежи на обжалване.

В Решение от 9 юни 2009 г. по дело NDSHT/Комисия (T-152/06, все още непубликувано, обжалвано) Общият съд постановява, че задължението на Комисията да приеме решение в отговор на жалба се отнася само до хипотезата, предвидена в член 13 от Регламент (ЕО) № 659/1999¹⁷. Член 20, параграф 2, второ изречение от същия регламент предвижда, че Комисията може само да съобщи на жалбоподателя с писмо, че няма достатъчно основания случаят да бъде разгледан. Такава е по-конкретно хипотезата, когато е неприложим член 13 от този регламент, тъй като жалбата не се отнася до неправомерна помощ, а е насочена всъщност към съществуваща помощ.

Тъй като инициативата в областта на съществуващите държавни помощи принадлежи само на Комисията, жалбоподател не може посредством жалба, отправена до Комисията, да задължи последната да извърши преценка на съвместимостта на съществуваща помощ. Ако след първоначална оценка Комисията счита, че жалбата се отнася не до неправомерни, а до

¹⁷ Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета от 22 март 1999 година за установяване на подробни правила за прилагането на член [88 ЕО] (ОВ L 83, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 41).

съществуващи помощи, тя няма задължението да изпрати на съответната държава членка решение по смисъла на член 4 от Регламент № 659/1999 и не може да бъде задължена да приложи процедурата по член 88, параграф 1 ЕО. При това положение писмото, в което оспорените в жалбата помощи се квалифицират като съществуващи, няма характеристиките на решение, произвеждащо задължително правно действие, което може да засегне интересите на жалбоподателя.

Що се отнася до правния интерес, в Решение по дело TF1/Комисия, посочено по-горе, Общият съд постановява, че правният интерес на жалбоподателя не може да бъде оспорен по съображението, че обжалваното решение е благоприятно за него, доколкото налага условия във връзка с помощите в полза на конкурентно предприятие. Всъщност подобно съображение се основава на предпоставката, че оспорването на решението по същество, т.е. в частност относно явно неподходящия характер на поетите задължения с цел осигуряването на съвместимостта на схемата за помощи с общия пазар, е погрешно. Отмяната на обжалваното решение на основание на допусната от Комисията явна грешка при определянето на подходящите за въвеждане мерки или на основание непълната обосновка на уместността на тези мерки спрямо установените проблеми не би поставила жалбоподателя в по-малко благоприятно положение от това, което следва от обжалваното решение. Ето защо такава отмяна би означавала, че обжалваното решение се характеризира или може да се характеризира с това, че предвижда неподходящи задължения, и че следователно е неблагоприятно за жалбоподателя.

В Решение от 10 февруари 2009 г. по дело Deutsche Post и DHL International/Комисия (T-388/03, все още непубликувано, обжалвано) Общият съд пояснява, че заинтересованите лица по смисъла на член 88, параграф 2 ЕО имат интерес от отмяната на решение на Комисията, прието в края на процедурата по предварително разглеждане, доколкото подобна отмяна би наложила на Комисията да започне официалната процедура по разследване и би им позволила да представят своите становища и по този начин да упражнят влияние върху новото решение. В това отношение Общият съд не е длъжен да сравнява изтъкнатите правни основания с доводите, представени в защита от жалбоподателите в друго съдебно производство.

2. Материалноправни норми

а) Предоставяне на икономическо предимство

В Решение от 11 февруари 2009 г. по дело Iride и Iride Energia/Комисия (T-25/07, все още непубликувано, обжалвано) Общият съд се произнася по въпроса дали либерализацията на даден пазар е част от развитието, което икономическите оператори трябва да очакват, или напротив, нормалните пазарни условия предполагат стабилността на правната уредба. Той напомня, че в една демократична държава правната уредба може да се промени по всяко време, като това се отнася с още по-голямо основание до случаите, при които предходната правна уредба е предвиждала националната и/или регионалната изолираност на даден пазар, така че да се създават монополни положения. От това следва, че отварянето на пазар, който преди това е бил изолиран, не би могло да се квалифицира като аномалия по отношение на нормалните пазарни условия.

В това отношение икономическите оператори имат право на защита на оправданите им правни очаквания. Тъй като обаче те действително са се ползвали от защита на правните очаквания, не би могло да претендират тази защита да бъде оказана по определен начин вместо по друг, а именно посредством изключване на помощта за компенсиране на загубата, претърпяна поради изменението на уредбата на понятието за държавна помощ по смисъла на член 87,

параграф 1 ЕО, вместо чрез декларация за съвместимост на тази мярка с общия пазар съгласно член 87, параграф 3 ЕО.

Общият съд освен това прилага принципа, изведен в Решение на Съда от 15 май 1997 г. по дело TWD/Комисия¹⁸, съгласно който Комисията не превишава правото на преценка, с което разполага, когато — сезирана с проект за помощ, която държава членка възнамерява да отпусне на предприятие — тя вземе решение, с което обявява тази помощ за съвместима с общия пазар, но под условието за предварително възстановяване от предприятието на предходна незаконосъобразна помощ, поради ефекта на натрупване на въпросните помощи. Фактът, че предходната незаконосъобразна помощ не е била отпусната като индивидуална помощ, а в рамките на схема за помощи, и че Комисията не е могла да определи точната полза за предприятията получатели поради липсата на сътрудничество от съответната държава членка, не може да обоснове неприлагането на този принцип, тъй като всяко друго разрешение би означавало да се възнагражда неспазването на задължението за лоялно сътрудничество и би лишило от ефективност системата за контрол на държавните помощи.

В това отношение възложеното на държавата членка и на предприятието, явяващо се потенциален получател на нови помощи, задължение да предоставят на Комисията данните, които са от естество да докажат, че тези помощи са съвместими с общия пазар, се разпростира и върху необходимостта да се установи липсата на ефект на натрупване на новата помощ с предходни незаконосъобразни помощи. Ако поради неспазване на това задължение от страна на държавата членка и предприятието — потенциален получател на помощта, Комисията не е в състояние да прецени доколко ефектът на натрупване засяга конкуренцията, тя не може да бъде упрекувана за липсата на определяне или анализ на съответния пазар.

б) Услуги от общ икономически интерес

В Решение по дело Deutsche Post и DHL International/Комисия, посочено по-горе, Общият съд отбелязва, че изводите на Съда в Решение от 24 юли 2003 г. по дело Altmark¹⁹ са напълно приложими към предходни решения на Комисията. В този смисъл фактът, че в рамките на процедурата по предварително разглеждане по член 88, параграф 2 ЕО Комисията не е била в състояние да извърши пълен преглед, що се отнася до преценката на подходящия характер на равнището на компенсацията, предоставена за услуга от общ икономически интерес, представлява индичия за наличието на сериозни затруднения при преценката дали помощта е съвместима с общия пазар.

В Решение по дело TF1/Комисия, посочено по-горе, Общият съд потвърждава, че изведените в Решение по дело Altmark условия, които целят да се установи съществуването на държавна помощ по смисъла на член 87, параграф 1 ЕО, не следва да се смесват с критерия по член 86, параграф 2 ЕО, който позволява да се установи дали мярка, представляваща държавна помощ, може да се счита за съвместима с общия пазар.

Общият съд също така подчертава, че доколкото разглеждането на съществуваща помощ може да приключи единствено с налагане на мерки за в бъдеще, макар евентуалното свръхкомпенсиране в миналото евентуално да представлява интерес за преценката на съвместимостта на съществуващата помощ с общия пазар, това не променя факта, че такова проучване само по себе си не е непременно наложително за правилната преценка на необходимостта

¹⁸ C-355/95 P, Recueil, стр. I-2549, точки 25—27.

¹⁹ C-280/00, Recueil, стр. I-7747.

да се предложат подходящи мерки за в бъдеще и за определянето на тези мерки. Рискът или отсъствието на риск от свръхкомпенсиране в бъдеще зависи в крайна сметка главно от конкретните условия на самата схема за финансиране, а не от обстоятелството, че тази схема е предизвикала на практика свръхкомпенсиране в миналото.

в) Критерий на частния инвеститор в условията на пазарна икономика

В Решение от 15 декември 2009 г. по дело EDF/Комисия (T-156/04, все още непубликувано) Общият съд напомня, че предоставянето на капитал на дадено предприятие от страна на публичните органи под каквато и да било форма може да представлява държавна помощ. В приложение на принципа за равно третиране между публичните и частните предприятия такъв обаче не може да бъде случаят, когато предоставянето на капитали пряко или непряко от държавата на предприятие е извършено при обстоятелства, които съответстват на нормалните пазарни условия. Когато намесата не представлява акт на публична власт, се прилага критерият на частния оператор, за да се определи дали тази намеса би могло да бъде извършена от частен оператор със стопанска цел. В това отношение Общият съд подчертава, че съгласно постоянната съдебна практика, за да се прецени дали взетите от държавата мерки спадат към нейните властнически правомощия или произтичат от задълженията, които тя трябва да изпълни в качеството си на акционер, е необходимо да се направи преценка на тези мерки не в зависимост от тяхната форма, а в зависимост от техния характер, предмет и от правилата, които ги уреждат, като се има предвид целта, която разглежданите мерки преследват.

В случая Общият съд отбелязва, че Комисията не е проверила дали увеличаването на капитала на *Électricité de France (EDF)*, осъществено от Френската република чрез отказ от данъчно вземане, е законосъобразна мярка от гледна точка на критерия на частния инвеститор. Според Комисията този критерий е неприложим към това данъчно предимство, тъй като подобен отказ произтича от упражняването от страна на държавата на нейните регулаторни правомощия или още от властнически правомощия. Общият съд не приема това тълкуване, като подчертава, че прилагането на критерия на частния инвеститор не може да се отхвърли единствено въз основа на това, че увеличаването на капитала на EDF е резултат от отказа на държавата от данъчно вземане, което тя е имала срещу него. Всъщност при тези обстоятелства Комисията е длъжна да прецени дали при сходни обстоятелства частен инвеститор би направил сравнима по размер инвестиция, независимо от формата на намесата на държавата за увеличаване на капитала на EDF и от евентуалното използване на данъчни средства за тази цел, за да провери икономическата рационалност на тази инвестиция и да я сравни с поведението, което би имал такъв инвеститор по отношение на същото предприятие и при същите обстоятелства. Освен това Общият съд посочва, че такова задължение на Комисията да провери дали капиталът е внесен от държавата при обстоятелства, които съответстват на нормалните пазарни условия, съществува независимо от формата, под която капиталът е внесен от държавата, която можело да бъде подобна или не на тази, която би използвал частен инвеститор.

Накрая Общият съд отбелязва, че с критерия за частния инвеститор се цели именно да се провери дали независимо от факта, че държавата разполага със средства, с които частен инвеститор не разполага, при същите обстоятелства последният би взел инвестиционно решение, сравнимо с това на държавата. Ето защо характерът на преобразуването в капитал вземане и следователно обстоятелството, че частен инвеститор не може да има данъчно вземане, са без значение за въпроса дали критерият за частния инвеститор трябва да се приложи или не. В резултат Общият съд стига до извода, че с отказа си да разгледа спорната мяр-

ка в нейния контекст и да приложи критерия за частния инвеститор Комисията е допуснала грешка в прилагането на правото. Поради това той частично отменя обжалваното решение.

г) Задължение за възстановяване на помощта

В Решение от 30 ноември 2009 г. по дело Франция/Комисия и France Télécom/Комисия (Т-427/04 и Т-17/05, все още непубликувано) Общият съд потвърждава съдебната практика, съгласно която размерът на подлежащата на възстановяване помощ трябва да може да се изчисли без прекомерни затруднения съгласно посочените в решението указания. Той приема, че поради това Комисията основателно се е ограничила да установи задължението за връщане на помощите и да остави на националните власти грижата да изчислят точния размер на подлежащите на връщане помощи, по-специално когато изчисляването изисква да се вземе предвид данъчен режим или режим на общественно осигуряване, чиито условия са уредени в приложимото национално законодателство. Важен в случая е фактът, че Комисията е посочила диапазон.

В това отношение Общият съд отбелязва, че съгласно изложеното от Комисията в обжалваното решение размерът на разглежданата помощ е между 798 милиона и 1,14 милиарда евро. От това следва, че сумата от 798 милиона евро трябва да се счита за минимален размер на подлежащата на възстановяване помощ. Тъй като сумите, определящи диапазона, в който попада размерът на разглежданата помощ, нямат ориентировъчен характер, обжалваното решение съдържа подходящи указания, които е трябвало да позволят на Френската република сама да определи без прекомерни затруднения окончателния размер на подлежащата на възстановяване помощ. Освен това Общият съд потвърждава съдебната практика, съгласно която изчисляването на размера на подлежащата на възстановяване помощ трябва да може да се извърши без прекомерни затруднения съгласно посочените в решението на Комисията указания. Предвид тълкуването на обжалваното решение от Съда²⁰ Общият съд приема, че в конкретния случай размерът на подлежащата на възстановяване помощ може да бъде изчислен без прекомерни затруднения и възлиза най-малкото на минималната стойност от определения от Комисията диапазон.

3. Процесуалноправни норми

а) Официална процедура по разследване

В Решение от 18 ноември 2009 г. по дело Scheucher-Fleisch и др./Комисия (Т-375/04, все още непубликувано) Общият съд напомня, че Комисията е задължена да започне официална процедура по разследване по-специално ако в светлината на получените в процедурата по предварително разглеждане сведения все още е изправена пред сериозни затруднения при преценката на разглежданата мярка. Към момента, в който разглежда съвместимостта на разглежданите помощи с общия пазар, Комисията знае, че една от разпоредбите на разглеждания национален закон не отговаря на условието, установено в Насоките за държавните помощи за реклама, съгласно което национален режим за контрол на качеството не може да се ограничава до продукти от даден произход. Следователно тази разпоредба поражда съмнения относно съвместимостта на разглежданите помощи с Насоките за държавните помощи за реклама и във връзка с нея е трябвало да се образува процедурата по член 88, параграф 2 ЕО. Ето защо Общият съд отменя обжалваното решение.

²⁰ Решение от 18 октомври 2007 г. по дело Комисия/Франция (С-441/06, Сборник, стр. I-8887).

Освен това в Решение по дело Франция/Комисия и France Télécom/Комисия, посочено по-горе, Общият съд отбелязва, че обстоятелството, че в обжалваното решение Комисията е променила анализа спрямо решението за започване на официална процедура по разследване, би могло да наруши правото на защита на съответната държава само ако данните, които се съдържат в това решение или са предоставени впоследствие при обсъждането в условията на състезателност по време на административната процедура, не са позволили на държавата да обсъди надлежно всички фактически и правни елементи, на които се основава обжалваното решение. За сметка на това различията между обжалваното решение и решението за започване на процедурата, произтичащи от това, че Комисията е възприела всички или част от изтъкнатите от държавата доводи, не биха могли да доведат до нарушаване на правото на защита на тази държава.

Освен това в Решение от 4 септември 2009 г. по дело Италия/Комисия (T-211/05, все още не публикувано) Общият съд отбелязва, че официалната процедура по разследване позволява да се задълбочат и изяснят въпросите, повдигнати в решението за започване на процедурата, така че евентуалното разминаване между него и окончателното решение не може само по себе си да се разглежда като порок в законосъобразността на последното. От нито една разпоредба относно контрола върху държавните помощи не следва, че Комисията е била длъжна да уведоми съответната държава членка за позицията си, преди да приеме своето решение, след като от държавата членка е било поискано да представи становището си.

б) **Оправдани правни очаквания**

По дело Diputación Foral de Álava и др./Комисия (Решение от 9 септември 2009 г., от T-30/01 до T-32/01 и от T-86/02 до T-88/02, все още не публикувано, обжалвано) жалбоподателите в частност изтъкват, че поведението на Комисията представлява изключително обстоятелство, което е от естество да бъде основание за техните оправдани правни очаквания за правомерността на разглежданите схеми за помощ поради липсата на предвидената в Известието от 1983 г. относно неправомерната помощ публикация на предупреждение до потенциалните получатели на помощите.

Макар че критикува тази липса на публикация в Официален вестник, Общият съд посочва, че това не влияе на факта, че информацията, която се съдържа в посоченото известие, е недвусмислена. Впрочем защитаваното от жалбоподателите тълкуване би означавало на това известие от 1983 г. относно неправомерната помощ да бъде даден противоречащ на член 88, параграф 3 ЕО смисъл. Всъщност несигурният характер на неправомерно предоставените помощи произтича от полезния ефект на задължението за отправяне на уведомление, предвидено в член 88, параграф 3 ЕО, и не зависи от наличието или липсата на публикация в Официален вестник на предупреждението, предвидено в Известието от 1983 г. относно неправомерната помощ.

По-специално възстановяването на неправомерно предоставените помощи не може да стане невъзможно само поради липсата на публикация на такова предупреждение от Комисията, тъй като в противен случай би била засегната системата за контрол на държавната помощ, установена от Договора. Ето защо Общият съд заключава, че липсата на публикация на предвиденото в Известието от 1983 г. относно неправомерната помощ предупреждение не представлява изключително обстоятелство, от естество да бъде основа на каквито и да било оправдани очаквания за правомерността на неправомерно предоставените помощи.

Освен това в Решение по дело Франция/Комисия и France Télécom/Комисия, посочено по-горе, Общият съд отбелязва, че целта на задължението за уведомяване за мерките, които може

да представляват държавни помощи за предприятията, е именно да се премахнат всички съмнения по въпроса дали тези мерки действително са държавни помощи. Към датата на приемането на закона, в който се предвижда специалният данъчен режим за France Télécom, не е било сигурно, че с този режим ще се предостави предимство на това предприятие. Ето защо Общият съд приема, че Франция е трябвало да уведоми Комисията за тази мярка. След като не я е уведомила преди прилагането на разглеждания данъчен режим, Франция не може да се позовава на принципа на защита на оправданите правни очаквания, освен ако не докаже наличието на изключителни обстоятелства.

в) Процедура за вземане на решения

В Решение по дело Франция/Комисия и France Télécom/Комисия, посочено по-горе, Общият съд внася съществено уточнение във връзка с процедурата за вземане на решения от Комисията в областта на държавните помощи. Всъщност Общият съд постановява, че не е изключено, както предвижда член 13, втора алинея от Процедурния правилник на Комисията²¹, колегиумът на членовете на Комисията да определи един или няколко от своите членове, които да приемат окончателния текст на дадено решение, чието съдържание е било определено в хода на обсъжданията. Когато колегиумът е използвал тази възможност, сезираният с въпроса за правомерността на упражняването на това оправомощаване общностен съд е този, който следва да провери дали може да се счете, че колегиумът е приел съответното решение с всички негови елементи от фактическа и правна страна. Тъй като в конкретния случай установява, че формалните различия между версията на обжалваното решение, приета на 2 август 2004 г., и одобрения на 19 и 20 юли 2004 г. от колегиума на членовете на Комисията текст не оказват влияние върху смисъла на обжалваното решение, Общият съд отхвърля правното основание за отмяна.

Марка на Общността

И през 2009 г. съдебните актове във връзка с прилагането на Регламент (ЕО) № 40/94, заменен с Регламент (ЕО) № 207/2009²², който по същество обаче само кодифицира многократно и съществено измененията от 1994 г. насам разпоредби относно марката на Общността, са значителна част от решенията от Общия съд дела (168 дела или 30 % от общия брой на решенията през 2009 г. дела).

1. Абсолютни основания за отказ и абсолютни основания за недействителност

Член 7, параграф 1, буква в) от Регламент № 40/94 забранява да се регистрират като марки на Общността знаци, които поради описателния си характер не могат да изпълнят функция на указание за търговския произход на обозначените стоки или услуги. Освен това според постоянната съдебна практика преценката на описателния характер на знака може да бъде

²¹ ОВ L 308, 8.12.2000 г., стр. 26; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 2, стр. 216.

²² Регламент (ЕО) № 40/94 на Съвета от 20 декември 1993 г. относно марката на Общността (ОВ, L 11, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 1, стр. 146), заменен с Регламент (ЕО) № 207/2009 на Съвета от 26 февруари 2009 г. относно марката на Общността (ОВ L 78, стр. 1). Настоящият доклад се основава обаче само на номерацията на членовете в Регламент № 40/94.

направена само по отношение на обозначените стоки или услуги, от една страна, и на възприемането му от съответните потребители, от друга²³.

В Решение от 19 ноември 2009 г. по дело *Torresan/CХВП — Klosterbrauerei Weissenhohe (CANNABIS)* (T-234/06, все още непубликувано) Общият съд отхвърля жалба срещу решение на апелативния състав на Службата за хармонизация във вътрешния пазар (марки, дизайни и модели) (СХВП), според което за средния потребител словният знак „CANNABIS“ е описателен за особеностите на бирата, виното и други алкохолни напитки, които може да съдържат канабис, използван като ароматизант при производството им. Този извод не се разколебава от обстоятелството, че „cannabis“ е дума, която поражда асоциации и загатва за удоволствие, бягство или отпускане.

Впрочем в решенията от 19 ноември 2009 г. по дело *Agencja Wydawnicza Technopol/CХВП* (222, 333 и 555) (T-200/07—T-202/07), дело *Agencja Wydawnicza Technopol/CХВП* (350, 250 и 150) (T-64/07—T-66/07) и дело *Agencja Wydawnicza Technopol/CХВП* (1000) (T-298/06) (непубликувани) Общият съд уточнява, че словните знаци, които се състоят само от числа, са описателни за стоки като брошури, периодични издания, всекидневна преса и игри, доколкото се позовават на особености на тези стоки, и по-специално на броя включени страници, произведения, новини и игри.

В Решение от 19 ноември 2009 г. по дело *Agencja Wydawnicza Technopol/CХВП* (100 и 300) (T-425/07 и T-426/07, все още непубликувано) за фигуративни знаци, състоящи се от оградени с правоъгълник числа, към които са добавени цветни орнаменти, Общият съд трябва да се произнесе и по последиците от отказа на предприятието, подало заявление за регистрация на тези знаци като марки на Общността, да декларира в съответствие с член 38, параграф 2 от Регламент № 40/94, че няма да се позовава на изключително право върху посочените числа. След като напомня, че според тази разпоредба когато марката съдържа елемент, който няма отличителен характер, и когато включването на този елемент в марката може да породни съмнения относно обхвата на предоставената ѝ защита, СХВП може да поиска, като условие за регистрацията на марката, заявителят да декларира, че няма да се позовава на изключителни права по отношение на този елемент, Общият съд уточнява, че функцията на такива декларации е да стане ясен фактът, че изключителното право, признато на притежателя на марка, не се разпростира върху нейните съставни елементи, които нямат отличителен характер, и че в рамките на член 38, параграф 2 от Регламент № 40/94 преценката на отличителния характер на елементите на заявените марки трябва да се извършва не въз основа на създаденото от посочените марки общо впечатление, а въз основа на съставните им елементи.

Освен това в решенията от 30 септември 2009 г. по дело *Joop!/CХВП (!)* (T-75/08, непубликувано) и дело *JOOP!/CХВП* (Изображение на удивителен знак в правоъгълник) (T-191/08, непубликувано) Общият съд отново се произнася по отличителния характер на много прости фигуративни знаци като удивителен знак, който е изобразен отделно или в правоъгълник. Той напомня, че регистрацията на марка, която се състои от знаци, използвани като рекламни лозунги, означения за качество или изрази, които приканват към закупуване на обозначените стоки или услуги, не е изключена сама по себе си поради подобно използване. Знак, който изпълнява функции, различни от тези на марка в класическия смисъл, обаче е отличителен само ако може да бъде възприет от самото начало като указание за търговския произход на

²³ Решение на Съда от 20 септември 2001 г. по дело *Procter & Gamble/CХВП*, C-383/99 P, Recueil, стр. I-6251, точка 39 и Решение на Съда от 21 октомври 2004 г. по дело *CХВП/Erpo Möbelwerk*, C-64/02 P, Recueil, стр. I-10031, точка 43.

обозначените стоки или услуги. По-нататък Общият съд сочи, че в конкретния случай потребителят, включително този с високо ниво на внимание, не е в състояние да определи произхода на обозначените стоки въз основа на удивителен знак, който би могъл да се схване по-скоро като похвала, дори когато е в правоъгълна рамка, която е второстепенен елемент, придаващ на въпросния знак вид на етикет. Впрочем в Решение от 20 януари 2009 г. по дело Pioneer Hi-Bred International/CХВП (OPTIMUM) (T-424/07, непубликувано) Общият съд уточнява, че именно поради използването му както в ежедневния език, така и в търговията като общо понятие със значение на похвала, не може да се счита, че знакът „OPTIMUM“ е годен да определи търговския произход на стоките, които обозначава, и че тази преценка не се променя от това, че обозначените стоки са предназначени за потребители специалисти, като се има предвид, че по принцип високото ниво на внимание на тези потребители е сравнително ниско по отношение на указания с рекламен характер.

Съгласно член 7, параграф 3 от Регламент № 40/94 марката може да се регистрира, ако в резултат на използването ѝ е придобила отличителен характер за стоките или услугите, които обозначава. В това отношение в Решение от 28 октомври 2009 г. по дело BCS/CХВП — Deere (Съчетание от жълт и зелен цвят) (T-137/08, все още непубликувано, обжалвано) Общият съд най-напред напомня, че не всяко използване на знак, в конкретния случай на съчетание от жълт и зелен цвят, задължително представлява използване като марка. В конкретния случай решението на СХВП да не обяви за недействителна марката, която се състои от посочения знак, се основава по-конкретно на декларациите от професионални сдружения, според които съчетанието от зелен и жълт цвят насочва към селскостопанските машини на встъпилата страна, и на факта, че тази страна е използвала едно и също съчетание от цветове върху машините си в течение на значителен период. От друга страна, Общият съд уточнява, че марката да трябва да се докаже, че оспорената марка е придобила отличителен характер в целия Съюз, не се изисква да се представят едни и същи видове доказателства за всяка държава членка.

2. Относителни основания за отказ и относителни основания за недействителност

Основният принос на тазгодишната съдебна практика е свързан с преценката на сходството между знаците и на вероятността от объркване. Най-напред в Решение от 28 октомври 2009 г. по дело CureVac/CХВП — Qiagen (RNAiFect) (T-80/08, все още непубликувано) Общият съд приема, че приликите между знаците „RNAiFect“ и „RNAActive“, които следват от идентичността на първите три букви, силно намаляват поради разликите между последните им пет букви. Той уточнява, че макар да е вярно, че потребителят обикновено отдава по-голямо значение на първата част от думите, тъй като тя е по-отчетлива, по общо правило потребителите не считат елемента, част от комбинирана марка, който е описателен или слабо отличителен, за отличителен и доминиращ елемент при цялостното впечатление, което създава тази марка. В конкретния случай обаче елементът „rna“ има ограничен отличителен характер, тъй като потребителят предполага наличието на препратка към химическо съединение. При това положение този елемент не може да се счита от потребителите за отличителен и доминиращ при цялостното впечатление, което създават разглежданите комбинирани марки. За разлика от това в Решение от 2 декември 2009 г. по дело Volvo Trademark/CХВП — Grebenshikova (SOLVO) (T-434/07, все още непубликувано) Общият съд приема, че знаците „SOLVO“ и „VOLVO“ имат известна степен на сходство във фонетично отношение и следователно СХВП неправилно е счела, че може да не извърши обща преценка на вероятността от объркване.

По-нататък в Решение от 8 юли 2009 г. по дело Laboratorios Del Dr. Esteve/CХВП — Ester C (ESTER-E) (T-230/07, непубликувано) Общият съд уточнява някои обстоятелства, при които

съпоставката между знаците в концептуално отношение може да неутрализира сходството им във визуално и фонетично отношение. Той посочва, че макар знакът „ESTEVE“ да не означава нищо на нито един от официалните езици на Съюза с изключение на испанския, знакът „ESTER-E“ ще бъде свързан с добре известно собствено име или с химическо съединение и тази разлика между посочените знаци обосновава липсата на вероятност от объркване. За разлика от това в Решение от 29 октомври 2009 г. по дело Peek & Cloppenburg/CXBP — Redfil (Agile) (T-386/07, непубликувано) Общият съд уточнява, че не са такива обстоятелствата, когато знак, чието значение съответните потребители могат да схванат веднага, има само ограничен отличителен характер по отношение на обозначените стоки или услуги. Той счита, че разликата в концептуално отношение между знаците „Aygill's“ и „Agile“ не е достатъчна, за да неутрализира сходството между тях във визуално и фонетично отношение. Всъщност по отношение на разглежданите стоки, които са спортни артикули и облекла, думата „agile“ придобива смисъл на похвала, който с оглед на посоченото сходство потребителят би могъл да придаде и на по-ранната марка. От друга страна, в Решение от 23 септември 2009 г. по дело Viñedos y Bodegas Príncipe Alfonso de Hohenlohe/CXBP — Byass (ALFONSO) (T-291/07, непубликувано) Общият съд потвърждава преценката на CXBP, че по-ранната марка „PRINCIPE ALFONSO“ и заявената марка „ALFONSO“ са различни в концептуално отношение за испанския потребител, най-вече тъй като елементът „príncipe“ обозначава едно отделно лице от всички останали със същото собствено име и значението на този знак е ясно и определено, така че може да бъде схванато веднага от съответните потребители.

Що се отнася до съпоставянето на стоките или услугите, в Решение от 22 януари 2009 г. по дело Commercy/CXBP — easyGroup IP Licensing (easyHotel) (T-316/07, все още непубликувано), след като напомня, че стоките и услугите се допълват, когато между тях съществува такава връзка, че едната е необходима или важна за използването на другата, Общият съд уточнява, че това определение предполага, че те могат да бъдат използвани заедно и следователно са насочени към едни и същи потребители.

Друго важно развитие на съдебната практика през тази година е свързано с член 8, параграф 4 от Регламент № 40/94, по-специално в производства за обявяване на недействителност. В Решение от 24 март 2009 г. по дело Moreira da Fonseca/CXBP — General Óptica (GENERAL OPTICA) (T-318/06—T-321/06, все още непубликувано) Общият съд напомня, че за да може въз основа на знака да се направи възражение срещу регистрацията или да се поиска обявяване на недействителността на марка на Общността, той трябва да отговаря едновременно на четири условия: да бъде използван в процеса на търговия, да има обхват, по-голям от местния, правата по отношение на този знак да са били придобити преди датата на подаването на заявката за регистрация на марка на Общността съгласно законодателството на държавата членка, където знакът е бил използван, и да предоставя на притежателя си правото да забрани използването на по-късно регистрирана марка. По-нататък Общият съд уточнява, че първите две условия трябва да бъдат тълкувани единствено в светлината на правото на Съюза, докато другите две условия трябва да се преценяват с оглед на критериите, определени от приложимото национално право. Накрая той постановява по отношение на второто условие, от една страна, че обхватът трябва да се преценява с оглед както на географското измерение, така и на икономическото измерение, и от друга — че обстоятелството, че знакът предоставя на своя притежател изключително право за цялата национална територия, не е достатъчно само по себе си, за да се установи, че той има по-голям обхват от местния. От друга страна, в Решение от 11 юни 2009 г. по дело Last Minute Network/CXBP — Last Minute Tour (LAST MINUTE TOUR) (T-114/07 и T-115/07, все още непубликувано) Общият съд подчертава, че при прилагане на горепосочената разпоредба апелативният състав е длъжен да вземе предвид както законодателството на съответната държава членка, приложимо по силата на съдържанието се в тази разпоредба препращане, така и релевантната национална съдебна практика.

Освен това в Решение от 14 май 2009 г. по дело *Fiorucci/CXBP — Edwin (ELIO FIORUCCI)*, (T-165/06, все още непубликувано, обжалвано) Общият съд проверява дали апелативният състав на CXBP е спазил условията за прилагане на член 52, параграф 2 от Регламент № 40/94. В конкретния случай г-н Elio Fiorucci иска по-конкретно да бъде обявена за недействителна марката „ELIO FIORUCCI“, като се позовава на своето право на име, защитено от италианското право. След като напомня, че съгласно тази разпоредба CXBP може да обяви недействителността на марка на Общността, ако нейната употреба може да се забрани по силата по-специално на правото на име, защитено от дадено национално право, Общият съд установява, че гарантираната от приложимата италианска разпоредба защита не е изключена, когато името на съответното лице е придобило общоизвестност поради търговската дейност, която упражнява.

От друга страна, в Решение от 30 юни 2009 г. по дело *Danjaq/CXBP — Mission Productions (Dr. No)* (T-435/05, все още непубликувано) Общият съд има възможност да уточни, че един и същи знак може да бъде предмет на защита в качеството му на оригинално произведение на интелектуалния труд — от авторското право, и в качеството му на указание за търговския произход на обозначените стоки и услуги — от правото относно марките. Общият съд напомня, че тези две изключителни права са основани на отделни качества, а именно, от една страна, оригиналността на произведение, а от друга страна, свойството на знак да отличи посочения търговски произход. Ето защо въпреки че заглавието на филм, в качеството му на художествено произведение, може да бъде защитено от някои права, произтичащи от националните законодателства, независимо от защитата, предоставена на самия филм, то не се ползва автоматично от защитата, призната на марките. При това положение дори да се допусне, че знаците „Dr. No“ и „Dr. NO“ позволяват да се разграничи филмът с това заглавие от останалите филми от поредицата „Джеймс Бонд“, това не е достатъчно, за да се установи, че такива знаци указват търговския произход на обозначените стоки и услуги.

Накрая Общият съд изяснява правилата за доказване на реалното използване на по-ранната марка в производство за обявяване на недействителност. В Решение от 12 юни 2009 г. по дело *Harwin International/CXBP — Cuadrado (Pickwick COLOUR GROUP)* (T-450/07, все още непубликувано) той уточнява, че CXBP е била длъжна да разгледа въпроса за доказването на реалното използване на по-ранната марка дори когато притежателят на марката на Общността, обявяването на чиято недействителност се иска, не е направил отделно искане в този смисъл, а само е оспорил доказателствата, представени за целта от притежателя на по-ранната марка.

3. Основания за отмяна

Съгласно член 50 от Регламент № 40/94 правата на притежателя на марката на Общността могат да бъдат отменени по-специално ако използването на марката може да въведе в заблуждение потребителите по отношение на естеството, качеството или географския произход на обозначените стоки или услуги.

В това отношение в Решение по дело *ELIO FIORUCCI*, посочено по-горе, Общият съд приема, че идентичността между дадена марка и фамилно име не е достатъчна, за да се заключи, че съответният потребител мисли, че дизайнът на стоките, които марката обозначава, е направен от лицето, чието фамилно име съставлява тази марка, като се има предвид, че зад всяка марка, състояща се от фамилно име, не е задължително да се крие дизайнер, който носи същото име. За да може да се приложи член 50 от Регламент № 40/94, заинтересованото лице трябва да докаже заблуждаваща употреба на марката или наличие на достатъчно сериозна вероятност за заблуда, което в конкретния случай не е направено.

В Решение от 10 декември 2009 г. по дело *Stella Kunststofftechnik/CXBP — Stella Pack (Stella)* (T-27/09, все още непубликувано) Общият съд уточнява също така предмета и последиците на процедурата за отмяна и съответно на процедурата по възражение. По-специално той отбелязва, че релевантните разпоредби не предвиждат, че висяща процедура по възражение, започнала въз основа на по-ранна марка, може да окаже каквото и да било влияние върху допустимостта и дори върху провеждането на процедура за отмяна на тази марка. Всъщност процедурата по възражение и процедурата за отмяна са две специфични и самостоятелни процедури: възражението цели при определени условия да се противодейства на заявка за регистрация на марка поради наличието на по-ранна марка, като отхвърлянето на възражение не води до отмяна на съответната марка, докато отмяната може да бъде постигната само със започването на процедура за тази цел.

4. Въпроси, свързани с формата и процедурата

Поради особено богатата през настоящата година съдебна практика по въпросите, свързани с формата и процедурата, трябва да се посочат само основните съдебни актове от нея.

Първо, от особено значение е Решение от 14 октомври 2009 г. по дело *Ferrero/CXBP — Tirol Milch (TiMi KINDERJOGHURT)* (T-140/08, все още непубликувано, обжалвано), тъй като предпоставя на Общия съд възможността да уточни каква стойност имат в контекста на процедура за обявяване на недействителност направените от апелативния състав на CXBP преценки и заключения в по-ранно решение, постановено в рамките на процедура по възражение между същите страни и отнасящо се до същата марка на Общността. В частност Общият съд приема, че не са приложими нито принципът на силата на пресъдено нещо, тъй като производствата пред CXBP са от административно естество и релевантните разпоредби не предвиждат правило в този смисъл, нито принципите на правната сигурност и на защитата на оправданите правни очаквания, тъй като Регламент № 40/94 не изключва възможността за провеждане на процедура за обявяване на недействителност, след като не е постигнат успех в процедурата по възражение.

Второ, що се отнася до последиците за CXBP от отмяна на решение на апелативния състав, в Решение от 25 март 2009 г. по дело *Kaul/CXBP — Bayer (ARCOL)* (T-402/07, все още непубликувано, обжалвано) Общият съд посочва, че CXBP трябва да гарантира, че жалбата, която отново става висяща в резултат на такава отмяна, ще доведе до приемане на ново решение, евентуално от същия апелативен състав. Той уточнява, че ако — както е в настоящия случай — в съдебното решение за отмяна не е изразено становище относно съществуването или липсата на сходство между конфликтните марки, апелативният състав трябва да преразгледа този въпрос, независимо от становището, изразено в отмененото предходно решение.

Трето, Общият съд уточнява обхвата на задължението за мотивиране на решенията на апелативните състави при марка, обозначаваща няколко стоки или услуги. В Решение от 2 април 2009 г. по дело *Zuffa/CXBP (ULTIMATE FIGHTING CHAMPIONSHIP)* (T-118/06, все още непубликувано) той посочва, че представяне на общи мотиви за серия стоки или услуги е възможно само ако те имат помежду си достатъчно пряка и конкретна връзка, така че съображенията, изграждащи мотивите на разглежданото решение, от една страна, да поясняват в достатъчна степен доводите на апелативния състав за всяка една стока и услуга, принадлежаща към тази категория, а от друга страна, да могат да се приложат еднакво към всяка една от съответните стоки и услуги. В Решение от 20 май 2009 г. по дело *CFCMCEE/CXBP (P@YWEB CARD и PAYWEB CARD)* (T-405/07 и T-406/07, все още непубликувано, обжалвано) Общият съд добавя също, че общите мотиви трябва все пак да позволяват упражняване на съдебен контрол. От друга страна, когато решението не съдържа дори опит за мотивиране на причините, поради

които СХВП счита, че някои стоки съставляват хомогенна група, не е позволено да се излагат допълнителни мотиви в хода на съдебното производство.

Четвърто, в Решение от 3 юни 2009 г. по дело Frosch Touristik/CXBP — DSR touristik (FLUGBÖRSE) (T-189/07, все още непубликувано, обжалвано) Общият съд уточнява, че само датата на подаване на заявката за регистрация, не и датата на регистрацията, е релевантна за преценката, която СХВП трябва да извърши в производство за обявяване на недействителност, в което се поддържа, че марка на Общността не отговаря на условията на член 7 от Регламент № 40/94. Всъщност такъв подход не позволява вероятността от загуба на годността за регистрация на марка да нараства в зависимост от продължителността на процедурата по регистрация.

Пето, в Решение от 7 май 2009 г. по дело Omnicare/CXBP — Astellas Pharma (OMNICARE) (T-277/06), Решение от 12 май 2009 г. по дело Jurado Hermanos/CXBP (JURADO) (T-410/07), Решение от 13 май 2009 г. по дело Aurelia Finance/CXBP (AURELIA) (T-136/08) и Решение от 23 септември 2009 г. по дело Evets/CXBP (DANELECTRO и QWIK TUNE) (T-20/08 и T-21/08, обжалвано) (все още непубликувани) Общият съд се произнася по приложното поле на член 78 от Регламент № 40/94, който се отнася до *restitutio in integrum* и предвижда, че заявителят или притежателят на марка или всяка друга страна в процедурата пред СХВП, които не са спазили срок, могат при определени условия да възстановяват правата си. По-специално в първото и четвъртото от горепосочените решения Общият съд уточнява, че тази разпоредба се прилага за срока за обжалване на решение пред апелативния състав, но не и за срока за подаване на самата молба за *restitutio in integrum*. Освен това във второто решение той изяснява понятието за страна в процедурата, а в третото постановява, че ако делегира административните задачи, свързани с подновяването на марка, на специализирано в тази област дружество, притежателят на марката трябва да следи дружеството да предоставя необходимите гаранции, позволяващи да се презумира добро изпълнение на задачите. В частност когато дружеството въвежда компютризирана система за напомняне на сроковете, тази система трябва да предвижда механизъм за откриване и поправяне на евентуалните грешки.

На последно място, що се отнася до решение за отмяна, прието от отдел на СХВП за поправяне на грешка в частта за разнските на предходно решение на същия отдел, в Решение от 1 юли 2009 г. по дело Okalux/CXBP — Messe Düsseldorf (OKATECH) (T-419/07, все още непубликувано) Общият съд посочва, че тъй като отмяната би могла да бъде само частична, срокът за обжалване трябва да се брои с оглед на първото решение.

Околна среда — Схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове

В решенията от 23 септември 2009 г. по дело Естония/Комисия (T-263/07, все още непубликувано, обжалвано) и дело Полша/Комисия (T-183/07, все още непубликувано, обжалвано) Общият съд посвещава съществена част от изложението на разпределянето на правомощията между държавите членки и Комисията при изготвянето на националните планове за разпределение на квоти за емисии (наричани по-нататък „НПР“) на държавите членки и при проверката от Комисията на съответствието на тези НПР с предвидените в Директива 2003/87/ЕО²⁴ критерии.

²⁴ Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 година за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета (ОВ L 275, стр. 32; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 10, стр. 78).

В конкретните случаи в обжалваните решения Комисията установява, че НПР на Република Полша и Република Естония са несъвместими с някои от предвидените в Директива 2003/87 критерии, и посочва, че ако се направят някои изменения, няма да бъдат повдигнати възражения срещу тези НПР. Пред Общия съд съответните държави членки поддържат, че като определят максимален праг на квоти за парникови газове, над който техните НПР ще бъдат отхвърляни, и във връзка с това заменят със своя метод на анализ възприетия от държавата членка, Комисията нарушава предвиденото от Директива 2003/87 разпределение на правомощията. Общият съд намира тези твърдения за основателни и отменя обжалваните решения.

Общият съд отбелязва, че намаляването на емисиите на парникови газове е от първостепенно значение в рамките на борбата срещу климатичното затопляне — явление, което представлява една от най-големите социални, икономически и екологични заплахи, пред които светът е изправен към настоящия момент. Преследването на тази цел обаче не може да обоснове запазването в сила на решение за отхвърляне на НПР, в случай че този акт е бил приет в нарушение на правомощията, предоставени с Директива 2003/87 съответно на държавите членки и на Комисията.

Общият съд напомня, че съгласно член 249, трета алинея ЕО посочената директива обвързва по отношение на постигането на даден резултат държавите членки, до които е адресирана, но им оставя свобода при избора на подходящите форма и средства. Комисията следва при упражняването на своите контролни правомощия надлежно да докаже, че способите, използвани от държавата членка във връзка с това, противоречат на общностното право. Строгото прилагане на тези принципи е първостепенно, за да се осигури спазването на принципа на субсидиарност, предполагащ, че в областите, които не са от нейната изключителна компетентност, Общността предприема действия само ако и доколкото преследваните цели не могат да бъдат достатъчно добре постигнати от държавите членки.

По-нататък Общият съд посочва, че от разпоредбите на Директива 2003/87 ясно следва, от една страна, че само държавата членка е компетентна да разработи НПР и да вземе окончателните решения, определящи общото количество на квотите, които ще разпредели за всеки петгодишен период, както и разпределението на това количество между икономическите оператори, и от друга — че Комисията от своя страна има право да проверява НПР с оглед на определените с посочената директива критерии, като държавата членка може да разпредели квоти само ако измененията на плана, предложени вследствие на първоначалния отказ на Комисията, са приети от последната. Освен това Общият съд уточнява, че Комисията има право да изложи критики относно установените несъвместими аспекти и да направи предложения, които имат за цел да позволят на държавата членка да измени своя НПР по начин, който би го направил съвместим с посочените критерии.

Общият съд обаче счита, че като е уточнила специфично количество на квотите и е отхвърлила НПР на съответните държави членки, доколкото общото предложено количество на квотите надвишава този праг, Комисията е превишила границите на контролните правомощия, които са ѝ предоставени от Директива 2003/87, след като единствено държавата членка е длъжна да определи това количество.

Също така, макар да има право да разработи свой собствен екологичен и икономически модел, за да провери дали НПР на различните държави членки са съвместими с определените от Директива 2003/87 критерии — действие, във връзка с което разполага с широко право на преценка — Комисията за сметка на това не може да изключи данните, вписани в НПР, за да ги замени с данните, получени вследствие на собствения ѝ метод за оценка, тъй като това би означавало да ѝ се признае действително правомощие за унифициране, каквото посочената

директива не ѝ предоставя. Общият съд отбелязва също, че при изготвяне на своя НПР държавата членка е задължена да направи избор относно политиките, които следва да се приемат, метода, който следва да се използва, и данните, които следва да се вземат предвид, за да се определи предварително предвидимото изменение на емисиите, като контролът, упражняван от Комисията по отношение на този избор, се изчерпва с проверка дали данните и параметрите, на които той се основава, са достоверни и достатъчни.

Ето защо Общият съд приема, че като е заменила със своя метод на анализ използвания от съответните държави членки, вместо само да провери дали техните НПР са съвместими с определените от Директива 2003/87 критерии, като евентуално вземе предвид данните, получени вследствие на собствения ѝ метод, Комисията е надвишила предоставените ѝ с тази директива правомощия.

Обща външна политика и политика на сигурност

1. Борба с тероризма

В Решение от 30 септември 2009 г. по дело Sison/Съвет (Т-341/07, все още непубликувано) Общият съд най-напред напомня принципите, изведени с решенията по дело Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran/Съвет²⁵ и по дело Sison/Съвет²⁶ относно задължението за мотивиране на решенията за замразяване на средства на лица, свързани с терористична дейност. Както мотивите на първоначално решение за замразяване на средства, така и мотивите на последващите решения следва да се позовават не само на правните изисквания за прилагането на Регламент (ЕО) № 2580/2001²⁷, по-специално на съществуването на национално решение, взето от компетентен орган, но и на специфичните и конкретни причини, поради които Съветът приема, че спрямо заинтересованото лице следва да се вземе мярка за замразяване на средства. От друга страна, широкото право на преценка, с което разполага Съветът относно обстоятелствата, които трябва да се вземат предвид при приемането или запазването в сила на мярка за замразяване на средства, обхваща преценката на заплахата, която може да продължи да представлява лице или образувание, извършило в миналото терористични актове, независимо от прекратяването на терористичната му дейност за по-дълъг или по-кратък период от време. При тези условия не може да се изисква от Съвета да посочва по-подробно как замразяването на средствата на заинтересованото лице допринася конкретно за борбата с тероризма или да представя доказателства, че заинтересованото лице би могло да използва средствата си, за да извърши или да улесни извършването на терористични актове в бъдеще.

На второ място, след като напомня условията за прилагане на решение за замразяване на средства, правилата относно тежестта на доказване, която Съветът носи в този контекст, и обхвата на съдебния контрол в тази област, Общият съд посочва, че с оглед както на текста, контекста и целите на разглежданите разпоредби, така и на съществената роля на националните органи в предвидения процес на замразяване на средства, за да може Съветът надлежно да се позове на решение за „започване на разследване или наказателно преследване“, то трябва да бъде част от национална процедура, с която пряко и основно се цели налагането спрямо

²⁵ Решение от 12 декември 2006 г., Т-228/02, Recueil, стр. II-4665.

²⁶ Решение от 11 юли 2007 г., Т-47/03, непубликувано.

²⁷ Регламент (ЕО) № 2580/2001 на Съвета от 27 декември 2001 година относно специалните ограничителни мерки за борба с тероризма, насочени срещу определени лица и образувания (ОВ L 344, стр. 70; Специално издание на български език, 2007 г., глава 18, том 1, стр. 169).

заинтересованото лице на превантивна или репресивна мярка в контекста на борбата с тероризма и предвид участието му в такава дейност. Това изискване не е изпълнено от решение на национален съдебен орган, който се произнася само субсидиарно и инцидентно относно възможното участие на заинтересованото лице в такава дейност в рамките на оспорване, свързано например с гражданскоправни права и задължения.

Общият съд освен това уточнява, че когато Съветът възнамерява да приеме или да остави в сила мярка за замразяване на средства на основание Регламент № 2580/2001 въз основа на национално решение за „започване на разследване или наказателно преследване“ за терористичен акт, той не може да не вземе предвид последващото развитие на това разследване или наказателно преследване. Възможно е също, поради това че не са събрани достатъчно доказателства, дадено полицейско разследване или разследване на служби за сигурност да бъде прекратено, без да се стигне до съдебно производство, както и по същите причини да се прекрати образуваното съдебно производство. Също така дадено решение за започване на наказателно преследване може да доведе до решение за прекратяване на това преследване или до оправдателна присъда. Би било недопустимо Съветът да не отчете тези обстоятелства, които са част от всички релевантни данни, които следва да бъдат взети предвид с оглед на преценка на ситуацията. Да се приеме различно решение би означавало на Съвета и на държавите членки да се предостави изключително широко правомощие за неограничено замразяване на средствата на дадено лице без какъвто и да било съдебен контрол и независимо от изхода на евентуалните съдебни производства.

2. Борба срещу ядреното разпространение

По дело Melli Bank/Съвет (Решение от 9 юли 2009 г., T-246/08 и T-332/08, все още непубликувано, обжалвано) и по дело Bank Melli Iran/Съвет (Решение от 14 октомври 2009 г., T-390/08, все още непубликувано, обжалвано), решени по реда на бързото производство, Общият съд за първи път разглежда жалби срещу мерки за замразяване на средства, приети в рамките на режим на ограничителни мерки, установен с оглед на оказване на натиск върху Ислямска република Иран, за да преустанови чувствителни по отношение на разпространението ядрени дейности и разработването на системи за ядрено оръжие.

В основата на разглеждания режим е резолюция на Съвета за сигурност на Организацията на обединените нации, изпълнена с Регламент (ЕО) № 423/2007²⁸, предвиждащ замразяването на финансовите средства на лицата, субектите и органите, посочени от Съвета за сигурност, както и на финансовите средства на субектите, които се притежават или контролират от субекти, идентифицирани като заети, пряко свързани или предоставящи помощ за ядреното разпространение. На основание на този регламент са приети решения за замразяване на финансовите средства на иранска банка и нейно дъщерно дружество в Обединеното кралство, 100 % от което се притежава от дружеството майка, предвид предполагаемата им роля в улесняването на чувствителните дейности на Ислямска република Иран във връзка с многобройни покупки на чувствителни материали за ядрената и ракетната програма на Иран и с предоставянето на финансови услуги.

Макар в тези решения да се основава на принципите, изведени от съдебната практика във връзка със замразяването на средства при борбата с тероризма, Общият съд развива и някои специфични съображения.

²⁸ Регламент (ЕО) № 423/2007 на Съвета от 19 април 2007 година относно ограничителни мерки срещу Иран (ОВ L 103, стр. 1).

От една страна, в отговор на възражението на Melli Bank plc, че Регламент № 423/2007 е незаконосъобразен, тъй като нарушава принципа на пропорционалност, Общият съд напомня, че законосъобразността на забраната на дадена икономическа дейност се подчинява на условието забранителните мерки да са подходящи и необходими за постигането на легитимните цели, следвани от разглежданата правна уредба, като се има предвид, че когато съществува избор между няколко подходящи мерки, трябва да се прибегне до мярката, която създава най-малко ограничения, а породените от нея неудобства не трябва да са несъразмерни с тези цели²⁹. Той уточнява, че Регламент № 423/2007 има за цел да предотврати ядреното разпространение и неговото финансиране и по този начин да упражни натиск върху Ислямска република Иран, за да преустанови съответните дейности. Тази цел се вписва в по-общата рамка на усилията, свързани с поддържането на мира и международната сигурност, и следователно е легитимна. Освен това замразяването на финансовите средства на субектите, притежаващи или контролирани от субект, идентифициран като участващ в ядреното разпространение, е свързано с тази цел, след като съществува значителна опасност такъв субект да упражни натиск върху субектите, които притежава или контролира, за да заобиколи последиците от насочените към него мерки, като ги насърчи или да му прехвърлят пряко или непряко своите финансови средства, или да извършат сделки, които не може сам да осъществи поради замразяването на финансовите му средства. Накрая, от съдебната практика е видно, че правото на собственост и правото да се упражнява икономическа дейност не са абсолютни прерогативи и тяхното упражняване може да се ограничава поради цели от обществен интерес, преследвани от Общността. Важността на преследваните от спорната правна уредба цели може да обоснове дори значителни отрицателни последици за някои оператори³⁰. Общият съд посочва, че свободата да се упражнява икономическа дейност, както и правото на собственост на засегнатите банкови институции са ограничени в значителна степен от замразяването на финансовите средства, след като те не могат да разполагат с финансовите си средства, които се намират на територията на Общността или са притежавани от граждани на Общността, освен по силата на конкретни разрешения, и че техните клонове със седалище на тази територия не могат да сключват нови сделки със своите клиенти. Предвид обаче първостепенното значение на поддържането на мира и международната сигурност Общият съд счита, че причинените неудобства не са несъразмерни спрямо преследваните цели.

От друга страна, във второто посочено по-горе решение Общият съд прави важно уточнение на задължението за довеждане до знанието на съответните лица на мотивите на мерки, които, макар и общи, все пак ги засягат пряко и лично и могат да ограничат упражняването на основните им права. Той счита, че Съветът е длъжен да направи всичко възможно да запознае засегнатите субекти с мерките за замразяване на финансови средства чрез индивидуално уведомяване. Всъщност правилото, че всеки е длъжен да познава закона, не може да бъде изтъквано в случай, когато спрямо съответното лице разглежданият акт представлява индивидуален акт. В конкретния случай обаче Съветът не е извършил индивидуално уведомяване, макар адресът на жалбоподателя да му е бил известен. Ето защо Общият съд счита, че Съветът не е спазил задължението да запознае жалбоподателя с мотивите на обжалваното решение. Все пак от преписката по делото личи, че френската банкова комисия е уведомила парижкия клон на жалбоподателя за приемането на обжалваното решение и за публикуването му в Официален вестник на същия ден. В този смисъл клонът на жалбоподателя е бил своевременно и официално уведомен за приемането на обжалваното решение, както и за възможността да се запознае с мотивите на това решение в Официален вестник, така че при

²⁹ Решение на Съда от 13 ноември 1990 г. по дело Fedesa и др., C-331/88, Recueil, стр. I-4023, точка 13.

³⁰ Вж. в този смисъл Решение на Съда от 30 юли 1996 г. по дело Bosphorus, C-84/95, Recueil, стр. I-3953, точки 21—23.

тези изключителни обстоятелства установената незаконосъобразност не оправдава отмяна на обжалваното решение.

Разрешения за пускане на пазара на продукти за растителна защита

През 2009 г. Общият съд постанови много решения във връзка с решения на Комисията, приети на основание Директива 91/414, която установява общностния режим относно даването и отнемането на разрешения за пускане на пазара (наричани по-нататък „РПП“) на продукти за растителна защита. Независимо от особено техническия характер на тези спорове заслужава да се отбележат две решения, в които Общият съд основава разсъжденията си на изводите, които следват от принципа на предпазните мерки.

В Решение от 3 септември 2009 г. по дело *Cheminova* и др./Комисия (Т-326/07, все още непубликувано) Общият съд напомня, че член 5, параграф 1, буква б) от Директива 91/414 предвижда, че в съответствие с равнището на научно-техническите познания дадено активно вещество може да бъде разрешено, ако може да се очаква, че при използване съобразно изискванията на добрата растителнозащитна практика съдържащите го продукти за растителна защита не оказват вредно въздействие върху човешкото здраве или здравето на животните, нито върху околната среда. Като тълкува тази разпоредба в светлината на принципа на предпазните мерки, Общият съд уточнява, че по отношение на здравето на хората наличието на сериозни индикации, които без да изключат научната несигурност, позволяват основателно да се постави под съмнение безвредният характер на дадено вещество, по принцип не допуска разрешаване на това вещество. Ето защо от позоваването в Директива 91/414 на „равнището на научно-техническите познания“ не би могъл да се направи изводът, че предприятия, нотифицирали активно вещество и изправени пред вероятност за решение за невключване на това вещество сред разрешените вещества, би трябвало да се ползват от възможността да представят нови изследвания и данни, докато продължават да съществуват съмнения относно безвредността на това активно вещество. Такова тълкуване би противоречало на целта за високо ниво на защита на околната среда и на здравето на хората и на животните, доколкото би означавало да се предостави на страната, нотифицирала активното вещество, в тежест на която, от една страна, е да докаже неговата безвредност и която, от друга страна, най-добре познава разглежданото вещество, право на вето по отношение на евентуално решение разглежданото вещество да не бъде разрешавано.

По същия начин в Решение от 19 ноември 2009 г. по дело *Denka International*/Комисия (Т-334/07, все още непубликувано) Общият съд напомня, че по силата на принципа на предпазните мерки, когато продължават да съществуват научни неясноти относно наличието или мащабите на рисковете за човешкото здраве, общностните институции могат да предприемат мерки, без да изчакват пълното доказване на действителния и сериозен характер на тези рискове³¹. Нещо повече, в контекст на научна неяснота от една оценка на рисковете не може да се изисква да предоставя задължително на институциите убедителни научни доказателства за действителния характер на риска и за сериозността на потенциалното вредно въздействие при настъпване на този риск. Като отбелязва, че подаденото от жалбоподателя досие съдържа празноти, така че във връзка с генотоксичните и канцерогенните свойства на дихлорвоса не би могло да бъде направено никакво надеждно заключение, Общият съд заключава, че като се имат предвид наличните токсикологични данни, неяснотите, свързани

³¹ Решение на Съда от 5 май 1998 г. по дело *Обединено кралство/Комисия*, С-180/96, Recueil, стр. I-2265, точка 99 и Решение на Общия съд от 11 септември 2002 г. по дело *Pfizer Animal Health/Съвет*, Т-13/99, Recueil, стр. II-3305, точка 139.

с безвредността на това вещество, и празнотите в досието, Комисията не е допуснала явна грешка в преценката, като е приела обжалваното решение.

Достъп до документите на институциите

В делата *Borax Europe/Комисия* (решения от 11 март 2009 г., T-121/05 и T-166/05, непубликувани) Общият съд уточнява изключенията от правото на достъп до държани от институциите документи, свързани, от една страна, със защитата на частния живот и личната неприкосновеност, и от друга — със защитата на процеса на вземане на решения.

В конкретния случай на жалбоподателя не са предоставени документи и звукозаписи от срещи, отнасящи се в частност до коментари и доклади на експерти и представители на промишления сектор, представени в рамките на процедура за класифициране на борната киселина и боратите, довела до публикуването от Комисията на крайните заключения на посочените експерти, препоръчващи класифицирането на тези продукти като токсични вещества. За да обоснове отказа си, Комисията изтъква по-специално, че оповестяването на тези документи би нарушило правото на защита на личните данни, произтичащо от Регламент (ЕО) № 45/2001³², и би позволило да се установи самоличността на експертите, които биха били изложени на риск от оказване на външен натиск поради заложените икономически интереси. Общият съд отменя обжалваните решения, като един от мотивите му е, че Комисията не е обяснила как достъпът до разглежданите документи би могъл конкретно и реално да засегне интересите, защитени от разглежданото изключение.

Преди това Общият съд уточнява, че Комисията не би могла да основе отказа си на дадената по нейни твърдения гаранция на експертите, че могат да изразят мнения в лично качество и че самоличността и становищата им няма да бъдат оповестявани. Всъщност задължението за поверителност, което според Комисията тя носи към експертите, е поето в отношенията между тях и тази институция, поради което не е противопоставимо на *Borax*, чието право на достъп до документите е гарантирано при условията и ограниченията, определени от Регламент № 1049/2001. Освен това решение за отказ за предоставяне на достъп до държани от институция документи може да се основава само на изключенията, предвидени в член 4 от Регламент № 1049/2001, така че разглежданата институция не може да постанови такъв отказ, като се позове на задължение към участниците в срещата, което не може да бъде обосновано с някое от тези изключения. Комисията обаче не обяснява с какво установяването на самоличността на експертите би засегнало техния частен живот или би нарушило Регламент № 45/2001 и не установява надлежно, че съществува достатъчно предвидим риск вследствие на оповестяването на техните становища те да се окажат изложени на необоснован външен натиск, засягащ тяхната неприкосновеност, още повече че ако имената и произходът на експертите не бъдат посочени, при всяко положение би отпаднал всеки евентуален риск в това отношение.

От друга страна, Общият съд подчертава, че макар по отношение на правните становища законодателят да е предвидил специално изключение от правото на достъп на обществеността до документите на институциите, той не е направил същия избор за другите становища, по-специално за научните, каквито са изразените в спорните звукозаписи. След като според

³² Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 година относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни (ОВ, L 8, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 30, стр. 142).

съдебната практика не може да се приеме, че съществува обща необходимост от поверителност по отношение на становищата на правната служба на Съвета по законодателни въпроси³³, същият принцип трябва да се приложи към спорните становища, за които общностният законодател не е предвидил специално изключение и по отношение на които се прилагат общите правила за правото на достъп на обществеността до документи. Следователно научните становища, получени от институция с оглед на изготвянето на законодателен текст, по принцип трябва да бъдат оповестявани, дори да е възможно да породят спорове или да разубедят лицата, които са ги изразили, да съдействат в процеса на вземане на решения от институцията. Посоченият от Комисията риск публичното обсъждане вследствие на оповестяването на становищата на експертите да ги накара да не участват повече в процеса на вземане на нейните решения, е присъщ за разпоредбата, която признава принципа на достъп до документите, съдържащи становища за вътрешно ползване, изразени в рамките на предварителни обсъждания и консултации.

II. Производства във връзка с обезщетения

1. Допустимост

Според съдебната практика искът за обезщетение, предвиден в член 235 ЕО, е самостоятелен способ за защита и ако с него се оспорва акт, не може да се направи извод, че е недопустим поради недопустимост на жалбата срещу този акт. Ето защо обстоятелството, че частноправни субекти не са пряко и лично засегнати от нормативен акт, само по себе не води до недопустимост на иска им за ангажиране на отговорността на Общността за незаконосъобразност на този акт³⁴.

В Определение от 30 септември 2009 г. по дело *Ivanov/Комисия* (T-166/08, все още непубликувано, обжалвано) Общият съд уточнява границите на самостоятелността на жалбата за отмяна и иска за обезщетение, като уточнява, че независимостта на тези способности за защита не би могла да позволи на правен субект, който е пропуснал предвидения в член 230, пета алинея ЕО срок за обжалване, да избегне преклудирането, като се опита чрез иск за обезщетение да получи същия благоприятен резултат, както ако беше подал в срок жалба за отмяна. Следователно преклудирането на искане за отмяна, което е абсолютна процесуална пречка, води до преклудиране и на тясно свързаното с него искане за обезщетение. Ето защо искът за обезщетение трябва да бъде обявен за недопустим, когато в действителност цели отмяната на влязло в сила индивидуално решение и ако бъде уважен, би довел до обезсилване на правните последици на това решение. Въпреки това Общият съд подчертава, че е допустимо ищецът да оспори чрез иск за обезщетение неправомерно поведение на институция, когато то е последващо спрямо решенията, чиято законосъобразност не е оспорил в срока за обжалване.

От друга страна, в Решение от 18 декември 2009 г. по дело *Arizmendi и др./Съвет и Комисия* (T-440/03, все още непубликувано) Общият съд разсъждава новаторски по въпроса за допустимостта на иск за поправяне на вреди, за които се твърди, че са претърпени поради

³³ Решение на Съда от 1 юли 2008 г. по дело *Швеция и Turco/Съвет*, C-39/05 P и C-52/05 P, Сборник, стр. I-4723, точка 57.

³⁴ Вж. в този смисъл Решение на Съда от 2 декември 1971 г. по дело *Zuckerfabrik Schöppenstedt/Съвет*, 5/71, Recueil, стр. 975 и Решение на Общия съд от 24 октомври 2000 г. по дело *Fresh Marine/Комисия*, T-178/98, Recueil, стр. II-3331.

изпращането от Комисията на държава членка на мотивирано становище, с което се установява, че тя не изпълнява задълженията си по приложимата общностна правна уредба. В конкретния случай вследствие на това мотивирано становище Френската република отменя законовия монопол на брокерите преводачи и морските пилоти, чиято организация се ползва със смесен статут, който съчетава статута на изпълнител на служебни функции, разполагащ с монопол върху някои сделки, и статута на търговец.

Според постоянната съдебна практика иск за обезщетение, основан на бездействие на Комисията, която не започва производство за установяване на неизпълнение на задължения на основание член 226 ЕО, е недопустим. Всъщност доколкото Комисията не е длъжна да започне производство за установяване на неизпълнение на задължения на основание член 226 ЕО, решението ѝ да не започне такова производство при всички положения не представлява нарушение, така че не е от естество да ангажира извъндоговорната отговорност на Общността³⁵. Комисията счита, че това разрешение е приложимо по аналогия в случаите, когато не просто е започнала производство за установяване на неизпълнение на задължения, а дори е издала мотивирано становище, което е предварителен етап на производството за установяване на неизпълнение на задължения пред Съда.

Общият съд отхвърля тези доводи, като напомня, че искът за обезщетение е самостоятелен способ за съдебна защита и има особена задача в рамките на системата от способности за съдебна защита, тъй като има за предмет искане за поправяне на вредата, причинена с незаконосъобразен акт или поведение, за които е отговорна дадена институция. При това положение, независимо дали представлява обжалваем акт, срещу който може да се подаде жалба за отмяна, всеки акт на институция, дори да е приет от нея при упражняване на дискреционна власт, по принцип може да бъде предмет на иск за обезщетение, като дискреционната власт не води до освобождаване на институцията от задължението ѝ да действа съобразно правните норми от по-висок ранг като Договора и общите принципи на общностното право и съобразно съответното вторично законодателство. Следователно, въпреки че в рамките на правомощията, които черпи от член 226 ЕО, Комисията преценява свободно дали да изпрати на държава членка мотивирано становище, не е възможно да се изключи хипотезата при изключителни обстоятелства дадено лице да може да докаже, че такова мотивирано становище е опорочено от неправомерност, представляваща достатъчно съществено нарушение на правна норма, което може да му причини вреди. Въз основа на това Общият съд заключава, че искът е допустим.

2. Достатъчно съществено нарушение на норма, предоставяща права на частноправните субекти

За ангажиране на извъндоговорната отговорност на Общността се изисква ищецът да докаже достатъчно съществено нарушение на правна норма, която има за цел да се предоставят права на частноправни субекти³⁶.

³⁵ Определение на Съда от 23 май 1990 г. по дело *Asia Motor France/Комисия*, C-72/90, Recueil, стр. I-2181, точки 13—15, Определение на Общия съд от 3 юли 1997 г. по дело *Smapog и др./Комисия*, T-201/96, Recueil, стр. II-1081, точки 30 и 31 и Определение на Общия съд от 14 януари 2004 г. по дело *Makedoniko Metro и Michaniki/Комисия*, T-202/02, Recueil, стр. II-181, точки 43 и 44.

³⁶ Решение на Съда от 4 юли 2000 г. по дело *Bergaderm и Goupil/Комисия*, C-352/98 P, Recueil, стр. I-5291, точки 42 и 43.

По искането за обезщетение, целящо поправяне на вредите, които жалбоподателят твърди, че е претърпял вследствие на решението на Комисията да оттегли разрешението за внос на животни от аквакултури с произход от Коста Рика, направено по дело Ristic и др./Комисия (Решение от 9 юли 2009 г., T-238/07, непубликувано) Общият съд уточнява, че за да се гарантира полезното действие на условието, свързано с нарушение на норма, предоставяща права на частноправните субекти, е необходимо изтъкнатата норма да предоставя ефективна защита на лицето, което се позовава на нея, и следователно то да е сред лицата, на които въпросната норма предоставя права. Не може да се допусне, че е основание за обезщетение норма, която не защитава частноправния субект срещу изтъкнатата от него незаконосъобразност, а защитава друг частноправен субект. Ето защо в конкретния случай жалбоподателят няма право да се позове във връзка с искането си за обезщетение на незаконосъобразност, произтичаща от твърдяното нарушение на правото на Коста Рика на изслушване и на правото на Федерална република Германия на участие в производството.

От друга страна, в Решение по дело Arizmendi и др./Съвет и Комисия, посочено по-горе, Общият съд отбелязва, че в производството за неизпълнение на задължения Комисията може да даде само становище относно нарушение на общностното право от страна на държава членка, като в крайна сметка единствено Съдът е компетентен да установи, че държавата членка не е изпълнила задълженията си, произтичащи от общностното право. Доколкото в посоченото становище Комисията се ограничава да вземе позиция относно това дали е налице неизпълнение от страна на държава членка на задълженията ѝ по общностното право, приемането на становището не би могло да доведе до достатъчно съществено нарушение на правна норма, която има за цел да предостави права на частноправните субекти. Следователно дори изразяването на неправилна позиция относно обхвата на общностното право в мотивирано становище на Комисията не може да представлява достатъчно съществено нарушение, което да може да ангажира отговорността на Общността. За разлика от това, ако формулираните в мотивирано становище преценки излизат извън пределите на определянето на наличие на неизпълнение на задължения от държава членка или ако други действия на Комисията във връзка с производство за установяване на неизпълнение на задължения от държава членка превишават предоставените ѝ правомощия, например неправомерно разгласяване на търговски тайни или на информация, увреждаща доброто име на дадено лице, тези преценки или действия могат да представляват нарушение, което да ангажира отговорността на Общността.

III. Производства по обжалване

През 2009 г. са подадени 31 жалби срещу решения на Съда на публичната служба и 31 дела са приключени от Общия съд (състав по жалбите). Две от тях заслужават особено внимание.

От една страна, в Решение от 8 септември 2009 г. по дело ETF/Landgren (T-404/06 P, все още непубликувано) Общият съд потвърждава новаторската позиция на Съда на публичната служба, че всяко решение за прекратяване на договор за неопределено време трябва да бъде мотивирано въз основа на разсъждения, съобразени с изискванията на Правилника за длъжностните лица и с неразривната връзка между задължението за мотивиране и упражняването на контролните правомощия на съда, натоварен с проверка на законосъобразността.

От друга страна, в Решение от 5 октомври 2009 г. по дело Комисия/Roodhuijzen (T-58/08 P, все още непубликувано) Общият съд приема, че условията, които съгласно член 72, параграф 1 от Правилника за длъжностните лица на Европейските общности трябва да са изпълнени за прилагане на Общата схема за здравно осигуряване по отношение на съпруг(а) на

длъжностно лице, не изискват небрачното партньорство между длъжностното лице и неговия партньор да може да се приравни на брака. Всъщност съществуването на такова партньорство изисква единствено съюз между две лица и те да представят официален документ, признат за такъв от държава членка, удостоверяващ техния статут на небрачни партньори, без да е необходимо да се проверява дали последиците, произтичащи от партньорството, сключено от засегнатото длъжностно лице, са сходни на произтичащите от брак.

IV. Молби за допускане на обезпечение

През 2009 г. Общият съд бе сезиран с 24 молби за допускане на обезпечение, което представлява съществено намаление спрямо броя на подадените през предишната година (58). През 2009 г. съдията по обезпечителното производство реши 20 дела, срещу 57 през 2008 г. Той уважи само една молба за спиране на изпълнението — с Определение на председателя на Общия съд от 28 април 2009 г. по дело United Phosphorus/Комисия (T-95/09 R, непубликувано).

Делото, по което е постановено това определение, е част от група дела, по които през 2007 г. и 2008 г. председателят отхвърли шест молби за спиране на изпълнението на решения, с които се забранява пускането на пазара на определени вещества, по съображения за липса на неотложност, тъй като твърдяната вреда не е нито непоправима, нито достатъчно значителна, при положение че представлява по-малко от 1 % от световния оборот на групата, към която принадлежат дружествата жалбоподатели. В седмото определение, постановено по дело United Phosphorus, съдията по обезпечителното производство приема, че е неизбежно настъпването на значителна и непоправима вреда, като причина за това са особените обстоятелства в конкретния случай, а именно дълбоката криза, в която от месеци се намира световната икономика и която засяга стойността на много предприятия и способността им за набавяне на ликвидни средства. Групата, към която принадлежи жалбоподателят, е изгубила голяма част от стойността си, което доказва, че твърдяната вреда е значителна. Съдията по обезпечителното производство признава, че сама по себе си възможността за предявяване на иск за обезщетение е достатъчно доказателство, че имуществената вреда е по принцип поправима, но също така добавя, че не е принуден да „приложи механично и без всякаква гъвкавост“ релевантните предпоставки, а трябва да определи с оглед на обстоятелствата в конкретния случай по какъв начин следва да се провери неотложността.

В конкретния случай съдията по обезпечителното производство отчита по-конкретно обстоятелството, че успоредно с административното производство, в което е постановено решението за забрана на разглежданите стоки, жалбоподателят е подал отново молбата си за разрешаване на тези стоки по реда на новосъздаденото бързо производство, което може да приключи едва няколко месеца след датата, на която стоките трябва да се изтеглят от пазара, и в което жалбоподателят може да представи научните сведения, които според него незаконосъобразно са пренебрегнати в производството, приключило с решението за забрана. Според съдията по обезпечителното производство не би било разумно да се допусне да бъде забранено пускането на стока на пазара, след като има вероятност няколко месеца по-късно то да бъде разрешено. Освен това много факти сочат, че връщането на жалбоподателя на съответния пазар изглежда трудно, тъй като в решителния момент той най-вероятно няма да разполага с наличен източник за снабдяване с тази стока. При претегляне на интересите този извод се потвърждава от констатацията за известна бавност на административното производство, която доказва, че самата Комисия не вижда особена причина за възможно най-бързо изтегляне на разглежданата стока от пазара, както и от обстоятелството, че самото обжалвано решение предвижда тринадесетмесечен срок за пласиране на съществуващите запаси, което показва, че използването на стоката изобщо не може да доведе до сериозен риск за

общественото здраве. Прието е, че е налице *fumus boni juris*, с мотив че на пръв поглед жалбата в главното производство повдига сложни, деликатни и във висока степен технически въпроси, налагащи задълбочено разглеждане, което не може да се извърши в рамките на обезпечителното производство, а трябва да бъде предмет на главното производство.

Що се отнася до условието за неотложност, с Определение от 25 май 2009 г. по дело *Biofrescos/Комисия* (T-159/09 R, непубликувано), Определение от 10 юли 2009 г. по дело *TerreStar Europe/Комисия* (T-196/09 R, непубликувано) и Определение от 13 юли 2009 г. по дело *Sniace/Комисия* (T-238/09 R, непубликувано) председателят на Общия съд отхвърля молбите за допускане на обезпечение, тъй като жалбоподателите само излагат обикновени предположения под формата на „най-неблагоприятни сценарии“ в случай на отхвърляне на молбите им, вместо да изложат подкрепени със заверени документи подробни твърдения за положението, в което най-вероятно биха изпаднали, ако не бъде уважено искането им за постановяване на временни мерки.

По дело *Nycomed Danmark/EMA* (Определение на председателя на Общия съд от 24 април 2009 г., T-52/09 R, непубликувано) предприятие, което възнамерява да поиска от Комисията разрешение за търговия (РТ) за определено лекарство, е длъжно по силата на приложимата правна уредба преди това да се обърне към Европейската агенция по лекарствата (EMA), за да получи валидиране на молбата си за разрешение. Тъй като това валидиране му е отказано от EMA, предприятието иска постановяване на временни мерки, за да не бъде изпреварено от друго фармацевтично предприятие, което да получи РТ за конкурентен продукт. Съдията по обезпечителното производство отхвърля това искане, като посочва, че вредата от забавянето при пускане на пазара е напълно хипотетична, тъй като предполага настъпването на бъдещи несигурни събития: такова пускане на пазара ни най-малко не би могло да се счита за сигурно, а зависи от предоставянето на РТ от Комисията, като жалбоподателят само възнамерява да поиска това РТ при успешно приключване на висящото пред EMA производство за валидиране, не уточнява вероятността на конкретния риск да бъде изпреварен от конкурентни предприятия в съревнованието за пускане на пазара и не посочва предприятия, които вече са започнали производство за получаване на РТ за заместител. Подобно е положението по дело *Intel/Комисия* (Определение на председателя на Общия съд от 27 януари 2009 г., T-457/08 R, непубликувано), отнасящо се до определени мерки, приети в рамките на производство по прилагане на член 82 ЕО. Жалбоподателят иска преди приключване на административното производство пред Комисията да избегне последиците от евентуално нарушаващо правото му на защита окончателно решение в това производство. Според съдията в обезпечителното производство настъпването на твърдяната вреда зависи от бъдещо хипотетично събитие, а именно приемане от Комисията на неблагоприятно за жалбоподателя окончателно решение: не само че приемането на такова решение не е сигурно, но и евентуалните му вредоносни последици не биха били непоправими, тъй като жалбоподателят би могъл да поиска както отмяната, така и спиране на изпълнението му.

В Определение от 23 януари 2009 г. по дело *Ranpon Høegh* (T-352/08 R, непубликувано), отнасящо се до решение на Комисията, с което на национални органи се разпорежда да възстановят държавни помощи, приети за незаконосъобразни, съдията по обезпечителното производство се произнася относно датата, релевантна за проверката на неотложността като условие за допустимост, и подчертава, че обстоятелствата, които могат да обосноват неотложност, по принцип трябва да се установят в зависимост от фактите и правното положение към момента на подаване на молбата за допускане на обезпечение, така както са изложени в тази молба. В конкретния случай решението на Комисията предвижда, че при изчисляване на подлежащата на възстановяване сума посочените национални органи трябва да следват специфична методология, която следва да се определи от законодателя. Към датата,

на която получателят на разглежданите помощи подава молба за спиране на изпълнението на посоченото решение, обаче законодателният процес е едва на стадия на законопроект, който би могъл да бъде изменен при обсъждането в парламента, така че все още не съществува окончателна правна уредба на процедурата по възстановяване. Ето защо молбата за допускане на обезпечение е приета за преждевременно подадена.

Неколкократно съдията по обезпечителното производство разглежда имуществени вреди, за които се твърди, че са значителни и непоправими. В Определение по дело *United Phosphorus/Комисия*, посочено по-горе, той квалифицира като изцяло имуществена причинената на жалбоподателя вреда, а именно загубата на пазарни дялове и клиенти, като уточнява, че рискът пазарните дялове на посочения жалбоподател да бъдат изменени по непоправим начин би могъл да се постави наравно с риска от пълно изчезване от пазара и да обоснове постановяването на исканата временна мярка само ако пазарният дял, който може да бъде безвъзвратно изгубен, е достатъчно значителен с оглед по-конкретно на особеностите на групата, към която принадлежи съответното предприятие. Що се отнася до понятието за група, в Определение от 15 януари 2009 г. по дело *Ziegler/Комисия* (T-199/08 R, непубликувано, обжалвано) съдията по обезпечителното производство отчита икономическите връзки между дружествата от мрежа от стотина дружества, които са тясно свързани и имат общи интереси.

В областта на обществените поръчки и подбора в Определение от 23 януари 2009 г. по дело *Unity OSG FZE/Съвет и EUPOL Афганистан* (T-511/08 R, непубликувано), както и в Определение по дело *TerreStar Europe/Комисия*, посочено по-горе, председателят на Общия съд има възможността да потвърди неотдавнашната промяна в съдебната практика³⁷, като постанови, че вредата, претърпяна вследствие на „изгубване на възможността офертата да бъде избрана“, може да има икономическо изражение, позволяващо да се изпълни задължението за поправяне на всички претърпени вреди. Ето защо той отхвърля довода, че вредата била непоправима, тъй като не можело да се определи размерът ѝ.

Накрая, дело *Sniace/Комисия*, посочено по-горе, се отнася до спиране на изпълнението на решение, с което Комисията задължава националните органи да изискат от предприятието получател възстановяване на държавна помощ, която е приета за незаконосъобразна. Съдията по обезпечителното производство потвърждава съдебната практика, според която в молбата за допускане на обезпечение жалбоподателят трябва да докаже, че предоставените от приложимото национално право способности за защита не му позволяват да избегне значителни и непоправими вреди, като се позове по-специално на финансовото си положение. Тази съдебна практика е възпроизведена в определенията на председателя на Общия съд от 8 юни 2009 г. по дело *Dover/Парламент* (T-149/09 R, непубликувано) и по дело *Biofrescos/Комисия*, посочено по-горе, поради очевидното сходство между съответните случаи. Всъщност молбите за допускане на обезпечение по двете посочени дела са се отнасяли, от една страна, до случай, в който Европейския парламент трябва да събере недължимо изплатени на негов член парламентарни надбавки, за което е необходимо да започне производство пред националния съд, а от друга страна, решение на Комисията, с което задължава националните органи да изискат възстановяване на дължими от предприятие вносни мита. Ето защо съдията в обезпечителното производство заключава, че липсва неотложност, тъй като нищо не сочи, че предоставените на жалбоподателите вътрешноправни способности за защита не биха им позволили да избегнат вредата, която се опасяват, че ще претърпят.

³⁷ Определение на председателя на Общия съд от 25 април 2008 г. по дело *Vakakis/Комисия*, T-41/08 R, непубликувано.

Б — Състав на Общия съд

(Протоколен ред към 7 октомври 2009 г.)

Първи ред, отляво надясно:

Г-жа I. Wiszniewska-Białicka, г-жа M. E. Martins Ribeiro, г-н M. Vilaras и г-н J. Azizi, председатели на състави, г-н M. Jaeger, председател на Общия съд, г-н A. W. H. Meij, г-н N. J. Forwood, г-н O. Czúcz и г-жа I. Pelikánová, председатели на състави.

Втори ред, отляво надясно:

Г-н N. Wahl, г-н S. Papasavvas, г-жа K. Jürimäe, г-жа E. Cremona, г-н F. Dehousse, г-н V. Vadapalas, г-жа I. Labucka, г-н E. Moavero Milanesi и г-н M. Prek, съдии.

Трети ред, отляво надясно:

Г-н E. Coulon, секретар, г-н H. Kanninen, г-н S. Frimodt Nielsen, г-н S. Soldevila Fragoso, г-н V. Ciucă, г-н Т. Чипев, г-н A. Dittrich, г-н L. Truchot, г-н K. O'Higgins, г-н J. Schwarcz, съдии.

1. Членове на Общия съд

(по реда на встъпване в длъжност)

Marc Jaeger

Роден през 1954 г.; адвокат; *attaché de Justice* към главния прокурор; съдия, заместник-председател на *Tribunal d'arrondissement*, Люксембург; преподавател в Университетски център Люксембург; командирован магистрат, съдебен помощник в Съда от 1986 г.; съдия в Общия съд от 11 юли 1996 г.; председател на Общия съд от 17 септември 2007 г.

Virpi Tiili

Родена през 1942 г.; доктор по право от Хелзинския университет; асистент по гражданско и търговско право в Хелзинския университет; директор по юридическите въпроси и търговската политика на Централната търговска камара на Финландия; генерален директор в Службата за защита на потребителите, Финландия; член на редица правителствени комитети и делегации, включително председател на Съвета за контрол върху рекламата на лекарствени продукти (1988—1990), член на Съвета по потребителски въпроси (1990—1994), член на Съвета за конкуренция (1991—1994) и член на редакционния комитет на *Nordic Intellectual Property Law Review* (1982—1990); съдия в Първоинстанционния съд от 18 януари 1995 г. до 6 октомври 2009 г.

Josef Azizi

Роден през 1948 г.; доктор по право и магистър по социология и икономика, Виенски университет; преподавател във Виенския икономически университет, в Юридическия факултет на Виенския университет и в редица други университети; почетен професор на Юридическия факултет на Виенския университет; *Ministerialrat* и ръководител на отдел във федералното канцлерство; член на Ръководния комитет за правно сътрудничество на Съвета на Европа (CDCJ); представител *ad litem* в съдебните производства за преглед на конституционността на федералните закони пред Конституционния съд (*Verfassungsgerichtshof*); координатор, отговорен за приваждането на австрийското федерално право в съответствие с правото на Общността; съдия в Общия съд от 18 януари 1995 г.

Arjen W. H. Meij

Роден през 1944 г.; член съдия във Върховния съд на Нидерландия (1996); член съдия и заместник-председател на College van Beroep voor het bedrijfsleven (Търговско-промишлен административен съд) (1986); изпълняващ длъжността съдия в Апелативния съд по социално осигуряване и в Tariefcommissie; съдебен помощник в Съда на Европейските общности (1980); преподавател по европейско право в Юридическия факултет на Университета в Грьонинген и асистент-изследовател в University of Michigan Law School; член на международния секретариат на Търговската камара на Амстердам (1970); съдия в Общия съд от 17 септември 1998 г.

Mihalis Vilaras

Роден през 1950 г.; адвокат (1974—1980); национален експерт в правната служба на Комисията на Европейските общности, впоследствие главен администратор в Генерална дирекция V (Заетост, индустриални отношения, социални въпроси); помощник-съдия, младши съдия, а от 1999 г. — член съдия на гръцкия Държавен съвет; асоцииран член на Върховния специализиран съд на Гърция; член на Централния комитет по изработване на законопроекти, Гърция (1996—1998); директор на правната служба в Генералния секретариат на гръцкото правителство; съдия в Общия съд от 17 септември 1998 г.

Nicholas James Forwood

Роден през 1948 г., дипломи от университета в Кеймбридж (BA 1969 г.; MA 1973 г.) (по механика и по право), вписан в английската адвокатска колегия през 1970 г., впоследствие практикува като адвокат в Лондон (1971—1999), както и в Брюксел (1979—1999); вписан в ирландската адвокатска колегия през 1981 г.; назначен за Queen's Counsel през 1987 г.; член на Middle Temple през 1998 г.; представител на адвокатурите на Англия и на Уелс в Съвета на адвокатските колегии на Европейския съюз (ССВЕ) и председател на постоянната делегация на ССВЕ в Съда на Европейските общности (1995—1999); член на Бюрото на Световната асоциация по търговско право и на Европейската организация по морско право (1993—2002); съдия в Общия съд от 15 декември 1999 г.

Maria Eugénia Martins de Nazaré Ribeiro

Родена през 1956 г.; следва в Лисабон, Брюксел и Страсбург; адвокат в Португалия и в Брюксел; независим изследовател в Института за европейски науки на Свободния университет, Брюксел; съдебен помощник на португалския съдия в Съда, г-н Moitinho de Almeida (1986—2000), а впоследствие и на председателя на Първоинстанционния съд г-н Vesterdorf (2000—2003); съдия в Общия съд от 31 март 2003 г.

Franklin Dehousse

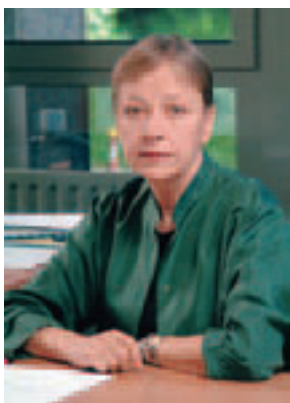
Роден през 1959 г.; диплома по право (Университета в Лиеж, 1981 г.); докторант (Национален фонд за научни изследвания, 1985—1989 г.); правен съветник в Камарата на представителите (1981—1990); доктор по право (Страсбургски университет, 1990 г.); професор (Университетите в Лиеж и в Страсбург, Колеж на Европа, Institut royal supérieur de Défense, университета „Монтескьо“, Бордо; колежа „Мишел Серве“ към Парижките университети; факултета „Notre-Dame de la Paix“ на Университета в Намюр); специален представител на министъра на външните работи (1995—1999); директор по европейските науки, Кралски институт за международни отношения (1998—2003); магистрат в Държавния съвет (2001—2003); консултант към Европейската комисия (1990—2003); член на Observatoire Internet (2001—2003); съдия в Общия съд от 7 октомври 2003 г.

Ena Cremona

Родена през 1936 г.; диплома по езикознание, Малтийски кралски университет (1955); доктор по право, Малтийски кралски университет (1958); адвокат в адвокатската колегия на Малта от 1959 г.; правен съветник в Националния съвет на жените (1964—1979); член на Комисията по обществени услуги (1987—1989); член на управителния съвет на Lombard Bank Ltd (Малта), представител на държавата акционер (1987—1993); член на изборителната комисия от 1993 г.; член на научния съвет към Юридическия факултет на Малтийския кралски университет; член на Европейската комисия срещу расизма и нетолерантността (ЕКРН) (2003—2004); съдия в Общия съд от 12 май 2004 г.

Ottó Czúcz

Роден през 1946 г.; доктор по право, Университета в Сегед (1971); администратор в Министерство на труда (1971—1974); преподавател и професор (1974—1989), декан на Юридическия факултет (1989—1990) и заместник-ректор (1992—1997) на Университета в Сегед; адвокат; член на президиума на Националното пенсионно осигуряване; заместник-председател на Европейския институт за социално осигуряване (1998—2002); член на Научния съвет на Международната асоциация по социално осигуряване; съдия в Конституционния съд (1998—2004); съдия в Общия съд от 12 май 2004 г.

Irena Wiszniewska-Białecka

Родена през 1947 г.; диплома по право, Варшавски университет (1965—1969); изследовател (асистент, доцент, професор) в Института по правни науки към Полската академия на науките (1969—2004); асоцииран изследовател към Института „Макс Планк“ по чуждестранно и международно патентно право, по авторско право и конкурентно право в Мюнхен (стипендия на Фондация „AvH“, 1985—1986 г.); адвокат (1992—2000); съдия във Върховния административен съд (2001—2004); съдия в Общия съд от 12 май 2004 г.

Irena Pelikánová

Родена през 1949 г.; доктор по право, асистент по икономическо право (преди 1989 г.), впоследствие доктор на науките, професор по стопанско право (от 1993 г.) в Юридическия факултет на Карловия университет в Прага; член на ръководния орган на Комисията по ценни книжа (1999—2002); адвокат; член на Законодателния съвет на чешкото правителство (1998—2004); съдия в Общия съд от 12 май 2004 г.

Daniel Šváby

Роден през 1951 г.; доктор по право, Университета в Братислава; съдия в първоинстанционния съд в Братислава; съдия по гражданскоправни дела в Апелативния съд и заместник-председател на Апелативния съд, Братислава; член на отдела по гражданско и семейно право в Правния институт към Министерство на правосъдието; заместващ съдия по търговски дела във Върховния съд; член на Европейската комисия по правата на човека (Страсбург); съдия в Конституционния съд (2000—2004); съдия в Първоинстанционния съд от 12 май 2004 г. до 6 октомври 2009 г.

Vilenas Vadapalas

Роден през 1954 г.; доктор по право, Московски университет; хабилитиран доктор по право на Варшавския университет; професор в университета във Вилнюс: по международно право (от 1981 г.), по правата на човека (от 1991 г.) и по общностно право (от 2000 г.); правителствен съветник по въпросите на външната политика (1991—1993); член на координационната група към делегацията за преговорите по присъединяването към Европейския съюз; генерален директор на правителствения отдел по европейско право (1997—2004); професор по европейско право в университета във Вилнюс, титуляр на катедрата „Жан Моне“; председател на Литовската асоциация за изследвания на Европейския съюз; докладчик на парламентарната работна група за конституционната реформа, свързана с присъединяването на Литва; член на Международната комисия на юристите (април 2003 г.); съдия в Общия съд от 12 май 2004 г.

Küllike Jürimäe

Родена през 1962 г.; диплома по право, Университета в Тарту (1981—1986); помощник на прокурора на Републиката, Талин (1986—1991); диплома от естонската дипломатическа школа (1991—1992); правен съветник (1991—1993) и главен съветник в Търговско-промишлената камара (1992—1993); съдия в Апелативен съд Талин (1993—2004); European Master по права на човека и демократизация от университетите в Падуа и Нотингам (2002—2003); съдия в Общия съд от 12 май 2004 г.

Ingrida Labucka

Родена през 1963 г.; диплома по право, Латвийски университет (1986); инспектор към Министерство на вътрешните работи за област Киров и гр. Рига (1986—1989); съдия в първоинстанционния съд в Рига (1990—1994); адвокат (1994—1998 г. и от юли 1999 г. до май 2000 г.); министър на правосъдието (за периода от ноември 1998 г. до юли 1999 г. и от май 2000 г. до октомври 2002 г.); член на Международния арбитражен съд в Хага (2001—2004); член на парламента (2002—2004); съдия в Общия съд от 12 май 2004 г.

Savvas S. Papasavvas

Роден през 1969 г.; диплома от Атинския университет (Ptychion, 1991 г.); магистър (DEA) по публично право, Университет Париж II (1992) и Университет Aix-Marseille III (доктор по право, 1995 г.); вписан в кипърската адвокатска колегия, от 1993 г. член на адвокатската колегия на Никозия; преподавател в Университета в Кипър (1997—2002), доцент по конституционно право от септември 2002 г.; изследовател в Европейския център по публично право (2001—2002); съдия в Общия съд от 12 май 2004 г.

Enzo Moavero Milanesi

Роден през 1954 г.; доктор по право, Университет „La Sapienza“, Рим; изучава общностно право (Колеж на Европа, Брюж); член на адвокатската колегия, практикуващ адвокат (1978—1983); преподавател по общностно право в университетите La Sapienza, Рим (1993—1996), Luiss, Рим (1993—1996 и 2002—2006) и Bocconi, Милано (1996—2000); съветник по въпросите на Общността на италианския министър-председател (1993—1995); длъжностно лице на Европейската комисия: правен съветник и впоследствие началник на кабинета на заместник-председателя (1989—1992), началник на кабинета на комисаря, който отговаря за вътрешния пазар (1995—1999) и за конкуренцията (1999); директор на генерална дирекция „Конкуренция“ (2000—2002), заместник генерален секретар на Европейската комисия (2002—2005), генерален директор на Бюрото на политическите съветници (2006); съдия в Общия съд от 3 май 2006 г.

Nils Wahl

Роден през 1961 г.; диплома по право, Стокхолмски университет (1987), доктор по право, Стокхолмски университет (1995), асоцииран преподавател (доцент) и титуляр на катедра по европейско право „Жан Моне“ (1995), професор по европейско право, Стокхолмски университет (2001); стажант-адвокат (1987—1989); генерален директор на образователна фондация (1993—2004); председател на Шведската асоциация Nätverket för europarättslig forskning (Мрежа за изследвания по общностно право, 2001—2006 г.); член на Rådet för konkurrensfrågor (Съвет по въпросите на правото на конкуренцията, 2001—2006 г.); заместник-съдия в Hovrätten över Skåne and Blekinge (апелативен съд, 2005 г.); съдия в Общия съд от 7 октомври 2006 г.

Miro Prek

Роден през 1965 г.; диплома по право (1989); приет в адвокатската колегия (1994); изпълнява различни функции в публичната администрация, главно в правителствената служба по законодателството (заместник държавен секретар и заместник-директор, началник на отдела по европейско и сравнително право) и в службата по европейски въпроси (заместник държавен секретар); член на преговорния екип по споразумението за асоцииране (1994—1996) и по присъединяването към Европейския съюз (1998—2003), отговорен за правните въпроси; адвокат; отговаря за проекти, свързани с адаптирането към европейското законодателство и за европейската интеграция, основно за Западните Балкани, началник на отдел в Съда на Европейските общности (2004—2006); съдия в Общия съд от 7 октомври 2006 г.

Теодор Чипев

Роден през 1940 г.; завършва право в Софийски университет „Св. Климент Охридски“ (1961); доктор по право (1977); адвокат (1963—1964); юрисконсулт в Държавното предприятие за международен пътен транспорт (1964—1973); научен работник към Правния институт на Българска академия на науките (1973—1988); преподавател по гражданскопроцесуално право в юридическия факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ (1988—1991); арбитър в Арбитражния съд на Търговско-промишлената палата (1988—2006); съдия в Конституционния съд (1991—1994); доцент в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ (от февруари 2001 г. до 2006 г.); министър на правосъдието (1994—1995); преподавател по гражданскопроцесуално право в Нов български университет, София (1995—2006); съдия в Общия съд от 12 януари 2007 г.

Valeriu M. Ciucă

Роден през 1960 г.; диплома по право (1984), доктор по право (1997), Университет „Alexandru Ioan Cuza” в Яш; съдия в Първоинстанционен съд Сучава (1984—1989); военен съдия във Военен съд, Яш (1989—1990); преподавател в Университета „Alexandru Ioan Cuza” в Яш (1990—2006); стипендия за специализация по частно право в Университета в Рен (1991—1992); доцент в Университета „Petre Andrei” в Яш (1999—2002); преподавател в Университета на Littoral Côte d’Opale (LAB. RII) (2006); съдия в Общия съд от 12 януари 2007 г.

Alfred Dittrich

Роден през 1950 г.; завършва право в Университета на Ерланген-Нюрнберг (1970—1975); Rechtsreferendar към Върховен областен съд Нюрнберг (1975—1978); администратор във Федералното министерство на икономиката (1978—1982); администратор в Постоянното представителство на Федерална република Германия към Европейските общности (1982); администратор във Федералното министерство на икономиката, отговарящ за въпросите, свързани с общностното право и с конкуренцията (1983—1992); началник на отдел „Право на Европейския съюз” (1992—2007) в Министерство на правосъдието; ръководител на германската делегация в работната група на Съвета „Съд на Европейските общности”; представител на федералното правителство по голям брой дела пред Съда на Европейските общности; съдия в Общия съд от 17 септември 2007 г.

Santiago Soldevila Fragoso

Роден през 1960 г.; завършва право в Автономния университет в Барселона (1983); съдия (1985); от 1992 г. е магистрат, специализиран в административното правораздаване, в Tribunal Superior de Justicia de Canarias (Върховния съд на Канарските острови), в Санта Крус де Тенерифе (1992 г. и 1993 г.) и в Audiencia Nacional (Националният върховен съд) (Мадрид, от май 1998 г. до август 2007 г.), където разглежда спорове в областта на данъчното облагане (ДДС), както и жалби, насочени срещу общите нормативни актове на министъра на икономиката и неговите решения относно държавните помощи или имуществената отговорност на администрацията, а също и жалби срещу всички решения на регулаторните органи във връзка с банките, борсите, енергетиката, застраховането и конкуренцията; магистрат в Конституционния съд (1993—1998); съдия в Общия съд от 17 септември 2007 г.

Laurent Truchot

Роден през 1962 г.; диплома от Института за политически науки в Париж (1984); възпитаник на Националното училище за магистрати (1986—1988); съдия в Окръжен съд Марсилия (от януари 1988 г. до януари 1990 г.); магистрат в дирекция „Гражданскоправни въпроси и държавен печат“ на Министерство на правосъдието (от януари 1990 г. до юни 1992 г.); заместник-началник, а впоследствие началник на отдел в генерална дирекция „Конкуренция, потребление и борба с измамите“ в Министерство на икономиката, финансите и промишлеността (от юни 1992 г. до септември 1994 г.); технически съветник на министъра на правосъдието и пазител на държавните печати (от септември 1994 г. до май 1995 г.); съдия в Окръжен съд Ним (от май 1995 г. до май 1996 г.); съдебен помощник в Съда на Европейските общности при генералния адвокат г-н Léger (от май 1996 г. до декември 2001 г.); помощник-съдия в Касационния съд (от декември 2001 г. до август 2007 г.); съдия в Общия съд от 17 септември 2007 г.

Sten Frimodt Nielsen

Роден през 1963 г.; диплома по право от Университета в Копенхаген (1988); служител в Министерство на външните работи (1988—1991); преподавател по международно и европейско право в Университета в Копенхаген (1988—1991); дипломат в Постоянното представителство на Дания към Организацията на обединените нации в Ню Йорк (1991—1994); служител в правната служба на Министерство на външните работи (1994—1995); асоцииран преподавател в Университета в Копенхаген (1995); съветник, а впоследствие главен съветник на министър-председателя (1995—1998); министър, съветник в Постоянното представителство на Дания към Европейския съюз (1998—2001); специален съветник на министър-председателя по правни въпроси (2001—2002); началник на отдел и правен съветник към министър-председателя (от март 2002 г. до юли 2004 г.); заместник държавен секретар и правен съветник към министър-председателя (от август 2004 г. до август 2007 г.); съдия в Общия съд от 17 септември 2007 г.

Kevin O'Higgins

Роден през 1946 г.; учи в Crescent College, Limerick, в Clongowes Wood College, в University College Dublin (бакалавърска степен и диплома по европейско право) и в Kings Inns; вписан в адвокатската колегия в Ирландия през 1968 г.; barrister (1968—1982); Senior Counsel (Inner Bar of Ireland, 1982—1986 г.); съдия в Circuit court (1986—1997); съдия в High Court, Ирландия (1997—2008); член на Kings Inns; представител на Ирландия в Консултативния съвет на европейските съдии (2000—2008); съдия в Общия съд от 15 септември 2008 г.

Heikki Kanninen

Роден през 1952 г.; завършва Висшето търговско училище в Хелзинки и факултета по право в Хелзинкския университет; съдебен помощник във Върховния административен съд на Финландия; генерален секретар на комитета за реформа на правната защита в публичната администрация; главен администратор на Върховния административен съд; генерален секретар на комитета за реформа, свързана с административните спорове, съветник в дирекцията по законодателство в Министерството на правосъдието; заместник-секретар на Съда на ЕАСТ; съдебен помощник в Съда на Европейските общности; съдия във Върховния административен съд (1998—2005); член на апелативната комисия за бежанците; заместник-председател на комитета относно развитието на финландските съдебни институции; съдия в Съда на публичната служба от 6 октомври 2005 г. до 6 октомври 2009 г.; съдия в Общия съд от 7 октомври 2009 г.

Juraj Schwarcz

Роден през 1952 г.; доктор по право (университет Comenius във Братислава, 1979 г.); юрисконсулт на предприятие (1975—1990); секретар, отговарящ за търговския регистър на градския съд в Кошице (1991); съдия в градския съд в Кошице (януари—октомври 1992 г.); съдия и председател на състав в районния съд в Кошице (ноември 1992—2009 г.); командирован съдия във Върховния съд на Словашката република, състав по търговско право (от октомври 2004 г. до септември 2005 г.); председател на колегията по търговско право в районния съд в Кошице (от октомври 2005 г. до септември 2009 г.); външен член на катедрата по търговско и икономическо право в университета P.J. Šafárik в Кошице (1997—2009); външен член на преподавателския състав на Академията по правосъдие (2005—2009); съдия в Общия съд от 7 октомври 2009 г.

Emmanuel Coulon

Роден през 1968 г.; диплома по право (Университета Panthéon-Assas, Париж); диплома по мениджмънт (Университет Paris-Dauphine); през 1992 г. завършва Колежа на Европа; изпит за постъпване в регионалния учебен център за адвокати, Париж; сертификат за адвокатска правоспособност от брюкселската адвокатска колегия; адвокатска практика в Брюксел; преминал успешно общ конкурс на Комисията на Европейските общности; съдебен помощник в Първоинстанционния съд (кабинет на председателя г-н Saggio, 1996—1998 г.; кабинет на председателя г-н Vesterdorf, 1998—2002 г.); началник на кабинета на председателя на Първоинстанционния съд (2003—2005); секретар на Общия съд от 6 октомври 2005 г.

2. Промени в състава на Общия съд през 2009 г.

Тържествено заседание от 6 октомври 2009 г.

Поради напускането на г-жа Virpi Tiili, съответно на г-н Daniel Šváby, с решения от 25 февруари 2009 г. и 8 юли 2009 г. г-н Heikki Kanninen бе назначен за съдия в Общия съд за периода от 1 септември 2009 г. до 31 август 2010 г. и г-н Juraj Schwarcz бе назначен за съдия в Общия съд за периода от 7 октомври 2009 г. до 31 август 2010 г.

3. Протоколен ред

от 1 януари до 6 октомври 2009 г.

г-н M. JAEGER, председател на Общия съд
 г-жа V. TIILI, председател на състав
 г-н J. AZIZI, председател на състав
 г-н A. W. H. MEIJ, председател на състав
 г-н M. VILARAS, председател на състав
 г-н N. J. FORWOOD, председател на състав
 г-жа M. E. MARTINS RIBEIRO,
 председател на състав
 г-н O. CZÚCZ, председател на състав
 г-жа I. PELIKÁNOVÁ, председател на състав
 г-н F. DEHOUSSE, съдия
 г-жа E. CREMONA, съдия
 г-жа I. WISZNIEWSKA-BIAŁECKA, съдия
 г-н D. ŠVÁBY, съдия
 г-н V. VADAPALAS, съдия
 г-жа K. JÜRIMÄE, съдия
 г-жа I. LABUCKA, съдия
 г-н S. PAPASAVVAS, съдия
 г-н E. MOAVERO MILANESI, съдия
 г-н N. WAHL, съдия
 г-н M. PREK, съдия
 г-н T. ЧИПЕВ, съдия
 г-н V. CIUCĂ, съдия
 г-н A. DITTRICH, съдия
 г-н S. SOLDEVILA FRAGOSO, съдия
 г-н L. TRUCHOT, съдия
 г-н S. FRIMODT NIELSEN, съдия
 г-н K. O'HIGGINS, съдия
 г-н E. COULON, секретар

от 7 октомври до 31 декември 2009 г.

г-н M. JAEGER, председател на Общия съд
 г-н J. AZIZI, председател на състав
 г-н A. W. H. MEIJ, председател на състав
 г-н M. VILARAS, председател на състав
 г-н N. J. FORWOOD, председател на състав
 г-жа M. E. MARTINS RIBEIRO,
 председател на състав
 г-н O. CZÚCZ, председател на състав
 г-жа I. WISZNIEWSKA-BIAŁECKA,
 председател на състав
 г-жа I. PELIKÁNOVÁ, председател на състав
 г-н F. DEHOUSSE, съдия
 г-жа E. CREMONA, съдия
 г-н V. VADAPALAS, съдия
 г-жа K. JÜRIMÄE, съдия
 г-жа I. LABUCKA, съдия
 г-н S. PAPASAVVAS, съдия
 г-н E. MOAVERO MILANESI, съдия
 г-н N. WAHL, съдия
 г-н M. PREK, съдия
 г-н T. ЧИПЕВ, съдия
 г-н V. CIUCĂ, съдия
 г-н A. DITTRICH, съдия
 г-н S. SOLDEVILA FRAGOSO, съдия
 г-н L. TRUCHOT, съдия
 г-н S. FRIMODT NIELSEN, съдия
 г-н K. O'HIGGINS, съдия
 г-н H. KANNINEN, съдия
 г-н J. SCHWARCZ, съдия
 г-н E. COULON, секретар

4. Бивши членове на Общия съд

Yeraris Christos (1989—1992)

Da Cruz Vilaça José Luis (1989—1995), председател от 1989 г. до 1995 г.

Biancarelli Jacques (1989—1995)

Barrington Donal Patrick Michael (1989—1996)

Schintgen Romain Alphonse (1989—1996)

Kirschner Heinrich (1989—1997)

Saggio Antonio (1989—1998), председател от 1995 г. до 1998 г.

Briët Cornelis Paulus (1989—1998)

Lenaerts Koen (1989—2003)

Vesterdorf Bo (1998—2007), председател от 1998 г. до 2007 г.

García-Valdecasas y Fernández Rafael (1989—2007)

Kalogeropoulos Andreas (1992—1998)

Bellamy Christopher William (1992—1999)

Potocki André (1995—2001)

Gens de Moura Ramos Rui Manuel (1995—2003)

Lindh Pernilla (1995—2006)

Tiili Virpi (1995—2009)

Cooke John D. (1996—2008)

Pirrung Jörg (1997—2007)

Mengozzi Paolo (1998—2006)

Legal Hubert (2001—2007)

Trstenjak Verica (2004—2006)

Šváby Daniel (2004—2009)

Председатели

Da Cruz Vilaça José Luis (1989—1995)

Saggio Antonio (1995—1998)

Vesterdorf Bo (1998—2007)

Секретар

Jung Hans (1989—2005)

В — Съдебна статистика на Общия съд

Обща дейност на Общия съд

1. Образувани, приключени, висящи дела (2005—2009)

Образувани дела

2. Видове производства (2005—2009)
3. Вид иск или жалба (2005—2009)
4. Област, с която е свързан(а) искът или жалбата (2005—2009)

Приключени дела

5. Видове производства (2005—2009)
6. Област, с която е свързан искът или жалбата (2009)
7. Област, с която е свързан(а) искът или жалбата (2005—2009) (решения и определения)
8. Съдебен състав (2005—2009)
9. Продължителност на производствата в месеци (2005—2009) (решения и определения)

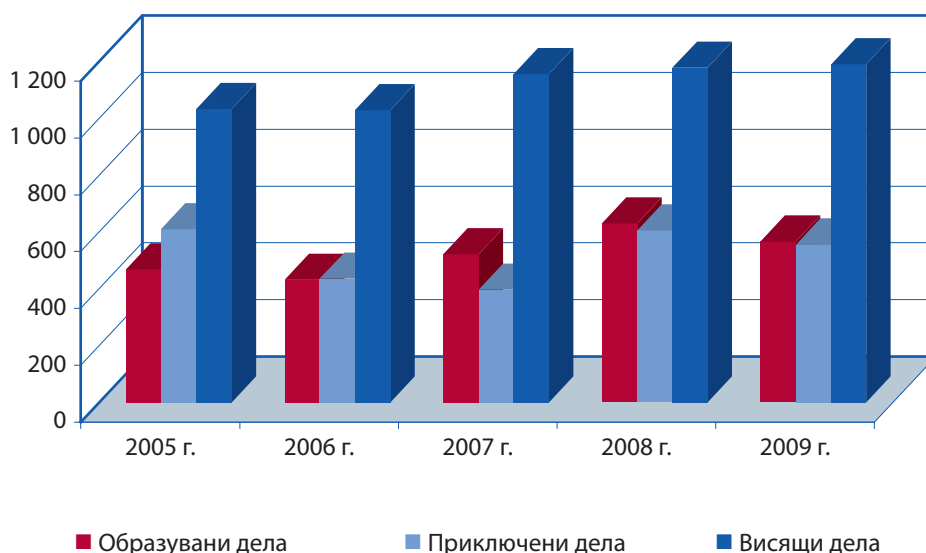
Висящи дела към 31 декември

10. Видове производства (2005—2009)
11. Област, с която е свързан(а) искът или жалбата (2005—2009)
12. Съдебен състав (2005—2009)

Други

13. Обезпечителни производства (2005—2009)
14. Бързи производства (2005—2009)
15. Съдебни актове на Общия съд, срещу които е подадена жалба пред Съда (1989—2009)
16. Разпределение на жалбите пред Съда според вида на производството (2005—2009)
17. Изход на производството по обжалване пред Съда (2009) (решения и определения)
18. Изход на производството по обжалване пред Съда (2005—2009) (решения и определения)
19. Общо развитие (1989—2009) (образувани, приключени, висящи дела)

1. **Обща дейност на Общия съд — Образувани, приключени и висящи дела (2005—2009)¹**

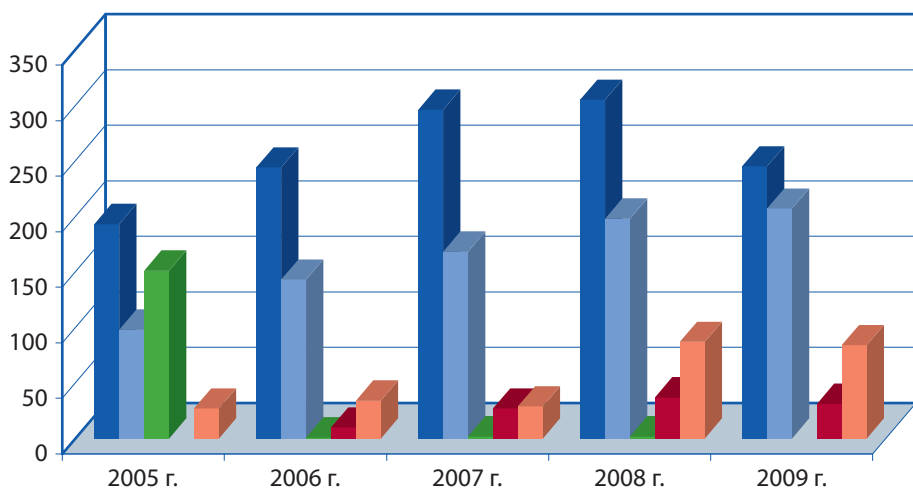

	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.
Образувани дела	469	432	522	629	568
Приключени дела	610	436	397	605	555
Висящи дела	1 033	1 029	1 154	1 178	1 191

¹ Освен ако не е посочено друго, в настоящата таблица и в таблиците на следващите страници са взети предвид особените производства.

За „особени производства“ се считат: отмяната на съдебно решение, постановено в отсъствие на ответника (член 41 от Статута на Съда, член 122 от Процедурния правилник на Общия съд), отмяната на влязло в сила съдебно решение по молба на трето лице (член 42 от Статута на Съда, член 123 от Процедурния правилник на Общия съд), преразглеждането на съдебно решение (член 44 от Статута на Съда, член 125 от Процедурния правилник на Общия съд), тълкуването на съдебно решение (член 43 от Статута на Съда, член 129 от Процедурния правилник на Общия съд), определянето на съдебните разноски (член 92 от Процедурния правилник на Общия съд), правната помощ (член 96 от Процедурния правилник на Общия съд) и поправянето на съдебно решение (член 84 от Процедурния правилник на Общия съд).

2. Образувани дела — Видове производства (2005—2009)¹

■ Други иски или жалби
 ■ Интелектуална собственост
 ■ Публична служба
■ Производства по обжалване
 ■ Особени производства

	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.
Други иски или жалби	193	244	296	305	246
Интелектуална собственост	98	143	168	198	207
Публична служба	151	1	2	2	
Производства по обжалване		10	27	37	31
Особени производства	27	34	29	87	84
Общо	469	432	522	629	568

¹ В настоящата таблица и в таблиците на следващите страници изразът „други иски или жалби“ се отнася до всички преки производства, различни от производствата по жалби на длъжностни лица на Европейския съюз или по жалби, свързани с интелектуалната собственост.

3. Образуванни дела — Вид иск или жалба (2005—2009)

Разпределение през 2009 г.

	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.
Жалби за отмяна	160	223	249	269	214
Искове за установяване на неправомерно бездействие	9	4	12	9	7
Искове за обезщетение	16	8	27	15	13
Искове във връзка с клаузи за подсъдност	8	9	8	12	12
Интелектуална собственост	98	143	168	198	207
Публична служба	151	1	2	2	
Производства по обжалване		10	27	37	31
Особени производства	27	34	29	87	84
Общо	469	432	522	629	568

4. Образувани дела — Област, с която е свързан искът или жалбата (2005—2009)

	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.
Бюджет на Общностите			2		1
Външни отношения	2	2	1	2	5
Данъчни въпроси		1	2		
Държавни помощи	25	28	37	55	46
Енергетика		1			2
Земеделие	21	18	34	14	18
Икономическа и парична политика	1	2			
Институционално право	28	15	28	43	47
Интелектуална собственост	98	145	168	198	207
Клауза за подсъдност	2	3	1	12	12
Конкуренция	40	81	62	71	39
Култура		3	1	2	1
Митнически съюз	2		4	1	5
Научни изследвания, информация, обучение, статистики	9	5	10	1	6
Обща външна политика и политика на сигурност		5	12	6	7
Обща митническа тарифа		2	1		
Околна среда и потребители	18	21	41	14	7
Политика в областта на рибарството	2		5	23	1
Правен режим на предприятията	12	11	10	30	23
Правосъдие и вътрешни работи	1		3	3	2
Присъединяване на нови държави					1
Регионална политика	12	16	18	7	6
Сближаване на законодателствата			1		
Свобода на установяване				1	
Свободно движение на стоки			1	1	1
Свободно движение на хора	2	4	4	1	1
Свободно предоставяне на услуги		1		3	4
Собствени ресурси на Общностите	2				
Социална политика	9	3	5	3	2
Транспорт		1	4	1	
Търговска политика	5	18	9	10	8
Общо по Договора за ЕО/ДФЕС¹	291	386	464	502	452
Общо по Договора за ВС				1	
Общо по Договора за АЕ		1			
Правилник за длъжностните лица	151	11	29	39	32
Особени производства	27	34	29	87	84
ОБЩО ЗА ВСИЧКИ ОБЛАСТИ	469	432	522	629	568

¹ На 1 декември 2009 г. — датата на влизането в сила на Договора от Лисабон, Договорът за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) замени Договора за създаване на Европейската общност.

5. Приключени дела — Видове производства (2005—2009)

	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.
Други искиве или жалби	237	241	185	297	272
Интелектуална собственост	94	90	128	171	168
Публична служба	236	71	51	33	1
Производства по обжалване			7	21	31
Особени производства	43	34	26	83	83
Общо	610	436	397	605	555

6. Приключени дела — Област, с която е свързан искът или жалбата (2009)

	Съдебни решения	Определения	Общо
Държавни помощи	56	14	70
Енергетика	1		1
Земеделие	15	23	38
Институционално право	3	24	27
Интелектуална собственост	127	42	169
Клауза за подсъдност	2	3	5
Конкуренция	21	10	31
Култура	1	1	2
Митнически съюз	10		10
Научни изследвания, информация, обучение, статистики	3	1	4
Обща външна политика и политика на сигурност	6	2	8
Околна среда и потребители	10	12	22
Политика в областта на рибарството	1	16	17
Правен режим на предприятията	4	8	12
Правосъдие и вътрешни работи		3	3
Присъединяване на нови държави		1	1
Регионална политика	1	2	3
Свободно движение на стоки		1	1
Свободно движение на хора		1	1
Свободно предоставяне на услуги		2	2
Социална политика	3	3	6
Търговска политика	6		6
Общо по Договора за ЕО/ДФЕС¹	270	169	439
Общо по Договора за АЕ		1	1
Правилник за длъжностните лица	21	11	32
Особени производства	1	82	83
ОБЩО ЗА ВСИЧКИ ОБЛАСТИ	292	263	555

¹ На 1 декември 2009 г. — датата на влизането в сила на Договора от Лисабон, Договорът за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) замени Договора за създаване на Европейската общност.

7. Приключени дела — Област, с която е свързан искът или жалбата (2005—2009)

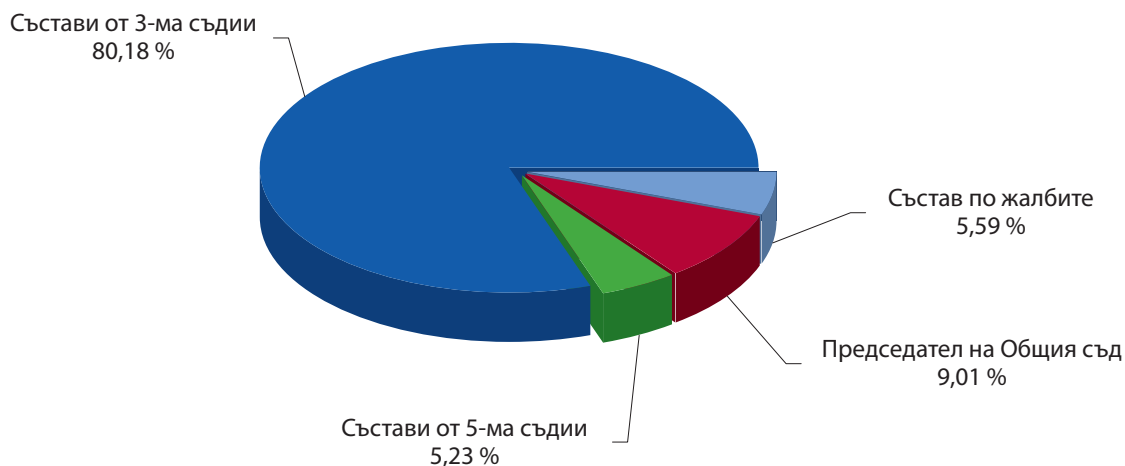
(съдебни решения и определения)

	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.
Асоцииране на страни и отвъдморски територии	4	2			
Бюджет на Общностите			1		
Външни отношения	11	5	4	2	
Данъчни въпроси		1		2	
Държавни помощи	53	54	36	37	70
Енергетика		3	1		1
Земеделие	34	25	11	38	38
Икономическа и парична политика		1	1	1	
Институционално право	35	14	17	36	27
Интелектуална собственост	94	91	129	171	169
Клауза за подсъдност	1		1	3	5
Конкуренция	35	42	38	31	31
Култура				2	2
Митнически съюз	7	2	2	3	10
Научни изследвания, информация, обучение, статистики	1	3	10	10	4
Обща външна политика и политика на сигурност	5	4	3	6	8
Обща митническа тарифа			1	3	
Околна среда и потребители	19	19	15	28	22
Политика в областта на рибарството	2	24	4	4	17
Правен режим на предприятията	6	6	6	24	12
Правосъдие и вътрешни работи	1		2	1	3
Присъединяване на нови държави		1			1
Регионална политика	4	7	6	42	3
Сближаване на законодателствата			1	1	
Свобода на установяване	1			1	
Свободно движение на стоки	1			2	1
Свободно движение на хора	1	4	4	2	1
Свободно предоставяне на услуги			1		2
Собствени ресурси на Общностите		2			
Социална политика	6	5	3	3	6
Транспорт	1	2	1	3	
Търговска политика	7	13	4	12	6
Общо по Договора за ЕО/ДФЕС¹	329	330	302	468	439
Общо по Договора за ВС	1	1	10		
Общо по Договора за АЕ	1		1		1
Правилник за длъжностните лица	236	71	58	54	32
Особени производства	43	34	26	83	83
ОБЩО ЗА ВСИЧКИ ОБЛАСТИ	610	436	397	605	555

¹ На 1 декември 2009 г. — датата на влизането в сила на Договора от Лисабон, Договорът за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) замени Договора за създаване на Европейската общност.

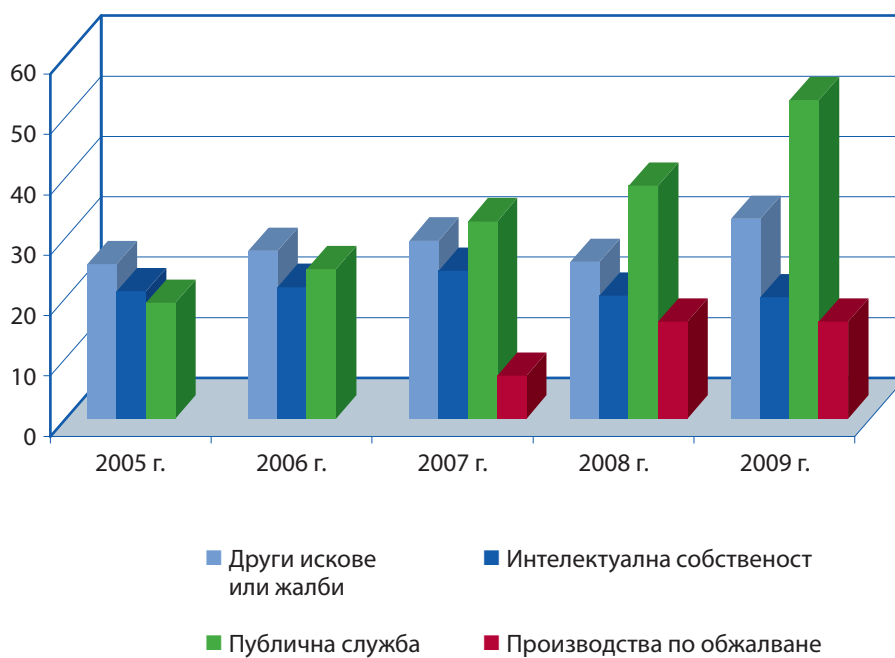
8. Приключени дела — Съдебен състав (2005—2009)

Разпределение през 2009 г.

	2005 г.			2006 г.			2007 г.			2008 г.			2009 г.		
	Съдебни решения	Определения	Общо	Съдебни решения	Определения	Общо	Съдебни решения	Определения	Общо	Съдебни решения	Определения	Общо	Съдебни решения	Определения	Общо
Голям състав	6		6				2		2						
Състав по жалбите							3	4	7	16	10	26	20	11	31
Председател на Общия съд		25	25		19	19		16	16		52	52		50	50
Състави от 5-ма съдии	28	34	62	22	33	55	44	8	52	15	2	17	27	2	29
Състави от 3-ма съдии	181	329	510	198	157	355	196	122	318	228	282	510	245	200	445
Състав от един съдия	7		7	7		7	2		2						
Общо	222	388	610	227	209	436	247	150	397	259	346	605	292	263	555

9. Приключени дела — Продължителност на производствата в месеци (2005—2009)¹ (съдебни решения и определения)

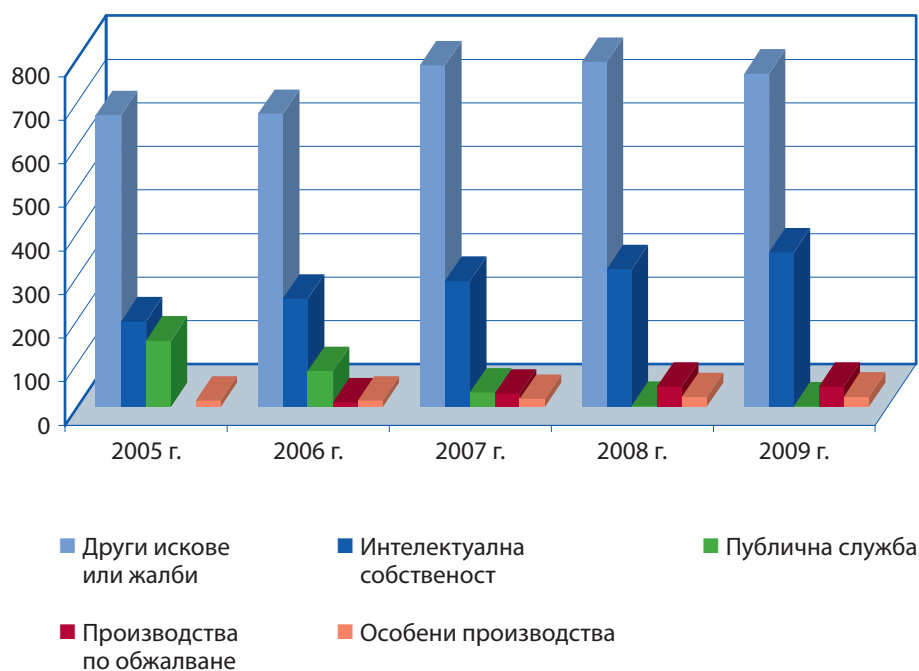

	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.
Други искиове или жалби	25,6	27,8	29,5	26,0	33,1
Интелектуална собственост	21,1	21,8	24,5	20,4	20,1
Публична служба	19,2	24,8	32,7	38,6	52,8
Производства по обжалване			7,1	16,1	16,1

¹ В изчисленията във връзка със средната продължителност на производствата не са взети предвид: делата, по които е постановено междинно решение; особените производства; делата, препратени от Съда в резултат на измененото разпределение на правомощията между Съда и Общия съд; делата, препратени от Общия съд вследствие на започването на дейност от Съда на публичната служба.

Продължителността на производствата се представя в месеци с десетично число.

10. Висящи дела към 31 декември — Видове производства (2005—2009)

	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.
Други искове или жалби	670	673	784	792	766
Интелектуална собственост	196	249	289	316	355
Публична служба	152	82	33	2	1
Производства по обжалване		10	30	46	46
Особени производства	15	15	18	22	23
Общо	1 033	1 029	1 154	1 178	1 191

11. Висящи дела към 31 декември — Област, с която е свързан искът или жалбата (2005—2009)

	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.
Асоцииране на страни и отвъдморски територии	2				
Бюджет на Общностите			1	1	2
Външни отношения	9	6	3	3	8
Данъчни въпроси			2		
Държавни помощи	190	164	165	184	160
Енергетика	4	2	1	1	2
Земеделие	82	74	97	73	53
Икономическа и парична политика	1	2	1		
Институционално право	42	43	54	61	81
Интелектуална собственост	197	251	290	317	355
Клауза за подсъдност	1	3	3	12	20
Конкуренция	134	173	197	236	244
Култура		3	4	4	3
Митнически съюз	13	11	13	11	6
Научни изследвания, информация, обучение, статистики	16	18	18	9	10
Обща външна политика и политика на сигурност	8	9	18	18	17
Обща митническа тарифа	1	3	3		
Околна среда и потребители	43	44	70	56	40
Политика в областта на рибарството	28	4	5	24	8
Правен режим на предприятията	16	23	27	33	45
Правосъдие и вътрешни работи			1	3	2
Присъединяване на нови държави	1				
Регионална политика	27	36	48	13	16
Сближаване на законодателствата	1	1	1		
Свободно движение на стоки			1		
Свободно движение на хора	2	3	3	2	2
Свободно предоставяне на услуги		1		3	5
Собствени ресурси на Общностите	2				
Социална политика	9	7	9	9	5
Транспорт	2	1	4	2	2
Търговска политика	23	28	33	31	33
Общо по Договора за ЕО/ДФЕС¹	854	910	1 072	1 106	1 119
Общо по Договора за ВС	11	10		1	1
Общо по Договора за АЕ	1	2	1	1	
Правилник за длъжностните лица	152	92	63	48	48
Особени производства	15	15	18	22	23
ОБЩО ЗА ВСИЧКИ ОБЛАСТИ	1 033	1 029	1 154	1 178	1 191

¹ На 1 декември 2009 г. — датата на влизането в сила на Договора от Лисабон, Договорът за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) замени Договора за създаване на Европейската общност.

12. Висящи дела към 31 декември — Съдебен състав (2005—2009)

	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.
Голям състав	1	2			
Състав по жалбите		10	30	46	46
Председател на Общия съд		1			
Състави от 5-ма съдии	146	117	75	67	49
Състави от 3-ма съдии	846	825	971	975	1 019
Състав от един съдия	4	2			2
Неразпределени дела	36	72	78	90	75
Общо	1 033	1 029	1 154	1 178	1 191

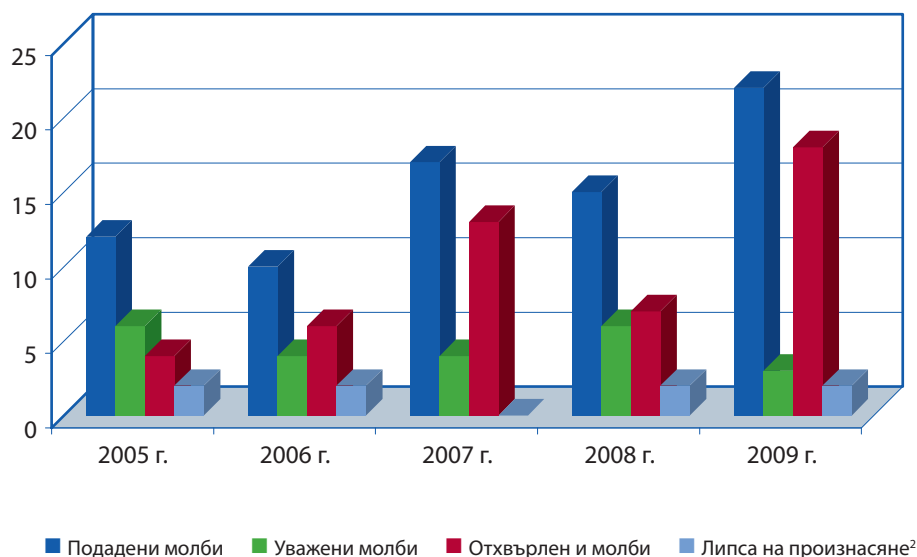
13. Други — Обезпечителни производства (2005—2009)

Разпределение през 2009 г.

	Образуван обезпечителни производства	Приключени обезпечителни производства	Взето решение		
			Отхвърляне на молбата	Уважаване на молбата	Заличаване на делото от регистъра/Липса на основание за поставяване на съдебно решение по същество
Земеделие	1	1	1		
Държавни помощи	1	2	2		
Клауза за подсъдност	2	1	1		
Конкуренция	5	6	4		2
Правен режим на предприятията	2	1	1		
Институционално право	4	3	2		1
Околна среда и потребители	5	3	2	1	
Свободно движение на хора	1	1			1
Свободно предоставяне на услуги	1	1	1		
Митнически съюз	2	1	1		
Общо	24	20	15	1	4

14. Други — Бързи производства (2005—2009)¹

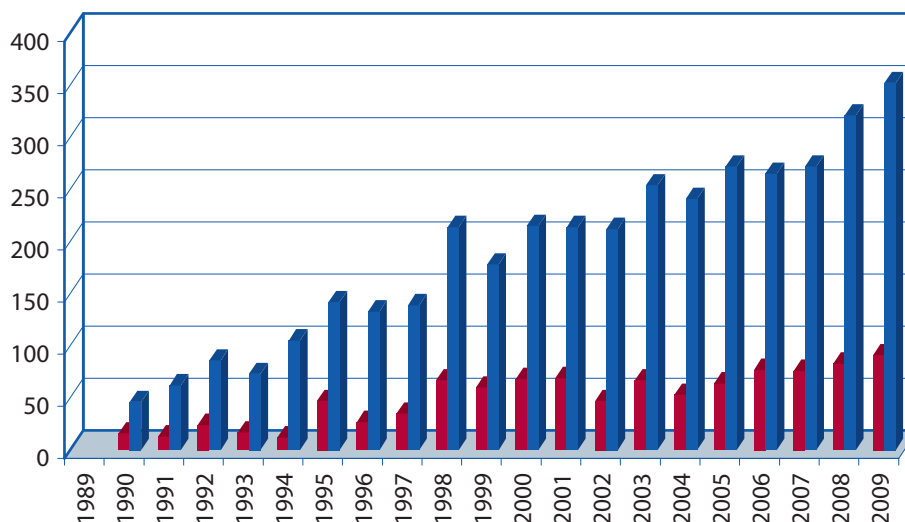

	2005 г.				2006 г.				2007 г.				2008 г.				2009 г.			
	Взето решение				Взето решение				Взето решение				Взето решение				Взето решение			
	Подадени молби	Уважени молби	Отхвърлени молби	Липса на произнасяне ²	Подадени молби	Уважени молби	Отхвърлени молби	Липса на произнасяне ²	Подадени молби	Уважени молби	Отхвърлени молби	Липса на произнасяне ²	Подадени молби	Уважени молби	Отхвърлени молби	Липса на произнасяне ²	Подадени молби	Уважени молби	Отхвърлени молби	Липса на произнасяне ²
Земеделие	2				2	1	3						1				2		3	
Държавни помощи					1				1	2			1	1						
Клауза за подсъдност													1		1					
Конкуренция	2	3	2		4	2	2		1	1			1	1			2		2	
Правен режим на предприятията	3	2	1	1					1				3	1	3		2		2	
Институционално право	1	1							1	1			3	2	1		5		5	
Околна среда и потребители	2	1		1	3	1	1		7	1	7						2		1	1
Свободно предоставяне на услуги																	1	1		
Търговска политика									2	1			1				2		2	
Обща външна политика и политика на сигурност									3	2	1		4	4			5	1	2	1
Производство																	1		1	
Научни изследвания, информация, обучение, статистики									1	1										
Собствени ресурси на Общностите	2							2												
Правилник за длъжностните лица													1					1		
Общо	12	6	4	2	10	4	6	2	17	4	13	0	15	6	7	2	22	3	18	2

¹ Съгласно член 76а от Процедурния правилник Общият съд може да реши определено дело да се разгледа по реда на бързото производство. Тази разпоредба се прилага от 1 февруари 2001 г.

² Случаите на „липса на произнасяне“ са следните: оттегляне на молбата, отказ от иска или оттегляне на иска или жалбата и случаите, в които производството по иска или жалбата приключва с постановяване на определение, без Общият съд да се е произнесъл по молбата делото да се разгледа по реда на бързото производство.

15. Други — Съдебни актове на Общия съд, срещу които е подадена жалба пред Съда (1989—2009)

■ Брой на обжалваните съдебни актове

■ Общ брой на съдебните актове, подлежащи на обжалване¹

Години	Брой на обжалваните съдебни актове	Общ брой на съдебните актове, подлежащи на обжалване ¹	Процент на обжалваните съдебни актове
1989			
1990	16	46	35 %
1991	13	62	21 %
1992	24	86	28 %
1993	17	73	23 %
1994	12	105	11 %
1995	47	142	33 %
1996	27	133	20 %
1997	35	139	25 %
1998	67	214	31 %
1999	60	178	34 %
2000	68	215	32 %
2001	69	214	32 %
2002	47	212	22 %
2003	67	254	26 %
2004	53	241	22 %
2005	64	272	24 %
2006	77	265	29 %
2007	76	272	28 %
2008	83	321	26 %
2009	91	352	26 %

¹ Общ брой на съдебните актове, подлежащи на обжалване — съдебни решения и определения за недопустимост, определения по обезпечителни производства, определения за липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество и определения за недопускане на встъпване — за които е изтекъл срокът за обжалване или срещу които е била подадена жалба.

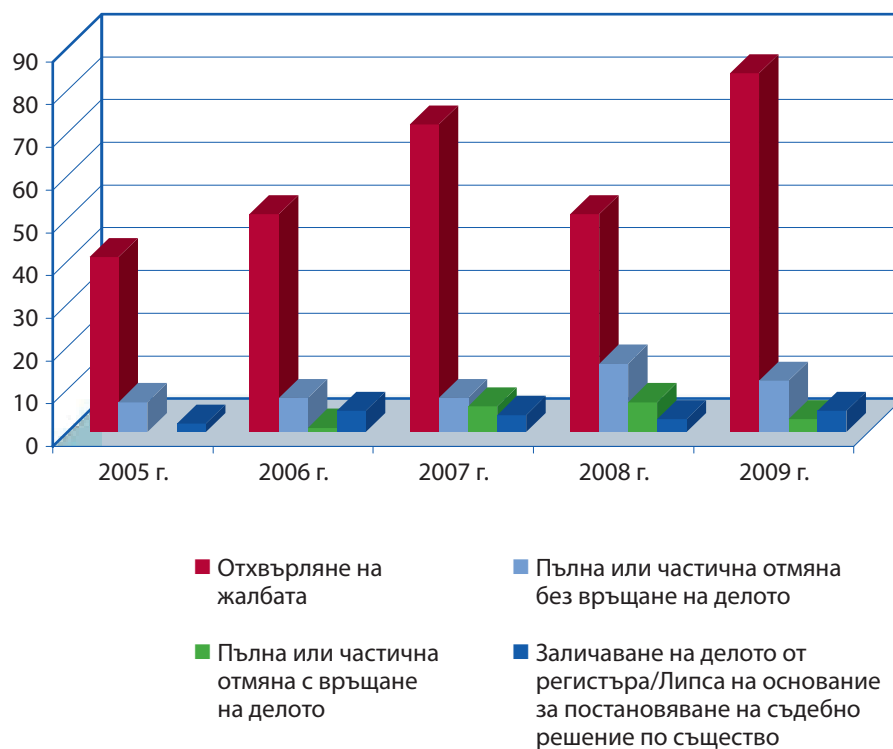
16. Други — Разпределение на жалбите пред Съда според вида на производството (2005—2009)

	2005 г.			2006 г.			2007 г.			2008 г.			2009 г.		
	Производства по обжалване	Съдебни актове, подлежащи на обжалване	Жалби в %	Производства по обжалване	Съдебни актове, подлежащи на обжалване	Жалби в %	Производства по обжалване	Съдебни актове, подлежащи на обжалване	Жалби в %	Производства по обжалване	Съдебни актове, подлежащи на обжалване	Жалби в %	Производства по обжалване	Съдебни актове, подлежащи на обжалване	Жалби в %
Други иски или жалби	37	120	31 %	46	146	32 %	52	163	32 %	51	190	27 %	65	201	32 %
Интелектуална собственост	16	71	23 %	18	59	31 %	14	63	22 %	23	100	23 %	25	148	17 %
Публична служба	11	81	14 %	13	60	22 %	10	46	22 %	9	31	29 %	1	3	33 %
Общо	64	272	24 %	77	265	29 %	76	272	28 %	83	321	26 %	91	352	26 %

17. Други — Изход на производството по обжалване пред Съда (2009) (съдебни решения и определения)

	Отхвърляне на жалбата	Пълна или частична отмяна без връщане на делото	Пълна или частична отмяна с връщане на делото	Заличаване на делото от регистъра/Липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество	Общо
Държавни помощи	4		2		6
Конкуренция	18	4	1		23
Правен режим на предприятията	1				1
Институционално право	19	1			20
Околна среда и потребители	8			3	11
Свободно движение на стоки	2				2
Търговска политика	1	1			2
Обща външна политика и политика на сигурност		2		1	3
Регионална политика	1	2			3
Принципи на общественото право	1				1
Интелектуална собственост	19	2		1	22
Външни отношения	1				1
Собствени ресурси на Общностите	1				1
Правилник за длъжностните лица	8				8
Общо	84	12	3	5	104

18. Други — Изход на производството по обжалване пред Съда (2005—2009) (съдебни решения и определения)

	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.
Отхвърляне на жалбата	41	51	72	51	84
Пълна или частична отмяна без връщане на делото	7	8	8	16	12
Пълна или частична отмяна с връщане на делото		1	6	7	3
Заличаване на делото от регистъра/Липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество	2	5	4	3	5
Общо	50	65	90	77	104

19. Други — Общо развитие (1989—2009)

Образувани, приключени и висящи дела

Години	Образувани дела ¹	Приключени дела ²	Висящи дела към 31 декември
1989	169	1	168
1990	59	82	145
1991	95	67	173
1992	123	125	171
1993	596	106	661
1994	409	442	628
1995	253	265	616
1996	229	186	659
1997	644	186	1 117
1998	238	348	1 007
1999	384	659	732
2000	398	343	787
2001	345	340	792
2002	411	331	872
2003	466	339	999
2004	536	361	1 174
2005	469	610	1 033
2006	432	436	1 029
2007	522	397	1 154
2008	629	605	1 178
2009	568	555	1 191
Общо	7 975	6 784	

¹ 1989 г.: Съдът препраща 153 дела на новосъздадения Общ съд.

1993 г.: Съдът препраща 451 дела вследствие на първото разширяване на правомощията на Общия съд.

1994 г.: Съдът препраща 14 дела вследствие на второто разширяване на правомощията на Общия съд.

2004—2005 г.: Съдът препраща 25 дела вследствие на третото разширяване на правомощията на Общия съд.

² 2005—2006 г.: Общият съд препраща 118 дела на новосъздадения Съд на публичната служба.

Глава III

Съд на публичната служба на
Европейския съюз

А — Дейност на Съда на публичната служба през 2009 г.

От председателя г-н Paul Mahoney

1. Съдебната статистика на Съда на публичната служба за 2008 г. разкрива, че за първи път от десет години насам броят на исковите молби и жалбите в областта на европейската публична служба е намалял значително спрямо предходната година. Броят на подадените през 2009 г. искови молби и жалби (113) сочи, че наблюдаваното през миналата година явление не е изолирано. Обратът в тенденцията към увеличаване на броя на свързаните с публичната служба спорове изглежда се потвърждава. Както и миналата година може да се предполага, че правилото, че загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, влязло в сила с Процедурния правилник на 1 ноември 2007 г., е изиграло определена роля в констатираното развитие.

Броят на приключените през настоящата година дела определено е по-голям в сравнение с двете предходни години. Това се дължи до голяма степен на обстоятелството, че вследствие на Решение на Съда от 22 декември 2008 г. по дело Centeno Mediavilla и др./Комисия (C-443/07 P) Съдът на публичната служба успя да приключи 32 дела, свързани с това „пилотно дело“. Въпреки това 18 свързани с него дела продължават да са висящи.

Тъй като през 2009 г. за първи път от създаването на Съда на публичната служба има значителна положителна разлика между броя на приключените (155) и на образуваните (113) дела, определено се подобрява положението с неприключените дела. Броят на висящите дела вече е само 175, докато в края на 2008 г. е бил 217.

Средната продължителност на производството е 15,1 месеца, което определено представлява съкращаване на средната продължителност на производството спрямо миналата година, когато тя е била 17 месеца.

Макар Съдът на публичната служба естествено да е удовлетворен, че може да представи толкова задоволителна съдебна статистика, трябва все пак да се подчертаят изключителните обстоятелства, позволили да се достигне до такива данни, и по-специално да се отбележи, че ако положителната разлика между броя на приключените и на образуваните дела през 2009 г. е значителна, това се дължи до голяма степен на последиците от Решение по дело Centeno Mediavilla и др./Комисия, посочено по-горе. В това отношение данните за 2007 г. и 2008 г., които разкриват равновесие между броя на приключените и на образуваните дела, определено са по-показателни за действителните възможности за разрешаване на спорове на Съда на публичната служба.

2. През настоящата година Съдът на публичната служба продължи усилията си да отговори на призива на законодателя да улеснява уреждането на споровете по взаимно съгласие на всеки етап от производството. Въпреки това само две дела са приключени с уреждане на спора по взаимно съгласие, постигнато по инициатива на съдебния състав. Съдът на публичната служба счита, че този незадоволителен брой се дължи в голяма степен на отношението на страните и в частност на институциите, което често е съдържано, въпреки че в много случаи делото е позволявало уреждане на спора по взаимно съгласие и е съществувала реална възможност да се стигне до такова уреждане. В това отношение по някои дела е възможно съдебните състави да са останали с усещането, че институциите са склонни да уредят спора по взаимно съгласие, само ако са убедени, че са допуснали грешка. Възможно е обаче други, не строго юридически фактори, като справедливостта, да бъдат взети предвид, за да се обоснове уреждане на спора по взаимно съгласие.

3. 31 съдебни акта на Съда на публичната служба са обжалвани пред Общия съд на Европейския съюз, което съответства на 32,98 % от постановените от него подлежащи обжалване съдебни актове и на 32,29 % от общия брой на приключените дела, като се изключат случаите на едностранен отказ от съдебно производство на някоя от страните¹. 10 решения на Съда на публичната служба са отменени от Общия съд на Европейския съюз.

4. По отношение на състава на Съда на публичната служба през 2009 г. се отбелязва пристигането на нов съдия, г-жа M.-I. Rofes i Pujol, след като председателят на втори състав г-н H. Kanninen подаде оставка поради назначаването му за съдия в Общия съд на Европейския съюз. На 7 октомври 2009 г. г-н H. Tagaras бе избран за председател на втори състав.

5. Отново на 7 октомври 2009 г. Съдът на публичната служба реши да измени критериите за разпределяне на делата на съставите в посока на отпадане на специализацията на последните.

6. Изложението, което следва, представя най-значимите съдебни актове на Съда на публичната служба по процесуални въпроси и по същество, по съдебните разноски и разходите, свързани с производството, и накрая по обезпечителните производства. Поради липсата на съществени новости в областта на правната помощ, които да бъдат отбелязани, традиционно посветеният на този въпрос раздел през тази година се премахва.

I. Процесуални аспекти

Компетентност на Съда на публичната служба

По дело Labate/Комисия (Определение от 29 септември 2009 г. по дело F-64/09) Съдът на публичната служба е сезиран с иск за установяване на неправомерно бездействие, предявен на основание член 232 ЕО от лице, „за което се прилага Правилникът“ за длъжностните лица на Европейските общности (наричан по-нататък „Правилникът“) по смисъла на член 91 от посочения правилник, като правният спор не е с Комисията като институция, а с органа по назначаване на посочената институция, т.е. с институцията като работодател. Съдът на публичната служба приема, че компетентен да прецени дали е допустим искът за установяване на неправомерно бездействие с правно основание член 232 ЕО, предявен по това дело от ищцата, е единствено съдът, който е компетентен да се произнася по предявените от частноправни субекти искове за установяване на неправомерно бездействие, т.е. Първоинстанционният съд. Поради това Съдът на публичната служба му изпраща делото на основание член 8, параграф 2 от приложението към Статута на Съда.

Липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество

По дело Chassagne/Комисия (Определение от 18 ноември 2009 г. по дело F-11/05 RENV) Съдът на публичната служба е изправен пред случай, в който макар формално да не е направил отказ от съдебно производство по смисъла на член 74 от Процедурния правилник, жалбоподателят ясно е изразил намерението си да не продължава да поддържа исканията си. След

¹ Съотношението между обжалваните съдебни актове и приключените дела, в които не се включват случаите на едностранен отказ от съдебно производство на някоя от страните, може да се счита за по-показателно за „честотата на оспорване“ на съдебните актове на Съда на публичната служба в сравнение със съотношението между обжалваните и подлежащите на обжалване съдебни актове, като се има предвид, че всяка година определен брой дела приключват поради уреждане на спора по взаимно съгласие.

изслушване на страните Съдът на публичната служба приема, че с цел добро правораздаване и предвид продължаващото бездействие на жалбоподателя трябва да установи служебно в съответствие с член 75 от Процедурния правилник, че делото е останало без предмет и не следва да има произнасяне по него².

Условия за допустимост

1. Понятие за акт с неблагоприятни последици

По съединени дела *Violetti* и др. и *Schmit*/Комисия (Решение от 28 април 2009 г. по дело F-5/05 и F-7/05*, което се обжалва пред Общия съд на Европейския съюз)³, като разглежда въпроса дали решението, с което директорът на Европейската служба за борба с измамите (OLAF) изпраща на национални съдебни органи получена при вътрешни разследвания информация за факти, даващи основание за наказателно производство срещу длъжностно лице, представлява акт с неблагоприятни последици по смисъла на член 90а от Правилника, Съдът на публичната служба дава положителен отговор на този въпрос. Всъщност той по-специално установява, че такова решение не може да се разглежда само като междинно или подготвително решение, без да се обезсмисли напълно действието на член 90а, второ изречение от Правилника, според което всяко лице, за което се прилага Правилникът, може да подаде до директора на ОЛАФ жалба по административен ред по смисъла на член 90, параграф 2 от посочения правилник срещу акт на службата, постановен във връзка с разследванията на ОЛАФ, който засяга неговите интереси. Освен това Съдът на публичната служба приема, че трудно може да се отхвърли разбирането, че такова решение има качеството на акт с неблагоприятни последици, след като самият общностен законодател е предвидил необходимостта да обвърже вътрешните разследвания на ОЛАФ със строги процесуални гаранции, и по-конкретно да обуслови най-важните актове, които службата приема в рамките на тези разследвания, от спазването на основния принцип на зачитане на правото на защита, което по-специално включва правото на лицето да бъде изслушано.

2. Срокове

В Решение от 6 май 2009 г. по дело *Sergio* и др./Комисия (F-137/07) се уточнява, че когато е ясно, че жалбата по административен ред е подадена от адвокат от името на длъжностни лица или служители, администрацията с основание може да счита, че адвокатът е лицето, на което се съобщава приетото по тази жалба решение. При липса на указания в противния смисъл, които администрацията да е получила преди да съобщи отговора си, изпратеното до адвоката съобщение е равносилно на съобщение до представляваните от него длъжностни лица или служителите и следователно от това съобщение започва да тече срокът от три месеца, предвиден в член 91, параграф 2 от Правилника.

В Определение от 8 юли 2009 г. по дело *Sevenier*/Комисия (F-62/08, обжалвано пред Общия съд на Европейския съюз) се напомня, че когато става въпрос за изчисляване на сроковете в досъдебното производство, при липса на специални правила в самия Правилник относно сроковете по член 90, следва да се приложи Регламент (ЕИО, Евратом) № 1182/71 на Съвета от 3 юни 1971 година за определяне на правилата, приложими за срокове, дати и крайни срокове (ОВ L 124, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 16, том 1, стр. 1).

² Вж. в същия смисъл Определение от 22 октомври 2009 г. по дело *Aayhan*/Парламент (F-10/08).

³ Решенията, отбелязани със звездичка, са преведени на всички официални езици на Европейския съюз с изключение на ирландски.

Впрочем това определение уточнява, че член 91, параграф 3, второ тире от Правилника, според който „ако жалбата [по административен ред] е била отхвърлена с изрично решение, след като веднъж вече е била отхвърлена с мълчалив отказ, но преди изтичането на срока за подаване на жалба [по съдебен ред], за обжалването [по съдебен ред] започва да тече нов срок“, не би могъл да се приложи на стадия на искането преди подаването на жалба по административен ред. Всъщност тази конкретна разпоредба, отнасяща се до начина на изчисляване на сроковете за обжалване по съдебен ред, трябва да се тълкува буквално и стриктно. Следователно изричното отхвърляне на искане, което вече е отхвърлено с мълчалив отказ, представлява акт с чисто потвърждаващ характер и не може да позволи на заинтересованото длъжностно лице да продължи досъдебното производство, като му предостави нов срок за подаване на жалба по административен ред.

3. Съществено ново обстоятелство

В Определение от 11 юни 2009 г. по дело Ketselidou/Комисия (F-81/08) се напомня, че ако с решение на общностна юрисдикция се установи, че административно решение с общо приложение нарушава Правилника, за длъжностните лица, които не са се възползвали своевременно от предоставените от Правилника възможности за обжалване по съдебен ред, това не би могло да представлява ново обстоятелство, обосноваващо подаването на молба за преразглеждане на засягащите ги индивидуални решения на ОН. С тази си практика Съдът на публичната служба следва постоянната практика на Съда и на Първоинстанционния съд.

II. По същество

Общи принципи

1. Липса на компетентност на издателя на акта

В Решение от 30 ноември 2009 г. по дело Wenig/Комисия (F-80/08*) се уточнява, че макар никаква писмена разпоредба да не предвижда изрично това, спазването на принципа на правната сигурност налага решенията, свързани с упражняването на правомощията, които Правилникът предоставя на ОН, а Условията за работа на другите служители на общностите (наричани по-нататък „УРДС“) — на органа, оправомощен да сключва договори (наричан по-нататък „ООДС“), да бъдат оповестявани по подходящ начин, при определени от администрацията условия и форма. При липса на подходящо оповестяване такова решение не е противопоставимо на длъжностното лице, до което се отнася прието въз основа на него индивидуално решение. Следователно правното основание, изведено от липсата на компетентност на издателя на спорното индивидуално решение, е основателно и това решение трябва да бъде отменено.

2. Възможност за позоваване на директивите

В Решение от 30 април 2009 г. по дело Aayhan и др./Парламент (F-65/07*) и в Решение от 4 юни 2009 г. по дело Adjemian и др./Комисия (F-134/07 и F-8/08), последното — обжалвано пред Общия съд на Европейския съюз, Съдът на публичната служба уточнява, че директивите, адресирани до държавите членки, а не до институциите, не биха могли да се приемат като налагащи сами по себе си задължения на тези институции в отношенията им с техния персонал. Това съображение обаче не би могло да изключи всяка възможност за позоваване на директива в отношенията между институциите и техните длъжностни лица или служители. Всъщност разпоредбите на директива могат, на първо място, да се наложат непряко на институцията, ако представляват израз на общ принцип на правото, който институцията тогава следва да

прилага като такъв. В това отношение Съдът на публичната служба приема по-специално, че стабилността на заетостта, макар да е замислена като основен елемент на закрилата на работниците, не представлява общ принцип на правото, с оглед на който би могло да се преценява законосъобразността на акт на институция. На второ място, една директива може да обвърже институция, когато в рамките на своята организационна самостоятелност и на Правилника тя възнамерява да изпълни специфично задължение, закрепено в директива или в случай, когато акт с общ обхват за вътрешно прилагане сам препраща изрично към мерките, приети от общностния законодател в изпълнение на договорите (вж. в това отношение член 1д, параграф 2 от Правилника, който предвижда, че на длъжностните лица „се осигуряват условия на труд, отговарящи на подходящи стандарти за здравословни и безопасни условия, които са най-малко равни на минималните изисквания, приложими съгласно мерките, приети в тези области по силата на Договорите“). На трето място, в съответствие със задължението за лоялност, наложено им от член 10, втора алинея ЕО, в поведението си като работодател институциите трябва да вземат предвид законодателните разпоредби, приети на общностно равнище, за да гарантират, доколкото е възможно, конформно тълкуване на общностното право.

3. Граници на дискреционните правомощия на администрацията

Макар да се стреми да не замества със своя анализ този на администрацията, по-специално в областите, в които правната уредба ѝ предоставя широка свобода на преценка, Съдът на публичната служба все пак бе принуден да отмени решения, опорочени поради явна грешка в преценката. На това основание Съдът на публичната служба отмени решение за уволнение (Решение от 7 юли 2009 г. по дело Bernard/Европол, F-54/08) и отказ за повишаване (Решение от 17 февруари 2009 г. по дело Stols/Съвет, F-51/08, обжалвано пред Общия съд на Европейския съюз). Съдът на публичната служба също така припомня, че когато администрацията реши да ограничи с вътрешни правила своята свобода на преценка, тези правила са задължителни и овластяват съда да засили контрола си (вж. във връзка с „нормите за оценяване“, които трябва да спазват оценяващите от дадена институция, Решение от 17 февруари 2009 г. по дело Liotti/Комисия, F-38/08, обжалвано пред Общия съд на Европейския съюз). При всяко положение администрацията не може да не спазва общите принципи на правото (вж. във връзка с преценка, за която е прието, че противоречи на принципа на равно третиране, Решение от 11 февруари 2009 г. по дело Schönberger/Парламент, F-7/08).

4. Тълкуване на общностното право

В решение от 29 септември 2009 г. по дело О/Комисия (F-69/07 и F-60/08*) Съдът на публичната служба трябва да се произнесе по законосъобразността на решение на Комисията, с което на жалбоподателя е наложено ограничение по медицински показания като предвиденото в член 100, първа алинея от УРДС⁴. След като напомня, че при тълкуването на разпоредба на общностното право трябва да се взема предвид не само нейният текст, но и контекстът ѝ и целите на правната уредба, от която тя е част, както и всички разпоредби на общностното право, Съдът на публичната служба тълкува член 100 от УРДС в светлината на изискванията, произтичащи от утвърдената с член 39 ЕО свобода на движение на работници. За да отговори на довода на ответника, че основавайки се по-специално на член 39 ЕО, който не е посочен от

⁴ Този член предвижда, че когато медицинският преглед, направен преди договорно наетият служител да бъде назначен на работа, покаже, че той страда от болест или инвалидност, ООСД може, доколкото са засегнати рисковете, възникващи при подобна болест или инвалидност, да реши да му отпусне гаранциите обезщетения за инвалидност или при смърт само след период от пет години от датата на постъпване на служба за институцията.

жалбоподателя в неговите писмени становища, съдът упражнявал служебен контрол за законосъобразност на административен акт на ООСД във връзка с правно основание, изведено от нарушението на разпореда на Договора, Съдът на публичната служба посочва, че като уточнява правната рамка, в която следва да се тълкува дадена разпореда на вторичното право, той не се произнася по законосъобразността на тази разпореда с оглед на по-висшите правни норми, включително тези от Договора, а търси тълкуване на спорната разпореда, което да направи нейното прилагане възможно най-съответстващо на първичното право и възможно най-съзвучно с правната уредба, в която тя се вписва.

5. Принцип на добросъвестно изпълнение на договорите

В Решение от 2 юли 2009 г. по дело Bennett и др./СХВП (F-19/08) се уточнява, че дори да не произтича от договор, трудовото правоотношение между институция и нейните служители се урежда от УРДС във връзка с Правилника и следователно е от областта на публичното право. Обстоятелството, че за служителите се прилага общностен административноправен режим, не изключва обаче задължението за институцията при изпълнение някои клаузи от допълващия този режим договор на служител да спазва принципа на добросъвестно изпълнение на договорите, който е принцип на правото, общ за повечето държави членки. В конкретния случай Съдът на публичната служба установява неспазване от ответната страна на принципа на добросъвестно изпълнение на договорите и я осъжда да поправи неимуществените вреди, които жалбоподателите са претърпели вследствие на усещането, че са заблудени относно реалната перспектива на кариерите им.

6. Изпълнение на решение за отмяна

В Решение от 5 май 2009 г. по дело Simões Dos Santos/СХВП (F-27/08, обжалвано пред Общия съд на Европейския съюз) се уточнява, че изпълнението на съдебно решение, с което даден акт е отменен поради недостатъчно правно основание, не може систематично да обоснове приемането от администрацията на акт с обратно действие за преодоляване на първоначалната незаконосъобразност. Такова обратно действие съответства на принципа на правна сигурност само в изключителни случаи, когато поставената цел го изисква и когато оправданите правни очаквания на заинтересованите лица са надлежно зачетени.

По това дело, след като установява, че изпълнението на решения за отмяна е свързано с особени затруднения, доколкото а priori изглежда, че не съществува мярка за изпълнение — алтернативна на приетите от ответната страна, за които е установено, че нарушават силата на пресъдено нещо и принципа на забрана на обратното действие — която да не предполага затруднения, Съдът на публичната служба установява, че служебното предоставяне на обезщетение е формата на поправяне на вредите, която най-пълно съответства на интересите на жалбоподателя и на службата и която освен това позволява да се осигури полезно действие на решенията за отмяна.

Права и задължения на длъжностното лице

В Решение от 7 юли 2009 г. по дело Lebedef/Комисия (F-39/08*, обжалвано пред Общия съд на Европейския съюз), след като напомня, че представителството на персонала е от съществено значение за доброто функциониране на общностните институции и следователно за изпълнението на техните задължения, Съдът на публичната служба все пак уточнява, че системата, която поспециално предвижда командироване на определени представители на персонала, предполага в случай на некомандировани длъжностни лица или служители участието в представителството на персонала да има епизодичен характер и, изчислено на шестмесечна или тримесечна база, да покрива относително ограничен процент от работното време. В конкретния случай Съдът

на публичната служба е сезиран от командирован за 50 % от работното време представител на персонала, който изобщо не е полагал труд в службата, където е назначен, и оспорва решението на ОН за приспадане на множество дни от годишния отпуск, на който има право. Съдът на публичната служба отхвърля жалбата, като посочва, че заинтересованото лице не е поискало разрешение или най-малкото не е уведомило предварително службата си за своите отсъствия.

Кариера на длъжностните лица

1. Конкурси

В Решение по дело Bennett и др./СХВП, посочено по-горе, след като напомня, че според съдебната практика интересът на службата може да обоснове изискването кандидат, участващ в конкурс, да притежава специфични езикови познания по някои езици на Съюза, Съдът на публичната служба уточнява, че система на пълен езиков плурализъм в рамките на вътрешното функциониране на институциите би създавала големи трудности при управлението и би била обременителна от икономическа гледна точка. При това положение, по-специално когато съответният орган разполага с ограничени ресурси, доброто функциониране на институциите и органите на Съюза може обективно да обоснове ограничен избор на езици за вътрешна комуникация и с това — на езиците, на които ще се проведат изпитите от конкурса.

По дело Di Prospero/Комисия (Решение от 17 ноември 2009 г., F-99/08*) Съдът на публичната служба е сезиран с възражение за незаконосъобразност с оглед на член 27, първа алинея от Правилника, която гласи, че „[н]азначаването на длъжностни лица има за цел да осигури на институцията услугите на длъжностни лица със способности, ефикасност и почтеност, отговарящи на най-високите стандарти, подбрани на възможно най-широка географска основа [...]“, на клауза от обявлението за конкурс на общо основание, която предвижда, че е възможно изпитите от няколко конкурса на общо основание да бъдат организирани по едно и също време и при това положение кандидатите биха могли да се запишат за участие само в един от тези конкурси. Съдът на публичната служба приема, че тази клауза не е в съответствие с посочената разпоредба от Правилника и въз основа на това отменя решението, с което Службата за подбор на персонала на Европейските общности (EPSO) отхвърля кандидатурата на жалбоподателката за участие в един от двата конкурса на общо основание, за които се е записала.

2. Процедури за назначаване

Съдът на публичната служба разглежда група от три жалби срещу решенията, с които се отхвърлят кандидатурите на жалбоподателите за свободната длъжност на ръководител на представителството на Комисията в Атина. С три решения от 2 април 2009 г. — по дело Menidiatis/Комисия (F-128/07*), по дело Yannoussis/Комисия (F-143/07) и по дело Kremlis/Комисия (F-129/07), Съдът на публичната служба намира за основателно правното основание на жалбоподателите, изведено от незаконосъобразното прибягване до предвидената в член 37, първа алинея, буква а), второ тире от Правилника процедура за командироване, и отменя обжалваните решения. Той приема по-специално, че „политическият и чувствителен характер“ на функциите на ръководителите на представителства не може сам по себе си да бъде достатъчен, за да обоснове прибягването до положение на командироване на длъжностно лице към член на Комисията. Такова тълкуване на член 37, първа алинея, буква а), второ тире от Правилника би означавало да се допусне командироване към посочените членове на всички длъжностни лица, които упражняват „политически и чувствителни“ функции в рамките на институцията и обикновено спадат към висшия управленски персонал, и по този начин би засегнало самата структура на европейската публична служба, така както е установена в член 35 от Правилника, поставяйки по-специално под съмнение яснотата на йерархическите връзки.

В Решение от 6 май 2009 г. по дело Campos Valls/Съвет (F-39/07*) се уточнява, че при разглеждане на процедура за назначаване изискванията за квалификация, посочени в обявлението за свободна длъжност, не могат да се тълкуват отделно от длъжностната характеристика, съдържаща се в посоченото обявление.

Заплата и социални придобивки на длъжностните лица

По дело Balieu-Steinmetz и Noworyta/Парламент (Решение от 28 април 2009 г., F-115/07) жалбоподателките, които са телефонистки, сезират Съда на публичната служба с жалба срещу решение на Парламента, с което им е отказано изплащане на предварително фиксирана надбавка за извънреден труд. Жалбоподателките изтъкват правно основание, изведено от нарушение на принципа на равно третиране, като поддържат, че колегите им, постъпили на служба преди 1 май 2004 г., продължават да получават такава надбавка. В своя защита Парламентът се позовава, от една страна, на съдебната практика, според която никой не може да се позовава в своя полза на незаконосъобразност, допусната в полза на друго, и от друга — на това, че изплащането на предварително фиксираната надбавка на колегите на жалбоподателките било незаконосъобразно. Съдът на публичната служба посочва, че макар да е вярно, че никой не може да се позовава в своя полза на незаконосъобразност, допусната в полза на друго, в конкретния случай обаче Парламентът не е доказал надлежно, че липсва правно основание за изплащането на предварително фиксирана надбавка за извънреден труд на колегите на жалбоподателките. Вследствие на това Съдът на публичната служба отменя обжалваните решения. Впрочем режимът на работа в телефонната централа на Парламента е предмет и на Решение от 18 май 2009 г. по дело De Smedt и др./Парламент (F-66/08), отнасящо се основно до понятието за работа на смени по смисъла на член 56а от Правилника.

Дисциплинарни мерки

В Решение по дело Wenig/Комисия, посочено по-горе, се уточнява, че основателността на мярка за временно отстраняване от длъжност може да бъде предмет само на много ограничен съдебен контрол, предвид временния характер на такава мярка. В този смисъл съдът трябва да се ограничи да провери дали твърденията за тежко нарушение са достатъчно правдоподобни и дали не са явно лишени от каквото и да е основание. Съдът на публичната служба счита, че конкретният случай е именно такъв.

Условия за работа на другите служители

1. Назначаване на договорно наети служители

В Решение от 29 септември 2009 г. по дело Aparício и др./Комисия (F-20/08, F-34/08 и F-75/08*) Съдът на публичната служба, сезиран по-специално с правно основание, изведено от незаконосъобразност на изискването за тест за езикови и математически умения при назначаване на договорно наети служители, установява, че при упражняване на съответните им правомощия в случая Комисията и EPSO не са превишили границите на широкото им право на преценка, като са предвидили организирането на тест за езикови и математически умения, придали са му елиминаторен характер и са го използвали за вече действащите служители.

2. Решение на Комисията от 28 април 2004 г. относно максималната продължителност на наемане на временен персонал в службите на Комисията

В решение от 29 януари 2009 г. по дело Petrilli/Комисия (F-98/07, обжалвано пред Общия съд на Европейския съюз) е посочено, че една институция не би могла, без да наруши член 88,

първа алинея от УРДС, да ограничи по общ и неперсонифициран начин, по-специално чрез общи разпоредби за изпълнение или чрез вътрешно решение с общо приложение, максималната възможна продължителност на назначаване на договорно наетите служители по член 36 от УРДС, както е определена от самия законодател. Всъщност, освен при изрично овластяване в този смисъл, институциите не са оправомощени да дерогират изрична разпоредба от Правилника или от посочените условия чрез разпоредба за изпълнение. В конкретния случай Съдът на публичната служба установява, че решението на Комисията, според което общата продължителност на времето, през което служителят е на работа, не може да надвишава шест години, ограничава незаконосъобразно приложното поле на член 88, първа алинея от УРДС, който позволява на ООСД да сключва и подновява договорите на договорно наетите служители за срок, който не може да надвишава три години. В това отношение той се основава на обстоятелството, че договорно нает служител може преди това да е бил зает на друго основание за период, който по силата на спорното решение намалява до по-малко от три години нормално позволеното време на наемането му.

3. Договорно наети служители

В Решение по дело Adjemian и др./Комисия, посочено по-горе, е прието, че всяко наемане на договорно нает служител трябва да отговаря на временни или периодични нужди. В администрация с многоброен персонал е неизбежно такива нужди да се появяват многократно, по-специално поради невъзможност на длъжностните лица да изпълняват служебните си задължения, дължащо се на обстоятелствата увеличаване на обема на работа или нуждата на всяка генерална дирекция от привличане в определени случаи на лица със специфична квалификация или познания. Тези обстоятелства представляват обективни причини, обосноваващи както определения срок на договорите на договорно наетите служители, така и тяхното подновяване в зависимост от появата на тези нужди.

4. Служители на Парламента със спомагателни функции, наети за сесия

В Решение по дело Aayhan и др./Парламент, посочено по-горе, като тълкува член 78 от УРДС в светлината на Рамковото споразумение за срочната работа, сключено на 18 март 1999 г., което фигурира в приложение към Директива 1999/70/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 година относно Рамково споразумение за срочната работа, сключено между Европейската конфедерация на профсъюзите (CES), Съюза на индустриалците в Европейската общност (UNICE) и Европейския център на предприятията с държавно участие (СЕЕР), Съдът на публичната служба приема, че големите периодични нужди на Парламента от човешки ресурси само за времето на неговите сесии представляват „обективни причини“ по смисъла на клауза 5, точка 1, буква а) от посоченото рамково споразумение, които могат да обосноват прибягването до 1 януари 2007 г. до последователни срочни договори на служители със спомагателни функции, подновявани по повод провеждането на всяка парламентарна сесия, като предвидените в член 78 от УРДС. Макар и тези нужди да са били предвидими, разширяването на дейността все пак не е било устойчиво и постоянно.

III. Съдебни разноси и разходи, свързани с производството

1. Определяне на съдебните разноси

В Определение от 10 ноември 2009 г. по дело X/Парламент (F-14/08 DEP) Съдът на публичната служба уважава искането на жалбоподателката за осъждане на ответната страна да ѝ запласти мораторна лихва върху подлежащите на възстановяване съдебни разноси, считано от

обявяването на определението за определяне на съдебните разноси, при прилагане на лихвен процент, изчислен въз основа на приложимия през съответния период лихвен процент, определен от Европейската централна банка за основните операции по рефинансиране, увеличен с два пункта, доколкото не превишава лихвата, претендирана от жалбоподателката.

2. *Разходи, свързани с производството*

В Определение от 7 октомври 2009 г. по дело *Marcuccio/Парламент* (F-3/08) Съдът на публичната служба за първи път прилага член 94 от своя Процедурен правилник, според който, ако Съдът на публичната служба е направил разходи, които е било възможно да се избегнат, по-конкретно, ако искът или жалбата представлява явна злоупотреба с правото на иск или жалба, той може да осъди предизвикалата тези разходи страна да ги възстанови, изцяло или отчасти, като сумата за възстановяване не може да надвишава 2 000 EUR.

Следва да се отбележи, че по дело *Voslamber/Комисия* (F-86/08, Решение от 30 ноември 2009 г.) Съдът на публичната служба е сезиран от институцията ответник с искане жалбоподателят да бъде осъден на основание член 94 от Процедурния правилник да възстанови част от разходите, свързани с производството. Съдът на публичната служба приема това искане за недопустимо, като уточнява, че предвидената от тази разпоредба възможност представлява правомощие, което принадлежи на съда.

IV. **Обезпечителни производства**

Единственото постановено през 2009 г. от председателя на Съда на публичната служба определение по обезпечително производство (Определение от 18 декември 2009 г. по дело *U/Парламент*, F-92/09 R) заслужава да бъде посочено, тъй като с него съдията по обезпечителното производство за първи път разпорежда спиране на изпълнението на решение на институция. В конкретния случай жалбоподателката е уволнена след провеждане на процедурата по член 51 от Правилника, предвидена при професионална некомпетентност на длъжностно лице, и иска спиране на изпълнението на решението за уволнението ѝ. Що се отнася до условието за неотложност, председателят на Съда на публичната служба установява, че жалбоподателката не разполага със сума, която нормално би ѝ позволила да посрещне всички неотложни разноси за задоволяване на основните ѝ нужди до произнасянето на решение в главното производство. Всъщност националните органи в страната по пребиваването на жалбоподателката са отказали да ѝ изплатят обезщетение за безработица и освен това е слабо вероятно жалбоподателката да е в състояние бързо да намери нова работа предвид разстройството на личността, от което изглежда страда. Що се отнася до условието за *fumus boni iuris*, председателят на Съда на публичната служба установява, че на пръв поглед ответната институция не е направила всичко необходимо, следващо от задължението ѝ да полага грижа за жалбоподателката, за да премахне съмнението за евентуална връзка между професионалните ѝ затруднения и нейното душевно здраве. Накрая, при претегляне на наличните интереси председателят на Съда на публичната служба установява, че дори да е възможно връщането на жалбоподателката на работа да се отрази отрицателно на организацията на службите на Парламента, последният трябва да разгледа възможността да прибегне до процедурата по член 59, параграф 5 от Правилника и да поиска тя да излезе в отпуск.

Б — Състав на Съда на публичната служба

(Протоколен ред към 7 октомври 2009 г.)

Отляво надясно:

Г-н S. Van Raepenbusch и г-н H. Kreppel, съдии; г-н H. Tagaras, председател на състав; г-н P. Mahoney, председател на Съда на публичната служба; г-н S. Gervasoni, председател на състав; г-жа I. Boruta и г-жа M. I. Rofes i Pujol, съдии; г-жа W. Hakenberg, секретар.

1. Членове на Съда на публичната служба

(по реда на встъпване в длъжност)

Paul J. Mahoney

Роден през 1946 г.; следва право (Master of Arts, Оксфордски университет, 1967 г.; Master of Laws, University College London, 1969 г.); преподавател в University College London (1967—1973); barrister (Лондон, 1972—1974 г.); администратор и главен администратор в Европейския съд по правата на човека (1974—1990); гостуващ професор по право в Университета в Саскечуан, Saskatoon, Канада (1988); ръководител на персонала в Съвета на Европа (1990—1993); началник на отдел (1993—1995), заместник-секретар (1995—2001), секретар на Европейския съд по правата на човека (от 2001 г. до септември 2005 г.); председател на Съда на публичната служба от 6 октомври 2005 г.

Horstpeter Kreppel

Роден през 1945 г.; следва в университетите в Берлин, Мюнхен и Франкфурт на Майн (1966—1972); първи държавен изпит (1972); стажант-юрист във Франкфурт на Майн (1972—1973 и 1974—1975); Колеж на Европа в Брюж (1973—1974); втори държавен изпит (Франкфурт на Майн, 1976 г.); специалист консултант във Федералната служба по заетостта и адвокат (1976 г.); съдия в съд по трудовоправни спорове (провинция Хесен, 1977—1993); преподавател във Fachhochschule für Sozialarbeit във Франкфурт на Майн и във Verwaltungsfachhochschule във Висбаден (1979—1990); национален експерт в правната служба на Комисията на Европейските общности (1993—1996 и 2001—2005); аташе по социалните въпроси към посолството на Федерална република Германия в Мадрид (1996—2001); съдия в Съда по трудовоправни спорове във Франкфурт на Майн (февруари—септември 2005 г.); съдия в Съда на публичната служба от 6 октомври 2005 г.

Irena Boruta

Родена през 1950 г.; магистър по право от Университета във Вроцлав (1972), доктор по право (Лодз, 1982 г.); адвокат към адвокатурата на Република Полша (от 1977 г.); гостуващ научен сътрудник (Университет Париж X, 1987—1988 г.; Университета в Нант, 1993—1994 г.); експерт на „Solidarnosc“ (1995—2000); професор по трудово право и европейско социално право в университета в Лодз (1997—1998 и 2001—2005), асоцииран професор във Висшето икономическо училище във Варшава (2002), професор по трудово право и осигурително право в Университета „Кардинал Стефан Вишински“, Варшава (2002—2005); заместник-министър на труда и социалните въпроси (1998—2001); член на преговорния екип за присъединяването на Република Полша към Европейския съюз (1998—2001); представител на полското правителство в Международната организация на труда (1998—2001); автор на значителен брой трудове в областта на трудовото право и европейското социално право; съдия в Съда на публичната служба от 6 октомври 2005 г.

Heikki Kanninen

Роден през 1952 г.; завършва Висшето икономическо училище в Хелзинки и Юридическия факултет на Университета в Хелзинки; съдебен помощник във Върховния административен съд на Финландия; генерален секретар на комитета за реформа на правната защита в публичната администрация; главен администратор във Върховния административен съд; генерален секретар на комитета за реформа на административния процес; съветник в законодателния отдел на Министерство на правосъдието; помощник-секретар на Съда на ЕАСТ; съдебен помощник в Съда на Европейските общности; съдия във Върховния административен съд (1998—2005); член на Комисията по жалбите на бежанците; заместник-председател на комитета за развитие на финландските съдилища; съдия в Съда на публичната служба от 6 октомври 2005 г. до 6 октомври 2009 г.

Haris Tagaras

Роден през 1955 г.; бакалавърска степен по право (Солунски университет, 1977 г.); специализация по европейско право (Институт за европейски изследвания на Свободния университет в Брюксел, 1980 г.); доктор по право (Солунски университет, 1984 г.); юрист-лингвист в Съвета на Европейските общности (1980—1982); научен сътрудник в Центъра по международно и европейско икономическо право в Солун (1982—1984); администратор в Съда на Европейските общности и в Комисията на Европейските общности (1986—1990); професор по право на Общността, по международно частно право и по права на човека в университета „Пантеон“ в Атина (от 1990 г.); външен консултант по европейските въпроси към Министерство на правосъдието и член на Постоянния комитет по Конвенцията от Лугано (1991—2004); член на Националната комисия по конкуренцията (1999—2005); член на Националната комисия по пощите и далекосъобщенията (2000—2002); член на солунската адвокатска колегия, адвокат към Касационния съд; член — основател на Съюза на европейските адвокати (CAE); асоцииран член на Международната академия по сравнително право; съдия в Съда на публичната служба от 6 октомври 2005 г.

Sean Van Raepenbusch

Роден през 1956 г.; бакалавърска степен по право (Свободен университет в Брюксел, 1979 г.); специализация по международно право (Брюксел, 1980 г.); доктор по право (1989); ръководител на правната служба на Société anonyme du canal et des installations maritimes в Брюксел (1979—1984); длъжностно лице в Комисията на Европейските общности (генерална дирекция „Социални въпроси“, 1984—1988 г.); член на правната служба на Комисията на Европейските общности (1988—1994); съдебен помощник в Съда на Европейските общности (1994—2005); лектор в Университета в Шарлероа (международно и европейско социално право, 1989—1991 г.), в университета в Монс-Ено (европейско право, 1991—1997 г.), в университета в Лиеж (право на европейската публична служба, 1989—1991 г.; институционално право на Европейския съюз, 1995—2005 г.; европейско социално право, 2004—2005 г.); многобройни публикации в областта на европейското социално право и конституционното право на Европейския съюз; съдия в Съда на публичната служба от 6 октомври 2005 г.

Stéphane Gervasoni

Роден през 1967 г.; диплома от Института за политически науки в Гренобъл (1988) и от Националното училище по администрация (1993); член на Държавния съвет (отдел „Спорове“, 1993—1997 г. и социалния отдел, 1996—1997 г.; съдия по жалбите (1996—2008); държавен съветник (от 2008 г.); доцент в Института за политически науки в Париж (1993—1995); правителствен комисар в специалната касационна комисия по пенсиите (1994—1996); юридически съветник към Министерство на публичната служба и на град Париж (1995—1997); генерален секретар на префектурата на департамента Йон, окръжен управител на окръг Оксер (1997—1999); генерален секретар на префектурата на департамента Савоя, окръжен управител на окръг Chambéry (1999—2001); съдебен помощник в Съда на Европейските общности (от септември 2001 г. до септември 2005 г.); титулярен член на Комисията по жалбите на НАТО (2001—2005); съдия в Съда на публичната служба от 6 октомври 2005 г.

Maria Isabel Rofes i Pujol

Родена през 1956 г.; юридическо образование (licenciatura en derecho, Universidad de Barcelona, 1981 г.); специализация по международно търговско право (Мексико, 1983 г.); обучение по европейска интеграция (Търговска камара на Барселона, 1985 г.) и по общностно право (Escola d'Administració Pública de Catalunya 1986 г.); служител в Generalitat de Catalunya (член на правната служба на Министерството на промишлеността и енергетиката, от април 1984 г. до август 1986 г.); член на адвокатската колегия в Барселона (1985—1987); администратор, след това главен администратор в отдела за изследвания и документация на Съда на Европейските общности (1986—1994); съдебен помощник в Съда (в кабинета на генералния адвокат г-н Ruiz-Jarabo Colomer, от януари 1995 г. до април 2004 г.; в кабинета на съдия Löhmus, от май 2004 г. до август 2009 г.); хоноруван преподавател по производства пред общностните съдилища, факултет по право, Universitat Autònoma de Barcelona (1993—2000); голям брой публикации в областта на европейското социално право; член на отделението по жалбите на Службата на Общността за сортовете растения (2006—2009); съдия в Съда на публичната служба от 7 октомври 2009 г.

Waltraud Hakenberg

Родена през 1955 г.; следва право в Регенсбург и в Женева (1974—1979); първи държавен изпит (1979); следдипломна специализация по право на Общността в Колежа на Европа, Брюж (1979—1980); стажант-юрист в Регенсбург (1980—1983); доктор по право (1982); втори държавен изпит (1983); адвокат в Мюнхен и Париж (1983—1989); длъжностно лице в Съда на Европейските общности (1990—2005); съдебен помощник в Съда на Европейските общности (в кабинета на съдия Jann, 1995—2005 г.); преподавателска дейност в голям брой университети в Германия, Австрия, Швейцария и Русия; почетен професор в Университета в Саарланд (от 1999 г.); член на различни правни комитети, асоциации и комисии; многобройни публикации по право на Общността и по процесуално право на Общността; секретар на Съда на публичната служба от 30 ноември 2005 г.

2. Промени в състава на Съда на публичната служба през 2009 г.

Тържествено съдебно заседание от 6 октомври 2009 г.

С решение от 9 юни 2009 г. поради оставката на г-н Heikki Kanninen за съдия в Съда на публичната служба на Европейския съюз за периода от 1 септември 2009 г. до 31 август 2015 г. е назначена г-жа Maria Isabel Rofes i Pujol.

3. Протоколен ред

от 1 януари до 6 октомври 2009 г.

г-н P. MAHONEY,
председател на Съда на публичната служба
г-н H. KANNINEN, председател на състав
г-н S. GERVASONI, председател на състав
г-н H. KREPPEL, съдия
г-жа I. BORUTA, съдия
г-н H. TAGARAS, съдия
г-н S. VAN RAEPENBUSCH, съдия

г-жа W. HAKENBERG, секретар

от 7 октомври до 31 декември 2009 г.

г-н P. MAHONEY,
председател на Съда на публичната служба
г-н H. TAGARAS, председател на състав
г-н S. GERVASONI, председател на състав
г-н H. KREPPEL, съдия
г-жа I. BORUTA, съдия
г-н S. VAN RAEPENBUSCH, съдия
г-жа M. I. ROFES i PUJOL, съдия

г-жа W. HAKENBERG, секретар

4. Бивш член на Съда на публичната служба

Kanninen Heikki (2005—2009)

В — Съдебна статистика на Съда на публичната служба

Обща дейност на Съда на публичната служба

1. Образувани, приключени и висящи дела (2005—2009)

Образувани дела

2. Процент от броя на делата по основна институция ответник (2005—2009)
3. Език на производството (2005—2009)

Приключени дела

4. Решения и определения — Съдебен състав (2009)
5. Взето решение (2009)
6. Постановени определения по обезпечителни производства — Взето решение (2006—2009)
7. Продължителност на производствата в месеци (2009)

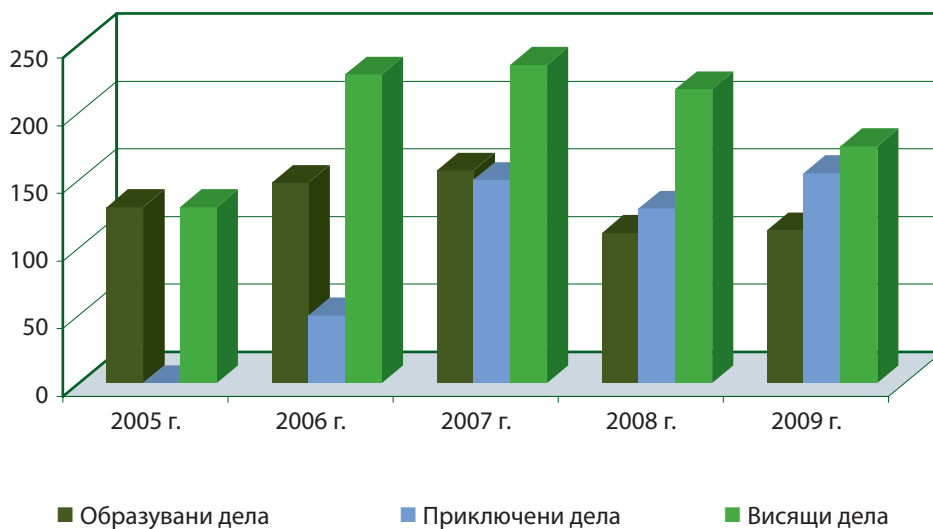
Висящи дела към 31 декември

8. Съдебен състав (2006—2009)
9. Брой на ищците и жалбоподателите (2009)

Други

10. Съдебни актове на Съда на публичната служба, обжалвани пред Общия съд (2006—2009)
11. Изход на производствата по обжалване пред Общия съд (2006—2009)

1. **Обща дейност на Съда на публичната служба** **Образувани, приключени и висящи дела (2005—2009)**

	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.
Образувани дела	130	148	157	111	113
Приключени дела	-	50	150	129	155 ¹
Висящи дела	130	228	235	217	175 ²

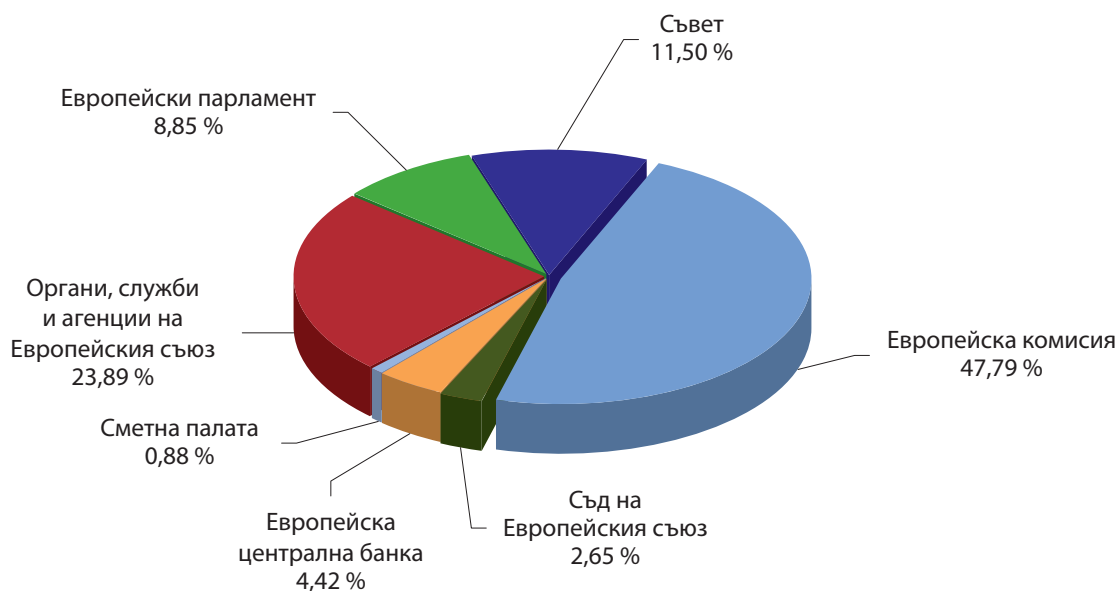
Посочените цифри (абсолютна стойност) показват общия брой на делата, независимо от съединяването поради свързаност (един номер на дело = едно дело).

¹ Включително 32 дела, приключени вследствие на Решение от 22 декември 2008 г. по дело C-443/07 P, Centeno Mediavilla и др./Комисия (производствата по 18 дела все още са в ход).

² Включително 27 спрени дела.

2. Образувани дела — Разпределение на делата по институция основен ответник (2005—2009)

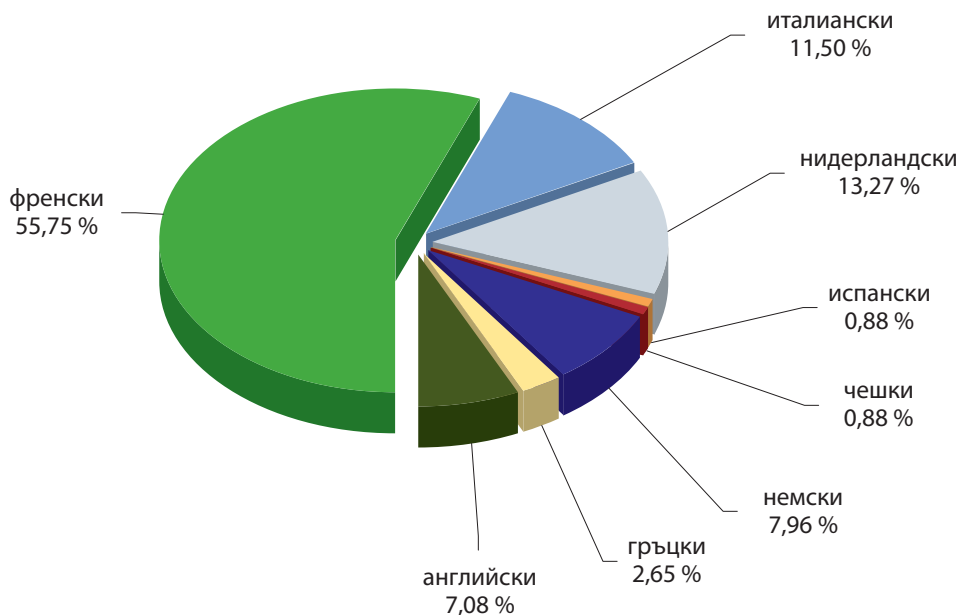
Процент от броя на образуваните дела (2009 г.)

	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.
Европейски парламент	7,69 %	7,14 %	13,38 %	14,41 %	8,85 %
Съвет	6,92 %	6,07 %	3,82 %	4,50 %	11,50 %
Европейска комисия	77,69 %	75,00 %	50,96 %	54,95 %	47,79 %
Съд на Европейския съюз	2,31 %	3,57 %	3,82 %	-	2,65 %
Европейска централна банка	2,31 %	1,07 %	1,27 %	2,70 %	4,42 %
Сметна палата	0,77 %	1,79 %	1,91 %	5,41 %	0,88 %
Органи, служби и агенции на Европейския съюз	2,31 %	5,36 %	24,84 %	18,02 %	23,89 %
Общо	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

3. Образуванни дела — Език на производството (2005—2009)

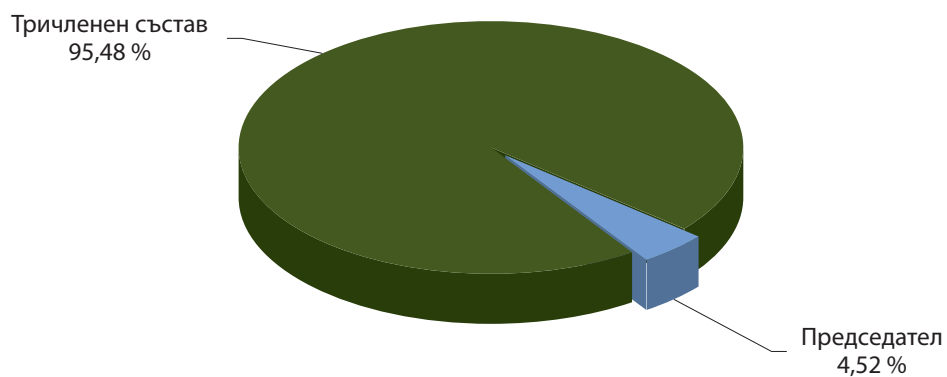
Разпределение за 2009 г.

Език на производството	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.
български	-	-	2	-	-
испански	1	1	2	1	1
чешки	-	-	-	-	1
датски	1	-	-	-	-
немски	3	2	17	10	9
гръцки	2	3	2	3	3
английски	5	8	8	5	8
френски	113	113	102	73	63
италиански	4	10	17	6	13
литовски	-	-	2	2	-
унгарски	-	2	1	1	-
нидерландски	1	7	3	8	15
полски	-	-	-	1	-
португалски	-	-	-	1	-
румънски	-	-	1	-	-
словенски	-	1	-	-	-
фински	-	1	-	-	-
Общо	130	148	157	111	113

Езикът на производството се определя от езика, на който е заведено делото, а не от майчиния език или от гражданството на ищеца или жалбоподателя.

4. Приключени дела — Решения и определения — Съдебен състав (2009)

	Решения	Определения, с които се слага край на производството ¹	Други приключени	Общо
Пленум	-	-	-	-
Председател	-	7	-	7
Тричленен състав	73	75	-	148
Еднолично	-	-	-	-
Общо	73	82	-	155

¹ Включително 2 дела, по които спорът е уреден по взаимно съгласие на страните.

5. Приключени дела — Взето решение (2009)

	Решения			Определения				Общо
	Изцяло уважени искове или жалби	Частично уважени искове или жалби	Изцяло отхвърлени искове или жалби, липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество	Искове/жалби/искания, които са [явно] недопустими или неоснователни	Уреждане на споровете по взаимно съгласие по инициатива на съдебния състав	Заличаване на делото от регистъра на друго основание, липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество или препращане	Изцяло или частично уважени искания (особени производства)	
Назначаване/преназначаване	-	-	-	-	-	-	-	-
Конкурси	1	1	6	1	-	2	-	11
Условия на труд/отпуски	-	-	1	1	-	-	-	2
Оценяване/повишаване	7	2	11	2	1	1	-	24
Пенсии и помощи за инвалидност	-	-	4	3	-	1	-	8
Дисциплинарни производства	1	1	-	-	-	-	-	2
Наемане на работа/назначаване/класиране в степен	4	1	12	3	-	34	-	54
Възнаграждение и надбавки	2	2	3	1	1	4	-	13
Прекратяване на договор на служител	1	1	3	-	-	-	-	5
Социално осигуряване/професионално заболяване/злополуки	-	1	2	6	-	1	-	10
Други	-	1	5	14	-	1	5	26
Общо	16	10	47	31	2	44	5	155

6. Постановени определения по обезпечителни производства — Взето решение (2006—2009)

Брой на постановените определения по обезпечителни производства		Взето решение	
		Пълно или частично допускане	Отхвърляне
2006 г.	2	-	2
2007 г.	4	-	4
2008 г.	4	-	4
2009 г.	1	1	-
Общо	11	1	10

7. Приключени дела — Продължителност на производството в месеци (2009)

		Продължителност на цялото производство	Продължителност на производството, без да се взема предвид срокът на евентуално спиране
Решения		Средна продължителност	Средна продължителност
Дела, образувани пред Съда на публичната служба	70	17,7	17,5
Дела, първоначално образувани пред Общия съд ¹	3	51,3	44,8
Общо	73	19,1	18,6

		Продължителност на цялото производство	Продължителност на производството, без да се взема предвид срокът на евентуално спиране
Определения		Средна продължителност	Средна продължителност
Дела, образувани пред Съда на публичната служба	61	14,1	10,2
Дела, първоначално образувани пред Общия съд ¹	21	48,2	16,9
Общо	82	22,9	11,9

ОБЩО	155	21,2	15,1
------	-----	------	------

Продължителността е изразена в месеци с десетично число.

¹ В началото на дейността на Съда на публичната служба Общият съд му прехвърля 118 дела.

8. *Висящи дела към 31 декември — Съдебен състав* (2006—2009)

	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.
Пленум	6	3	5	6
Председател	4	2	2	1
Тричленен състав	207	205	199	160
Еднолично	-	-	-	-
Все още неразпределени дела	11	25	11	8
Общо	228	235	217	175

9. Висящи дела към 31 декември — Брой на ищците или жалбоподателите (2009)

Десетте висящи дела с най-голям брой ищци или жалбоподатели по едно и също дело

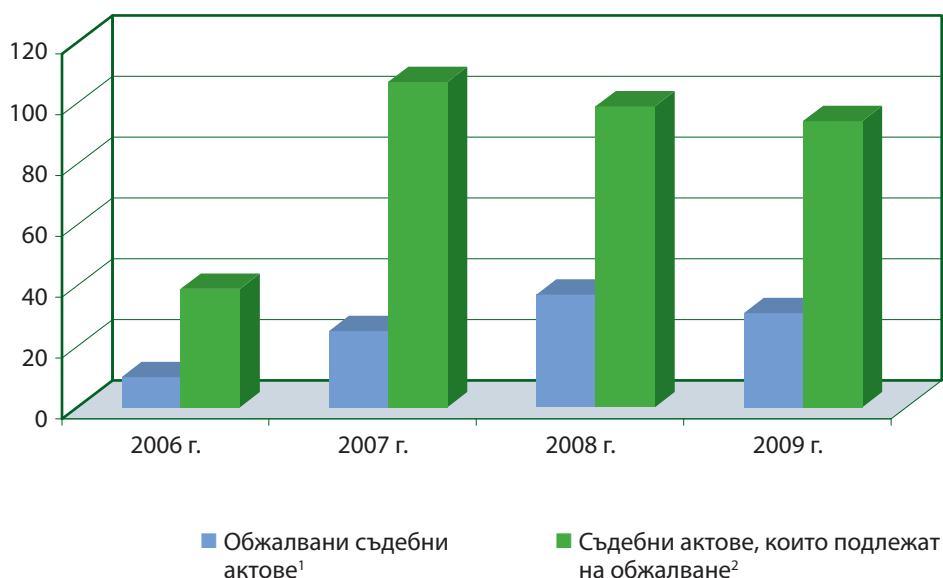
Брой на ищците или жалбоподателите по дело	Области
114	Правилник — Прилагане на различен правен статут от статута на срочно наетите служители — Обезщетяване за претърпени имуществени вреди
59	Правилник — Повишаване — Процедура за повишаване за 2005 г. — Допълнителни степени, предвидени в новия правилник
20	Правилник — Прекласиране — Кандидати, включени в списъка с резерви от вътрешен конкурс за преминаване в категория преди влизането в сила на новия правилник — Решение за класиране в степен на основание на по-неблагоприятни разпоредби — Преходни разпоредби на приложение XIII към Правилника — Загуба на точки за повишаване
14	Правилник — Договорно нает служител — Клауза, съгласно която договорът се прекратява, в случай че служителят не бъде включен в списъка с резерви от конкурс — Прекратяване на договора на служител
13	Правилник — Служител със спомагателни функции — Срочно нает служител — Условия за наемане на работа — Продължителност на договора
13	Правилник — Прекласиране в степен след влизането в сила на новия правилник — Преходни разпоредби на приложение XIII към Правилника
10	Правилник — Договорно нает служител — Срочно нает служител — Условия за наемане на работа — Срок на договора
10	Правилник — Назначаване — Юристи лингвисти, включени в списък с резерви преди влизането в сила на новия правилник — Дискриминация спрямо юристите лингвисти, наети от другите институции
6	Правилник — Повишаване — Процедура за повишаване за 2005 г. — Незаконосъобразност на член 2 от приложение XIII към Правилника — Допълнителни степени, предвидени в новия правилник
6	Правилник — Прекласиране — Кандидати, включени в списъка с резерви от вътрешен конкурс преди новия правилник — Класиране в степен съгласно по-неблагоприятни разпоредби — Преходни разпоредби на приложение XIII към Правилника — Загуба на точки за повишаване

Под „правилник“ следва да се разбира Правилникът за длъжностните лица на Европейския съюз и Условията за работа на другите служители на Съюза.

Общ брой на ищците или жалбоподателите по всички висящи дела

Години	Общ брой на ищците и жалбоподателите	Общ брой на висящите дела
2006	1 652	228
2007	1 267	235
2008	1 161	217
2009	461	175

10. Разни — Съдебни актове на Съда на публичната служба, които са обжалвани пред Общия съд (2006—2009)

Години	Обжалвани съдебни актове ¹	Съдебни актове, които подлежат на обжалване ²	Процент на обжалваните съдебни актове ³	Процент на обжалваните съдебни актове при отчитане броя на споровете, уредени по взаимно съгласие ⁴
2006	10	39	25,64 %	22,22 %
2007	25	107	23,36 %	21,93 %
2008	37	99	37,37 %	34,91 %
2009	31	94	32,98 %	32,29 %

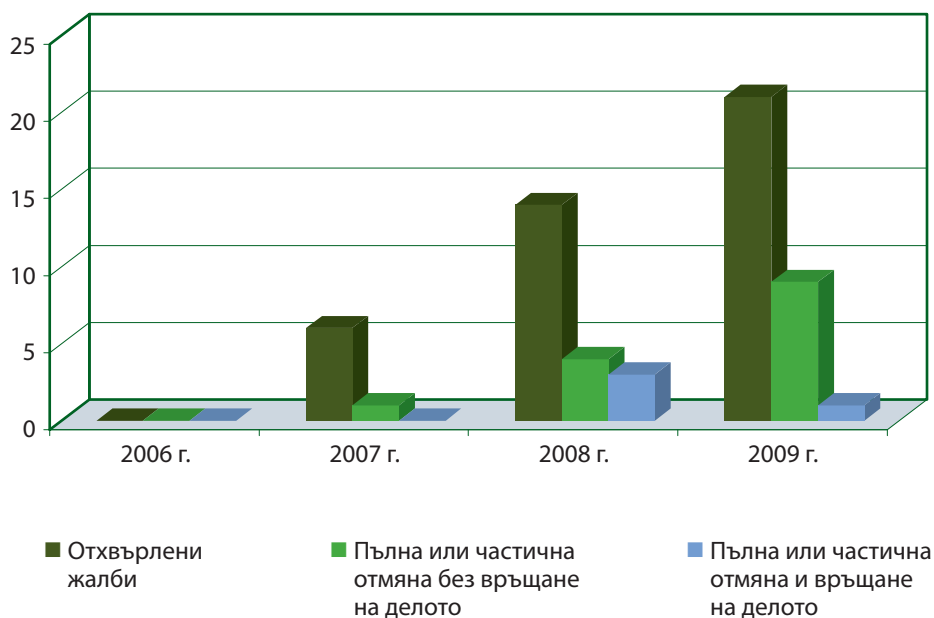
¹ Съдебните актове, обжалвани от няколко страни, са взети предвид само веднъж. През 2007 г. два съдебни акта са обжалвани от две от страните.

² Постановени през референтната година решения, определения за обявяване на недопустимост, явна недопустимост или явна неоснователност на иска или жалбата, определения по обезпечителни производства, определения за липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество или определения за недопускане на встъпване.

³ За дадена година този процент може да не съответства на подлежащите на обжалване съдебни актове, постановени през референтната година, доколкото срокът за обжалване може да застъпва две календарни години.

⁴ Съобразно волята на законодателя Съдът на публичната служба се стреми да улеснява уреждането на споровете по взаимно съгласие на страните. Всяка година определен брой дела приключват, тъй като спорът се урежда по взаимно съгласие. По тези дела не се постановяват „съдебни актове, които подлежат на обжалване“, спрямо чийто брой по принцип се изчислява посоченият в годишния доклад „процент на обжалваните съдебни актове“, в частност пред Съда и Общия съд. Доколкото може да се разглежда като израз на „честотата на оспорване“ на актовете на дадена юрисдикция, „процентът на обжалваните съдебни актове“ обаче би отразявал по-точно положението, ако при изчисляването му се взема предвид не само броят на подлежащите на обжалване съдебни актове, но и броят на съдебните актове, които не подлежат на обжалване именно защото спорът е уреден по взаимно съгласие. Резултатът в тази колона е изчислен по този начин.

11. Разни — Резултати от обжалването пред Общия съд (2006—2009)

	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.
Отхвърлени жалби	-	6	14	21
Пълна или частична отмяна без връщане на делото	-	1	4	9
Пълна или частична отмяна и връщане на делото	-	-	3	1
Общо	-	7	21	31

Глава IV

Срещи и посещения

А — Официални посещения и прояви в Съда, Общия съд и Съда на публичната служба

Съд

15 януари	г-жа M. Pröhl, генерален директор на Европейския институт по публична администрация
22 януари	Н.П. г-н R. Aryasinha, посланик на Шри Ланка в Белгия и Люксембург
26 януари	г-н O. Scholz, министър на труда и социалните въпроси на Федерална република Германия, и г-н F. Biltgen, министър на труда и заетостта на Великото херцогство Люксембург
3 февруари	Парламентарна делегация на Кралство Швеция
4 февруари	г-н G. Napolitano, президент на Италианската република
12 март	г-н H.-G. Pöttering, председател на Европейския парламент
16 и 17 март	Делегация на Комисията по правни въпроси към Камарата на депутатите на Кипър
19 март	г-н T. Băsescu, президент на Румъния, придружаван от г-н E. Вос, министър-председател, и г-н G. Pogea, министър на финансите
23 март	Н.П. г-н M. Benzo, посланик на Кралство Испания във Великото херцогство Люксембург
30 и 31 март	Симпозиум на тема „Преюдициалното производство“. Среща с председателите на конституционните и върховните съдилища на държавите — членки на Европейския съюз
30 март	Изложба „Съдебните палати в Европа“
20 април	Делегация на германския Бундестаг
27 април	Подписване на административно споразумение между Съда и Кралство Испания за използването на официални езици, различни от кастилски
28 април	Делегация на Комисията по европейски въпроси към Сената на чешкия парламент
29 април	г-жа C. Bandion-Ortner, министър на правосъдието на Република Австрия
4 май	г-н S.-H. Song, председател на Международния наказателен съд
8 юни	г-жа N.-L. Arold, преподавател в института „Раул Валенберг“ в Швеция
15 юни	Общо събрание на Сдружението на държавните съвети и на върховните административни съдилища в Европейския съюз
29 юни	Н.П. г-жа A. A. Asya, посланик на Република Турция във Великото херцогство Люксембург
30 юни и 1 юли	Делегация на Върховния административен съд на България
17 септември	г-н L. Romero Requena, генерален директор на правната служба на Европейската комисия
28 и 29 септември	Делегация на Върховния съд на Китайската народна република
19 и 20 октомври	Делегация на Върховния касационен съд на Република България
26 октомври	г-н A. Vosskuhle, заместник-председател на Конституционния съд на Федерална република Германия

29 и 30 октомври	Конференция на председателите на апелативните съдилища на Френската република
16 и 17 ноември	Среща на магистрати от държавите членки (Чешка република, Испания, Франция, Ирландия, Италия, Унгария, Малта, Австрия, Румъния, Словения, Словакия, Финландия, Швеция)
7 и 8 декември	„Luxemburger Expertenforum“

Общ съд

12 март	г-н Н.-G. Pöttering, председател на Европейския парламент
6 май	Делегация на Съвета на европейските адвокатски колегии (CCBE)
29 юни	Н.П. г-жа А. А. Ася, посланик на Република Турция във Великото херцогство Люксембург
25 септември	Семинар по случай 20-ата годишнина от създаването на Първоинстанционния съд: „От 20-ата годишнина до 2020 г. — Изграждане на утрешния Първоинстанционен съд върху здрави основи“
28 и 29 септември	Делегация на Върховния съд на Китай

Съд на публичната служба

19 март	Посещение на г-жа М. De Sola Domingo, главен съветник в службата по медиация на Европейската комисия
21 април	Посещение на г-жа С. F. Durand, генерален директор на правната служба на Европейската комисия
18 и 19 ноември	Посещение от секретариата на Административния съд на ООН
7 декември	Посещение на съдии и съдебни секретари от Административния съд на ООН

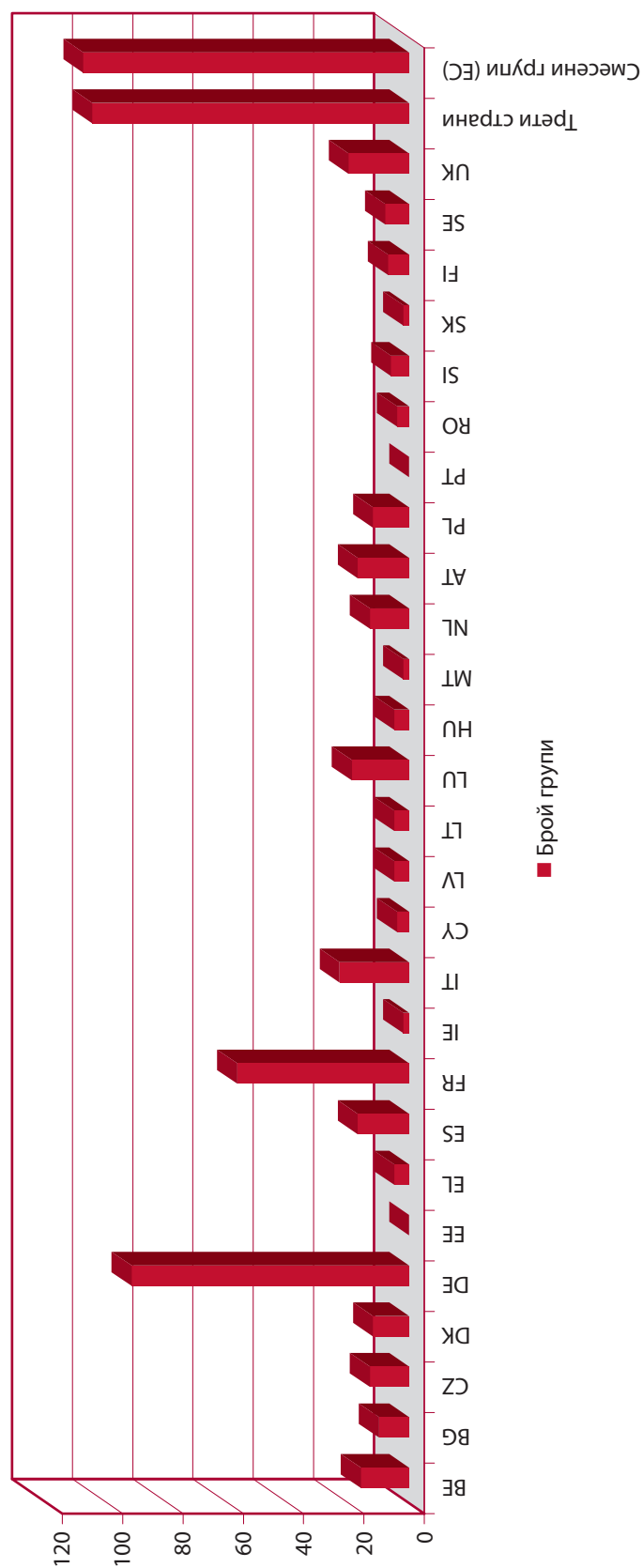
Б — Посещения с образователна цел (2009)

1. Разпределение по вид групи

	Национални магистрати	Адвокати/Юридически съветници	Преподаватели по право	Дипломати/Членове на парламенти	Студенти/Стажанти	Държавни служители	Други	Общо
Брой групи	103	91	27	11	252	40	65	589

2. Посещения с образователна цел — Разпределение по държави членки (2009)

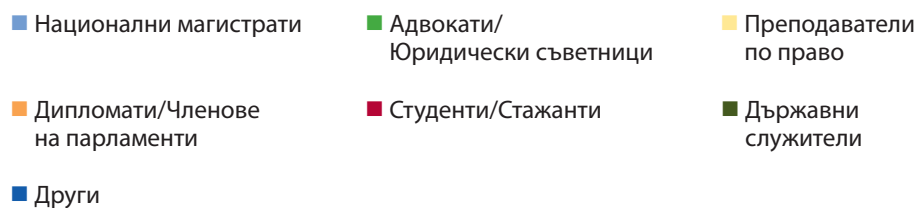
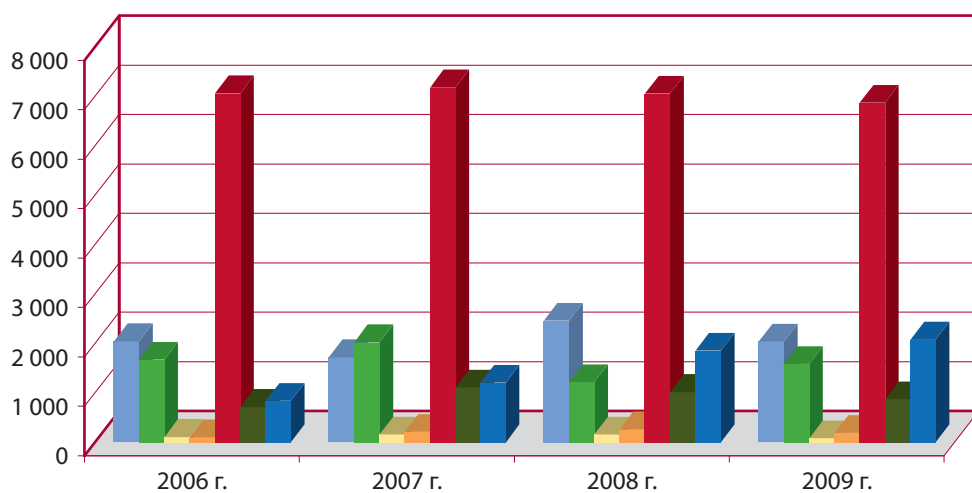

	Брой посетители								Общо	Брой групи
	Национални магистрати	Адвокати/ Юридически съветници	Преподаватели по право	Дипломати/ Членове на парламенти	Студенти/ Стажанти	Държавни служители	Други			
BE		20		26	296	55	172	569	16	
BG	105				24			129	10	
CZ	52	46	7		54			159	13	
DK					281	28	52	361	12	
DE	528	349		87	690	217	613	2 484	92	
EE								0	0	
EL	14				40		49	103	5	
ES	150	20			245		29	444	17	
FR	175	198			871	33	405	1 682	57	
IE					59			59	2	
IT		22	2		215			239	23	
CY	10				16			26	4	
LV				10	45	6		61	5	
LT			10					10	5	
LU	51		1		139	49	404	644	19	
HU			8	4	73			85	5	
MT		20			21			41	2	
NL	42	58			152	25	54	331	13	
AT	48	42	11		277	20		398	17	
PL	57	56			40			153	12	
PT								0	0	
RO	7		12					19	4	
SI		5			49			54	6	
SK					28			28	2	
FI	45	35			24		55	159	7	
SE	66	19			20	14	34	153	8	
UK	46	65			169			280	20	
Трети страни	168	96	2	66	1 291	26	66	1 715	105	
Смесени групи (ЕС)	473	535	31		1 748	397	145	3 329	108	
Общо	2 037	1 586	84	193	6 867	870	2 078	13 715	589	

3. Посещения с образователна цел — Национални магистрати (2009)

	CZ	ES	FR	IE	IT	HU	MT	AT	RO	SI	SK	FI	SE	Общо
Срещи	5	8	21	4	18	8	2	6	9	2	4	4	6	97

4. Промени във връзка с броя и вида посетители (2006—2009)

Година	Брой посетители							Общо
	Национални магистрати	Адвокати/Юридически съветници	Преподаватели по право	Дипломати/Членове на парламенти	Студенти/Стажанти	Държавни служители	Други	
2006	2 044	1 673	108	101	7 056	714	840	12 536
2007	1 719	2 025	157	213	7 178	1 111	1 206	13 609
2008	2 463	1 219	156	262	7 053	1 016	1 854	14 023
2009	2 037	1 586	84	193	6 867	870	2 078	13 715

В — Тържествени заседания

2 февруари	Тържествено заседание по повод полагането на клетва от новия член на Европейската комисия баронеса Ashton
25 септември	Тържествено заседание по повод 20-ата годишнина на Първоинстанционния съд
6 октомври	Тържествено заседание по повод на частичното подновяване на състава на Съда и встъпването в длъжност на нови членове на Първоинстанционния съд и Съда на публичната служба
26 октомври	Тържествено заседание по повод полагането на клетва от новите членове на Европейската комисия г-н A. G. Šemeta, г-н P. Samecki, г-н K. De Gucht и г-н M. Šefčovič
14 декември	Тържествено заседание по повод встъпването в длъжност на г-н P. Cruz Villalón като генерален адвокат в Съда

Г — Посещения или участия в официални прояви

Съд

1 януари	Представяване на Съда на новогодишния прием във Валета, организиран от г-н Fenech Adami, президент на Малта
7 януари	Представяване на Съда на тържественото заседание на Върховния касационен съд в Париж
20 януари	Представяване на Съда на Rechtspolitischen Neujahrsempfang, организиран в Берлин от г-жа Brigitte Zypries, министър на правосъдието на Федерална република Германия
30 януари	Участие на делегация на Съда в тържествата по повод 50-ата годишнина на Европейския съд по правата на човека
30 януари	Представяване на Съда на церемонията по откриването на съдебната година във Върховния касационен съд в Рим
5 и 6 февруари	Представяване на Съда на състоялата се в Прага европейска министърска конференция по въпросите на семейната политика
9 февруари	Официално посещение на делегация на Съда във френския Държавен съвет, Париж
19 февруари	Представяване на Съда в работната група в Брюксел, организирана от Комисията по бюджетен контрол в Европейския парламент във връзка с административните разследвания на Европейската служба за борба с измамите (OLAF) в държавите членки
2 април	Представяване на Съда на годишното общо събрание на Конституционния съд на Република Полша във Варшава
2 април	Участие на председателя в „Дискусия по повод 10-ата годишнина на еврото“, организирана от Европейската централна банка във Франкфурт
20 април	Представяване на Съда на поклонението пред тленните останки на лорд Гордън Слин в църквата „Сейнт Маргарет“ в Лондон
3 май	Участие на делегация от Съда в специалната церемония по повод националния празник на Република Полша в сградата на Конституционния съд във Варшава
6 май	Представяване на Съда на тържественото откриване във Виена на 17-ия Österreichischer Juristentag в присъствието на президента на Република Австрия
14—16 май	Представяване на Съда на семинар на тема „Административното правораздаване и електронното правосъдие“, организиран в Атина от Сдружението на държавните съвети и на върховните административни съдилища в Европейския съюз в сътрудничество с Държавния съвет на Република Гърция и с научната подкрепа на Върховния административен съд на Федерална република Германия
22 май	Представяване на Съда на официалната церемония в Берлин по повод 60-ата годишнина от приемането на германския Основен закон
14 и 15 юни	Представяване на Съда на събранията на управителния съвет на Сдружението на държавните съвети и на върховните административни съдилища в Европейския съюз, както и на годишната сесия на общото събрание на сдружението в Люксембург

24 юни	Представяване на Съда на тържествата по повод словенския национален празник и на приема, даден от президента на Република Словения в Любляна
12 юли	Представяване на Съда на тържествената церемония във Вилнюс по повод встъпването в длъжност на г-жа D. Grybauskaitė като президент на Република Литва
24 юли	Участие на председателя на Съда в приема на президента на Република Гърция в Атина по повод на 35-ата годишнина от възстановяването на републиката
29—31 юли	Представяване на Съда на конференцията на тема „Правни граници, общи проблеми и ролята на Върховния съд“, организирана в Лондон от Lord Chief Justice of England and Wales в сътрудничество с King's College
21 септември	Представяване на Съда на състоялата се в Мадрид и председателствана от Негово Величество краля на Испания церемония по откриването на съдебната година на Върховния съд
1 октомври	Представяване на Съда на тържествата в Хелзинки по случай 200-ата годишнина на Върховния съд на Финландия
1 октомври	Участие на делегация от Съда във Verfassungstag във Виена (тържествено отбелязване на създаването на Конституционния съд на Република Австрия)
1 октомври	Представяване на Съда по покана на Lord Chancellor на церемонията за откриване на съдебната година в Лондон
3 октомври	Представяване на Съда на тържествата в Саарбрюкен по случай Деня на германското единство (Tag der Deutschen Einheit)
13 октомври	Представяване на Съда на състоялата се в Берлин церемония по погребението на Н. Jung, бивш секретар на Първоинстанционния съд
16 октомври	Участие на делегация от Съда на състоялата се в Лондон церемония по официалното откриване на Върховния съд по покана на председателя на Върховния съд на Обединеното кралство
19 октомври	Представяване на Съда на конференцията в Берлин на тема „Ефективно взаимодействие? Ролята на европейския Съд и на националните съдилища в правото на ЕС в областта на убежището“, организирана от Международното сдружение на съдиите по въпросите на правото на убежище
22 и 23 октомври	Представяване на Съда на състоялия се в Аликанте Шести симпозиум на европейските съдии в областта на марките
26 и 27 октомври	Представяване на Съда на международния симпозиум в Мюнхен на тема „От хармонизирано право в областта на марките към хармонизирано производство в областта на марките“
29 и 30 октомври	Представяване на Съда на срещата в Рим на председателите на апелативните съдилища в Европейския съюз
12 ноември	Участие на председателя на Съда в работна закуска на постоянните представители към Съвета в Брюксел

16 и 17 ноември	Представяване на Съда на междупарламентарната среща в Брюксел под надслов „Изграждането на Европа на гражданите — Стокхолмска програма 2010—2014 г. — Парламентарното измерение на европейското пространство на свобода, сигурност и правосъдие“
23 и 24 ноември	Участие на делегация от Съда по покана на председателя на Конституционния съд на Република Унгария в тържествата в Будапеща по случай 20-ата годишнина на Конституционния съд
25 ноември	Представяване на Съда на тържествата в Букурещ по случай 150-ата годишнина от основаването на Юридическия факултет на Букурещкия университет
29 и 30 ноември	Представяване на Съда на срещата в Брюксел на управителния съвет на Сдружението на държавните съвети и на върховните административни съдилища в Европейския съюз
30 ноември	Представяване на Съда на семинара във връзка с оценяването на магистратите, организиран в Брюксел от Сдружението на държавните съвети и на върховните административни съдилища в Европейския съюз
11 декември	Официално посещение на делегация от Съда в Европейския съд по правата на човека в Страсбург
18 декември	Представяване на Съда на церемонията в Любляна по повод Деня на конституционализма

Общ съд

7 януари	Представяване на Общия съд на тържественото заседание на Върховния конституционен съд в Париж
13 януари	Представяване на Общия съд на тържественото заседание на Европейския съд по правата на човека в Страсбург
20 януари	Представяване на Общия съд на Rechtspolitischen Neujahrsempfang на министерството на правосъдието в Берлин
30 януари	Участие на председателя на Общия съд в семинара в Страсбург под надслов „Петдесет години Европейски съд по правата на човека през погледа на другите международни съдилища“
19 февруари	Представяване на Общия съд на организираната от комисията по бюджетен контрол среща в Брюксел относно Службата за борба с измамите
19—21 февруари	Посещение на делегация от Общия съд в Талин, Естония, по покана на министъра на външните работи и министъра на правосъдието
22—24 февруари	Посещение на делегация от Общия съд в Хелзинки, Република Финландия, по покана на правителството
11—13 март	Участие в семинар на тема „Public and Private Enforcement of Antitrust in Europe – 5 Years on“, организиран в Брюксел от Международното адвокатско сдружение (International Bar Association)
17 април	Представяване на Общия съд на официалната среща за Европа, организирана по повод посещението на председателя на Групата за размисъл за бъдещето на Европа в Рим

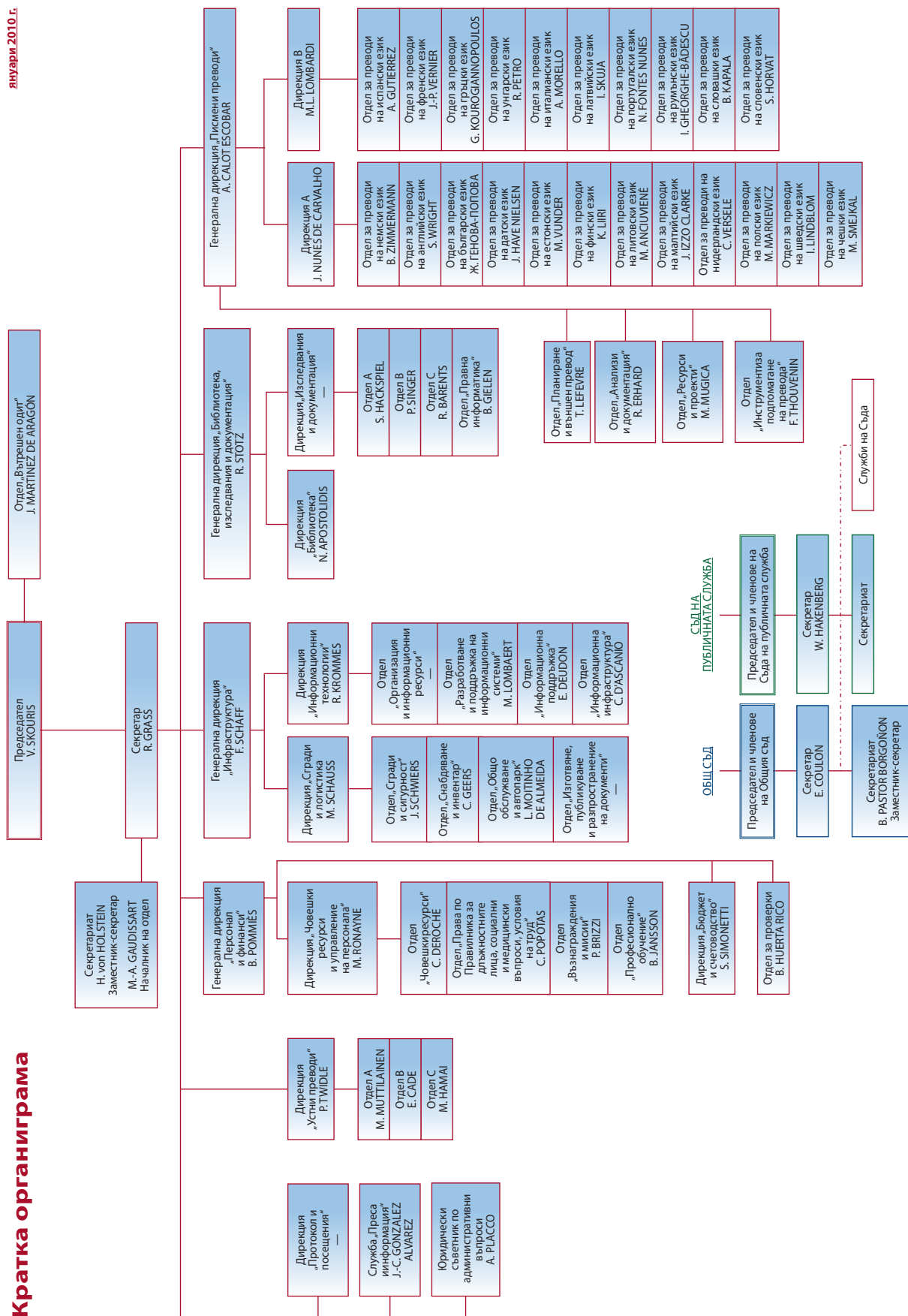
26—28 април	Представяване на Общия съд на 14-ата международна конференция на германската Служба по конкуренцията (Bundeskartellamt) в Хамбург
1 и 2 юни	Посещение на делегация от Общия съд в испанската Национална комисия по конкуренция (Comisión nacional de la Competencia) в Мадрид
1—4 октомври	Представяване на Общия съд на 5-ия форум на европейските юристи в Будапеща
13 октомври	Представяване на Общия съд на състоялото се в Берлин поклонение пред тленните останки на г-н Hans Jung, бивш секретар на Общия съд
15 и 16 октомври	Представяване на Общия съд на церемонията по откриването на съдебната година в Лондон
15—18 октомври	Посещение на делегация от Общия съд в Румъния по повод 20-ата годишнина на Първоинстанционния съд на Европейските общности по официална покана от председателя на Яшкия апелативен съд и ректора на Яшкия университет „Александру Йоан Куза“
22 и 23 октомври	Делегация на Общия съд на шестия симпозиум на европейските съдии в областта на марките, дизайнните и моделите в Аликанте
16 ноември	Представяване на Общия съд на семинара „Изграждането на Европа на гражданите“, организиран от Европейския парламент в Брюксел
20 ноември	Посещение на председателя на Общия съд в Европейския омбудсман и службите към него, както и конференция на тема „Принципът на добра администрация в общностната съдебна практика“ в Страсбург
22—25 ноември	Представяване и участие на Общия съд в тържествената конференция в Будапеща по повод 20-ата годишнина на Конституционния съд
9 декември	Представяване на Общия съд на церемонията по погребението на генералния адвокат Dámaso Ruiz-Jarabo Colomer в Мадрид

Съд на публичната служба

1 и 2 октомври	Посещение в гръцкия Държавен съвет
23 и 24 ноември	Посещение във френския Държавен съвет и френския Конституционен съвет

Кратка органиграма

Съд на Европейския съюз

Годишен доклад за 2009 г. — Преглед на дейността на Съда, Общия съд и Съда на публичната служба на Европейския съюз

Люксембург: Служба за публикации на Европейския съюз

2010 г. — 250 стр. — 21 × 29,7 см

Каталожен №: QD-AG-10-003-BG-C

ISBN 978-92-829-0952-2

doi:10.2862/18495

ISSN 1831-838X

■ Служба за публикации

ISBN 978-928290952-2

9 789282 909522

КАК ДА СЕ СДОБИЕМ С ПУБЛИКАЦИИТЕ НА ЕС

Безплатни публикации:

- чрез EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- от представителствата или делегациите на Европейската комисия.
Можете да получите координатите им, като посетите следния адрес:
<http://ec.europa.eu> или като изпратите факс на следния номер: +352 2929-42758.

Платени публикации:

- чрез EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Платени абонаменти (например годишните издания на сериите на *Официален вестник на Европейския съюз*, *Сборника съдебна практика на Съда на Европейския съюз*):

- чрез някой от търговските представители на Службата за публикации на Европейския съюз (http://publications.europa.eu/others/agents/index_bg.htm).

